RUDYARD KIPLING
A DOUA CARTE A JUNGLE

Coperta: *Valentin IVAN*

RUDYARD KIPLING

A doua carte a junglei

TRADUCERE
JUL. GIURGEA

EDITURA CARTEX 2000
București, 2003

ISBN 973-8202-14-0

Tiparul executat
la Imprimeria de Vest, Oradea,
str. Mareşal Ion Antonescu nr. 105.
România

Cum s-a născut frica

Izvorul e sterp şi albia secată,
De aceea fârtaţi astă seară ne-om prinde;
Cu botul fierbinte şi cântec deşert
Umăr la umăr goni-vom pe ţărm, înfrăţiţi
De groaza cu paşi nevăzuţi sosită furiş,
Pe drumul uitării de sânge şi omor,
Azi ied de sub ugerul ciutei, tihnit
Putea-va să vadă, mai slab decât ei
Pe netrebnicul lup şi să-i numere colţii
Din cangea în care cerbul pieri.
Izvorul e sterp şi matca fără de ape.
Amândoi astă seară fârtaţi ne vom prinde.
Înainte ca pâcla de beznă, de fulger
Sfâşiată – noroc la vânat tuturor – va rupe
Ale tăriei zăgazuri, ca apa pământul să-nece.

Legea junglei – mai veche decât toate legile din lume – este în așa fel alcătuită încât prevede toate nenorocirile ce ar putea să dea peste vietățile care trăiesc într-însa; prin urmare, prevederile ei au ajuns la o desăvârșire pe care nu i-o puteau da decât obișnuința și timpul scurs de la începuturile ei până astăzi. Poate vă mai aduceți aminte că o mare parte din viață, Mowgli și-a petrecut-o alături de haiticul lupilor Seeonee și că aici a învățat această lege de la Baloo, ursul cel cafeniu. După ce băiatul a mai crescut și a prins să dea semne de nesupunere, tot Baloo i-a spus că legea este ca și biciul lianei uriașe din junglă; ea cade pe spinarea oricui ar vrea s-o înfrângă și nimeni nu poate scăpa de urmările ei.

– Când și tu frățioare vei fi tot atât de bogat în zile ca și mine, te vei încredința că toate neamurile din junglă trebuie să asculte de o lege; această clipă însă nu cred să-ți fie pe plac, zicea bătrânul Baloo.

Vorbele acestea însă îi intrau pe o ureche și-i ieșeau pe cealaltă, căci puțin îi pasă unui băiat de ceea ce va fi mâine, când astăzi nu are altă grijă decât să doarmă și să mănânce. A venit însă o vreme când s-a dovedit că vorbele lui Baloo nu sunt lipsite de temei, și Mowgli și-a putut da seama că toată jungla se supune unei anumite legi.

Aceasta s-a întâmplat într-un rând când toate ploile de iarnă întârziaseră și nici nădejde nu mai era să vină. Într-un stufăriș de bambus, Mowgli întâlni pe Ikki, ariciul, care îi povesti că apa din iezer a început să scadă. Despre Ikki însă, se știa că are gusturi subțiri, și nu-i place decât hrana aleasă pe sprânceană; ori tocmai din cauza aceasta Mowgli începu să râdă și-i răspunse în bătaie de joc:

– Bine, dar ce-mi pasă mie de asta?

– Acuma, nu zic nici eu că ar putea să-ți pese lucru mare, răspunse Ikki și-și scutură țepii supărat, dar să vedem ce vei zice mai târziu, căci ca mâine se va termina și cu scăldătoarea de la

Vadul Albinelor, în îmbucătura dintre stânci. Ce vei zice de asta, dragă frățioare?

– Așa a secat de mult, căci se văd bolovanii de pe fundul iezerului, și eu nu mai sar din vârful stâncilor în dulbină, căci mi-e teamă să nu-mi sparg capul, răspunse Mowgli, care pe vremea aceea era convins că el singur știe mai multe decât ar putea ști cel puțin cinci dintre neamurile viețuitoarelor din junglă, luate împreună.

– Eu cred că așa ceva n-ar putea să-ți strice deloc; omul cu capul spart se ferește, încheie Ikki și o zbughi în hățiș, ca nu cumva Mowgli să-l scuture de țepii pe care îi avea pe nas. În aceeași zi Mowgli îi povesti lui Baloo tot ce-i spusese Ikki. Ursul rămase îngândurat și murmură ceva, ca pentru sine: "Dacă aș fi singur, aș schimba fără întârziere terenul de vânătoare, înainte de a lua-o alții înaintea mea. Alergarea după vânat printre străini însă sfârșește mai întotdeauna cu bătaie, ceea ce ar putea să iasă prost și pentru Piciul. Mai bine să așteptăm floarea de *mohwa*".

S-a întâmplat însă că în primăvara aceea arborele de *mohwa*, la care Baloo ținea atât de mult, nu vru să înflorească. Florile, ca și ceara, date cu o ușoară rumeneală, fură prăjite de căldura zilelor, înainte de a înmuguri, doar câteva petale veștede și cu miros greoi căzură moarte, când Baloo se ridică pe picioarele dinapoi și începu să scuture copacul. Pe urmă, arșița începu să se furișeze ca fiara, nebișnuită de ploile toamnei, spre inima junglei, și frunzele copacilor îngălbeniră, apoi se făcură cafenii și nu mult după aceea erau ca funinginea. Costițele fură prăjite de fierbințeala zilelor și ierburile se uscară, de erau ca țepii de sârmă și răsucite ca șoriciul ars la flacără. Dulbinele iezerelor secară și pe margini se mai vedeau urmele copitelor poporului junglei venit să se adape, de parcă forma lor ar fi fost arsă în dogoare de foc. Vrejurile lianelor mustoase scăpaseră de pe trunchiuri și căzuseră moarte în jurul tulpinelor; tufele trestiilor de bambus se chircir și se zbăteau cu sunete metalice, când le loveau vânturile fierbinți. Mușchiul stâncilor din fundul umbrit al junglei se uscă și căzu, de rămase steanul fierbinte și calcinat ca pietrișul ce mijea pe fundul iezerelor secătuite de pojarul secetei.

Neamul zburătoarelor și al maimuțelor pribegise de mult spre miazănoapte, căci știau dinainte ce va urma; cerbii și mistreții înfometați coborâseră în văi spre semănăturile câmpurilor și nu-

riseră uneori chiar în fața oamenilor care se simțeau prea netrebnici ca să-i mai poată ucide cu mâna lor. Numai vulturul Chil rămase nemișcat și se îngrășă, căci pământul – cât vedeai cu ochii – era plin de stârvuri, și în fiecare seară aducea știre fiarelor din junglă care erau prea slăbite pentru a încerca să-și schimbe terenurile de vânătoare, că soarele a omorât jungla, spre miazănoapte și miazăzi, spre răsărit și apus, în depărtări, cât ai putea zbura trei zile la rând.

Mowgli, care nu cunoscuse niciodată cu adevărat ce va să zică "foamea", trebui să se hrănească chiar și cu miere stătută de trei ani, pe care o găsea în scorburi de stânci unde fuseseră roiurile; mierea aceasta era neagră ca păcura și avea bulgări de zahăr cleios care scrâșnea între dinți. Începu să vâneze și el larvele de viespi și ouăle de carii, care sfredelesc drumuri nevăzute pe sub scoarța copacilor. Vietățile din junglă erau numai pielea și osul, așa că Bagheera trebuia să iasă în fiecare noapte de trei ori la vânătoare pentru a-și face rost de un ospăț destul de sărac. Mai chinuitoare era însă lipsa de apă, căci viețuitoarele junglei, cu toate că se opresc rareori la izvoare, totuși trebuie să bea să se sature.

Căldura creștea mereu și scotea toată umezeala din aer și din pământ, așa că nu mai rămase decât fluviul Waingunga ce mai trimitea o slabă șuviță de apă între malurile lui pârjolite; de aceea când Hathi, elefantul sălbatic care trăiește o sută de ani și mai bine, se apropie de fluviu și văzu în mijlocul lui o creastă vânătă de piatră lucind în lumină, își dădu seama că aceasta trebuie să fie Stânca Împăcării, și ridicând trompa spre înălțimi, mugi – cum făcuse și părintele său cu o jumătate de veac în urmă – implorând ruperea zăgazului apelor; cerbii, mistreții și bourul duseră mugetul răgușit mai departe, iar vulturul Chil se rotea în înălțimi amețitoare, descriind cercuri în zbor și țipând cu glasul strident a primejdie apropiată.

Legea junglei scrie pedeapsă cu moarte pentru cel ce ucide la adăpătoare pe vreme de secetă, și aceasta pentru că setea este mai tare chiar decât foamea. Poporul din junglă o duce, nu-i vorbă, destul de greu, căci pe vreme de secetă vânatul e rar, dar tot o duce; apa însă nu poate fi înlocuită cu nimic și dacă în junglă n-a mai rămas decât un singur izvor, orice vânat e oprit în timpul cât poporul se găsește la adăpători. În vremuri bune, când apele curg din belșug, cei care coboară să-și astâmpere setea la fluviul

Waingunga sau orice altă dulbină, sunt în primejdie de moarte în timp ce se adapă; tocmai din cauza aceasta cirezile vin la adăpători mai ales noaptea. Veți putea oare înțelege fiorul nebănuit pe care-l simte vânatul venit să înfrunte primejdia în timp de noapte, când cireada se strecoară tiptil spre valuri, ferindu-se ca frunza să nu fâşâie pe unde trece şi să nu pârâie vreascurile sub copite, ca pe urmă să intre în şuvoiul de apă până la genunchi şi s-o audă vâjâind pe sub el; să vadă aburind oglinda rece a apei şi la fiecare înghițitură să întoarcă grumazul şi să se uite înapoi, gata în orice clipă să-şi repeadă muşchii întinşi, într-un salt deznădăjduit; pe urmă să se tăvălească pe țărmul aşternut cu nisip şi să revină, cu botul umed şi pântecele plin ca un burduf, la cireada care-l priveşte cu admirație. Cerbii cu coarnele lucii şi scurte ştiau că Bagheera sau Shere Khan s-ar putea ivi în orice clipă să le sară în spinare. Jocul acesta cu primejdii de viață şi de moarte însă era acum definitiv terminat, căci viețuitoarele junglei se târau flămânde şi legănându-se pe picioare spre albia secată, înfrățite de același instinct – ursul alături de tigru, mistrețul alături de cerb şi de bour – iar după ce sorbeau adânc din ochiurile de apă stătută, rămâneau cu gâturile întinse deasupra oglinzii tulburi, căci se simțeau prea sfârşite pentru ca să se poată urni fără zăbavă.

Cerbul şi mistrețul dăduseră toată ziua târcoale, crezând că poate vor găsi ceva mai bun de mâncat decât scoarța uscată şi frunze veştede. Bivolii nu întâlniseră în drum nici o mlaştină ca să se poată tăvăli în voie şi nici vreo parcelă de semănătură, ca să o poată paşte. Şerpii din junglă ieşiseră la drum şi coborau spre apă, în nădejdea că vor întâlni vreo broască rătăcită; erau colăciți între pietrele umede, dar nu sâsâiau şi nici nu-şi arătau limbile în furculiță când se întâmpla ca un mistreț să dea cu râtul şi să le strice cuibarul. Broaştele țestoase care se găseau înainte prin apropierea râului fuseseră de mult omorâte de Bagheera, care era cel mai iscusit vânător, iar peştii se pitiseră în adâncul dulbinei. Numai Stânca Împăcării se mai vedea pe jumătate ieşită din unda scăzută a apei subțiri, parcă ar fi fost un şarpe uriaş, şi în coastele ei se vălătuceau aburi din apa care sfârâia ca scăpată pe o plită încinsă.

Aici venea Mowgli în timpul nopții ca să se răcorească şi să-şi vadă tovarăşii. Nici cei mai înfometați dintre tovarăşii lui nu se mai uitau acum la el, căci gol cum era părea mai sfârşit decât oricare

dintre vietățile junglei. Din cauza arșiței soarelui, părul aproape i se albise. Prin pielea subțire, coastele i se vedeau ca surcelele în garduri, iar colacul genunchilor și coatele bătucite (căci avea obiceiul să se târască în patru labe) erau ca mlădițele înnodate de curpeni. Sub claia de păr încâlcit însă, ochii lui erau limpezi și fără urme de spaimă, căci în vremea aceasta de cum-păt Bagheera avusese grijă să-i spună să umble domol, să vâneze fără prea multă osteneală și nici să nu-și iasă din fire, orice i s-ar întâmpla.

– Sunt timpuri grele, spunea într-o seară pantera neagră gâfâind de căldură, dar vor trece și ele, dacă vom putea aștepta, și vom rămâne în viață până la capăt. Cu pântecele cum stai, Piciule?

– E plin, dar ceea ce am băgat într-însul nu-mi pricinuiește nici o plăcere. Ce zici, Bagheera: ne-or fi uitat ploile și nu vor mai trece niciodată pe aici?

– Nu-mi vine să cred așa ceva. Sunt încredințată că *mohwa* va mai înflori pentru noi și vom avea parte să vedem ciutele grase de pășunatul în văi. Haide să mergem la Stânca Împăcării și să aflăm ce știri ne-au adus tovarășii. Urcă-te frățioare la mine în spinare.

– Cred că nu e bine să umbli pe o astfel de vreme cu poveri în spinare. Mă mai pot ține și singur pe picioare, să n-ai nici o grijă, cu toate că nici unul dintre noi nu pare a fi bou de povară, dus la îngrășare.

Bagheera aruncă o privire plină de dispreț spre pântecele sfrijit care-i atârna ca o otreapă și murmură printre dinți:

– Azi-noapte am omorât un bou înjugat. Mă simțeam atât de sfârșită încât n-aș fi îndrăznit să-l atac pentru nimic în lume, dacă l-aș fi găsit în libertate. *Woo!*

– Suntem vânători curajoși, n-am ce zice, răspunse Mowgli disprețuitor. Nici eu nu mă tem de nimic, când răscolesc larvele viespilor.

Coborâră malul apei împreună, în timp ce sub picioare le cântau vreascurile uscate și în fața lor se așternea țărmul secat și acoperit de nisipul prăjit de soare.

– Eu cred că apele nu mai pot ține multă vreme, zise Baloo care răsări alături de ei. Ia uitați-vă de cealaltă parte a râului. Parcă s-ar vedea potecă croită de picioare de om.

Pe țărmul din față, ierburile junglei se sfrijiseră de arșiță și muriseră de-a-n-picioarelea. Potecile tăiate de cerbi, de mistreți și jivine prin iarba mai înaltă decât statul de om coborau toate spre râu, ca niște vârgi trase cu mâna pe o pânză incoloră, și în

lungul lor, în turbureala dimineții, se vedeau venind cele mai însetate dintre viețuitoarele junglei, grăbind de-a valma spre vaduri. Din depărtare se auzeau ciutele și iezii strănutând din cauza prafului stârnit de copite.

În susul fluviului, la o cotitură, nu departe de Stânca Împăcării, era Hathi, elefantul sălbatic și paznic al zăgazurilor apei, cu puii lui slăbănogi care se legănau pe picioare ca niște umbre cenușii în bătaia luminii lunii. Ceva mai jos de el erau cerbii, care mergeau în fruntea cirezii, iar dincolo de aceștia, mult mai la vale, mistreții și bivolii. Pe țărmul din față, unde copacii uriași coborau până în marginea apei, erau locurile anume menite pentru Mâncătorii de Carne: tigri și lupi, panteră și urs, alături de alte jivine.

– Iată-ne acum pe toți supuși aceleiași legi, începu Bagheera și, intrând în apa râului, își roti privirea spre pădurea de coarne a cerbilor și spre ochii înspăimântați ai mistreților întorși spre ea. Noroc tuturor la vânat, strigă pantera neagră, adăugând printre dinți: ce minunat vânat ar fi de nu ne-ar opri legea junglei.

Urechile ciulite ale cerbilor prinseră numaidecât înțelesul vorbelor auzite și un fior trecu printre ei:

– Suntem la adăpători și nu se vânează! protestă cireada.

– Liniște, mugi Hathi, elefantul sălbatic. E pace, Bagheera, să nu uiți că ne găsim la adăpători, prin urmare nu poate fi vorba de vânătoare.

– Asta o știu și eu, răspunse Bagheera întorcând privirile însângerate spre cireada din fața lui. Eu nu sunt decât un mâncător de broaște țestoase și stau pe mal, să prind mormolocii cu gheara. Poate ar fi fost mai bine să mă hrănesc și eu cu vrejuri și frunze.

– Am fi și noi bucuroși, răspunse iedul unei ciute, născut de curând, căruia nu-i era tocmai pe plac nutrețul acesta.

Oricât de deznădăjduit ar fi fost neamul din junglă, îi fu peste putință să nu râdă când auzi astfel de vorbe. Însuși Hathi, bătrânul, își stăpâni cu greu un zâmbet, în timp ce Mowgli culcat pe brânci în apa călduță, începu să se zbenguie și să dea din picioare, aruncând stropii fierbinți în jurul lui.

– Cuvânt înțelept ai grăit, iedule, și când ne vom ridica de aici ca să fim ce suntem fiecare, ne vom aduce aminte de tine, murmură Bagheera, și sfredelind cu ochii întunericul, căută să nu-l uite pentru cazul când se vor mai întâlni.

Încetul cu încetul, sfatul între dobitoace se întinse pe ambele maluri. Mistreții se auzeau grohăind ca să-și facă locul mai larg; bourii mugeau făcând copci prin nisip; iar cerbii povesteau minunății despre drumurile lungi pe care le făcuseră în căutarea hranei. Din când în când întrebările se încrucișau de la un mal la celălalt spre Mâncătorii de Carne, dar toate știrile erau rele, și vântul fierbinte al junglei șuiera printre stânci și ramurile pustiite, zvârlind frunze ofilite și praf peste oglinda apei tulburate.

– Mor și oamenii alături de plugurile oprite în brazdă, zise un tânăr sambhur. De la asfințitul soarelui până la căderea nopții am întâlnit trei inși, și toți trei zăceau liniștiți alături de boi. În curând vom zace la fel de liniștiți, ca și ei.

– Apele râului au scăzut de noaptea trecută până azi, declară Baloo. Spune Hathi, în viața ta ai mai văzut așa secetă?

– Va trece și asta, răspunse bătrânul Hathi, și ridicând trompa plină de apă se stropi pe spinare și pe coastele care-i întindeau pielea.

– Avem pe cineva între noi care nu duce multă vreme la o astfel de încercare, continuă Baloo privind înduioșat spre băiatul pe care-l iubea.

– Eu? întreabă Mowgli jignit. E adevărat că eu nu am blană care să-mi ascundă ciolanele, dar ce-ai zice Baloo dacă te-ar jupui cineva de piele și...

Hathi se cutremură la gândul acesta năstrușnic, iar Baloo răspunse răstit:

– Piciule, acestea nu sunt vorbe ce s-ar cădea să le spui unui iscusit cărturar ca mine. Până acum niciodată nu m-a văzut nimeni ieșind fără blană.

– N-aveam gând să te jignesc Ballo, dar voiam să spun că tu ești ca și nuca de cocos în învelișul ei țepos, iar eu sunt ca nuca dezghiocată. Dacă blana ta cafenie...

Mowgli era așezat cu picioarele încrucișate sub el și vorbea făcând semne cu mâinile, cum îi era obiceiul, dar Bagheera întinse laba catifelată spre el și-l îmbrânci, de veni cu capul în apă.

– În loc s-o dregi, mai rău o strici, zise Pantera Neagră după ce băiatul se ridică din apă și începu din nou să răsufle. Începuși cu vorba să jupoi pe Baloo, acum îl faci nucă de cocos. Bagă de seamă să nu facă și el ce face nuca de cocos când e coaptă.

– Adică ce să facă? întrebă Mowgli cu băgare de seamă, cu toate că bănuia că aici trebuie să fie un tâlc care e tot atât de vechi ca şi jungla.

– Să-ţi spargă capul, răspunse Bagheera şi-l dădu din nou la fund.

– Nu e bine să-ţi baţi joc de bătrânul tău dascăl, încheie ursul după ce Mowgli înghiţise în trei rânduri din apa fluviului.

– Nu e bine? Poate te aşteptai la ceva mai bun din partea lui? Golaşul acesta, care nu se mai astâmpără, a început să maimuţărească pe cei care au fost odinioară cei mai buni vânători dintre noi, şi din joacă îi trage de mustăţi de le strâmbă fălcile, intervenі Shere Khan, tigrul cel şchiop care cobora şontocăind spre vad. Apoi intră în apă şi începu să lipăie din limbă: Jungla a devenit un adevărat azil pentru puşti de seama acestuia, murmură el ridicând capul cât o baniţă. Ia uită-te încoace, piciule; nu m-auzi?

Mowgli se întoarse spre el, sau mai bine zis îl privi peste umăr, cum avea obiceiul, cu atâta dispreţ încât Shere Khan plecă din nou capul ruşinat.

– Piciule încoace, piciule încolo, pe unde te întorci, numai de el dai. Nu e nici bărbat, nici puşti, căci dacă ar fi puşti poate i-ar fi frică de ce vede în jurul lui. De data viitoare va trebui să-i cer învoire ca să pot coborî la râu.

– S-ar putea întâmpla şi asta, declară Bagheera privindu-l în lumina ochilor, s-ar putea întâmpla, n-am ce zice Shere Khan. Ce vorbe de ocară ne aduci acuma?

Tigrul cel şchiop îşi băgase capul în apă până la piept şi numaidecât se văzură şuviţe negre şi unsuroase plutind pe deasupra undei.

– Un om, răspunse Shere Khan, acum un ceas am omorât un om. Apoi continuă să murmure ceva neînţeles, aşa că celelalte animale nu-l putură auzi.

Poporul de pe ţărm se înspăimântă şi începu să se frământe, apoi se auzi freamăt de glasuri care se ridicară în cor ca un muget.

– Om, om! Tigrul cel şchiop a omorât un om! Toate capetele se întoarseră spre Hathi, elefantul sălbatic, dar el părea că nici n-a auzit despre ce este vorba. Hathi nu face nici o mişcare înainte de vremea ei şi tocmai din cauza aceasta viaţa lui este atât de lungă.

– Să omori un om, tocmai pe vremea asta! zise Bagheera cu dispreţ, altceva n-aveai mai bun de făcut, şi ieşi din apa murdărită de tigru, apoi îşi frecă labele una de alta, cum fac numai pisicile.

– L-am omorât numai din plăcerea de a omorî, nu pentru a-l mânca.

Murmurul înspăimântat al fiarelor se porni din nou pe țărm și ochii mărunți ai lui Hathi se îndreptară spre Shere Khan.

– Da, numai din plăcerea de a omorî, repetă Shere Khan cu dispreț, iar acuma am venit la râu să mă adăp și să mă spăl. Poate se găsește cineva între voi care să mă oprească?

Spinarea panterei negre se arcui ca o trestie îndoită de vânt, dar Hathi ridică trompa și întrebă cu glasul domol.

– Va să zică ai omorât numai din plăcerea de a omorî? Shere Khan însă știa că atunci când Hathi îți pune o întrebare, e mai bine să răspunzi, decât să taci.

– Chiar așa! Noaptea e a mea și am tot dreptul să omor. Tu știi foarte bine Hathi, răspunse Shere Khan respectuos.

– Da, știu, răspunse Hathi, iar după o scurtă pauză adăugă: Ai băut de-ajuns?

– Pentru noaptea aceasta cred că am băut.

– Atunci pleacă; apa râului este pentru băut, nu pentru ca să o spurci. Nimeni afară de Tigrul cel șchiop n-ar fi îndrăznit să se laude cu dreptul de a omorî – tocmai acum când toți suferim deopotrivă – atât oamenii cât și viețuitoarele din junglă. Puțin îmi pasă dacă te-ai spălat sau nu, întoarce-te la culcușul tău, Shere Khan.

Ultimele cuvinte ale lui Hathi sunară ca niște goarne de argint și cei trei pui ai bătrânului elefant făcură o jumătate de pas înainte, cu toate că nu era nevoie de această amenințare. Shere Khan se dădu înapoi, fără să mârâie, căci știa și el, cum de altfel știa toată lumea, că stăpânul care are cel din urmă cuvânt în junglă e Hathi elefantul.

– Care este dreptul despre care vorbea Shere Khan? întreabă Mowgli pe șoptite, întorcându-se spre Bagheera. E rușinos să omori un om, în orice vreme. În lege așa spune, și cu toate acestea Hathi...

– Mai bine întreabă-l pe el, dragă frățioare, căci eu n-am de unde ști. Dar fie că are drept, fie că n-are, dacă nu se băga Hathi, eu i-aș fi dat șchiopului o lecție. Să vii la Stânca Împăcării și să te lauzi în fața lumii cu omucidere, aceasta e faptă de șacal. Afară de asta a spurcat și apa.

Mowgli așteptă câteva clipe, apoi își luă inima în dinți, căci nimeni nu îndrăznea să adreseze lui Hathi o întrebare, și strigă:

– O Hathi, spune-mi care este dreptul despre care vorbea Shere Khan?

Întrebarea aceasta trezi ecou între fiarele de pe ambele maluri ale râului, căci din fire viețuitoarele junglei sunt foarte curioase, mai ales că văzuseră ceva ce nici una dintre ele nu putea înțelege, afară de Baloo care privea gânditor înaintea lui.

– Aceasta e o poveste veche, răspunde Hathi, mai veche chiar decât jungla... Să se facă liniște pe țărm și vă voi povesti ce este.

Între animale se iscă învălmășeală; câțiva mistreți și bouri își făcură loc să iasă mai în față, apoi capii haiticurilor și ai cirezilor mugiră unul după altul:

– Să auzim!

Hathi făcu doi pași spre Stânca Împăcării și intră în apă până la genunchi. Cu toate că era bătrân, zbârcit și slab, elefantul avea aerul pe care trebuia să-l aibă, așa cum îl știa toată lumea: era stăpânul lor, al tuturor.

– Poate știți și voi copii, începu bătrânul, că, dintre toate viețuitoarele, cel mai de temut este omul. (Pe maluri se auzi un murmur de aprobare.)

– Povestea aceasta te interesează și pe tine frățioare, zise Bagheera către Mowgli.

– Pe mine? Eu fac parte din haitic, răspunse Mowgli. Ce legătură poate fi între mine și oameni?

– Voi nu știți care e pricina că trebuie să vă temeți de oameni, continuă Hathi. Pricina ar fi următoarea: La începuturile junglei, pe care nimeni nu le cunoaște când au fost, noi toți care am locuit acest pământ umblam de-a valma, fără nici o teamă unul de altul. În vremea aceea nu se pomenea de secetă în junglă, iar frunzele, florile și fructele creșteau în același copac. Frunzele, florile, fructele și scoarța erau singura noastră hrană, afară de iarbă.

– Îmi pare foarte bine că pe vremea aceea încă nu eram născut, întrerupse Bagheera, căci scoarța nu e bună de altceva decât să-ți ascuți unghiile pe ea.

– Stăpânul junglei era Tha, cel dintâi elefant. El a scos jungla din fundul apelor cu trompa lui, iar cu dinții a săpat albie râurilor; unde bătea o dată cu piciorul se deschideau iezere cu ape limpezi de băut, iar când sufla o dată în trompă – uite așa – se cutremurau copacii și cădeau din rădăcină. Așa a făcut Tha jungla de astăzi, cel puțin așa mi-a fost povestită mie această poveste.

"N-a slăbit prea mult de atunci", şopti Bagheera lui Mowgli care începu să râdă pe înfundate.

În zilele acelea nu era nici grâu, nici piper, nici trestie de zahăr şi nu erau nici colibe de acelea mărunte, de care aţi văzut cu toţii, iar neamul din junglă nu ştia nimic despre oameni, căci trăiau în devălmăşie, formând un singur popor. Curând însă începură să se certe din cauza hranei, cu toate că aveau mâncare din belşug. Lumea era leneşă şi toţi voiau să mănânce, fără să-şi mai schimbe locul unde erau, cum se mai întâmplă şi astăzi câteodată, când ploile de primăvară sunt îmbelşugate. Tha, cel dintâi dintre elefanţi, era ocupat cu făptuirea altor jungle şi abaterea râurilor în albia lor, aşa că, neputând fi de faţă în toate părţile, numi judecător în junglă pe Primul Tigru căruia tot poporul trebuia să-i dea ascultare şi să i se supună ca unui stăpân. Pe vremea aceea Primul Tigru mânca fructe şi iarbă, alături de ceilalţi. Era tot atât de mare ca şi mine, şi blana lui era foarte frumoasă, cum e floarea galbenă de liană în anii începuturilor junglei. Pe blana lui nu se vedeau nici pete, nici vărgi negre. Tot poporul venea la el cu pricinile şi stătea fără frică în faţa lui, iar vorba lui era lege pentru tot neamul din junglă. Pe vremea aceea, să nu uitaţi, că eram cu toţii un singur popor.

S-a întâmplat însă că într-o noapte doi ţapi s-au luat la harţă, din cauza păşunatului, certuri din acelea pe care voi le terminaţi astăzi cu împunsături de coarne şi lovituri de copite, şi în vreme ce ei îşi dădeau pe faţă pricina înaintea Primului Tigru care stătea întins pe pajiştea înfloritâ, din joacă, unul dintre ţapi l-a lovit în cap. Primul Tigru însă a uitat că el era stăpânul şi judecătorul Junglei şi, repezindu-se la el, i-a rupt beregata.

Până în noaptea aceea nu murise nimeni dintre noi, de aceea Primul Tigru văzând fapta pe care a săvârşit-o şi înnebunit de mirosul sângelui răspândit în jurul lui, a luat-o la goană şi s-a ascuns în hăţişurile din miazănoapte. Rămaşi de capul nostru şi fără judecător, noi poporul din junglă, am început să ne încăierăm între noi, iar Tha, auzind larma pe care o făceam, s-a întors. Când l-am văzut, ne-am repezit în calea lui şi unul a început să-i spună una, celălalt alta, dar el a băgat numaidecât de seamă iedul mort între flori şi ne-a întrebat cine a săvârşit această faptă. Nimeni dintre noi însă nu îndrăznea să-i spună, căci pe toţi ne înnebunise mirosul de sânge, şi alergam roată în jurul lui, îm-

brâncindu-se şi strigând cât ne lua gura. Văzând Tha că nu se poate înţelege cu noi, s-a întors spre hăţişurile şi lianele junglei şi le-a poruncit să-l însemneze pe ucigaş, ca să-l poată recunoaşte când îl va întâlni, apoi s-a întors spre noi şi ne-a întrebat: "Cine va fi de aici înainte stăpânul poporului din junglă?". Atunci maimuţa cenuşie, care trăieşte între ramurile copacilor, a săltat de pe o cracă şi a ieşit în faţa lui Tha: "Stăpânul junglei voi fi eu de aici înainte!" a strigat maimuţa. Tha a început să râdă şi a răspuns: "Bine, aşa să fie!" şi a plecat foarte supărat.

Dragii mei, voi cunoaşteţi maimuţa cenuşie, căci şi pe vremea aceea era ca şi astăzi. La început şi-a luat o mutră de om înţelept, dar imediat după aceea a început să se scarpine în toate părţile şi să se dea tumba, iar când s-a întors Tha, a găsit-o agăţată cu capul în jos, ţinându-se cu picioarele dinapoi de o cracă şi scoţând limba la cei care erau dedesubt şi-i dădeau cu tifla. Aşa s-a întâmplat că jungla a ajuns să nu mai aibă nici un fel de rege, ci numai vorbe de clacă şi dezmăţ.

Văzând Tha ce se întâmplă, ne-a adunat împrejurul lui şi ne-a spus: "Primul stăpân pe care vi l-am dat a adus omorul între voi, iar al doilea ocara. A sosit prin urmare vremea să aveţi şi voi o lege pe care să nu o calce nimeni. De aceea veţi cunoaşte de aici înainte frica, şi când veţi înţelege ce este aceasta, ea va fi stăpâna voastră, iar restul va veni de la sine". Noi, poporul din junglă, l-am întrebat: "Ce va să zică asta, *Frica*"?

Tha ne-a răspuns: "Cercetaţi, până vă veţi dumiri". Aşa s-a întâmplat că am început să cutreierăm jungla în lung şi în lat, ca să dăm de urma Fricii, până când ne-a ieşit în cale o cireadă de bivoli...

– Muuu! mugi Mysa, taurul care mergea în fruntea cirezii, opriţe pe malul aşternut cu nisip al râului scăzut.

– Da, Mysa, ne-a ieşit în cale o cireadă de bivoli şi ne-a adus ştirea că frica este ascunsă într-o peşteră a junglei, că această fiinţă ciudată era fără fir de păr pe trupul gol şi umblă numai pe picioarele dinapoi. Ne-am luat atunci pe urma cirezii care ne-a condus până în faţa peşterii, şi, la intrarea ei, am găsit frica stând dreaptă în faţa noastră; era goală puşcă, aşa cum ne spuseseră bivolii şi se proptise în picioarele dinapoi. Când ne-a văzut, a dat un chiot şi glasul ei ne-a umplut de groază, aceeaşi groază pe care o simţim şi acum când auzim pe cei din văi. Atunci am rupt-o la fugă, călcându-ne unii pe alţii în picioare şi sfâşiindu-ne

cu colții, căci eram foarte înspăimântați. În noaptea aceea, după cât mi s-a spus, poporul din junglă n-a mai dormit în devălmășie cum făcea înainte, ci fiecare turmă, fiecare haitic, fiecare cireadă s-a ales deoparte, mistreț cu mistreț, cerb cu cerb, corn lângă corn și copită lângă copită, fiecare lângă ai lui și ne-am întins unii lângă alții, tremurând ca varga prin noaptea junglei.

Numai Primul Tigru nu era cu noi, în noaptea aceea, căci stătea mereu ascuns în hățișurile din miazănoapte, iar când l-am vestit ce văzusem noi în peșteră, a spus: "Mă voi duce să văd și eu această ciudățenie și-i voi frânge gâtul". A gonit deci toată noaptea, până ce a ajuns în fața peșterii. Pe drum până acolo însă, copacii și hățișurile și-au adus aminte de porunca pe care o primiseră de la Tha și, plecându-și crengile la pământ, l-au atins pe spinare, pe coaste, pe frunte și pe piept. Unde îl atingeau, rămâneau pete și vărgi pe pielea lui galbenă. Acestea sunt vărgile ale căror urme puii de tigru le poartă și astăzi. Când a ajuns la peșteră, Frica, acea ființă fără păr pe trup, a întins brațul spre el și a strigat: "Vărgatul care vine în miez de noapte!", iar Tigrul s-a înspăimântat și a rupt-o la fugă spre păpurișuri.

Mowgli începu să chicotească încetișor, și se băgă până în apa râului.

Mugea atât de groaznic, încât Tha l-a auzit și l-a întrebat: "De ce fugi așa de speriat?" Primul Tigru a ridicat botul spre cerul proaspăt creat, care totuși astăzi este atât de bătrân, și a gemut: "O, Tha, dă-mi puterea înapoi căci am fugit de groaza unei vietăți fără păr care mi-a dat un nume de ocară". "Cum se poate?", a întrebat Tha. "Din cauză că mi-am murdărit blana în mlaștinile junglei", a răspuns tigrul. "Intră în apă și tăvălește-te în roua ierburilor, căci dacă ai fost murdărit de noroi, murdăria se va duce". Tigrul a intrat în apă și după ce a ieșit a început să se tăvălească prin iarbă până ce toate se învârteau în jurul lui, dar vărgile de pe blana pătată nu s-au șters, iar Tha, care se uita la el, a început să râdă. Tigrul s-a întors spre Tha și a întrebat: "Cu ce m-am făcut vinovat, de mi se poate întâmpla asemenea ocară?", iar Tha i-a răspuns: "Tu ești cel care a omorât țapul și a adus moarte în junglă, iar cu moartea a intrat groaza în popor și vietățile se tem acum una de alta, cum te temi și tu de ființa aceea fără păr pe care ai văzut-o în fața peșterii". "Poporul din

junglă nu se teme de mine căci noi ne cunoaştem de la începutul începuturilor", a răspuns tigrul.

"In cazul acesta e mai bine să te duci şi să te convingi singur", i-a spus Tha. Tigrul a rupt-o la goană în largul junglei, chemând cerbii, mistreţii, sambhurii şi porcul spinos la sine, împreună cu tot poporul din junglă. Vietăţile, înspăimântate, însă, fugeau din calea lui, cu toate că le fusese judecător.

Primul Tigru s-a întors şi era umilit în inima lui, şi plecându-şi fruntea în ţărână, a început să scurme pământul cu ghearele şi a strigat: "Adu-ţi aminte Tha că eu am fost stăpânul junglei. Nu mă lăsa, Tha, fă ca să-şi aducă aminte puii mei că eu am fost fără teamă şi nimeni nu m-a înfruntat până acum!" "Bine", i-a răspuns Tha, îţi voi face pe voie, pentru că noi amândoi am văzut născându-se jungla. De aceea îţi las ţie ca, o noapte pe an, să fii tu şi urmaşii tăi aşa cum ai fost înainte de uciderea ţapului. În noaptea aceasta, dacă ţi se va întâmpla să întâlneşti fiinţa aceea fără păr, care se numeşte Om, dat îţi va fi ţie să nu te temi de el, ci vederea ta să-l îngrozească pe el, ca pe vremea când tu erai judecător în junglă şi stăpân a toată suflarea. În noaptea aceea de groază, când vederea ta îl va înspăimânta, fii milostiv cu el, căci şi tu ai cunoscut ce este frica ".

– Cu asta sunt mulţumit, a răspuns tigrul, dar în aceeaşi zi când a coborât la vad ca să se adape şi şi-a văzut chipul în oglinda apei şi vârgile negre pe trupul lui, şi-a adus aminte de numele de ocară pe care i-l dăduse fiinţa fără de păr pe trup şi s-a înfuriat. Un an de zile a trăit în mijlocul hăţişurilor, aşteptând să vină noaptea făgăduită de Tha. Şi într-o noapte, când Şacalul Lunii (Steaua Ciobanului) lucea limpede deasupra junglei, tigrul înţelese că aceasta era noaptea mult aşteptată şi se îndreptă spre peştera unde era fiinţa fără de păr. Atunci se întâmplă ceea ce prevăzuse Tha, căci fiinţa fără de păr a leşinat de spaimă şi a căzut cu faţa la pământ, iar Tigrul a sărit pe el şi i-a rupt gâtul, căci îşi zicea că în junglă nu este decât o singură fiinţă din neamul acesta, şi prin urmare el a ucis *Frica*. Da, în timp ce amuşina sângele din jurul victimei, s-a auzit pasul greu al lui Tha făcându-şi loc printre copacii pădurilor de la miazănoapte, şi puţin după aceea glasul Primului Elefant, care este acelaşi glas pe care îl auziţi acum... (Dincolo de crestele prăjite ale munţilor şi prin văile înecate de noapte se văzu fulgerul crestând bolta cerească şi se au-

ziră tunete, dar zăgazurile apelor nu se rupseră pe urma lor ci căldura părea şi mai înăbuşitoare.) Hathi continuă: Acesta era glasul care s-a auzit şi care spunea:

"Va să zică asta este mărturia milei tale?"

Iar tigrul şi-a lins botul însângerat şi a răspuns:

"Ce-mi pasă, de vreme ce am ucis Frica?" – dar Tha l-a mustrat:

"Nebun fără minte, ai dezlegat lanţurile robiei de pe picioarele Morţii şi ea va veni furişă pe urma ta şi te va urmări până în clipa când vei muri şi tu, căci tu ai învăţat Omul să ucidă!"

Primul Tigru însă pusese trufaş o labă pe pieptul mortului şi răspunse cu mândrie:

– Acum e întins în faţa mea ca şi ţapul. Frica nu mai este şi eu voi fi iarăşi judecător al poporului din junglă!"

"Poporul junglei nu se va mai apropia niciodată de tine", i-a răspuns Tha. "Nu vor mai bătători cărările pe unde ai trecut tu, nici nu vor dormi în apropierea ta şi nici nu vor paşte pe păşunile tale. Numai Frica te va urmări pas cu pas şi te va lovi pe furiş, fără ca tu să ştii de unde vine lovitura. Pământul se va deschide sub picioarele tale şi lianele se vor încolăci în jurul grumazului tău, iar copacii se vor înălţa deşi înaintea ta, atât de înalţi încât nu vei putea sări peste ei, şi la urmă Frica va jupui pielea de pe tine, ca să-şi poată înveli copiii cu ea, când le va fi frig. N-ai fost milos cu ea când ai întâlnit-o şi nici ei nu-i va fi milă de tine".

Primul Tigru însă era trufaş, căci noaptea nu se sfârşise încă, aşa că i-a răspuns:

"Făgăduiala care mi s-a dat este făgăduiala lui Tha, şi el nu-mi va lua această noapte".

Şi Tha i-a răspuns lui:

"Noaptea aceasta este a ta şi nu ţi se va lua înapoi, aşa cum ţi-am spus, dar pentru orice faptă este răsplată. Tu ai învăţat Omul să omoare, căci din fire are minte ageră".

"Omul este sub picioarele mele şi cu spinarea ruptă. Du-te şi spune junglei că eu am ucis Frica", i-a răspuns Tigrul.

Tha a început să râdă:

"Tu ai omorât un singur om, dar ei sunt mulţi. Du-te şi spune tu singur poporului din junglă ce ispravă ai făcut, căci noaptea ta este pe sfârşite!"

A început apoi să se lumineze de ziuă şi în gura peşterii a apărut alt om care a văzut mortul în cărare şi tigrul încălecat cu labele dinainte pe pieptul lui, şi a luat o prăjină cu vârful ascuţit.

– Acum aruncă după noi cu ceva care taie şi sfâşie, interveni Ikki în timp ce cobora spre ţărmul râului. (Ikki era considerat ca un vânat de preţ de către triburile localnice care îi zic Ho-Igoo şi bietul de el făcuse cunoştinţă cu barda lucitoare care zbura prin luminişuri ca o libelulă şi lovea de moarte.)

– Era o prăjină cu vârful ascuţit, dintre acele pe care le împlântă în fundul gropilor capcană, continuă Hathi, şi azvârlind-o spre Tigru, aceasta se înfipse adânc în coasta lui. Totul se petrecu aşa cum prevăzuse Tha, căci tigrul începu să alerge urlând de durere prin junglă, până când prăjina i-a scăpat din rană, şi tot poporul din junglă şi-a dat seama că fiinţa fără de păr poate lovi de departe şi începură să se teamă şi mai mult de ea.

În felul acesta, Primul Tigru a învăţat fiinţa fără de păr meşteşugul de a ucide, şi ştiţi cu toţii câtă nenorocire se trage din aceasta pentru noi toţi: laţul, gropile, prăjinile zburătoare şi cursele, muştele de jeratic care pleacă dintr-un nor de fum (Hathi voia să spună de carabină) şi mai ales Floarea Roşie care ne goneşte din junglă în largul câmpului. Cu toate acestea, într-o singură noapte pe an, fiinţa cea fără de păr se teme de Tigru, aşa cum a spus Tha.

– Frăţioare, crengile copacilor şi hăţişurile l-au însemnat ca să fie aşa cum îl cunoaştem noi. Din cauza aceasta n-a mai vrut să mănânce niciodată nici frunzele, nici fructele lor. Din ziua aceea însă a început să se răzbune contra cerbilor şi a celorlalte vietăţi care se hrănesc cu iarbă, răspunse Baloo.

– Care va să zică tu cunoşti de mult această poveste? De ce nu mi-ai spus-o până acum?

– Din cauză că jungla este plină de astfel de poveşti, şi dacă aş fi început să-ţi povestesc una, nu aş mai fi terminat cu celelalte. Nu mă trage de ureche, frăţioare!

Legea junglei

Ca să vă puteți da seama despre nenumăratele feluri de legi ale junglei, am tradus în versuri (pe care Baloo le cântă mereu pe un fel de melodie tărăgănată) câteva dintre cele făcute pentru lupi. Este adevărat că în afară de aceasta, jungla mai era sute de legi, dar acelea sunt numai îndreptări pentru fapte mărunte.

Aceasta este legea din junglă,
În vârstă atât de bătrână ca și cerul,
Și cu cinste Lup de-o păstrează,
Hălăduiește tihnit,
Iar cel care o calcă,
Hărăzit e să moară
Ca și liana încinsă pe trunchiuri bătrâne,
Așa e și legea când te oprește la faptă
Căci puterea în haitic este lupul,
Și tot ce haiticul ar vrea,
E puterea cea dreaptă.
În fiece zori de la coadă la bot să te speli
Și să bei din adânc, dar cu cumpăt,
Și amintește-ți că noaptea pentru vânat e sortită,
Iar ziua e hărăzită odihnei.
Șacalul bezmetic prin beznă aleargă pe urme de tigru,
Dar tu, pui de lup cu mustață zbârlită,
Niciodată că ești vânător nu uita,

Caută-ți singur tainul de lipsă.
Nu supăra pe Hathi înțeleptul
Și nu tulbura nici somnul șarpelui boa,
Iar de-o fi ca în junglă haitic să întâlnească haitic,
Și nici unul nu vrea să ferească din cale,
Pe colac să te așezi, și vezi înaintașul ce spune,
Căci vorba cuminte aduce folos.
Când vrei în haitic să te bați c-un tovarăș,
Cheamă-l deoparte și judecata, în doi să v-o faceți,
Ca să nu știe întregul haitic,
Și să piardă putere din pricina voastră.
Nimeni să calce nu poate culcușul ales de lup,
Că-i al lui și-n el e stăpân,
Nici sfat adunat în sobor,
Nici lupul fruntaș care aleargă și duce haiticul buluc.
Culcușul făcut de un lup
E loc pentru el de odihnă,
Și nimeni plăcerea să-i strice!
Dar dacă din asta primejdie se întâmplă să iasă,
Se cade ca Sfatul să-i ceară să plece.
Când al nopților miez e pe drum și tu ești plecat la vânat,
Umblă ca umbra, domol,
Ca pasu-ți să nu răscolească pădurea
Și frații mai mici, în culcușuri, flămânzi, să adoarmă.
Pentru tine și ai tăi, lupoaică și pui,
Ucide cât poți, ca să ai să-i hrănești,
Dar nu din plăcere,
Și de șapte ori, câte șapte porunci
Te opresc pe om să-l ucizi.
Când la prada unuia mai slab decât tine te dai,
Să nu-l lași flămând, și lacom nu fi!

Legea haiticului e lege pe o formă şi lui,
Deci, lasă-i pielea şi capul din coadă ospăţ.
Dar praznic este la toţi a haiticului pradă,
Deci mănâncă acolo unde o găseşti,
N-o mai căra, căci cel care o duce în culcuş,
Când alţii-s flămânzi, osândit e să piară.
Vânatul, făcut de un lup, e ospăţ pentru el
Şi de-o vrea să-l împartă e buna-i plăcere,
Dar fără a lui învoire,
Altul, nimeni din haită, hoţeşte să-l calce nu poate.
Puiul de lup la tain are dreptul,
Şi poate îndeobşte să-l ceară până ce anu-mplineşte
Căci i se cade şi fără codeală toţi îi vor da,
Dar partea culcuşului o are lupoaica
Şi poate s-o ceară celor de-o vârstă cu ea:
O halcă din orice vânat şi toţi îi vor da.
În peşteri stăpân,
Bătrânului lup legea-i dă drept de vânat pentru sine,
Şi nimeni drept câştigat,
Doar marele sfat al haiticului adunat în sobor,
Mai poate să-l ia de la el.
Din cauza vârstei,
Vicleşugu-n atac şi puterii ce-i dă greutatea,
Când legea cuvântul nu-şi spune,
Acolo, tot ce va zice lupul bătrân
Va fi lege la toţi deopotrivă.
Acestea-s legile junglei,
Şi multe, şi mari sunt puterile ei
Peste toţi ce le ştiu.
Deci ascultare-i vor da patrupezii,
Cei cornoraţi, cu copita crăpată
Şi cei cu cocoaşe.

Minunea lui Purun Bhagat

În noaptea când simțirăm că mișcă pământul,
Tiptil am venit, şi-l luarăm de mână, să-l ducem,
Căci noi îndeobşte îl iubeam, cu dragostea multă
Ce toate le vede, dar nu toate înțelege.

În noaptea când culmea a prins să coboare
Şi al apei zăpor să înece aievea pământul
Noi, neamul mărunt, îl trecusem primejdia
Dar nimeni, de unde e azi, niciodată nu vine înapoi.

Să-l plângeți puteți pentru data din urmă,
Cu dragostea voastră de neamuri umile.
Plângeți în voie un prieten al vostru plecat:
Ce noi am făcut şi nouă într-o zi ni se va face.

(Cântecul de îngropare al Langurilor)

În India, a fost odată un bărbat, care era primul ministru al unui stat indigen, pe jumătate independent, în partea de apus a țării. Omul acesta era brahman și dintr-un neam atât de ales, încât pentru el deosebirea de castă încetase de mult să mai aibă vreo însemnătate. Părintele lui fusese și el slujbaș de seamă în cortegiul pestrit și strălucit al Curții Hindustane. Înaintând în vârstă, Purun Dass (căci așa îl chema) a băgat de seamă că vechea orânduială a lumii începe să se schimbe, și dacă ții ca în viață să ajungi la ceva, trebuie înainte de toate să trăiești în bună înțelegere cu englezii și să faci tot ce oamenii aceștia cred că e bine de făcut. Dar, în același timp, un funcționar indigen trebuie să bage de seamă să nu piardă nici grația stăpânului său. Jocul acesta cu două fețe nu era tocmai ușor, cu toate acestea, tânărul brahman, care era o fire liniștită și tăcută, datorită creșterii englezești obținute la Universitatea din Bombay, reuși să ajungă prim ministru al regatului. Asta însemna că în țară avea mai multă trecere decât stăpânul său Maharadjahul.

Când muri bătrânul rege, care toată viața privise englezii cu neîncredere, căile lor ferate și telegraful, Purun Dass era în cele mai bune relații cu moștenitorul tronului care crescuse sub supravegherea unui preceptor englez. Amândoi în cea mai bună înțelegere și având grijă ca partea de cinste să revină stăpânului său, începură să clădească în fiecare an școli pentru educația tinerelor fete, să deschidă artere de comunicație, să înființeze dispensare și să organizeze expoziții agricole, fără să uite să publice în fiecare an și câte o *Carte Albastră* despre progresele morale și materiale ale statului, așa că Ministerul Externelor și Guvernul Indiei erau încântate de activitatea lor. Civilizația engleză este adoptată de foarte puține state indigene, deoarece, spre deosebire de Purun Dass, sunt incapabile să admită că ceea ce e bun și folositor unui englez, poate fi de două ori pe atât de folositor unui asiatic. Primul ministru deveni prietenul viceregelui, al gu-

vernatorilor şi al viceguvernatorilor însărcinaţi cu misiuni sanitare şi alt soi de misiuni, al ofiţerilor englezi de cavalerie, care veneau să vâneze pe terenurile statului, precum şi al nenumăratelor cete de excursionişti care pe timp de răcoare cutreierau India în lung şi-n lat, ca să se convingă care sunt cele mai bune mijloace pentru o gospodărire a treburilor ţării. În ceasurile de răgaz, îşi aducea aminte să creeze şi burse pentru cei care voiau să studieze medicina sau meseriile introduse de englezi, şi scria la ziarul *Pioneer*, care era cel mai important cotidian din India, articole în care explica punctele de vedere şi intenţiile a căror realizare o urmărea stăpânul său.

Mai târziu s-a dus să viziteze Anglia şi, la întoarcere, stăpânul său a trebuit să plătească preoţilor o sumă enormă ca bir, deoarece oricât de aleasă ar fi fost casa Brahmanilor, acest fapt nu-l scutea pe Purun Dass de pierderea rangului, dacă va trece peste Apa Neagră. La Londra a cunoscut şi a stat de vorbă cu toţi cei care meritau să fie cunoscuţi de el – oameni al căror nume circulă în toată lumea – şi a văzut poate mai mult decât ce le-a povestit altora la întoarcerea acasă. Universităţi celebre l-au ales membru de onoare, şi a ţinut discursuri doamnelor îmbrăcate în toalete de gală despre reformele hindustane, aşa că întreaga Londră era în extaz: "Acesta este omul cel mai minunat cu care se poate sta la masă, de când se pomeneşte masă întinsă între oameni!"

Când s-a întors în India îl aştepta o ploaie de onoruri, căci însuşi viceregele a venit să-i ofere din partea Maharadjahului Marea Cruce a Stelei Indiei, toată numai diamante, rubine şi email, iar în timp ce se auzea bubuitul tunurilor, Purun Dass fu numit Mare Comandor al Ordinului Imperiului Indiilor, aşa că de aici înainte numele lui era Sir Purun Dass K.C.I.E. – (Knight Commander of the Indian Empire).

În aceeaşi seară, în timpul banchetului care s-a dat sub cortul imens al viceregelui, s-a ridicat în picioare, la gât cu colanul ordinului care-i strălucea pe piept, şi, închinând paharul în sănătatea stăpânului său, a ţinut o cuvântare cum numai foarte puţini englezi ar fi fost capabili să o ţină.

Luna următoare, după ce oraşul recăzu în somnolenţa lui de cazan în clocot, făcu o faptă pe care nici un englez nu s-ar fi gândit să o facă (cel puţin aşa spunea lumea): "Muri!" Decoraţia

prețioasă ajunse din nou în stăpânirea Guvernului Indiilor și în locul lui fu numit alt ministru pentru conducerea treburilor țării, și, în același timp, începu o întrecere nebănuită între funcționarii subalterni pentru dobândirea slujbelor rămase libere. Preoții știau ce s-a întâmplat și poporul bănuia ce poate fi, dar India este singura țară din lume unde omul poate face tot ce-i place, fără să-l întrebe nimeni de ce așa și nu altfel; deci faptul că Dewan Sir Purun Dass, K.C.I.E. renunțase la slujba pe care o avea la palatul său și la puterea pe care o avea în stat, pentru a se îmbrăca în zdrențe de cerșetor sau în sumanul albastru de Sunnyasi, adică haină de om sfânt, nu putu părea nimănui extraordinar. El își trăise viața așa cum scria în Legea cea Veche, anume: 20 de ani de tinerețe, 20 de lupte – cu toate că niciodată nu pusese mâna pe o armă – și 20 de ani de conducere a țării. Își întrebuințase averea și puterea în măsura în care le găsise pe amândouă vrednice de a fi întrebuințate; a primit onoruri când s-a întâmplat ca acestea să fie în drumul lui; văzuse oameni și cetăți, pe aproape și în mari depărtări, iar oamenii și cetățile lor îi ieșiseră în cale ca să-l primească. Acum se despărțise de toate acestea, cum s-ar despărți un om de o zdreanță care nu-i mai poate fi de folos.

Pe urma lui, în timp ce ieșea pe poarta cetății, desculț și la subțioară cu o piele de antilopă și o cârjă cu mâner de bronz, iar în mână cu o cupă de scoică, se auzeau salvele tunurilor, trase în cinstea urmașului său. Cu ochii plecați în pământ, Purun Dass dădu încetinel din cap. Toate acestea erau acum de mult terminate pentru el și nu simțea nici păreri de rău și nici bucurii, cum nu simți pentru un vis când te trezești din somn. Acum nu mai era decât un Sunnyasi, cerșetor fără căpătâi și lăsat la mila altora ca să-i întindă o bucată de pâine; câtă vreme mai există în India o bucată de hrană care poate fi împărțită în două, nu moare de foame nici preot, nici cerșetor. În viața lui nu mâncase niciodată carne și numai arareori pește. Pentru acoperirea cheltuielilor lui de masă, cinci lire i-ar fi fost de ajuns pentru un an de zile, pe vremea când era ministru, cu toate că avea milioane la îndemână. Chiar în timpul cât stătuse la Londra, înconjurat de onoruri, nu pierduse din vedere nici o clipă visul lui de pace și liniște – lungul drum hindustan, alb și prăfuit, în colbul căruia se vedeau urmele picioarelor desculțe, mișunarea continuă și mol-

comă a călătorilor, mirosul pişcător al focurilor aţâţate cu lemn verde, cu fumurile care se ridică rotocoale dintre livezile de smochini în îngânarea zilei cu noaptea, în faţa cărora se aşează trecătorii să facă popas peste noapte.

Când sosi ceasul hotărât să-şi realizeze visul, primul ministru îşi făcu pregătirile de plecare şi peste trei zile ar fi fost mai uşor să găseşti o băşică de spumă în imensitatea apelor Atlanticului, decât pe Purun Dass între milioanele de vagabonzi care mişună pe toate drumurile Indiei.

Seara îşi întindea pielea de antilopă acolo unde îl prindea noaptea; uneori în câte o mănăstire de Sunnyasi din marginea drumului, altă dată la poala stâlpilor de argilă ai altarului ridicat în cinstea lui Kala Pir, unde îl primeau Jogii, o altă sectă nebuloasă de oameni sfinţi, aşa cum se cuvine să fie primit un om, care ştie ce înseamnă şi ce preţ poate avea o sectă de călugări. Uneori se oprea la intrarea unui sat, unde copiii veneau şi-i aduceau pe furiş din mâncărurile pe care le primeau de la părinţii lor; se oprea din când în când şi pe coastele pleşuve ale colinelor, unde păşteau cămilele care se trezeau la pâlpâirea flăcărilor focului său, când începeau cărbunii să aţipească în spuză. Era totuna oriunde s-ar fi oprit Purun Dass sau Purun Bhagat, cum îşi zicea acum. Pământul, oamenii şi hrana nu se mai deosebeau acum în ochii lui. Drumul îl ducea însă, fără să-şi dea seama, spre miazănoapte şi spre răsărit. De la miazăzi se urcă spre Rohtac, de la Rohtac spre Karnool, de la Karnool spre ruinele din Samanah, iar de aici intră în albia seacă a râului Gugger, care nu se umple de ape decât în zilele când plouă la munte, şi merse aşa înainte până în ziua când în depărtarea zărilor începură să se vadă crestele tulburi ale Himalayei.

Purun Bhagat zâmbi, căci îşi aduse aminte că mama lui era o brahmană din tribul Rajput de pe valea Kului, deci o munteancă din acelea care tânjesc mereu din cauza nostalgiei zăpezilor eterne, şi picătura de sânge de om de la munte pe care o porţi în vine sfârşeşte întotdeauna prin a te aduce înapoi acolo de unde au plecat strămoşii tăi.

– Dincolo, îşi zise Purun Bhagat, urcând coastele muntelui Sewalik, acoperit de cactuşii care stăteau drepţi cum stau candelabrele cu şapte braţe, mă voi odihni şi voi privi în jurul meu.

iar vânturile aromate ale Himalayei îi cântau la ureche în timp ce urca drumul care duce spre Simla.

Ultima dată când trecuse pe aici venise cu mare pompă, însoțit de o escortă strălucită, ca să-l viziteze pe unul dintre cei mai amabili și mai primitori viceregi ai Indiei; aici stătuseră de vorbă împreună vreme de un ceas despre prietenii pe care îi aveau amândoi la Londra și despre ceea ce gândea cu adevărat poporul hindustan, despre tot ce se întâmplă în lume. De astă dată Purun Bhagat nu făcu nici o vizită și, sprijinit de parapetul drumului care urca în serpentină, întoarse privirea înapoi ca să admire spectacolul grandios al câmpurilor întinse la picioarele lui, pe o distanță de patruzeci de mile, până când veni un polițist mohamedan și-i spuse să plece, căci acolo unde era stânjenea circulația. Purun Bhagat făcu o adâncă plecăciune în fața reprezentantului legii pe care el o respecta, căci chiar în clipa aceea el era în căutarea unei legi pentru el însuși. Pe urmă a plecat, și în noaptea aceea a rămas într-o colibă părăsită la Chota Simla, o localitate care s-ar părea că se găsește la capătul pământului, cu toate că el nu era decât la începutul călătoriei sale.

De aici o luă pe drumul care apucă spre Himalaya, spre Tibet, potecă îngustă de cel mult zece coți, tăiată cu dinamită în stâncă sau cățărată pe piloni, deasupra prăpăstiilor adânci de câte o mie de metri, drum care coboară câteodată în văi înguste unde aerul e fierbinte ca aburul căldărilor în clocot, iar altă dată se cațără pe piscurile pleșuve, arse de soare ca de pârjol, sau șerpuiește prin pădurea virgină ai cărei copaci din tulpine până la vârf sunt sugrumați de liane în care cocoșul de munte își cheamă primăvara femeiușca la cuib. Pe drumul acesta întâlni păstori tibetani, cu turmele lor și cu câini mițoși, iar oile aveau fiecare câte un săculeț cu borax în spinare. Tăietori nomazi de păduri, câte un Lama înfășurat în glugă și pături, venit în pelerinaj să vadă India, câte un trimis al statelor pierdute în ceața munților, venind călare pe călușei vărgați sau ceacâri, ori cavalcada unui Rajah care se întorcea de la o cumetrie. Altă dată când zilele erau limpezi, stătea până la apusul soarelui și urmărea câte un urs cenușiu cum se opintea să dezgroape rădăcini în valea de la picioarele lui, și nu mai vedea nimic altceva. Când plecase la drum, îi mai vâjâia în urechi zgomotul lumii rămase în urma lui, întocmai ca vuietul

unui tren care intră într-un tunel pe sub munte, dar după ce ieşi din trecătoarea Mutteeanee, totul se stinse şi Purun Bhagat se simţi acum singur cu el însuşi, rătăcitor pe drumuri, cu ochii coborâţi în pământ şi cu gândurile pierdute dincolo de stele.

Într-o seară ajunsese la trecătoarea cea mai înaltă pe care o întâlnise de la plecare; se urcase până aici două zile fără încetare şi se pomeni în faţa unui şir de culmi acoperite de zăpezi care închideau toată zarea, munţii aveau între cincisprezece şi douăzeci de mii de picioare înălţime şi păreau destul de aproape ca să-i poţi ajunge cu o aruncătură de piatră, cu toate că până la poalele lor mai aveai de făcut între cincizeci şi şaizeci de kilometri. Trecătoarea era împădurită de deodari, nuci de stâncă, cireşi, măslini şi peri pădureţi din care predominau însă deodarii, un fel de cedri de Himalaya. În umbra acestor deodari era o capelă părăsită, închinată lui Kali, care este Durga sau Sitala şi al cărui ajutor se cere de multe ori contra molimei de vărsat păsăresc.

Purun Bhagat curăţă lespezile de piatră şi se întoarse cu un zâmbet spre statuia sfântului care se uita la el, apoi trecu în dosul sanctuarului şi, făcându-şi o vatră de argilă, aprinse focul şi-şi întinse pielea de antilopă peste un aşternut de ramuri verzi de cetină, strânse subţioară cârja cu mânerul de bronz şi se aşeză la odihnă.

Alături de el, coasta muntelui cobora dreaptă spre o prăpastie adâncă de 1.500 de picioare şi în fundul acesteia se vedeau casele de piatră ale indigenilor acoperite cu argilă bătută. Împrejurul lui erau livezi care se înşirau în terase pe pripoare, parcă ar fi fost un şorţ aruncat pe genunchii muntelui. Printre livezi, păşteau vite, care, de la distanţă, nu păreau mai mari decât nişte bondari. Dacă te uitai spre flancul muntelui dincolo de vale, ochii nu puteau să judece dimensiunile reale ale lucrurilor pe care le vedeai şi, tocmai din cauza aceasta, tufele de la poala muntelui în realitate erau o pădure de brădet cu copaci ale căror înălţimi ajungeau la o sută de picioare. Purun Bhagat văzu un vultur uriaş legănându-se deasupra prăpastiei şi coborând în adânc. Pasărea, însă, nu trecuse nici de o jumătate de drum şi nu se vedea mai mare decât o ureche de ac. Trâmbe de nouri negri goneau pe deasupra văii, sfâşiindu-se de umerii stâncilor sau urcând sus deasupra înălţimii zării, ca să se destrame când treceau dincolo de piscuri.

– Aici voi găsi pacea pe care o caut, îşi zise Purun Bhagat.

Pentru un om crescut la munte, nu e lucru mare să urce spre creste sau să coboare câteva sute de metri, aşa că îndată ce locuitorii din fundul prăpastiei văzură fumul care ieşea din templul părăsit, un preot sui la deal să ureze străinului bun sosit. Când a întâlnit privirea ochilor lui Purun Bhagat – care până acum cercetaseră milioane de oameni – îşi plecă fruntea în pământ şi luă fără o vorbă strachina de cerşetor a drumeţului, apoi coborî din nou la vale.

– În sfârşit avem şi un om sfânt printre noi, spuse preotul. Trebuie să fie de pe plaiuri, dar este alb la faţă: un brahman dintre cei aleşi.

Toate femeile satului se adunară în faţa preotului şi întrebară:

– Crezi că are de gând să rămână la noi? Şi care mai de care se întrecea să prepare mâncarea cea mai bună pentru Purun Bhagat.

Hrana oamenilor de munte e foarte simplă, cu toate acestea o femeie pricepută şi evlavioasă ştie să prepare mâncăruri foarte gustoase din grâul cu bob negru de India, amestecat cu făină de porumb, cu orez şi piper roşu, din peştişorii prinşi în izvorul din fundul văii, cu miere din fagurii îngropaţi de albine în scorbura stâncilor, cu ghimber, caise uscate la soare şi făină de ovăz, aşa că preotul îi aduse lui Bhagat strachina plină.

Preotul îl întrebă dacă are de gând să stea vreme mai îndelungată şi nu cumva are nevoie de un *chela* – discipol – care să coboare în sat şi să-i aducă lucrurile de care va avea trebuinţă. Mai întrebă dacă are vreo pătură care să-l apere contra frigului şi dacă îi place mâncarea pe care i-a adus-o.

Purun Bhagat mâncă din mâncarea pe care i-a adus-o preotul şi răspunse că are de gând să se aşeze definitiv aici, la templu.

Preotul îi răspunse că nici nu doreşte altceva. Strachina să o lase de aici înainte între cele două rădăcini întortocheate ale copacilor din faţa templului, şi în fiecare zi îşi va primi hrana, căci oamenii din sat se simt foarte cinstiţi de prezenţa unui astfel de om printre ei. Aici preotul ridică ochii cu sfială spre faţa lui Purun Bhagat.

În ziua aceea se sfârşiră drumurile rătăcitoare ale lui Purun Bhagat, căci ajunsese la locul ce-i fusese rânduit dinainte: în mijlocul tăcerii şi al infinitului. Din clipa aceea, pentru el timpul se oprise în loc, şi, aşezat pe treptele templului, n-ar mai fi putut

să-şi spună dacă este mort sau mai trăieşte, dacă mai este un om stăpân pe toate simţurile lui sau numai un grăunte din stânca munţilor sau un picur de ploaie jucăuşă, o trâmbă de nour sau o suliţă din razele de soare. Buzele lui începură să repete în şoaptă un nume, cu o persistenţă continuă şi neîntreruptă, până când i se păru că de fiecare dată începe să scape tot mai mult din înlănţuirea trupului său de humă şi să se apropie de poarta unui mister, dar tocmai în clipa când uşa era gata să se deschidă, ceva îl aducea din nou pe pământ şi-l făcea să reintre în închisoarea lui de humă, care-i producea o dureroasă senzaţie de reintegrare în carnea şi oasele lui Purun Bhagat.

În fiecare dimineaţă, strachina lui se întorcea plină şi era aşezată între rădăcinile copacilor din faţa templului. Câteodată o aducea chiar preotul, altă dată câte un negustor Ladakhi care locuia în sat şi ar fi vrut să aibă răsplata sufletului, deoarece urca şi el cărarea până la templu; de cele mai multe ori însă, venea însăşi femeia care îi gătise mâncarea în timpul nopţii, şi murmura încet, abia simţit: "Pomeneşte-mă pe mine Bhagat, în faţa lui Dumnezeu, pomeneşte pe femeia cutare, a lui cutare!". Din când în când mai aducea mâncare şi câte un copilaş din sat pe care Purun Bhagat îl simţea cum vine tiptil şi după ce pune strachina plină în faţa templului o rupe la fugă cât îl ţin picioarele. Bhagat, însă, nu cobora niciodată în satul care se aşternea la picioarele lui ca o hartă întinsă pe masă. De aici putea vedea sfatul oamenilor care se adunau în fiecare seară în locul unde era aria, căci acesta era singurul petic de pământ netezit ca în palmă; putea vedea verdele închis şi fără asemănare al orezăriilor crude, albastrul închis al porumburilor, parcelele de semănături cu grâu negru, parcă ar fi fost oglinzi de ape stătătoare, iar la anumite epoci ale anului floarea de amarant, roşie ca sângele, a cărei sămânţă măruntă ca neghina nu este nici fruct, nici legumă şi, totuşi, este hrana cea mai de seamă a poporului hindustan în timpul posturilor, nefiind oprită de lege.

Spre sfârşitul anului, acoperişul fiecărei case devenea un pătrat de aur curat, căci ţăranii îşi întindeau aici grâul, în bătaia soarelui, ca să se usuce. Prin faţa ochilor lui, pe pânza policromă, defilau, întrerupându-se ca o broderie, secerişul, tăiatul stupilor, recolta şi dezghiocatul orezului, iar el se gândea la toate,

întrebându-se spre ce țel depărtat și neînțeles îl vor duce toate acestea pe om și truda lui de atâția ani.

Un om nu poate sta nici o zi liniștit, nici chiar în mijlocul furnicarului din India, fără ca animalele câmpului și ale pădurii să treacă peste trupul lui cum ar trece peste o stană de piatră; de aceea, chiar în această singurătate, fiarele care cunoșteau foarte bine templul părăsit al lui Kali, se întorseseră să vadă cine este nepoftitul care se instalase în fața altarului. Firește, cele dintâi animale care veniră fură *langurii*, maimuțele uriașe, favoriții cenușii ai Himalayei, căci le chinuia curiozitatea; după ce dădură strachina cu fundul în sus și o tăvăliră pe lespezile de piatră ale templului, își încercară dinții pe mânerul de aramă al cârjei și se strâmbară la pielea de antilopă; la urma urmelor își dădură seama că omul acesta, care stătea atât de liniștit, nu putea să fie un om rău. Seara începură să coboare dintre crengile de cetină și să se apropie de el cu mâna întinsă, cerând ceva de mâncare; făceau pe urmă câte un salt grațios și dispăreau din nou în frunziș. Căldura focului le plăcea și maimuțelor îngrămădite roată în jurul lui, așa că Purun Bhagat trebuia să le dea la o parte ca să poată arunca o mână de vreascuri peste grămada de jeratic. De cele mai multe ori, diminețile, când deschidea ochii, vedea că alături de el a dormit sub pătură câte o maimuță cenușie cu care și-a împărțit așternutul. Cât era ziua de lungă, câte un trimis al neamului langurilor stătea chircit alături de el, cu ochii pierduți în zările albe de zăpadă, murmurând din când în când ceva neînțeles și cu o expresie de nespusă înțelepciune și melancolie pe față.

După maimuțe vechi și *barasingh*-ul, cerbul uriaș care seamănă cu cerbul nostru roșcat, dar este mult mai puternic decât el. Venise să-și lipească fruntea înfierbântată de piatra rece a statuii lui Kali, dar se opri în loc când văzu un om la intrarea templului. Purun Bhagat, însă, nu făcu nici o mișcare și, încetul cu încetul, cerbul regal se apropie și-i puse botul umed pe umăr. Purun Bhagat ridică mâna ca un sloi de gheață și o puse pe fruntea înfierbântată a cerbului care se liniști și plecă grumazul, iar Purun îl mângâie domol între coarnele care abia se mai țineau pe frunte, și i le desprinse încetișor ca să nu-l doară. La întoarcere, barasinghul veni cu căprioara și iedul, care se așezară blânde pe pielea de antilopă și începură să rumege uitându-se la el cu ochii

umezi. Altă dată veneau în miez de noapte şi ochii le străluceau la lumina focului, în timp ce aşteptau să le dea porţia lor de nuci. Cel din urmă veni *moscul*, cerbul cel mai mic şi cel mai timid din această rasă de patrupede, cu urechile cât palma, repezite în sus ca atunci când stai la pândă; vărgatul *mushick-nabha*, oricât de sfios era, nu se putu stăpâni să nu vină să vadă şi el ce înseamnă lumina din templu şi să amuşine cu nasul lui ca de liliac pătura lui Purun Bhagat, care juca întocmai ca o umbră în lumina focului ce pâlpâia în interior. Purun Bhagat le spunea tuturor "fraţii mei", şi la chemarea lui ieşeau din pădure chiar în timpul zilei şi se adunau la templu, dacă nu erau prea departe şi-l puteau auzi când îi strigă. *Sona*, ursul negru de Himalaya, întotdeauna întunecat şi bănuitor, care pe piept are un semn în formă de furcă, trecuse de mai multe ori prin faţa templului. Văzând că Purun Bhagat nu se teme, *Sona* nu se supără ci îl urmări cu privirea şi începu să se apropie încetişor, ca mai apoi, să ceară şi el partea lui de mângâiere şi o coajă de pâine sau un pumn de zmeură. Uneori, în zorii zilei, când Bhagat urca până în vârful trecătorii ca să urmărească răsăritul soarelui de purpură trecând peste crestele dantelate de zăpadă, se pomenea cu *Sona* că vine pe urmele lui mormăind neînţeles sau oprindu-se să bage o labă pe sub trunchiurile căzute, ca apoi să se opintească ferindu-le din drum; altă dată se întâmpla să-l zărească pe Sona de departe, dormind făcut mototol, şi la răsunetul paşilor lui să-l vadă cum tresare şi se pregăteşte de luptă, ca apoi să se apropie bucuros, după ce îşi recunoaşte prietenul.

Aproape despre toţi sihaştrii şi oamenii sfinţi se spune că au darul să facă minuni cu îmblânzirea jivinelor pădurii; minunea nu este însă altceva decât să te poţi stăpâni, să nu faci nici o mişcare atunci când le vezi ca se apropie, ci să stai liniştit; să stai ceasuri întregi şi niciodată să nu te uiţi de-a dreptul la cel care vine. Ţăranii din vale văzuseră silueta tulbure a barasinghului mişcându-se ca o umbră printre trunchiurile copacilor pădurii din dosul templului, văzuseră şi un *mimal*, cocoşul de munte, ale cărui pene străluceau ca pietrele scumpe în faţa statuii lui Kali, şi auziseră langurii cum se jucau cu găocile de nuci pe lespezile de piatră. Câţiva copii îl văzuseră şi ei pe *Sona* şi-l auzise-

ră cântând în dosul unor stânci prăvălite, aşa că faima lui Purun Bhagat prinse crezare că ar face minuni cu fiarele pădurii.

Cu toate acestea nimic nu era mai străin de intenţia lui Bhagat decât orice minune, căci pentru el lumea aceasta nu era decât o imensă minune: când un om îşi dă seama de acest fapt, înseamnă că a ajuns la destulă înţelepciune pentru a şti cum să se poarte. El ştia demult, din anumite învăţături, că în lumea aceasta nimic nu poate fi grandios şi nimic prea neînsemnat. De aceea, zi de zi se căznea să desprindă cât mai limpede drumul care duce spre inima lucrurilor din jurul lui şi care trebuia să-l ducă înapoi la locul unde fusese zămislit sufletul său.

Gândindu-se mereu la aceasta, părul pe care nu-l mai tundea crescuse până la umeri; alături de pielea de antilopă, cârja lui de pelerin făcuse groapă în lespedea de piatră, iar locul unde era în fiecare zi strachina, între rădăcinile copacilor, se adânci şi părea una cu vasul, iar fiarele începură să-şi cunoască fiecare locul la care aveau dreptul când veneau să se încălzească la foc. Câmpul şi holdele îşi schimbau culorile la fiecare anotimp, ariile se umpleau şi se goleau de grâne, iar când venea iarna, langurii se zbenguiau din nou printre ramurile cetinilor fulguiţi de zăpadă, până în clipa când, o dată cu primăvara, maimuţele îşi aduceau din vale puii, care se uitau în jurul lor cu ochii speriaţi. Satul din vale se schimbase foarte puţin: preotul îmbătrânise şi mulţi dintre copiii care veneau odinioară să-i aducă strachina cu mâncare astăzi trimiteau cu strachina pe propriii lor copii, iar dacă se întâmpla să întrebi pe cineva din sat de câtă vreme locuieşte sfântul în templul Kali din culmea trecătorii, oamenii îţi răspundeau că stă acolo de când e lumea.

Veniră apoi nişte ploi cum nu se mai pomeniseră în munţi de multă vreme. Trei luni încheiate valea fu pâclită de nori şi muiată de ceaţă; cerul era sfâşiat de fulgere care goneau după fulgere şi ploile cădeau fără încetare. Templul lui Kali plutea deasupra norilor şi, de multe ori, trecea câte o lună întreagă fără ca Bhagat să vadă un colţişor din satul din vale: era învelit de norii care se vălătuceau neodihniţi, împingându-se unii pe alţii. Dar niciodată atât de sus ca să poată trece dincolo de pereţii umezi, de stâncă, ai culmilor.

În toată vremea aceasta, Bhagat asculta țârâitul milioanelor de șuvițe de apă care ciocăneau în copacii de deasupra lui sau îi curgeau șuvoaie la picioare, se prelingeau pe ramurile răşinoase ale pinilor sau picurau pe frunzele crestate de ferigă, ca să se scurgă, șuvoaie tulburi, în dulbinele tăiate pe coastele muntelui. Veni apoi soarele şi prin aer se răspândiră miresmele răşinoase ale deodarilor şi ale rododendronilor amestecate cu mirosul reavăn venit de departe, pe care muntenii îl numesc *parfumul zăpezilor*. Soarele dogorî pământul vreme de o săptămână, pe urmă ploile începură din nou, de credeai că s-au rupt zăgazurile cerului şi pământul începu să-şi arate oasele de stean, făcând pe alocuri băltoace. În noaptea care urmă, Purun Bhagat avu grijă ca focul să nu se stingă deoarece bănuia că fraţii lui vor avea nevoie de căldură, dar, cu toate că veghe până târziu, nici un patruped nu se apropie de templu şi într-un târziu adormi, gândindu-se ce s-o fi întâmplat în întunericul pădurii, de nu mai vine nimeni.

Era în miez de noapte şi afară ploaia cânta ca mii de tobe, când deodată simţi că cineva trage pătura de pe el; întinse braţul şi întâlni mâna cu degete subţiri a unui langur.

– E mai bine aici decât în pădure, mormăi el prin somn şi ridică un colţ de pătură. Intră şi te încălzeşte!

Maimuţa însă îl apucă zdravăn de mână şi-l smuci cu putere.

– Poate ţi-e foame, se dumiri Purun Bhagat, stai că am să-ţi găsesc ceva de mâncat!

Dar în timp ce stătea îngenuncheat în faţa focului, încercând să-l atâţe, langurul fugi până la uşa templului, apoi gemu şi se întoarse în fugă de-i petrecu braţele în jurul genunchilor.

– Ce este? Ce s-a întâmplat, frăţioare? întrebă Purun Bhagat, văzând că ochii maimuţei erau plini de poveşti pe care ea nu le putea spune. De ieşit pe o astfel de vreme e peste putinţă, cel mult dacă unul de-ai tăi a căzut într-o cursă, cu toate că prin partea locului nu prea pune nimeni curse; ia te uită, frate, vine şi barasinghul la adăpost.

Coarnele cerbului loviră cu violenţă statuia lui Khali când se repezi în templu, dar după ce văzu pe Purun Bhagat, începu să râcâie cu piciorul dinainte în lespezi, suflând pe nările care palpitau.

– Hai! Hai! răspunse Bhagat pocnind din degete, aceasta îţi este răsplata pentru adăpostul care te aşteaptă?

Cerbul însă îl împingea cu capul în partea unde era ieşirea şi mergând aşa de-a-ndăratelea, Purun Bhagat auzi ceva pârâind, ceva care se mişcă abia simţit, şi băgă de seamă că două lespezi de piatră ale templului se depărtau una de alta, iar în şanţul deschis între ele se vedea pământul clipocind a mocirlă.

– Acum înţeleg, zise Purun Bhagat, de aceea nu ridic ponos contra fraţilor mei că n-au venit în noaptea aceasta să stea în jurul focului. Muntele începe să se prăbuşească. Nu văd însă de ce m-aş urni eu de aici?

Dar când să se întoarcă dădu cu ochii de strachină şi se schimbă numaidecât la faţă.

– Oamenii aceştia m-au hrănit în fiecare zi de când am venit în sihăstria aceasta, tocmai de aceea dacă voi mai întârzia aici, până în zorii zilei nici un om din vale nu mai rămâne în viaţă. Trebuie să plec şi să-i prevestesc. Fă-mi loc frăţioare ca să mă apropii de foc.

Barasinghul se dădu la o parte, iar Purun Bhagat luă o torţă de răşină şi o ţinu deasupra focului până începu să ardă vâlvătaie.

– Voi aţi venit ca să-mi daţi de ştire, zise el ridicându-se în picioare, acum vom pleca împreună ca să ducem slujba noastră până la capăt. Să ieşim degrabă şi lasă-mă să mă sprijin pe grumazul tău, căci picioarele mele bătrâne nu mă mai pot purta.

Îşi încleştă mâna dreaptă pe coama zbârlită a barasinghului, cu stânga înălţă torţa aprinsă şi ieşiră astfel în noaptea neagră. Vântul se liniştise, dar ploaia cădea cu nemiluita şi ameninţa în fiecare clipă să stingă facla. Cerbul o luă costiş la vale şi lăsându-se pe picioarele dinapoi, ca pe nişte tălpi de sanie, luneca uşor pe pământul clisos. De cum ieşiră din pădure, Bhagat simţi că la ceata lor se prinseseră şi alte animale care îi aşteptau mai la vale. Prin întuneric nu vedea nimic, dar simţea alături de el răsuflarea caldă şi grăbită a langurilor, petrecută de mormăitul monoton al ursului *Sona*. Ploaia îi muiase şuviţele de păr, şi simţea şuvoaiele reci de apă cum îşi făceau loc pe sub tălpile picioarelor lui desculţe, iar hainele învechite îi atârnau pe trupul slăbit, stingherindu-l la mers. Cu toate acestea nu se opri, ci mergea semeţ înainte. În clipa aceasta el nu mai era omul sfânt pe care îl cercetau cei din vale, ci din nou Purun Dass K.C.I.E. primul ministru al unui stat de seamă, omul obişnuit să poruncească mulţimilor, plecat anume să scape de la moarte vieţile altora. Pe

poteca îngustă și repezită, Purun Bhagat și frații săi coborau tot mai adânc în fundul văii, până în clipa când cerbul se poticni, căci dădu peste o vatră de arie și, oprindu-se, mecăi încetișor simțind cum îl gâdila în nări mirosul omului care trebuia să fie pe aproape. Ajunseseră la capătul ulițci care trecea singură prin mijlocul satului. Purun Bhagat bătu cu cârja în obloanele casei fierarului și plimbă puțin torța aprinsă pe sub streașină.

– Sculați-vă și părăsiți casa, strigă Purun Bhagat și se minună singur de glasul său care de ani de zile nu mai răsunase în fața oamenilor. Ieșiți în grabă, căci munții încep să se prăbușească. Părăsiți cu toții așternuturile voastre și ieșiți.

– Este Bhagat al nostru, zise nevasta fierarului, după ce se trezi. Scoală copiii și să ieșim afară. A venit cu toate dobitoacele lui. Ieși la drum și dă alarma!

Vorba de spaimă gonea din casă în casă, în vreme ce animalele se îngrămădeau în jurul lui Bhagat și *Sona* sufla nerăbdător pe nări. Lumea speriată ieși în uliță; tot satul nu era mai mult de șaptezeci de suflete, și la lumina slabă a faclelor, sătenii îl văzură pe Bhagat care ținea de grumaz barasinghul speriat, iar maimuțele îngrozite îl trăgeau de poala hainei, în timp ce *Sona* stătea așezat pe picioarele dinapoi și mârâia înfundat.

– Treceți dincolo de vale și urcați muntele din fața voastră, strigă Purun Bhagat. Să nu rămână nimeni în sat. Noi venim cei din urmă.

Țăranii o luară la fugă, gonind cum numai muntenii gonesc, căci știau că atunci când muntele începe să se prăbușească, trebuie să te urci cât poți de sus și cu cea mai mare iuțeală pe coasta muntelui celui mai apropiat. De aceea, săriră în apa râulețului care despărțea satul și începură să urce gâfâind coasta stâncoasă, din terasă în terasă, iar pe urma lor venea Purun Bhagat cu dobitoacele lui. Mulțimea urca tot mai sus pe muntele vecin cu al lor, și se strigau pe nume ca nimeni să nu se rătăcească, iar în urmă de tot urca barasinghul care simțea că puterea lui Purun Bhagat începe să se sleiască. Într-un târziu cerbul se opri sub crengile unei păduri de brazi, cam la cinci sute de metri în sus pe munte. Instinctul lui, care îl înștiințase la vreme despre primejdia ce trebuia să vină, parcă îi spunea că aici se găsește în deplină siguranță.

Purun Bhagat se lăsă moale alături de el, căci biciuiala ploii reci şi goana pe coasta muntelui îi tăiaseră răsuflarea; dar mai avu puterea să se întoarcă spre faclele oamenilor care goneau înaintea lui şi să strige:

– Opriţi-vă acolo şi faceţi numărătoarea oamenilor!

Apoi, văzând că făcliile se adună roată, şopti cerbului cu glasul aproape stins:

– Nu te mişca, frăţioare, stai cu mine până când voi pleca!

În largul întunericului se auzi un freamăt nedesluşit, ca un zvon de larmă, pe urmă un muget prelung, apoi un vuiet cumplit care întrecu orice închipuire omenească, şi, prin noapte, oamenii simţiră că muntele începe să le tremure sub picioare şi să se clatine. În adâncuri se auzi ceva hăuind ca o notă joasă de orgă şi, vreme de câteva minute, nici un alt zgomot nu se mai auzi, iar copacii bătrâni începură să tremure din creste până în fundul rădăcinilor căţărate pe stânci. Într-un târziu mugetul se linişti şi în toată împrejurimea nu se mai auzi decât ţârâitul ploii ca o bătaie depărtată de tobe, prin întuneric: era ciocănitul neostenit al picăturilor de apă deasupra pământului muiat de ploile care-şi aveau tâlcul lor.

Nimeni dintre ţărani, nici chiar preotul, nu îndrăzni să-i spună ceva lui Bhagat care îi scăpase de la moarte. Se adunară roată sub bolta de cetini şi aşteptară să se facă ziuă. După ce se lumină şi priviră spre vale, îşi dădură seama că tot ce fusese pădure, câmpuri şi livezi tăiate de poteci umblate era acum un amestec de nămol roşiatic care forfotea în undă, mânat de apele murdare în fundul cărora copacii uriaşi se vălătuceau cu rădăcinile în sus.

Nămolul se uscase foarte sus, pe coasta muntelui, unde scăpaseră în grabă, iar pârâul, scos din albie, începuse să se bălţăcească, făcând ochiuri ca de sânge deasupra mocirlei. Din satul lor şi din poteca ce ducea până la templul lui Khali şi pădurea care era dincolo de el, nu mai rămăsese nici o urmă. Pe depărtare de un kilometru şi cel puţin 2.000 de picioare adâncime, coasta muntelui fusese retezată de la creştet spre poale şi repezită la vale.

Oamenii începură unul câte unul să urce la deal pentru a îngenunchea în faţa lui Bhagat. Când se apropiară, barasinghul care stătea în picioare alături de Purun Bhagat o rupse la fugă, iar langurii se văitau între ramurile copacilor şi mai sus spre vârful muntelui, *Sona* gemea îndurerat. Bhagat murise, cu picioare-

le încrucişate sub el şi cu spatele sprijinit de trunchiul unui copac, cu cârja pe genunchi şi privirile întoarse spre miazănoapte.

– Priviţi minunea care vine după minune, zise preotul întorcându-se spre oamenii satului, căci aceasta este atitudinea în care trebuie să fie înmormântat orice Sunnyasi. Prin urmare, pe locul acesta, unde se găseşte acuma, vom ridica un templu în semn de cinstire a omului nostru sfânt!

Înainte să se fi împlinit anul, oamenii ridicară templul – un mic altar de piatră şi argilă bătută – iar locul acela fu numit Muntele lui Bhagat, şi până în ziua de astăzi oamenii vin la locul acesta să se închine, să aprindă lumânări şi să-l împodobească întotdeauna cu flori. Nimeni nu ştie, însă, că sfântul căruia i se închină este defunctul Sir Purun Dass K.C.I.E., D.C.L., Ph.D. fost odinioară primul ministru al unui stat în plină dezvoltare şi membru onorific sau corespondent al mai multor academii, societăţi ştiinţifice, care nu vor reuşi niciodată să facă vreun bine, nici în lumea aceasta, nici în cealaltă.

Cântecul lui Kabir

Lumea era atât de uşoară, că în palme o putea cântări
Grele au fost doar socotelile averii şi ale robilor lui!
Dar le-a uitat, şi în haină săracă îmbrăcat,
se duce pe drumuri,
Gol şi desculţ în colbul bătut de drumeţi, bairagi săracul,
Drumul înainte-i, alb s-aşterne covor, să-l ducă la Delhi
Un şal şi un kikar îl apără de al zilelor groaznic zăduf
Cortul deasupra-i e cerul, câmpul cu al lui furnicar
Popasul de noapte, drumul tovarăş lui bairagi săracul!
Cu ale ochilor limpezi priviri plecase să caute Omul
(Căci unul a fost, numai unul, şi unul a rămas,
aşa spune Kabir)
Amăgirea, ca fumul, a celui dintâi început
se spulberă-n nori,
Cu drumul fârtat, din tot ce-a avut,
a rămas bairagi săracul!

Jungla coboară spre văi

Cerneşte-l ca vălul şi ascunde-l privirii,
Să nu mai vedem floare de iarbă,
fără de rod şi fără miros
Poate aşa vom uita întâlnirea
şi iureşul tău spre lumină,
Întinsă pe trupul pe care-l sugrumi!
Funingine neagră alături de altar pustiit,
Ca fluturi, ale ploii albe picioare, dansează,
Când ciuta coboară în a văilor largă păşune
Fără sfială de spaima ce poate veni pe furiş.
Pereţii de piatră au căzut măcinaţi
de a vremilor mână
Ca-n a lor umbră drumeţ ostenit
să nu se oprească.

Cei care ați citit poveștile din Cartea Întâi a Junglei poate vă aduceți aminte că Mowgli, după ce a bătut pielea lui Shere Khan în țăruși pe Stânca Soborului, lupilor rămași credincioși din haiticul Seeonee le-a spus că de aici înainte va vâna în junglă numai singur, iar cei patru pui ai lupoaicei și ai lupului, care îl crescuseră, i-au răspuns că vor vâna și ei alături de el. Dar, chiar în junglă, e greu să-ți schimbi felul de viață de seara până-n zori. După revolta lupilor din haitic, Mowgli se duse înainte de toate în peștera lui, unde dormi o zi și o noapte ca legănat. După ce se trezi, povesti lupoaicei și lupului tot ce puteau înțelege ei din întâmplările petrecute de el alături de oameni. Când luminile zorilor începură să clipească pe cuțitul ce-l purta de gât, același cuțit cu care jupuise pielea lui Shere Khan, familia lupilor se minună de învățătura pe care o câștigase, din ziua de când plecase din haiticul lor. Pe urmă, Akela și Cenușiul trebuiră să povestească și ei partea pe care o avuseseră în îndreptarea bivolilor spre râpi. Ca să audă mai bine ce povestesc, Baloo se ridică pe colnic, iar Bagheera începu să se pieptene cu labele dinainte, și-i venea să chiuie de plăcere, auzindu-l pe Mowgli povestindu-și isprăvile.

Soarele se ridicase destul de sus pe cer, dar nimeni nu se gândea să se culce. Din când în când lupoaica ridica botul în aer și adulmeca mulțumită mirosul pielii lui Shere Khan, întinsă pe Stânca Soborului, miros reavăn și iute pe care-l aducea câte o boare de vânt scăpată pe gura peșterii.

– Fără Akela și Cenușiul, care sunt aici de față, mi-ar fi fost peste putință să fac ceva, continuă Mowgli. Mamă lupoaică, de-ai fi văzut bivolii negri cum se îngrămădeau la ieșirea din râpă și se repezeau spre țarcuri, în timp ce pe mine oamenii mă alungau cu pietre...

– La drept vorbind îmi pare bine că n-am fost de față, răspunse lupoaica supărată, căci nu suportam să văd pe cineva alungându-mi puii ca pe niște șacali. O astfel de faptă din partea oameni-

lor n-aş fi lăsat-o nepedepsită, dar pe femeia care ţi-a dat să bei laptele aş fi cruţat-o; dar numai pe ea singură...

– Linişteşte-te, Raksha, interveni lupul în silă. Neatentul nostru s-a întors şi este atât de înţelept, încât părintele, lupul, se simte îndemnat să-i lingă tălpile. La urma urmei, cu capul spart o dată sau de două ori, e totuna.

Baloo şi Bagheera intonară în cor:

– Lasă oamenii să-şi vadă de treburile lor!

Mowgli stătea cu capul pe umărul lupoaicei şi răspunse, zâmbind mulţumit, că nu doreşte nici să mai vadă, nici să mai audă şi nici să mai simtă miros de oameni în apropierea lui.

– Bine, frăţioare, ce faci însă dacă oamenii nu te vor lăsa ei în pace?

– Noi suntem cinci cu toţii, răspunse Cenuşiul, rotindu-şi privirea împrejur şi clănţănind din fălci ca să fie mai uşor înţeles.

– Cred că la vânătoarea aceasta am putea să luăm şi noi parte, interveni pantera neagră, legănându-şi şfichiul cozii şi privind spre Baloo. Dar nu înţeleg, dragă Akela, ce ne face să ne gândim acum la oameni?!

– Uite de ce, răspunse Lupul Stingher: după ce pielea cea galbenă a tâlharului a fost întinsă pe Stânca Soborului, m-am întors în sat pe aceeaşi potecă, căutând să pun piciorul numai în urmele pe care le lăsasem la venire, şi oprindu-mă din când în când în patru labe, pentru ca urmele să se amestece şi să nu poată fi recunoscute, în cazul în care cineva m-ar fi urmărit. După ce urmele erau atât de încurcate, încât chiar eu le-aş fi putut descurca numai cu multă greutate, a venit Mang, liliacul, şi a început să săgeteze pe sub ramurile copacilor. După ce s-a spânzurat cu capul în jos de o cracă, s-a întors spre mine şi mi-a spus: "Satul cu oamenii din mijlocul cărora a fost alungat piciul e în fierbere şi mişună ca un furnicar".

– Am aruncat un bolovan cam măricel între ei, zise Mowgli râzând, aşa că nu e de mirare, şi-şi aduse aminte că din joacă i se întâmplase de multe ori să arunce câte un fruct de *paw-paw* în muşuroiul furnicilor înaripate, ca pe urmă să o rupă la fugă şi să intre în apă până la gât, înainte ca roiul să-l poată ajunge din urmă.

– L-am întrebat pe Mang ce a văzut în sat. Aşa s-a întâmplat că mi-a povestit despre Floarea Roşie încinsă vâlvătaie la marginea satului şi un grup de oameni înarmaţi, aşezaţi roată în jurul

ei. Or, eu știu foarte bine, continuă Akela privindu-și cicatricele învechite, că omul când poartă armă, nu o poartă niciodată de plăcere. Fii sigur, dragă frățioare, că foarte curând un om cu arma-n mână va sosi pe urmele noastre și nu știu de nu va fi deja plecat la drum.

– Dar de ce să fi plecat la drum? Oamenii m-au alungat dintre ei, prin urmare nu văd ce ar mai căuta, răspunse Mowgli supărat.

– Frățioare, tu ești un om, prin urmare nu e treaba noastră, care suntem vânători liberi, să te învățăm cé fac frații tăi și din ce fel de îndemnuri, ripostă Akela.

Abia avu timp să-și retragă laba, căci cuțitul căzu ca o lumină de fulger și se înfipse în pământ, exact pe locul de unde și-o luase. Mowgli aruncase cuțitul cu o mișcare atât de nebănuită, încât nimeni din cei de față nu băgase de seamă ce face. Akela însă era lup, or, până și câinele care nu este altceva decât o specie degenerată a lupului, simte de departe primejdia, chiar dacă doarme somn adânc, și se trezește când aude roata carului scârțâind pe mijlocul drumului, așa că mai are destulă vreme să sară la o parte înainte de a trece peste el.

– Altă dată când vei mai vorbi despre oameni, să nu uiți să faci o oarecare deosebire între mine și ei, zise Mowgli cu glasul liniștit, băgându-și cuțitul la chimir.

– Uufff! Dintele a fost destul de ascuțit, țâfni Akela, amușind urma lăsată de cuțit în pământ. Dar se vede că vremea petrecută între oameni nu ți-a fost de mare folos, pentru ca să poți arunca la sigur cuțitul. În timpul cât ție ți-a trebuit să-l arunci, eu puteam omorî un țap dintr-un salt.

Bagheera sări în picioare și întinse gâtul pe cât îl putea întinde, trosnindu-și toate încheieturile trupului. Cenușiul se ridică și el, ferindu-se puțin spre stânga, pentru ca să prindă bătaia vântului din dreapta, în timp ce Akela se repezi înainte vreo cincizeci de pași și se propti în picioare gata să sară. Mowgli se uită la ei cu pizmă; mirosea și el și simțea orice mișcare în jurul lui, cum puțini oameni sunt în stare să o simtă, dar cu toate acestea nu ajunsese la precizia pe care o aveau toate fiarele junglei. Afară de aceasta, în timpul celor trei luni petrecute în sat, pierduse foarte mult din însușirile lui dinainte. Cu toate acestea își înmuie degetul în gură și, udându-și vârful nasului, se înălță pe

picioare ca să poată prinde bine stratul de sus al aerului, căci numai așa putea fi încredințat de ce se putea întâmpla.

– Sunt oameni, scrâșni Akela și se lăsă pe vine.

– Buldeo, răspunse Mowgli și se așeză din nou. Vine pe urmele noastre; uite cum bate raza de soare pe oțelul armei lui. Priviți!

Fu numai o sclipire trecătoare pe inelele de aramă care ferecau pușca învechită, dar în junglă lumina nu clipește niciodată în felul acesta, decât, cel mult, atunci când fulgerele sfâșie norii și în lumina lor strălucește un grăunte de mică, un ochi de iezer sau o frunză poleită de rouă. În ziua aceea însă, cerul era limpede cât era zarea de largă.

– Bănuiam că oamenii ne vor urmări, zise Akela cu mulțumire, căci nu degeaba am condus haiticul atâția ani.

Cei patru lupi, frații lui Mowgli, nu ziseră nimic, ci o rupseră la fugă și se topiră ca umbrele în josul colinei.

– Unde vă duceți fără să spuneți nimic? strigă Mowgli după ei.

– Șât! Înainte de miezul nopții vom juca popice cu capul lui, șopti Cenușiul.

– Înapoi, opriți-vă și așteptați! Om pe om nu se mănâncă! strigă Mowgli cât îl lua gura.

– Bine, dar cine era până mai adineaori mai rău decât lupul? Cine a aruncat după mine cu cuțitul numai pentru că m-am gândit că și el ar putea fi un om? zise Akela, în timp ce puii se întoarseră și se așezară nemulțumiți la poala colinei.

– Nu cumva trebuie să vă dau socoteală de tot ce fac?! se răsti Mowgli.

– Uite omul! Așa numai omul vorbește, mârâi Bagheera printre dinți. Tocmai așa vorbeau și oamenii în fața cuștilor regelui din Oodeypore. Noi, poporul din junglă, știm că, dintre toate ființele, omul este cel mai înțelept, dar dacă ar fi să ascultăm ce se spune despre el, atunci trebuie să admitem că este și cel mai lipsit de cumpăt. Apoi ridicând glasul adăugă: de astă dată Piciul are dreptate. Omul nu vânează niciodată singur. Să omori un om înainte de a știi curat ce au ceilalți de gând, ar însemna să fii cu gânduri necurate. Hai să vedem ce gânduri ne poartă omul acesta!

– Noi nu mergem, se împotrivi Cenușiul.

– Du-te singur, frățioare! Noi știm ce vrem. Căpățâna lui ar fi fost acum la picioarele noastre, dacă ne-am fi repezit în calea lui.

Mowgli se uită la prietenii lui şi pieptul lui i se zbuciumă, iar ochii începură să-i joace în lacrimi. Făcu un pas spre puii de lup şi lăsându-se într-un genunchi cuvântă:

– Asta ar însemna că eu nu mai ştiu ce vreau? Uitaţi-vă la mine!

Fiarele se întoarseră spre el în silă, iar când ochii le fugeau pe de lături, Mowgli îi striga pe nume şi se uita la ei până când îi stăpâni cu privirea şi părul negru începu să li se zbârlească pe spinări şi să tremure pe picioare.

– Acum să-mi spuneţi, care dintre noi cinci este conducătorul?

– Conducătorul eşti tu, frăţioare, răspunse Cenuşiul şi, apropiindu-se de el, începu să-i lingă tălpile picioarelor.

– Atunci, urmaţi-mă, porunci Mowgli.

Cei patru se luară după el cu cozile îmbârligate de frică.

– Asta i se trage de pe urma timpului pe care l-a petrecut între oameni, zise Bagheera, furişându-se ca o umbră pe urma cetei. Dragă Baloo, în junglă este ceva care acum e mult mai tare decât însăşi legea junglei.

Bătrânul urs nu răspunse, dar în sinea lui îşi zicea că pantera are toată dreptatea.

Mowgli făcu un înconjur ca să iasă omului de-a dreptul în cale, căzând dintr-o parte şi furişându-se nesimţit pe sub frunziş, ajunse atât de aproape, încât ferind tufele din faţă, putu vedea vânătorul, venind încet cu arma la umăr, pe urmele lăsate din ajun.

Vă aduceţi aminte că Mowgli, ieşind din sat, în spinare cu povara grea a pielii crude, jupuite de pe Shere Khan, pe urma lui venise Cenuşiul şi Akela, aşa că urmele se vedeau destul de limpede. În clipa aceea Buldeo ajunse la locul unde Akela se oprise şi, întorcându-se pe loc, încercase să încurce urmele lăsate de ei. Se aşeză pe marginea cărării şi tuşi, apoi începu să murmure ceva neînţeles; pe urmă se ridică din nou şi prinse să dea târcoale, nădăjduind că va regăsi urma cea bună. În toată vremea aceasta, cu o aruncătură de piatră, i-ar fi putut ajunge pe cei care-l pândeau din ascunzătoare. Nimeni însă nu se poate piti pe nesimţite decât lupul, atunci când nu are de ce să dea de ştire că este pe aproape, iar Mowgli însuşi, cu toate că lupii spuneau despre el că se mişcă greoi şi încet, se furişa mai nesimţit decât o umbră. Îl urmăreau pe bătrânul vânător cum urmăresc rechinii un vapor în plină viteză, dar în toată vremea aceasta vorbeau mereu unul cu altul şi glasurile lor erau atât de încete, încât ar fi fost

peste putință să fie auziți de ureche omenească. Gama sunetelor din cuvintele lor avea în extremitatea cealaltă numai notele cu care liliecii se înțeleg între ei și pe aceeași notă e scandată și vorba zburătoarelor din junglă și a gâzelor, pe care, rareori, un muritor se întâmplă să o prindă.

– Asta face mai mult decât cea mai bogată pradă, zise Cenușiul, văzând că omul începe să umble roată în patru labe și să murmure ceva neînțeles. Ce spune?

– Zice că n-a văzut în viața lui astfel de urme. Trebuie că pe aici a trecut un întreg haitic de lupi, îl desluși Mowgli. Spune că e ostenit.

– Până va găsi din nou urma va avea timp să se și odihnească, răspunse Bagheera tolănindu-se la tulpina unui copac și așteptând să continue urmărirea din ascunzătoare. Ia vezi, ce face acuma slăbănogul ăsta!

– Mi se pare că mănâncă sau scoate fum din gură. Oamenii fac tot timpul ceva în timpul odihnei și gura nu li se odihnește niciodată, răspunse Mowgli.

Fiarele văzură că omul își scoate o pungă cu tutun și-și umple luleaua, apoi și-o aprinde și începe să pufăie din ea. Din ascunzătoarea lor adulmecară mirosul fumului, ca la nevoie să-l poată recunoaște pe Buldeo și-n timp de noapte.

Pe poteca muntelui tocmai cobora un grup de cărbunari și se opriră de vorbă cu Buldeo, care era vânător vestit până la 20 de mile împrejur. Cărbunarii se așezară alături de el și începură să fumeze, iar Bagheera și tovarășii lui veniră mai aproape și-i urmăreau cu privirea din întuneric. Buldeo începu să povestească cu toate amănuntele întâmplarea cu Mowgli, copilul cel îndrăcit, punând și de la sine tot felul de înfloriturі. Spunea că el era cel care-l omorâse pe Shere Khan, că Mowgli se prefăcuse în lup și se luptase cu el până la apusul soarelui, pe urmă se făcuse din nou băiat și fermecase arma pe care o avea la el, așa că glontele din țeava îndreptată către acesta s-a rătăcit și a omorât pe unul dintre bivolii cirezii lui. Pe urmă, cei din sat știindu-l cel mai vrednic dintre vânătorii Seeonee, îl trimiseră să-l răpună pe acest copil al iadului. În vremea aceasta, oamenii din sat au pus mâna pe Messua și pe bărbatul ei, care fără îndoială trebuie să fie părinții acestui diavol împielițat și i-au închis în coliba lor unde îi păzesc cu multă băgare de seamă. În zori îi vor tortura

până ce vor mărturisi în fața oamenilor că amândoi sunt vrăjitori, ca pe urmă să-i ardă de vii.

– Când îi vor arde? întrebară cărbunarii, care n-ar fi vrut să lipsească de la un astfel de spectacol.

Buldeo răspunse că înainte de întoarcerea lui nu li se va întâmpla nimic, deoarece sătenii îl așteptau să-l ducă împușcat pe Puiul de Diavol. Imediat după aceea, Messua și bărbatul ei vor fi arși, iar sătenii vor împărți între ei pământurile și cirezile lor. Bivolii bărbatului lui Messua erau foarte frumoși și râvniți de toată lumea care credea că este un act de dreptate să scape de acești doi vrăjitori, căci fără îndoială oamenii care primesc între ei copii crescuți de lupi în junglă trebuie să fie vrăjitori primejdioși.

– Ce se va întâmpla însă, întrebară cărbunarii, dacă vor afla și englezii despre această întâmplare? (Cărbunarii aflaseră că englezii erau nebuni de-a binelea și nu-i lasă pe săteni să ardă vrăjitori, după pofta inimii lor.)

– În cazul acesta, răspunse Buldeo, mai marele satului, le va spune că Messua și bărbatul ei au murit de mușcătură de șarpe. Totul este dinainte pus la cale și nu mai rămâne decât să prind copilul lupilor. Nu cumva ați întâlnit în drumul vostru pe cineva care să fi semănat cu cel pe care-l caut eu?

Cărbunarii se priviră în tăcere și dădură slavă cerului că nu întâlniseră pe nimeni, dar nu se îndoiau că un om atât de vrednic ca Buldeo va reuși să-l găsească. Soarele apusese și drumeții se ridicară cu gând să ajungă până în satul lui Buldeo, ca să o poată vedea și ei pe vrăjitoare și pe bărbatul ei. Buldeo le spuse că deși plecase ca să-l ucidă pe copilul de diavol, datoria lui de vânător era să nu-i lase fără ocrotire prin jungla unde la fiecare pas ar fi putut să le iasă în cale tartorul lupilor. Prin urmare, se va întoarce cu ei și, dacă pe drum se va întâmpla să le iasă în cale acest Demon, ei bine, atunci va avea prilejul să vadă cum poate fi tratat de unul dintre cei mai buni vânători Seeonee. Brahmanul satului, spunea el, îi dădu ceva care putea să-l apere de toate farmecele acestei ființe înfrățite cu iadul.

– Ce spune? Ce spune? întrebau lupii fără încetare.

Mowgli le explica tot ce auzea până în clipa când începu să nu mai înțeleagă nici el, căci nu știa ce înseamnă vrăjitori, de aceea le spuse doar atât: că omul și femeia care fuseseră atât de buni cu el fuseseră prinși într-o cursă.

– Adică se poate ca oamenii să cadă în curse puse anume de semenii lor? întrebă Bagheera.

– Așa spune el. Nu prea înțeleg ce spun între ei; mi se pare că au înnebunit cu toții. Ce legătură poate avea Messua și cu bărbatul ei cu mine, ca din cauza mea să fie prinși într-o cursă și ce tot trăncănesc despre Floarea Roșie? În orice caz, oamenii nu vor face nici un rău lui Messua și bărbatului ei înainte de întoarcerea lui Buldeo, se gândi Mowgli și pipăi prăselele cuțitului din chimir.

În timpul acesta, Buldeo și cărbunarii se urniră cu mare băgare de seamă și o luară pe cărare, unul câte unul.

– Eu mă întorc fără întârziere în sat, zise Mowgli într-un târziu.

– Dar cei de colo ce fac? întrebă Cenușiul, privind lacom spre spatele ars de soare al cărbunarilor.

– Faceți o petrecere anume pentru ei, căci n-aș vrea să ajungă în marginea satului înainte de înnoptat. Credeți că-i veți putea opri?

Cenușiul își arată colții albi și căscă mulțumit.

– După cât cunosc eu oamenii, îi vom face să se învârtească roată, cum se învârtește friptura în frigare...

– Nu vă cer să mergeți atât de departe. Faceți-le un cântec, ca să nu le fie urât pe drumul din junglă; tu, Cenușiule, știi bine că nu e nevoie ca acest cântec să fie prea duios. Bagheera, du-te cu ei ca să le ții isonul! După ce se va lăsa noaptea, veniți să ne întâlnim în sat. Cenușiul cunoaște locul întâlnirii.

– Nu e tocmai plăcut să urmărești un vânat la porunca Puștiului. Când mă mai culc? întrebă Bagheera plictisită, cu toate că după strălucirea ochilor se vedea că e foarte mulțumită de însărcinarea pe care o primise. Pe urmă să mai și cânt pentru pârliții ăștia care umblă în pielea goală! Dar, la urma urmei, hai s-o fac și pe asta!

Plecă în pământ capul, pentru ca glasul să-i hăulească prelung printre copacii din junglă, și răcni din fundul bojocilor: Noroc la vânat!

Urletul acesta obișnuit în miez de noapte, dar care acum cădea aproape de miezul zilei, era destul de fioros pentru începutul unui cântec de petrecere. Mowgli îl auzi vuind pe urma lui pe sub bolțile de frunză și clocotind în adâncul neumblat al junglei, apoi ecoul trecu pe lângă el și răscoli depărtările, clocotind din vale spre culmi și înfiorând toată suflarea. Începu să râdă mulțumit, croindu-și drum în goană prin clocotul acesta răscolit de chemarea înfiorătoare a panterei negre. Văzu cărbunarii îngră-

mădindu-se înspăimântați unul într-altul și țeava puștii lui Bildeo întorcându-se roată cu teamă. Cenușiul răcni o dată "*Ya-la-hi! Ya-la-hi!*" cum se face la vânătoarea de cerbi, când haiticul gonește ciuta albastră de *nilghai*. Răcnetul părea că răscolește măruntaiele pământului, apoi se stinse într-un grohăit de moarte. Imediat după aceea, ceilalți trei răspunseră în cor, de părea că tot haiticul a ieșit și adulmecă urmele lăsate de oameni în lungul cărării, apoi deodată începură să intoneze imnul Zorilor Junglei, cu toate întorsăturile și înfloriturile pe care le poate găsi în-chi-puirea, pentru a-l face cât mai sinistru și mai fioros, un cântec care te îngrozea și mai mult, în după-amiaza aceasta înecată de umbre:

În clipa-n care grăbit a trecut,
Noi umbră gonind pe pământ nu lăsam,
Dar acum în plină lumină,
Ca umbre fugim speriați înapoi spre culcușuri.
În limpedea zi să te ascunzi nu se poate,
Căci crengile tremură în drumul ce-l tai
Și pietrele îți fug sub picioare grăbite:
De ne-auziți odihnă bună dorim
Celor ce a junglei lege păzesc.
Toți cei cornorați, cu aripi
Și blană de-a valma goniți,
Spre adăposturi picioare grăbiți,
Cât umbra mai ține aninată de crengi.
Tăcuți se retrag ai junglei stăpâni,
În vreme ce boii cu pasul domol
În juguri grumazele tind
Pe nările calde aburi suflând,
Când să clipească începe lumina.
Goniți spre culcușuri cu toții,
E vremea, căci soare de pară răsare,
O șoaptă de spaimă de-a valma aleargă
Păziți, că e ziuă, din funduri de zări
Sosim gâfâind de-a focului goană,
Cotlonul de papură freamătă-n pasuri
Iar pe deasupra se scutură aripi
Strigând către cer: E ziuă – a omului zi!
Pe strâmbe poteci și drumuri ascunse
O noapte-am gonit,

Depănând în urmă-ne dâră prin roua înserării
Şi urmă am lăsat pe margini de ape.
La vaduri de noapte,
Ascunsă urma picioarelor noastre luceşte
În lumina de zi; copite crăpate, cocoaşe
Şi coarne: odihnă bună dorim, de-auziţi
Celor ce a junglei cu cinste lege păziţi!

Dar cine să poată transpune în vorbe chiotul sălbatic pe care cele patu fiare îl puneau în fiecare vorbă, când auziră pârâind crengile copacilor în care bieţii cărbunari începură să se urce grăbiţi, iar vânătorul Buldeo prinse să depene descântece de spaimă şi de ducă-se pe pustii locuri. Pe urmă, cei patru tovarăşi se aşternură la somn, căci, ca toate vietăţile care trebuie să-şi câştige singure hrana de toate zilele, ştiau dinainte că treabă bună nu se poate face niciodată dacă nu eşti pe deplin odihnit.

În timpul acesta Mowgli mergea înainte cu pasul grăbit şi făcuse mai bine de o jumătate de poştă pe ceas. Se simţea mulţumit şi era plin de avânt, mai ales acum când petrecuse câteva luni printre oameni. Singurul lui gând era să-i scape din cursa în care căzuseră, pe Messua şi pe bărbatul ei, căci din fire Mowgli nu avea nici un fel de încredere în cursele despre care auzise. Mai târziu, îşi zicea el, va veni şi vremea când va plăti satului din belşug această lipsă de omenie faţă de prietenii lui.

Începuse să se îngâne ziua cu noaptea când ajunse la păşunile pe care le cunoştea şi la arborele *dhak* sub care îl aşteptase în dimineaţa când îl omorâse pe Shere Khan. Cu toate că era foarte oţărât contra neamului oamenilor din vale şi a aşezărilor lor, de cum văzu acoperişurile colibelor, simţi că un nod i se pune în piept şi i se tăie răsuflarea. Băgă de seamă că toată lumea se întorsese din ţarină mai devreme decât de obicei, şi că în loc să-şi vadă de focurile unde îşi găteau cina, lumea era adunată sub arborele unde se ţinea sfatul, şi toţi ţipau în gura mare, fără să se poată înţelege.

– Pesemne că oamenii au întins întotdeauna curse celor de-o seamă cu ei, căci altfel nu s-ar simţi atât de bine, îşi zise Mowgli.

Noaptea trecută îl prinseseră pe Mowgli. Cât de îndepărtată i se pare acum noaptea aceasta, parcă trecuseră cine ştie câte rânduri de ploi peste ea!

În noaptea aceasta l-au prins pe Messua şi bărbatul ei; mâine, sau poate vor mai trece multe zile până atunci, va veni din nou rândul lui Mowgli.

Se strecură uşor pe marginea satului până când ajunsese sub streaşina colibei lui Messua şi printr-o strungă privi înăuntru. Messua era întinsă, legată de mâini şi de picioare şi gemea din greu, respirând şuierător. Bărbatul ei era legat de patul vopsit în fel de fel de culori. Uşa de la intrare care dădea în uliţa satului era zăvorâtă, iar în faţa ei erau trei sau patru oameni aşezaţi pe vine şi cu spatele proptit în perete.

Mowgli cunoştea foarte bine obiceiurile acestor oameni, de aceea îşi dădu seama imediat că atâta vreme cât sunt ocupaţi cu mâncarea, cu vorba şi cu fumatul, nu le va trece prin gând să mai facă şi altceva. Imediat ce se vor sătura însă, încep să devină primejdioşi. Buldeo nu va întârzia să se întoarcă, iar dacă cei patru tovarăşi pe care îi lăsase cu el să-l petreacă, îşi vor fi făcut datoria, atunci va avea ceva de povestit. De aceea intră prin strungă şi după ce tăie frânghiile cu care erau legaţi, scoase căluşele din gura femeii şi a bărbatului şi apoi se uită împrejur să vadă dacă nu cumva se găseşte vreun vas cu lapte pe aproape.

Messua era aproape moartă de chinuri şi de groază (căci toată ziua înainte de amiază o biciuiseră şi o bătuseră cu pietre). Mowgli văzu că e gata să înceapă a se boci şi abia avu timp să-i pună palma peste gură, ca să nu trezească străjerii. Bărbatul părea mai mult speriat şi furios, de aceea nu zise nimic şi începu să-şi scuture câlţii şi gunoaiele din barba jumulită.

– Ştiam dinainte că va veni, oftă Messua plângând încet, acum sunt sigură că el este fiul meu, şi întinzând braţele spre Mowgli, îl strânse la piept.

Până în clipa aceasta Mowgli nu simţise nici un fel de emoţie, dar spre mirarea lui băgă de seamă că începe să tremure cum nu tremurase niciodată înainte.

– Ce sunt frânghiile acestea? De ce v-au legat? întrebă el după o oarecare tăcere.

– Vor să o ucidă pentru că te-a făcut fiul ei, răspunse bărbatul amărât. Ia te uită la mine, că sunt plin de răni!

Mowgli nu răspunse ci se uită la rănile femeii şi începu să scrâşnească din dinţi când o văzu cum sângerează.

– Cine a făcut această ticăloşie? Îşi va lua răsplata pentru faptele lui, declară Mowgli.

– Tot satul. Eu eram prea bogat, căci aveam cirezi şi vite ca nimeni altul. Prin urmare, ea şi cu mine trebuia să fim vrăjitori, căci altfel nu te-am fi adăpostit la noi.

– Nu prea înţeleg ce vrei să spui; lasă, mai bine să-mi povestească Messua.

– Toate acestea pentru că ţi-am dat lapte, Nathoo; îţi mai aduci aminte? zise Messua cu frică, căci tu erai fiul meu pe care tigrul l-a furat şi te-am iubit din toată inima. Spuneau că dacă sunt mama ta, atunci sunt şi mama diavolului şi vrednică să fiu osândită la moarte.

– Ce este diavolul? întrebă Mowgli. Moartea am întâlnit-o şi eu.

Omul se uită la el întunecat, dar femeia începu să zâmbească.

– Ia uită-te la el, zise ea întorcându-se spre bărbatul ei. Eu ştiam de la început că nu e vrăjitor şi le-am spus. Este fiul meu, copilul nostru.

– Copilul nostru sau al altora, acum e totuna. Aceasta nu ne mai poate ajuta la nimic, căci suntem ca şi morţi.

– Dincolo e drumul slobod spre junglă, zise Mowgli întinzând braţul spre fereastră. Mâinile şi picioarele voastre nu mai sunt în cujbe, puteţi pleca.

– Fiule, noi nu cunoaştem jungla aşa cum o cunoşti tu, îl întrerupse Messua, şi nu cred că vom putea merge mai departe.

– Bărbaţii şi femeile satului vor da numaidecât de urma noastră şi ne vor aduce curând înapoi, adăugă bărbatul.

– Hm! zise Mowgli scărpinându-se cu vârful cuţitului în palmă. Eu nu am nimic de împărţit cu nici unul din locuitorii satului, dar cu toate acestea nu cred că vă vor opri, căci peste puţin timp vor trebui să se ocupe de altceva. Ia ascultă!

Mowgli ciuli urechea ca să audă mai bine ţipetele şi zgomotul de afară.

– Se vede că la urma urmelor tot l-au lăsat pe Buldeo să se întoarcă acasă.

– Oamenii l-au trimis azi-dimineaţă pe urma ta ca să te ucidă, zise Messua plângând. I-ai întâlnit?

– Da... adică l-am întâlnit împreună cu ceilalţi tovarăşi. Buldeo va avea ceva de povestit şi în vremea aceasta noi putem isprăvi multe. Înainte de toate însă, eu trebuie să ştiu ce gânduri

au oamenii aceştia. Gândiţi-vă încotro vreţi să mergeţi şi la întoarcere îmi veţi spune ce aţi hotărât.

Sări din nou pe strunga care ţinea loc de fereastră şi o rupse la fugă pe sub împrejmuirea satului, până ajunse la un loc de unde putea auzi ce vorbesc oamenii adunaţi sub copac. Buldeo se întinsese pe iarbă şi tuşea de zor, în timp ce oamenii îngrămădiţi în jurul lui, îi puneau tot felul de întrebări. Părul lăţos îi cădea încâlcit pe umeri şi picioarele îi erau numai rană, de cum se suise de frică în copaci, dar cu toate că nu putea scoate nici o vorbă, îşi dădea destul de bine seama de curiozitatea pe care o stârnea întoarcerea lui. Din când în când murmura ceva despre diavoli şi despre cântecele lor, şi despre descântece şi vrăjitorii, pentru a întărâta şi mai mult curiozitatea oamenilor. Pe urmă ceru o cofă de apă.

– Aaa! zise Mowgli cu dispreţ, vorbe goale fără nici un rost. Oamenii sunt fraţi de sânge cu *Bandar-log*. A cerut apă ca să-şi clătească gura, pe urmă va începe să dea fum pe nări, şi după ce va termina cu toate astea, va începe povestea. Oamenii sunt foarte înţelepţi şi nu va rămâne nimeni s-o păzească pe Messua, până când Buldeo nu va mai avea nimic de povestit. Dar, parem-se că am început să trândăvesc şi eu la fel ca ei.

Se smulse din toropeala care începuse să pună stăpânire pe el şi se întoarse din nou la colibă. Când să pună mâna pe canatul ferestrei simţi ceva că-l atinge la picioare.

– Mamă, ce cauţi tu aici? întrebă Mowgli recunoscând limba fierbinte a lupoaicei.

– Mi-am auzit copiii cântând în mijlocul junglei şi am venit să văd ce face cel mai drag dintre ei. Brotăcelule, mi-am pus în gând să văd şi eu femeia care ţi-a dat să bei lapte, răspunse lupoaica având blana udă de roua nopţii.

– Au legat-o cobză şi vor s-o ucidă. I-am tăiat însă cujbele cu care era legată, aşa că va putea să plece împreună cu bărbatul ei în junglă.

– Îi voi urma şi eu căci, cu toate că sunt bătrână, am dinţii destul de ascuţiţi. Lupoaica se ridică pe picioarele de dinapoi şi privi prin strungă în întunericul colibei. Cât ai clipi însă, se lăsă din nou pe vine ca o umbră şi zise: Eu ţi-am dat cel dintâi lapte, dar văd ca Bagheera are dreptate: cât de târziu, dar omul tot la om se întoarce!

– Se poate să ai dreptate, răspunse Mowgli cu indiferență, dar astăzi gândul acesta este foarte departe de mine. Așteaptă-mă aici și ai grijă să nu te vadă femeia.

– Ție nu ți-a fost niciodată frică de mine, murmură lupoaica și se făcu nevăzută în mijlocul ierburilor înalte.

– Ascultați, zise Mowgli vesel după ce sări din nou pe fereastră, toată lumea este adunată în jurul lui Buldeo care le povestește tot felul de minciuni. După ce va termina de povestit, e sigur că vor veni cu toții aici și vor aduce Floarea Roșie a focului, ca să vă ardă de vii pe amândoi. Prin urmare, ce facem?

– M-am sfătuit cu bărbatul meu, zise Messua. Khanhiwara este la depărtare de treizeci de mile de aici, însă acolo am putea găsi englezi.

– Oamenii aceștia din ce haitic fac parte? întrebă Mowgli.

– Nu știu nici eu. Dar oamenii aceștia sunt albi și ei conduc toate treburile țării, așa că nu suferă pe nimeni să ardă oameni pe pământurile acestea și nici ca cineva să fie bătut fără judecată. Dacă vom putea ajunge până acolo chiar în noaptea aceasta, atunci vom trăi, dacă nu, ne așteaptă moartea.

– Atunci, veți trăi, pentru că în noaptea asta nici un om nu trece dincolo de poarta satului. Ce face bărbatul tău? întrebă Piciul văzând că omul îngenunchease și scurma pământul de zor, într-un colț al colibei.

– Dezgroapă banii pe care îi avem, răspunse Messua, căci altceva nu mai putem lua cu noi.

– Ai dreptate, încuviință Mowgli. Solzii aceștia trec din mână în mână și nu se încălzesc niciodată. Mai este și altă lume care umblă cu așa ceva?

Bărbatul se uită întunecat la el și murmură ca pentru sine: "Mi se pare că trebuie să fie prost, dar diavol nu poate fi în nici un caz".

– Cu banii pe care îi iau cu mine aș putea cumpăra un cal, căci suntem prea prăpădiți ca să putem ajunge destul de departe pe jos, mai ales că ne putem aștepta ca, peste cel mult un ceas, tot satul să fie pe urma noastră, adăugă el cu glas tare.

– V-am spus că nimeni nu vă va urmări fără voia mea! În orice caz însă, calul nu poate strica, mai ales că Messua este osteniță.

Bărbatul se ridică şi înnodă banii într-o cârpă pe care o băgă în brâu. Mowgli ajută femeii să se urce pe fereastră şi văzu că aerul rece al nopţii o mai înviorează puţin. Sub lumina stelelor însă, jungla întunecată părea şi mai îngrozitoare decât era.

– Cunoaşteţi drumul spre Khanhiwara? suflă Mowgli prin întuneric.

Cei doi dădură din cap fără să răspundă.

– Foarte bine, aduceţi-vă aminte că nu trebuie să vă fie teamă de nimic, şi nu uitaţi că nu e nevoie să mergeţi prea repede. S-ar putea însă, ca în mijlocul junglei să auziţi un zvon ca de cântec, mergând înaintea voastră sau petrecându-vă din urmă.

– Poate îţi închipui că dacă nu ne-am teme că ne vor arde de vii, n-am îndrăzni să trecem în miez de noapte prin junglă. Dar e mai bine să fii sfâşiat de fiare, decât să te omoare oamenii, zise bărbatul lui Messua. Femeia însă se uită la Mowgli şi zâmbi.

– Adevăr zic vouă, continuă Mowgli pe acelaşi ton cu care înţeleptul Baloo repeta învăţătura legilor junglei în faţa unui pui greu de cap, că nici o fiară din junglă nu vă va arăta colţii şi nici nu se va împotrivi vouă. Nici om, nici fiară nu vă va opri în noaptea aceasta, până când Khanhiwara nu vi se va arăta în zare. Paznici nevăzuţi vor veghea asupra voastră (apoi întorcându-se spre Messua). El nu mă crede, dar văd că tu crezi vorbele mele.

– Eu te cred, fiul meu! Om ori fantomă, sau lup din întunericul junglei, eu cred în vorbele tale.

– El se va înfricoşa când va auzi cântecul fraţilor mei în spatele lui, tu însă vei şti şi vei înţelege. Plecaţi acum şi mergeţi încet, căci n-aveţi pricină de grabă. Porţile sunt închise.

Messua se aruncă plângând la picioarele lui Mowgli, dar băiatul o ridică imediat şi se simţi înfiorat de un sentiment necunoscut. Femeia îi repezi braţele în jurul gâtului şi începu să-i spună tot felul de vorbe de mângâiere, în timp ce bărbatul ei îmbrăţişă cu privirea pământul pe care îl părăsea şi zise:

– Dacă vom putea ajunge la Khanhiwara şi voi da ochii cu englezii, voi face judecată cu Brahmanul şi bătrânul Buldeo şi cu toţi oamenii din sat. Aşa că voi suge şi măduva oaselor din ei. Îmi vor plăti de două ori preţul ţarinei mele rămase înţelenite şi cirezile mele de bivoli flămânzi. Voi cere să mi se facă pilduitoare dreptate.

– Eu nu știu ce va să zică dreptate, dar te poftesc să te întorci când vor începe ploile, ca să vezi și tu ce-a mai rămas pe aici, răspunse Mowgli râzând.

Cei doi se îndreptară spre junglă și lupoaica răsări din umbră alături de Mowgli.

– Însoțește-i și tu, și ai grijă să dai de știre poporului din junglă că aceștia doi trebuie să treacă teferi și nevătămați. Fă gât și repede-te cu colții, dacă va fi nevoie; eu mă duc s-o chem pe Bagheera.

Din adâncurile întunecate ale junglei se ridică un urlet prelung și se stinse în depărtări, ca vuietul tunetului pierdut pe sub bolți de verdeață fără hotar. Mowgli îl văzu pe bărbatul lui Messua că se oprește îngrozit și e gata să o rupă la fugă spre colibă.

– Întoarce-te și intră în junglă, porunci Mowgli înveselit, căci ți-am spus că veți fi petrecuți cu cântece până ce ajungeți la Khanhiwara. Aceasta este cinstea cu care vă primește pădurea.

Messua începu să-și zorească bărbatul să o ia înainte, și întunericul se închise peste ei și peste lupoaică, tocmai în clipa când Bagheera se ridică în fața lui Mowgli tremurând de fiorul plăcerii pe care i-l dădea noaptea asupra căreia numai poporul din junglă era stăpân.

– Mi-e rușine că cei patru pot fi frați cu tine, zise pantera adulmecând vântul în jurul lor.

– Cum adică? Nu i-au cântat destul de bine lui Buldeo? întrebă Mowgli.

– I-au cântat poate chiar prea bine. M-au făcut chiar pe mine să-mi uit de demnitate și, ți-o jur pe lacătul sfărâmat cu care mi-am recâștigat libertatea, am început să alerg cântând prin junglă, parcă m-ar fi gonit chemarea primăverii. Nu ne-ai auzit?

– Eu aveam altă treabă, dar dacă vrei să știi, întreabă-l pe Buldeo ce părere are despre voi. Dar cei patru unde sunt, căci în noaptea aceasta nu vreau să iasă din sat nici unul dintre oameni.

– Ce nevoie avem noi de cei patru? întrebă Bagheera săltând nerăbdătoare de pe un picior pe altul, cu ochii injectați de sânge și mugind mai sinistru decât oricând înainte. Pot să-i opresc și singură, frățioare! Urletul prin hățișuri și vederea oamenilor care se urcau îngroziți în copaci mi-au deschis pofta de sânge. Va să zică, astăzi începe omorul? Ce înseamnă omul, această cârtiță goală, care nu are nici dinți, nici păr pe trup și se hrănește cu pământ! I-am urmărit toată după-amiaza în arșița soarelui de

vară. I-am gonit cum gonesc lupii turma de capre. Eu sunt Bagheera şi m-am jucat cu oamenii cum mă joc cu umbra mea, ia uită-te la mine. Pantera sări în aer făcând un salt îndrăzneţ şi lovi cu laba spre stânga şi spre dreapta, iar aerul din jurul ei începu să vâjâie ca lovit de bice, apoi căzu din nou ca o umbră pe cele patru labe, ca să salte încă o dată şi mai sus, iar mugetul ei furios creştea ca vuietul apelor pornite în zăpor.

– În junglă şi în vreme de noapte eu sunt Bagheera în toată puterea. Cine ar îndrăzni să mă oprească? Piciule, cu o singură lovitură de labă te fac piftie ca pe un brotac surprins de secetă pe ţărmul apei secate.

– Încearcă dacă îţi dă mâna, răspunse Mowgli vorbind de astă dată în limba oamenilor din sat şi nu în graiul din junglă. Vorbele acestea o treziră imediat pe Bagheera care se lăsă pe picioarele dinapoi şi începu să tremure uşor, căci Mowgli o privea în adâncul ochilor, cum făcuse în noaptea aceea cu lupii răsculaţi, şi încetul cu încetul lumina de sânge din ochii verzui ai panterei începu să se stingă, cum se stinge farul pe mare, departe, iar capul enorm începu să se plece, până ce limba aspră şi roşie a fiarei se lipi fierbinte de talpa picioarelor lui.

– Frate, frăţioare, linişteşte-te, zise Mowgli, plimbându-şi mâna pe spinarea arcuită a fiarei. Nu e vina ta, ci a nopţii care se încheagă în jurul tău.

– Sunt miresmele nopţii, răspunse Bagheera pocăită, vânturile acestea aromate mă fac să-mi pierd cumpătul. Dar tu de unde ai putut ghici ce se petrece?

Aerul din jurul unui sat de hinduşi are atâtea miresme, încât pentru fiinţe a căror judecată e hotărâtă numai de miros, ele sunt tot atât de îmbătătoare ca şi muzica sau băutura pentru oameni. Mowgli continuă să o mângâie pe Bagheera, până când pantera se lăsă pe pământ şi se întinse în faţa lui ca o pisică în faţa vetrei, cu picioarele adunate sub ea şi cu ochii pe jumătate închişi.

– Tu eşti din junglă şi totuşi nu faci parte din poporul junglei, zise Bagheera într-un târziu, iar eu nu sunt decât o panteră neagră, dar cu toate acestea te iubesc, frăţioare!

– Oamenii întârzie la sfat în adunare, zise Mowgli fără să asculte ce-i spune Bagheera. Se vede că Buldeo are multe de povestit. În curând însă, va veni să o scoată pe Messua şi pe bărbatul ei din colibă, ca să-i dea pradă Florii Roşii. Dar vor găsi coliba goală.

– Cu atât mai bine, răspunse Bagheera. Sângele în mine s-a liniştit. Ce zici dacă m-ar găsi pe mine în locul lor, în colibă? Nu cred să fie mulţi care vor îndrăzni să iasă la drum, după ce vor da ochii cu mine. Eu am mai fost în cuşcă, dar nu-mi vine să cred că vor îndrăzni să mă lege şi pe mine în cujbe.

– Păstrează-ţi cumpăna minţii, răspunse Mowgli râzând, căci începea să se simtă şi el tot atât de îndrăzneţ ca şi pantera care se strecură în colibă.

– Puahh, ţâfni Bagheera scârbită. Aici este duhoare de om. Uite un pat care seamănă cu cele în care dormeam la curtea regelui din Oodeypore. Mă voi culca aici.

Mowgli auzi patul trosnind sub povara imensă a fiarei.

– Pe lacătul rupt care mi-a redat libertatea, frăţioare, nebunii aceştia îşi vor închipui că au prins vânat de preţ, hai, ia loc lângă mine ca să fim doi, când le vom ura noroc la vânat!

– Eu am alt plan; oamenii nu trebuie să afle ce rost am eu în afacerea asta. Descurcă-te cum vei găsi de cuviinţă, căci eu nu vreau să-i văd acum!

– Fie cum vrei, răspunse Bagheera. Ascultă-i că vin.

Glasurile oamenilor adunaţi la sfat în celălalt capăt al satului se desluşeau tot mai întărâtate. Se auzi un chiot furios de mulţime revărsată spre ulişe, oameni înarmaţi cu măciuci, cu seceri şi cuţite, veneau în goană de-a valma bărbaţi, femei şi copii. În fruntea mulţimii întărâtate mergea Buldeo şi Brahmanul.

– Să vedem vraciul şi vrăjitoarea, unde sunt? Să vedem dacă rupiile înroşite în foc îi vor face să vorbească. Aprindeţi coliba pe ei, să se înveţe minte să mai găzduiască diavolii în casă. Întâi să-i stâlcim în bătaie. Aduceţi facle, cât mai multe facle, iar tu, Buldeo, înroşeşte-ţi ţeava de la armă.

Greutatea cea mare începu abia când vrură să deschidă uşa, căci rătezul era zdravăn închis, aşa că mulţimea trebui să smulgă uşa cu totul. La lumina faclelor se văzu Bagheera în fundul colibei, întinsă cât era de lungă pe pat, cu labele dinainte încrucişate, atârnând dincolo de căpătâi. În mijlocul capului enorm, ochii îi străluceau ca doi cărbuni şi trupul cu mlădieri feline se legăna fioros prin întuneric.

Oamenii din primele rânduri ajunşi în pragul colibei rămaseră încremeniţi, apoi se întoarseră şi începură să bată cu pumnii şi să zgârie cu unghiile pe cei care veneau pe urma lor, ca să le

facă loc, să poată fugi. Bagheera ridică o labă şi-i privi dintr-o parte, apoi căscă în bătaie de joc, cum făcea întotdeauna când îşi bătea joc de câte unul tot atât de tare ca şi ea. Buzele aspre începură să-i joace fugind până la rădăcina dinţilor, pe urmă căscă o gură enormă şi dinţii ascuţiţi ca de cange clămpăniră metalic, sunând cum ar suna capacul unei lăzi de fier când se închide singură. În clipa următoare, nici în pragul casei şi nici în pragul uliţei nu se mai văzu nimeni. Dintr-un salt Bagheera se repezi pe fereastră şi se opri alături de Mowgli, în timp ce oamenii alergau îngroziţi, călcându-se unul pe altul în picioare, ca să poată ajunge cât mai devreme la adăpostul colibelor.

– Până la ziuă nu mai mişcă nici unul, zise Bagheera foarte liniştită; dar vorba este, ce facem noi acum?

Satul părea liniştit ca în odihna unei după-amiezi, dar dacă ai fi ascultat cu băgare de seamă, puteai auzi vuietul surd al lăzilor grele, târâte pe podmolul colibelor, pentru a propti uşile de la intrări. Bagheera avea toată dreptatea: nimeni din sat nu se va mai arăta până la ziuă. Mowgli rămase nemişcat şi se gândea la ceva, întunecându-se la faţă din ce în ce mai mult.

– Am făcut ceva care să nu-ţi fie pe plac? întrebă Bagheera într-un târziu, şi ridicându-se în picioare, îşi frecă blana de genunchii lui.

– Tot ce ai făcut, e bine făcut. Priveghează asupra lor până la ziuă. Eu mă aştern la culcare, răspunse Mowgli şi, intrând în junglă, se culcă pe spate de-a curmezişul unei stânci înfierbântate de soare. Aici dormi fără întrerupere toată ziua şi noaptea următoare.

Când se trezi, o văzu pe Bagheera alături de el, şi la picioarele lui era un ied ucis de curând. Pantera se uită la el cu băgare de seamă, tot timpul cât spintecă vânatul cu cuţitul, cât mâncă şi bău, apoi îl văzu că se întoarce spre ea cu capul proptit în palme:

– Femeia cu omul ei au sosit teferi la Khanhiwara, zise Bagheera. Ne-a trimis maică-ta vorbă cu vulturul Chil, şi spune că înainte de miezul nopţii au găsit un cal, aşa că au făcut drumul destul de repede. Crezi că vestea e bună?

– Foarte bună, răspunse Mowgli.

– Oamenii de seama ta, care îşi au aşezările aici în sat, nu s-au mişcat din colibe până la ziuă. După ce soarele s-a înălţat pe cer, au ieşit să mănânce şi să bea, pe urmă s-au întors în goană la colibele lor.

– Nu cumva te-a văzut careva dintre ei?

– Asta se prea poate. Tocmai mă tăvăleam în pulberea drumului, în fața porții satului, când a început să se crape de ziuă, așa că foarte bine putea cineva să-mi cânte și mie puțin de petrecanie. Acum, fiindcă nu mai avem nimic de făcut, cred, frățioare, că ar fi bine să mergem la vânat împreună cu Baloo. A găsit scorburi noi cu stupi și miere pe care vrea să o împartă cu noi; dar afară de asta toți am vrea să te vedem din nou printre noi, cum erai altădată. Lasă încruntătura asta cu care mă sperii chiar pe mine. Floarea Roșie nu-i mai poate ajunge din urmă nici pe femeie și nici pe bărbatul ei; în junglă viața merge ca înainte. Ce zici? Mai bine să uităm de oamenii din sat.

– Peste câteva clipe i-am și uitat. Unde paște Hathi în noaptea aceasta?

– Acolo unde-i place; cine poate să-ți spună ce gânduri are Taciturnul? Dar de ce mă întrebi? Sau poate îți închipui că Hathi e vrednic să facă ceea ce noi amândoi n-am fi în stare să facem?

– Du-te după el și spune-i să vină până aici împreună cu cei trei pui ai lui.

– Să vorbim limpede, frățioare; știi bine că nu se cade să te duci la Hathi și să-i spui vino aici sau du-te colo. Adu-ți aminte că în junglă este stăpân și el te-a învățat să vorbești, cu mult înainte ca oamenii satului din vale să fi reușit să-ți tulbure privirile ochilor.

– Nu face nimic, am învățat și o vorbă pe care trebuie să i-o spun numai lui Hathi. Roagă-l să vină la Mowgli, Brotăcelul, iar dacă la prima vedere se va întâmpla să aibă aerul că nu te aude, mai spune-i o dată că-l chem pentru țarina din Bhurtpore.

– Țarina din Bhurtpore, repetă Bagheera de câteva ori, ca să fie sigură că nu va uita; bine, mă duc. Orice s-ar întâmpla, Hathi cred că nu-și va ieși prea mult din fire, și aș fi în stare să dau o lună de vânătoare, ca să pot înțelege cuvântul minunat care l-ar putea hotărî să vină la tine.

Pantera plecă, lasându-l singur pe Mowgli, care începu să lovească furios cu cuțitul în pământ. În viața lui Mowgli nu văzuse niciodată sânge omenesc și nici nu simțise mirosul lui, ceea ce era mult mai grav, până în clipa când văzuse frânghiile însângerate cu care oamenii o legaseră pe Messua. Femeia aceasta fusese bună cu el, și după cât își putea el da seama ce este iubirea, o iubea pe Messua cu aceeași patimă cu care ura acum toți oamenii din sat. Dar oricâtă oroare i-ar fi pricinuit vederea oamenilor

şi oricâtă scârbă ar fi simţit în faţa vorbăriei, a cruzimii şi a laşităţii lor, pentru toate comorile junglei n-ar fi fost în stare să ucidă un om şi nici n-ar fi dorit să mai simtă o dată în nări mirosul de sânge. Planul lui era mult mai simplu, dar cu atât mai deplin, şi-i venea să râdă când îşi aduse aminte că acest plan i-l dăduse tocmai povestea pe care o spunea Buldeo oamenilor adunaţi în jurul lui, sub copacul Sfatului.

– A fost o vorbă vrăjită ceea ce le-am spus, se auzi Bagheera suflând alături de el. I-am găsit păscând pe marginea fluviului, şi cum au auzit cuvântul, s-au repezit încoace gonind ca o cireadă de boi apucată de streche. Uite-i c-au şi sosit.

Hathi venise cu puii lui, pe nesimţite, ferindu-se, cum le era obiceiul să nu le trosnească vreascurile pe sub picioare. Pe pielea lor, nămolul fluviului nu se uscase încă, şi Hathi rumega gânditor o ramură de bananier pe care o smulsese în cale. Din fiecare mişcare a trupului său enorm se vedea, şi Bagheera pricepu imediat, că Hathi nu mai era stăpânul junglei care venise la sfat cu Piciul, ci o fiinţă îngrozită care se opreşte în faţa altei fiinţe care nu are nici un motiv să se teamă de ceva. Cei trei pui de elefant veneau alături, la câţiva paşi după părintele lor.

Mowgli aproape nici nu ridică fruntea când îl auzi pe Hathi urându-i noroc la vânat. Îl lăsă să se legene de pe un picior pe altul şi să se învârtească în loc, iar când se hotărî să vorbească i se adresă lui Bagheera şi nu elefanţilor.

– Vreau să vă povestesc o poveste pe care am auzit-o de la vânătorul pe care l-aţi urmărit voi, zise Mowgli. E vorba despre un elefant, foarte bătrân şi foarte înţelept, care a căzut într-o cursă, şi un vârf de lance înfiptă în fundul gropii i-a sfâşiat pulpa piciorului de la călcâi până aproape de umăr, aşa că şi astăzi se vede urma rănii.

Mowgli întinse braţul spre elefantul care se învârtea în loc, iar în bătaia lunii pe pulpa cenuşie a piciorului său se văzu o dâră albă, ca rana vindecată pe care o lasă biciul de foc.

– Mai târziu au venit oamenii să-l scoată din groapă, continuă Mowgli, dar elefantul voinic şi-a rupt frânghiile cu care îl legaseră, şi s-a tot dus până când s-a vindecat rana pe care o avea pe pulpă. Pe urmă s-a întors înfuriat în timp de noapte şi a intrat în ţarinile vânătorilor. Îmi aduc aminte că avea trei feciori. Aceasta s-a întâmplat de multă vreme, căci de atunci au trecut multe ploi.

undeva în ţarinile de la Bhurtpore. Spune Hathi, ce s-a întâmplat în ţarinile vânătorilor tocmai pe vremea secerişului?

– Au fost treierate sub picioarele mele şi ale celor trei fii ai mei, răspunse bătrânul Hathi.

– Dar câmpurile cine le-a deştelenit, după ce aţi treierat?

– Nu le-a mai deştelenit nimeni.

– Dar oamenii care trăiau în mijlocul acestora lanuri, ce au făcut?

– Au pribegit.

– Dar colibele lor unde sunt? Le-au luat cu ei?

– Acoperişul colibelor l-am făcut puzderii, iar pereţii i-a înghiţit jungla.

– Şi ce s-a mai întâmplat după aceea?

– Arăturile, cât aş putea eu străbate cu piciorul în două nopţi de la răsărit la apus şi în trei nopţi de la miazănoapte la miazăzi, au fost înecate de junglă. Am coborât jungla peste cinci sate cu aşezări omeneşti, aşa că din toate păşunile, din ţarinile şi livezile acelor pământuri, astăzi nu se mai poate hrăni un singur om. Asta e isprava pe care am săvârşit-o eu şi cei trei fii ai mei la Bhurtpore; dar te întreb, Piciule, cum a putut ajunge această întâmplare la cunoştinţa ta? zise Hathi.

– Toate acestea le-am auzit de la un om, dar văd că, şi unul ca Buldeo poate spune adevărul câteodată. Hathi, tu cel înţelept cu coapsa sfâşiată, isprava ta a fost bine făcută, de astă dată însă o vei face mult mai bine, căci, alături de tine, va fi un om care să te sfătuiască. Cunoşti satul cu oamenii care m-au alungat dintre ei? Sunt toţi nişte trântori, guralivi şi cruzi, iar pe cei mai slabi dintre ei îi ucid, nu pentru ca să se hrănească, ci numai din plăcerea de a ucide. Când sunt sătui ar fi gata să pună Floarea Roşie chiar propriilor lor copii şi să-i pârjolească. I-am văzut cu ochii mei, şi tocmai de aceea cred că nu e de nici un folos să mai trăiască în vecinătatea noastră. Pe oamenii aceştia eu îi urăsc!

– Atunci începe şi ucide, zise cel mai tânăr dintre fiii lui Hathi şi, smulgând cu trompa un snop de iarbă, o scutură de praf, lovind-o de picioarele de dinainte, şi o aruncă la mare distanţă, în vreme ce ochii lui roşii priveau furiş în toate părţile.

– Ciolanele albe mie nu-mi pot fi de folos, răspunse Mowgli supărat, căci nu sunt pui de lupt să mă joc la soare cu tidva unui schelet. L-am ucis pe Shere Khan şi pielea lui putrezeşte pe

Stânca Soborului, cu toate acestea, nici astăzi nu știu ce s-a ales de stârvul lui, de aceea setea mea de răzbunare nu este încă astâmpărată. Acum, însă, vreau să mă încredințez cu ochii și cu mâna mea în ce fel trebuie să mă răzbun, de aceea Hathi, poruncește junglei să coboare asupra satului.

Bagheera se înfioră și se întinse cât era de lungă; în cazul cel mai rău, ea își închipuia să dea un iureș pe ulița satului, să lovească o dată, de două ori cu laba uriașă în stânga și în dreapta, sau să sfâșie cel mult un țăran ieșit cu plugul în zorii zilei. Nu se gândise însă niciodată ca un sat întreg să fie șters de pe fața pământului și planul acesta o îngrozea. Abia acum își dădea seama care este motivul lui Mowgli de a trimite după Hathi. Nimeni n-ar fi putut duce la bun sfârșit un astfel de război, afară de elefantul Hathi care, în viața lui lungă, multe văzuse.

– Hathi, fă-i să fugă cum au fugit semenii lor din Bhurtpore, și nimeni în afară de apele revărsate să nu mai desfunde țarinile lor, iar sfârâitul fuselor din vetre să fie înlocuit de țârâitul picăturilor de ploaie când cad în frunzișul uscat al pădurii. Eu cu Bagheera voi face culcuș în casa Brahmanului, iar cerbii din junglă vor veni să se adape în fața altarului din templu.

– Bine, dar eu, sau mai bine zis noi, n-am avut nici o supărare cu oamenii aceștia și ar trebui să vină Durerea Roșie ca să ne putem hotărî să distrugem adăposturile lor, răspunse Hathi, legănându-se nehotărât pe picioare.

– În junglă nu sunteți numai voi singuri cei care vă hrăniți cu iarbă. Cheamă cerbii, mistreții și pe nilghai. Nu va fi nevoie nici să vă arătați pe aproape, atâta vreme cât țarinile nu sunt devastate. Dă drumul junglei, Hathi!

– Dar omor nu va fi? La Bhurtpore, dinții mei erau crunți de sânge și nu mai vreau să simt din nou acest miros!

– Nici eu nu vreau! Nu vreau nici ca oasele lor să spurce acest pământ! Să se ducă și să-și dureze adăposturi în altă parte, căci aici nu mai pot rămâne. Am văzut și am simțit mirosul sângelui femeii care m-a hrănit, al femeii pe care, dacă n-aș fi fost eu, ar fi omorât-o. Mirosul acestui sânge nu-l va putea șterge decât mireasma ierbii proaspete care va crește în pragul lor. Mirosul acesta îmi arde cerul gurii; dă drumul junglei, Hathi!

– Da, răspunse Hathi, tot așa mi-a ars și mie pielea vârful lăncii care m-a sfâșiat, până în clipa când am văzut bălăriile pri-

măverii îngropând satul sub sporul lor. Acum înțeleg, războiul tău va fi războiul nostru: vom da drumul junglei.

Mowgli abia se mai putea stăpâni, căci tremura din tot trupul de ură și de mânie, până când văzu elefanții că s-au urnit din locul în care erau, și Bagheera se întoarse îngrozită spre el:

– Pe lacătul sfărâmat care mi-a redat libertatea, se miră pantera neagră, se poate ca tu să fii Piciul complet gol a cărui apărare i-am luat-o într-o noapte în fața soborului!? Stăpâne al junglei, când puterile mă vor părăsi, adu-ți aminte de mine, de Baloo și de toți ceilalți! În fața ta noi suntem ca puii fără dinți, surcele care trosnesc sub greutatea pașilor tăi, iezii care s-au pierdut de ciută.

Înainte de a se compara cu un ied rătăcit de ciută, îl făcu pe Mowgli să râdă din toată inima. Bagheera să se asemene cu un ied! Râsul îi tăia respirația și, ca să se liniștească, intră în apa rece a iezerului. După ce se răcori, începu să înoate împrejurul malurilor, ferindu-se de lumina lunii, ca brotăcelul al cărui nume îl purta.

În timpul acesta, Hathi și cei trei fii ai săi se despărțiseră. Fiecare se îndreptase pe cele patru drumuri ale crângului mergând tăcuți, până ajunseră cam la o jumătate de poștă depărtare în fundul văilor. Două zile nu se opriră în popas, care va să zică în fiecare direcție străbătuseră cam șaizeci de mile prin junglă, și pe tot lungul drumului, fiecare pas pe care îl făceau și fiecare mlădiere de trompă era tălmăcită de Mang, de Chil și de neamul maimuțelor și toate zburătoarele. Pe urmă, începură să pască și păscură așa vreme de o săptămână și mai bine. Hathi și fiii lui seamănă în această privință cu șarpele Kaa, pitonul de stâncă: nu pleacă niciodată la drum înainte să sosească ceasul hotărât.

În timpul acesta se răspândi zvonul în junglă, fără ca cineva să fi știut de unde vine, că în cutare vale s-ar găsi pășuni și adăpători mult mai bune. Mistreții care pentru o mâncare bună ar fi gata să meargă până la capătul pământului, se urniră cei dintâi în ciurdă, scurmând pe sub poalele stâncilor, înghesuiți din urmă de cerbii care veneau după ei și de vulpile pitice care se hrănesc cu stârv și cu cei rămași pe urma cirezilor; *nilghaii* greoi veneau alături de cerbi, iar după ei veneau bivolii sălbatici din fundul întunecat al pădurilor. Ar fi fost destul un semn cât de mic de primejdie, pentru a opri și a răsleți puhoiul dihăniilor pornite la drum care se opreau la fiecare izvor sau pășune mai grasă, dar

de fiecare dată când se simțea că încep să se neliniștească, se găsea câte cineva ca să-i adune și să pornească din nou la drum. Într-un rând se găsi Sahi, porcul țepos, care veni să le spună că ceva mai încolo sunt pășuni bune de păscut; altă dată Mang se înălța în zbor și o lua înaintea cirezilor ca să le dovedească tuturor că drumul e slobod și fără primejdii; uneori, alături de cirezile care se îndemnau cu greu, apărea Baloo cu gura plină de rădăcini și mârâia mai în glumă, mai în serios la cei slabi de înger, și-i făcea să-și continue drumul. Multe jivine se întoarseră, alții rămaseră în urmă sau se strecurară în hățișuri, dar cei mai mulți își continuau drumul, mereu înainte. După zece zile încheiate, fără popas, cerbii, mistreții și nilghaii păşteau alături în mijlocul unui rotocol cam de zece mile de larg, iar dincolo de ei, jur împrejurul rumegătoarelor, mâncătorii de carne crudă făceau de pază cu rândul. În mijlocul acestui rotocol era satul și împrejurul lui toate semănăturile în pârgă. În mijlocul semănăturilor erau paznicii câmpurilor, postați pe *machan*-uri, un fel de podișcă ridicată pe patru stâlpi înalți, de unde speriau zburătoarele și tot neamul de rozătoare care veneau pe furiș să dijmuiască recolta. Ajunși aici, cerbii băgară de seamă că fiarele încep să-i înghesuie din urmă, strângându-i tot mai cu îndrăzneală și silindu-i să meargă mereu înainte spre mijlocul rotocolului.

Pe o noapte întunecoasă, din mijlocul junglei, apăru Hathi cu cei trei frați ai lui și începură să secere cu trompele stâlpii machanurilor care se rupeau ca surcelele prăbușindu-se în mijlocul câmpului, ca niște flori ofilite, iar oamenii treziți din somn și prăvăliți la pământ auziră prin întuneric mugetul stăpânit al elefanților, alături de ei. În clipa aceasta cerbii care mergeau în frunte se răzlețiră printre semănături și pășunile oamenilor, ca apa revărsată. Pe urmele lor, veniră mistreții cu copitele ascuțite și ce rămăsese nestricat de cerbi fu măcinat de labele lor. Câte un haitic de lupi gonea pe de lături, ca să sperie cirezile care goneau înnebunite, bătând orzul și grânele coapte cu pieptul și dărâmând șanțurile de irigație făcute de oameni. Dinspre ziuă, fiarele dădură drumul în partea de miazăzi, deschizând o ieșire destul de strâmtă, spre care se repeziră în goană căprioarele și ciutele sperioase. Alții, mai îndrăzneți, rămaseră în urmă, ascunși în hățișuri și prin coclauri, ca noaptea următoare să secere în colți tot ce mai rămăsese neprăpădit de gurile lacome și flămânde.

Ce era de făcut se făcuse, şi dimineaţa când oamenii se treziră văzură că toate recoltele erau pierdute, şi înţeleseră numaidecât că aici era moartea dacă nu se vor ridica fără întârziere să plece în altă parte. Lumea din sat trăia din greu de pe o zi pe alta şi foametea era tot atât de aproape de ei ca şi jungla de sat. Când scoaseră cirezile de bivoli să pască, aceştia găsiră păşunile rase ca în palmă de cerbi şi, umblând după hrană, intrară în junglă, unde se amestecară cu ceilalţi bivoli de seama lor, rămaşi sălbatici. În aceeaşi seară, cei trei sau patru cai din sat fură găsiţi în faţa ieslelor cu capetele zdrobite. Astfel de ispravă nimeni nu ar fi putut face decât Bagheera, căci numai pantera putea îndrăzni să iasă la drum şi să atace în felul acesta.

În noaptea aceea ţăranii nu îndrăzniră să aprindă focuri de veghe pe câmpuri, deci Hathi cu fiii lui putură să culeagă spicele rămase. Dar se ştie că pe unde trece elefantul să culeagă spicele, nu mai rămâne nimic de păscut pentru alţii. Oamenii se hotărâră să nu iasă din sat până când vor veni ploile şi să trăiască din ceea ce păstraseră pentru însămânţări, şi la nevoie să lucreze la alţii până la o nouă recoltă ce ar putea să vină. Dar în vreme ce ei se gândeau la hambarele pline, Hathi şi fiii lui veniră şi-şi înfipseră colţii în adăposturile lor de argilă şi, dărâmând pereţii, sfărâmară hambarele de trestie lipită cu bălegar, în care erau grânele, şi le risipiră.

Când îşi dădu seama de noua lovitură primită, Brahmanul se gândi că a sosit vremea să vorbească. Se prosternase şi se închinase în faţa Zeilor lui, dar aceştia nu-l ascultaseră. Se putea, deci, ca cineva din oamenii satului să-l fi mâniat pe unul dintre Zeii junglei, căci acum nu mai încăpea nici un fel de îndoială că jungla era contra lor. De aceea trimiseră crainic să-l aducă pe fruntaşul tribului Gonzilor pribegi, care sunt vânători mici de statură dar foarte dibaci şi trăiesc în întunericul junglei, scoborâtori din cea mai veche rasă de oameni din India şi stăpâni ai acestui pământ. Pe bătrânul Gond îl ospătară cât se putu mai bine din ceea ce le mai rămăsese. Vânătorul se opri în faţa lor într-un picior, iar cu talpa celuilalt lipit de pulpa celui cu care se sprijinea în pământ; în mână avea arcul şi în claia de păr înnodat pe creştetul capului erau înfipte câteva săgeţi otrăvite. Se uită speriat şi dispreţuitor la oamenii din jurul lui şi la câmpurile lor răscolite. Îl întrebară dacă zeii lui, zeii cei bătrâni şi adevăraţi, erau mâniaţi contra lor şi-i cereau să-i întrebe ce sacrifi-

ciu ar trebui adus pe altarul lor, ca să-i poată împăca. Gondul nu răspunse nimic, dar ridică de jos un vrej de *Karela*, un fel de viță sălbatică de junglă, care nu poartă rod, ci face un fel de dovlecei amari pe care nimeni nu-i mănâncă, și după ce-l întinse în fața altarului deasupra căruia trona o zeitate hindustană cu gura strâmbată de un zâmbet și cu fața vopsită în roșu, ridică un braț și le arătă drumul spre Khanhiwara, apoi se întoarse din nou în jungla din care începuseră să coboare toate neamurile viețuitoarelor. Gondul înțelesese chiar de la început că atunci când fiarele junglei se urnesc la drum, nimeni, afară de oamenii albi, nu le mai poate întoarce.

Cei din sat își dădură seama că nu mai este nevoie să-l întrebe ce vrea să spună. Vrejurile sălbatice vor începe să prindă rădăcină și să dea rod fără folos în templul zeităților la care se închinaseră până acum, deci cu cât vor pleca mai repede, va fi cu atât mai bine pentru ei.

Cu toate acestea e greu să hotărăști o adunare de oameni să-și părăsească gospodăriile, așa, cu una cu două. De aceea nu plecară din sat cât mai avură ce mânca, iar după ce isprăviră proviziile, oamenii intrară în junglă să adune nuci. Din umbra pădurii însă îi pândeau ochii de flăcări ai fiarelor, și pe lângă ei se ștergeau în salturi grăbite, chiar în miezul zilei, fiarele sprintene, așa că o rupseră la goană ca să ajungă cât mai repede la adăpostul de dincolo de împrejmuirea satului. Dar nu trecu nici atâta vreme cât să fumezi o lulea și copacul din care culeseseră nucile fu făcut puzderii; scoarța și ramurile atârnau de pe el sfâșiate de ghearele tăioase ale fiarelor care îl zdrobiseră din câteva lovituri de labă. Pe măsură ce ei se încăpățânau să stăruie în sat, fiarele deveneau tot mai îndrăznețe și de pe Waingunga se auzea tot mai limpede mugetul celor care se apropiau zburdând de adăposturile lor părăginite. Oamenii nu mai îndrăzniră să repare pereții țarcurilor pustii de sub poala pădurii, și mistreții care veniră fără prea multă întârziere se opintiră cu râturile și le dărâmară pe dea-ntregul. Pe urma lor veniră lianele noduroase, întinzându-se ca niște șerpi lacomi să sugă seva pământului care li se da în stăpânire și iarba se chirci și pieri în tot cuprinsul, răzbită de năvala dușmană. Oamenii care nu aveau femei și copii fugiră cei dintâi, ducând vestea în lung și lat că satul lor era blestemat. Cine se poate încumeta să se mai împotrivească junglei sau zeităților

mâniate ale acesteia, când şi cobra şi-a părăsit culcuşul pe care şi-l durase în marginea ariei de sub copacul Sfatului. Schimbul pe care îl făceau cu oamenii de dincolo de aşezările lor încetă cu totul din clipa când potecile care duceau spre sat fură năpădite de pălămidă şi de ciulini. Pe urmă nu mai auziră nici mugetul lui Hathi şi al fiilor săi în timp de noapte, căci aici nu mai aveau acum nimic de făcut. Toată hrana de pe pământ, din jitniţe şi cea semănată fusese distrusă. Până departe ţarinile erau răscolite şi frământate în picioare, aşa că sosise vremea să se îndrepte cu toţii spre Khanhiwara şi să trăiască din mila englezilor care se găseau acolo.

Cu resemnarea caracteristică oamenilor acestora, începură să amâne plecarea din zi în zi, până când îi apucară ploile care răzbiră potop prin acoperişurile caselor dărâmate şi se făcură bălţi în largul ţarinilor răscolite; apa începu să se urce mai sus de glezne şi toate ierburile tânjeau după căldura binefăcătoare a verii. Ieşiră atunci cu toţii, bărbaţi, femei şi copii, şi începură să înoate prin noroiul drumurilor, orbiţi de răpăiala ploii fierbinţi a dimineţilor, dar înainte ca satul lor să se fi pierdut în urmă, se opriră în loc şi se uitară încă o dată cu părere de rău la aşezările dărâmate pe care trebuiau să le părăsească.

După ce ieşiră şi cei din urmă, încovoiaţi sub greutatea poverilor pe care le duceau în pribegie, din mijlocul satului se auzi un pârâit surd, ca de bârne rupte şi pereţi dărâmaţi. Din mormanul dărâmăturilor se văzu câteva clipe, mlădiindu-se ca un şarpe, o trompă ridicată în aer, spulberând acoperişurile de papură. Pe urmă se auzi din nou o prăbuşire uriaşă urmată de un urlet. O grindă îl lovise în cădere pe Hathi care smulgea colibele ca pe nişte ciuperci şi le azvârlea la mari depărtări. Dintre toate animalele junglei, elefantul este cel mai de temut când începe să se înfurie – şi lovitura pe care o primi de la grinda căzută, fu de ajuns ca să-i trezească setea de răzbunare. Se uită în toate părţile, şi văzând un perete de argilă care stătea în picioare cu toate că apa începuse să-l sape, cât ai clipi îl făcu una cu pământul. Pe urmă, se repezi prin ulicele satului, opintindu-se în colibele uitate şi smulgând uşile care nu se mai ţineau în ţâţâni, iar în urma lui veneau cei trei fii ai lui fremătând de furie şi zdrobind totul în picioare, cum făcuseră şi la Bhurtpore.

"Jungla va înghiți și găocile acestea", se auzi cineva pe aproape. "Ne-a mai rămas peretele care împrejmuiește satul, trebuie să-l dăm jos și pe acesta? Mowgli sări de pe coama unui zid care se prăbuși în urma lui cum s-ar prăbuți un bizon care nu se mai poate ține pe picioare. De pe umerii lui goi și de pe spatele ars de soare, apa curgea șiroaie.

– Totul la vremea lui, răspunse Hathi. La Bhurtpore dinții îmi erau crunți de sânge. Haideți după mine, fiii mei, să dărâmăm și împrejmuirea. Proptiți-vă cu fruntea de zid și opintiți-vă toți dintr-o dată: Hei, rup! Gata!

Se înșirară toți patru în lungul peretelui și, când se proptiră o dată în el, zidul se înclină într-o parte, apoi plesni și se făcu puzderii. Oamenii care rămăseseră în urmă văzură încremeniți de groază apărând dintre dărâmăturile zidului capetele enorme ale celor patru elefanți vărgați de dâra prafului de argilă care se scurgea pe ei. Nu mai așteptară să vadă ce se întâmplă, ci o rupseră înspăimântați la fugă spre fundul văii; pribegi și flămânzi, fără adăpost, în timp ce satul lor se ștergea de pe fața pământului, zdrobit de furia animalelor și frământat sub picioare în noroiul câmpului înmuiat de ploaie.

După o lună, satul era o colină răvășită peste care vegetația tânără creștea în voie, iar după ce se sfârșiră ploile de primăvară, în țarinile pe unde cu jumătate de an înainte plugurile tăiaseră brazde, începură să crească hățișurile dese ale junglei și să mișune furnicarul ei neadormit.

Cântecul lui Mowgli contra oamenilor

Am asmuțit contra voastră ai codrului curpeni;
Cu tainice semne chema-voi ciulinii să înece
Ale caselor praguri, şi ale ariilor vetre
Vor fi măcinate de verdea strânsoare
Pe care stearpa karela, amara
Karela ca moarte v-aduce.

În locul de sfat sub stejar, doar fiarele
Junglei de-acum înainte urla-vor, venite-n sobor,
În jitnițe uitate liliecii cuiburi dura-vor.
Sub praguri otrăvite năpârci
Vor veghea pustiile vetre,
Iar în leagănul vostru karela.
Ochilor voştri, nevăzuți războinicii mei
În dar voi lăsa; auzi-veți năpraznice ale lor
Lovituri în noaptea cu lună şi zorile tulburi.
Lupii, ai mei frați, ciobanii vor fi
Turmele voastre răzlețe
Şi dragostea-i leagăn karela.

Ce-ați semănat, secera-vor cruntele-mi cete,
Iar voi aduna-veți ale plânsului lacrimi, la juguri
În locul blânzilor boi, pe cerbi îi veți prinde
Și în țarini, sub brazda
De-al copitelor iureș călcată,
Veți semăna și secera-veți karela.

Am asmuțit contra voastră noduroasele vrejuri
Din junglă, și toată oștirea cea verde în iureș
Coboară și înecă tot ce ați durat cu obidă.
Copaci prăvăliți peste al colibei țugui
Se luptă cu voi fără milă, să-ngroape
Tot ce-ați avut și ce-ați fost sub karela.

Groparii

Când lui Tabaqui "fârtate" îi vei zice
Şi Hyena o chemi, la ospăţ prietenesc
Te înfrăţeşti cu şacalul cel lacom
Care aleargă târâş prin noapte flămând.

Din legea junglei

– Cinstiţi-i pe cei mai bătrâni dintre voi!

În glasul adânc a cărui tremurare prelungă se auzea glas răguşit care te înfioară, cum te înfioară un zgomot neaşteptat, o mlădiere molcomă, ca atunci când ceva se frânge: un scâncet şi un plâns care se stinge încet.

– Cinstiţi pe cei mai bătrâni dintre voi! Fârtaţi de pe ambele maluri, cinstiţi pe cei mai bătrâni!

De pe ţărmul pâclit de neguri al fluviului nu se vedea nimic decât un convoi de plute încărcate cu lemne şi pietre de construcţie, care tocmai atunci trecea pe sub podul liniei ferate şi se îndrepta la vale. Cârmacii se proptiră în prăjini ca să ferească un banc de nisip ridicat în bătaia valurilor în pieptul picioarelor podului, şi după ce trecură cele trei plute de frunte, glasul fioros de adineauri se ridică din nou.

– Brahmani de pe maluri, cinstiţi-i pe bătrâni, cruţaţi-i pe nevolnici!

Unul dintre plutaşi se ridică într-o rână şi, întinzând un braţ, spuse ceva care nu semăna deloc a binecuvântare, iar plutele se

pierdură trosnind din încheieturi în tulburea înserării. Apele întinse ale acestui fluviu hindustan semănau mai mult cu o înşirare de lacuri, iar pe oglinda lor poleită se reflecta cerul aprins ca o pară de foc; spre maluri însă, apa avea sclipiri sinilii cu nuanţe de purpură. Când apele erau în creştere, fluviul era brăzdat de bărci care acum, pe vreme de secetă, erau proţăpite la maluri. Pe stânga fluviului, aproape prin dreapta podului de linie ferată, era un sat, cu casele durate din argilă, din cărămizi şi nuiele împletite, iar în lungul uliţei care se vedea veneau turmele de-a valma, întorcându-se la ţarcuri. Uliţa cădea de-a curmezişul spre mal şi cobora până în apă, sfârşindu-se cu o scară prelungă de cărămidă unde sătenii veneau să se spele şi puteau intra în apă, coborând treaptă cu treaptă. Aici era aşa-zisul Ghaut al satului numit Mugger Ghaut.

Noaptea începuse să se lase peste câmpurile semănate cu măzăriche, orez şi plantaţii de bumbac inundate în fiecare an de apele râului şi cernea umbră peste şampanele ancorate la cotitura apei, peste poala junglei muşcate de păşunile satului şi, dincolo de ele, peste stuful de trestii.

Papagalii şi coţofenele, care veniseră ca în fiecare seară la apă, se întorseseră de mult la culcuşurile pe care le aveau în largul câmpurilor. Pe drumul de întoarcere întâlniseră stolurile de vampiri care ieşeau la vânat. Spre fluviu coborau în nori cârdurile nenumărate ale păsărilor de apă care se întorceau la cuiburile din stuf să se odihnească, şi străpungeau zarea cu ţipetele lor tăioase şi croncănitul întârâtat. Cârduri greoaie de gâşte având capul butucănos şi aripile negre roteau în văzduh, alături de lişiţe şi de raţe cu clopoţei, iar ici-colo se vedea câte un flamingo cu creasta însângerată.

În urma zburătoarelor, venea răzleţ un bâtlan bătând domol din aripi ca şi când aerul n-ar mai fi putut să-l poarte şi era gata să cadă.

– Cinstiţi-i pe bătrâni! Brahmani de pe maluri, cinstiţi-i pe bătrâni!

Bâtlanul întoarse capul în partea de unde părea că vine glasul, şi coborî spre aşternutul de nisip din dreptul podului. Văzut din spate, bâtlanul părea impunător căci era înalt aproape de un stat de om, şi aducea întrucâtva cu un preot curat la înfăţişare, şi

cu început de chelie. Din față, însă, era urât la vedere, căci pe gât și pe piept era complet jumulit, iar sub bărbie avea ca o traistă de piele în care aduna tot ce putea smulge și duce cu ciocul. Picioarele erau lungi, subțiri și uscate, dar le ridica și le răsucea cu multă băgare de seamă, în timp ce-și netezea cu mândrie penele cenușii din coadă. După ce termină cu această gâteală, privi peste umăr și rămase nemișcat în așteptare.

Un biet șacal râios, care toată ziua pândise leșinat de foame din bălăriile crescute pe mal, ciuli urechea și bătu din coadă, apoi bălăcări cu picioarele în băltoacă și încercă să se apropie pe furiș de bâtlan.

Era cel mai prăpădit din neamul acestor patrupede, nu doar că cel mai chipeș dintre șacali ar putea fi mai bun decât el, dar acesta era și hoț și criminal, deci din speța cea mai decăzută; toată ziua răscolea prin gunoaie și era de o lașitate pe care nu o putea egala decât îndrăzneala cu care ataca pe furiș, mereu înfometat și de o rară viclenie, care de cele mai multe ori nu-i aducea nici un folos.

– Uf, scânci el amărât când ieși pe mal, de ce nu vine râia cu ciucuri să dea peste toți câinii satului. De fiecare purice care îmi joacă pe spinare, port câte trei mușcături de câine pe trupul meu, numai pentru că am îndrăznit să mă uit, băgați de seamă, m-am uitat numai, la o gheață hăbucită, aruncată într-un coteț. Își închipuie că eu mă hrănesc cu noroiul drumurilor? mârâi șacalul și se scărpină cu laba după ureche.

– Eu am auzit, răspunse bâtlanul cu un glas care semăna mai mult a scârțâit de fierăstrău înțepenit într-o scândură prea groasă, că în gheața aceea hăbucită era un cățeluș nou născut.

– Una e ceea ce spune lumea și alta e adevărul, răspunse șacalul căruia îi plăcea să vorbească în pildele auzite de la oamenii care stăteau seara în jurul focurilor în timp ce el îi pândea din umbră.

– Asta e adevărat, dar tocmai de aceea eu m-am dus să veghez asupra cățelului, în timp ce câinii erau ocupați în altă parte.

– Mi se pare că erau chiar foarte ocupați, mai sunt și acum, zise șacalul, de aceea cred că va fi mai bine să nu mai intru în sat după gunoaie, cel puțin câteva zile de aici înainte. Va să zică e adevărat că în gheață era un cățel care nu făcuse încă ochi?

– Îl am aici, răspunse bâtlanul privind trufaş la punga de sub bărbie. Nu e o bucată demnă de un praznic, dar în vremurile acestea, când mila dintre oameni a dispărut de mult, e destul şi atât.

– Ehe, în zilele de azi inima oamenilor e mai tare ca piatra, oftă şacalul. După ce se uită cu multă băgare de seamă la unda încreţită a apei, continuă: Viaţa e grea pentru toată lumea şi nu mă îndoiesc că trufia lui Ghaut şi Pizma fluviului...

– Minciuna, linguşirea şi şacalii se trag din acelaşi neam, zise bâtlanul fără să se întoarcă spre el, căci el însuşi mintea de stingea, când putea trage vreun câştig din minciună şi nu era nici prea sătul, aşa ca să mai poată sta şi de vorbă.

– Da, Pizma fluviului, reluă şacalul ridicând puţin glasul, e de aceeaşi părere. Spune că de când s-a clădit podul acesta, hrana cumsecade a devenit foarte rară. Cu toate acestea în faţa preacinstitului său obraz eu nu aş îndrăzni să-i spun oarzân toate acestea, căci e înţelept şi plin de virtuţi şi, ca să fiu sincer, trebuie să recunosc că aşa ceva nu s-ar putea spune şi despre mine...

– Când singur şacalul recunoaşte că e tuciuriu, cât de negru trebuie să fie cu adevărat? murmură bătrânul, fără să se gândească ce va mai avea de spus jigodia.

– Că nu-i lipseşte niciodată hrana şi prin urmare...

Dinspre apă se auzi un scârţâit, ca atunci când o barcă se loveşte de fundul albiei. Şacalul se întoarse ca o sfârleazâ în partea de unde venea zgomotul (căci e mai bine să te întorci întotdeauna în partea de unde vine primejdia) ca să-l vadă pe cel despre care vorbise până acum. Din apă ieşi un crocodil lung de aproape doisprezece metri, cu trupul acoperit de solzi, ca nişte plăci de oţel, încât ai fi zis că e un cazan bătut în trei rânduri de nituri, pe umeri cu hălci osoase şi pe spinare cu creastă. Colţii îngălbeniţi ai maxilarului superior treceau peste cei de dedesubt care se îmbucau cum se îmbucă o greblă uriaşă. Acesta era cârmul cel pistruiat, Mugger din Mugger Ghaut care împrumutase satului acest nume, iar înainte de clădirea podului liniei ferate fusese spaima vadurilor şi era ucigaş, mâncător de oameni şi în acelaşi timp fetişul băştinaşilor. Dihania se ţinea cu pieptul deasupra apei şi mişcă aproape nevăzut din coadă, dar şacalul ştia că o singură lovitură din aceeaşi coadă, plesnită peste apă, ar fi putut

arunca pe Mugger pe mal cu iuțeala unei locomotive în plină presiune.

– Binecuvântată fie clipa acestei întâlniri, tu, ocrotitor al celor slabi, zise șacalul, făcând la fiecare vorbă câte un pas înapoi. Am auzit un glas plăcut la vorbă și ne-am apropiat în nădejdea că ne aduce știri bune. E drept că, în vreme ce așteptam sosirea ta, am început să vorbim despre tine, dar cred că aceste vorbe nu au ajuns până la tine în adâncul apei.

Șacalul însă vorbise tocmai pentru a fi auzit, căci știa dinainte că lingușirea era cel mai bun mijloc pentru a obține ceva de mâncat, iar Mugger știa că șacalul vorbise despre ea tocmai cu gândul acesta; știa și șacalul că Mugger cunoaște gândul lui, iar Mugger la rândul lui știa și el că șacalul e convins că-i cunoaște gândurile, așa că amândoi erau pe deplin mulțumiți unul de altul.

Suflând din greu și gemând, monstrul apelor se târa în susul malului și murmura clămpănind din fălci:

– Cinstiți-i pe bătrâni și cruțați-i pe nevolnici!

În toată vremea aceasta ochii îi străluceau ca doi cărbuni aprinși în mijlocul capului enorm, sub pleoapele acoperite de solzii care-i coborau de pe fruntea triunghiulară, și trupul enorm între picioarele strâmbe, umflat ca un butoi, se opintea din greu la deal. Pe urmă se opri și rămase nemișcat, iar șacalul, cu toate că era obișnuit să-l vadă aproape de el, rămase încremenit văzându-l cât de mult seamănă cu un trunchi de copac aruncat de ape, la țărm. Mugger avusese grijă să se așeze exact cum s-ar fi așezat pe mal un buștean aruncat în acel loc de fluviu, pe vremea când apele sunt în scădere. Toate acestea însă erau la el simplă obișnuință, căci Mugger ieșise de astă dată pe țărm de plăcere. Crocodilul însă nu este niciodată sătul, iar dacă șacalul n-ar fi recunoscut prefăcătoria la prima vedere, nu mai ajungea să stea cu el de vorbă.

– Eu, dragul meu, n-am auzit nimic, răspunse Mugger închizând un ochi, căci îmi pătrunsese apa în urechi și eram rupt de foame. De când s-a făcut podul acesta, oamenii din satul meu nu mai țin la mine, și din cauza aceasta mi se rupe inima.

– Ce neruşinare! exclamă șacalul. Un suflet atât de ales ca al tău; dar la urma urmei oamenii sunt toți la fel.

– Din contra, dragul meu, oamenii se deosebesc foarte mult unii de alții, răspunse Mugger cu blândețe. Unii dintre ei sunt atât de slabi încât îți par scânduri pentru podit bărcile, iar alții sunt graşi şi bine hrăniți, ca nişte câini de curte. Fără pricină mi-ar fi peste putință să-i vorbesc pe oameni de rău. Oamenii sunt de toate felurile, dar anii mulți pe care i-am trăit în apropierea lor m-au învățat că, luându-i de-a valma, sunt foarte buni şi n-am să le fac nici un fel de imputare, nici bărbaților, nici femeilor şi nici copiilor. Pe urmă să nu uiți, fiule, că cel care ia lumea în râs, de râsul lumii va fi, căci râsul te râde şi batjocura te batjocoreşte.

– Linguşirea este mai rea decât căldăruşa de tinichea pe care o înghiți goală şi o simți cum te apasă în stomac. Dar vorbele pe care le-am auzit sunt pline de înțelepciune, zise bâtlanul lăsând şi al doilea picior pe pământ.

– Gândeşte-te la nerecunoştința pe care au arătat-o acestui preacinstit obraz, îl întrerupse şacalul mişcat.

– Nu, dragul meu, aceasta nu e nerecunoştință, interveni Mugger, dar oamenii nu se mai gândesc şi la alții, ori tocmai aici este buba. Din fundul băltoacei unde stau la pândă eu am băgat de seamă că treptele podului sunt greu de urcat, nu numai pentru bătrâni, ci şi pentru tineri. Bătrânii, ce e drept, nu prea merită osteneala, dar copiii cei tineri şi rumeni mă înduioşează, vă rog să mă credeți. Cu toate acestea eu cred că după ce lumea se va obişnui cu podul cel nou şi nu-l va mai privi ca pe o curiozitate, vom vedea cu toții picioarele cafenii şi goale ale oamenilor mei, bălăcind prin dubline, cum făceau înainte şi atunci bătrânul Mugger o să fie din nou repus în cinstea ce i se cade.

– Eu sunt sigur că azi pe la amiază am văzut cununi de flori plutind pe unda apei, răspunse bătrânul.

– Te înşeli... te înşeli, dragul meu. Era soția negustorului de turtă, care este atât de mioapă încât nu mai poate face deosebire între un trunchi de copac şi între trupul meu acoperit de solzi. Eu eram la cotitura unde face baltă fluviul, şi dacă ar mai fi făcut un singur pas, după ce şi-a aruncat cununa de flori în apă, ar fi avut ocazia să se convingă de adevăr. Cu toate acestea intențiile ei erau curate şi trebuie să ne închinăm în fața unei astfel de porniri.

– La ce pot fi bune cununile de flori, când eşti silit să răcâi în gunoaie? zise şacalul, repezindu-se cu botul după o muscă, dar

fără să-l piardă nici o clipă din vedere pe "ocrotitorul celor slabi" care era alături de el.

– Asta e adevărat, dar până acum n-au început să adune movila de gunoaie care m-ar putea interesa pe mine. Eu am văzut de cinci ori apele râului revărsat retrăgându-se pe ulițele satului și lăsând mâlul în urma lor; de cinci ori am văzut colibele oamenilor clădite din nou pe coline, și le voi mai vedea de alte cinci ori de aici înainte. Eu nu sunt vânător netrebnic cum e Gavialul, să pescuiesc azi Kasi, mâine Prayag; eu sunt paznic statornic al dulbinelor tulburi. Satul acesta nu poartă numele meu în zadar, și cum spune proverbul: "fericiți cei îndelung răbdători că aceia se vor răsplăti".

– Eu am așteptat vreme îndelungată, oftă șacalul, și toată răsplata mea au fost mușcăturile câinilor și ciomegele primite pe spinare.

– He-he-he! chicoti bătrânul cel jumulit:

În August se naște șacalul
Și ploile încep să cadă în septembrie
Dar se gândește sfătosul și zice:
De când mă cunosc n-am văzut potop ca acesta.

Bâtlanul are, de multe ori, clipe foarte neplăcute în viață, căci, uneori, când se așteaptă mai puțin, e apucat de cârcei la picioare și începe să bată din aripi și să se învârtească roată, proptindu-și capul în piept. În astfel de clipe, cu toate că nu e cu nimic mai serios decât neamul înaripatelor din care face și el parte și care în general sunt destul de arătoase, prinde să chicotească și să joace ca un bătrân caraghios, de câte ori face câte o observație răutăcioasă pe socoteala celor cu care stă de vorbă. Dar tot așa de neașteptat, rămâne pe urmă încremenit în atitudinea demnă de mai înainte, ca și când nimic nu s-ar fi întâmplat.

De aceea șacalul, cu toate că avea trei ani, plecă umilit capul și nu zise nimic, căci știa dinainte că bâtlanul avea un cioc lung și ascuțit pe care la nevoie îl putea repezi ca pe o lance. Bâtlanul din fire e mare pușlama, dar șacalul întotdeauna îl întrece.

– Ca să fii înțelept trebuie să trăiești viață lungă, interveni crocodilul, care vă să zică șacalii sunt din fire tâmpiți, ceea ce nu e cazul la Mugger, băiete! Cu toate acestea eu nu mă mândresc, căci trufia e deșertăciune, dar să știi de la mine că fiecare

vieţuitoare îşi are scrisă soarta ei şi contra sorţii nu trebuie să cârtească nimeni din neamul celor de pe pământ, din apă şi din văzduhuri. Eu sunt foarte mulţumit de soarta ce mi-a fost hărăzită. Cu puţin noroc, cu minte limpede şi cumpăt se pot face multe, înainte de a intra în dulbină sau în apele scăzute ale fluviului.

– Am auzit că odată s-a întâmplat să se înşele chiar ocrotitorul celor slabi, răspunse şacalul cu răutate.

– E adevărat, dar norocul meu m-a ajutat şi atunci. Asta s-a întâmplat pe vremea când nu ajunsesem încă la vârsta bărbăţiei, cu mult înainte de cele trei rânduri de foamete prin care a trecut ţara asta (pe vremea aceea vietăţile mişunau în apele zăpoarelor de pe malul drept şi cel stâng al lui Gunga). Eram tânăr şi fără minte pe vremea aceea şi, când a venit înecul, nimeni nu era mai fericit decât mine. Un lucru de nimic mă putea face să-mi ies din minţi de bucurie. Satul era înecat de ape şi am înotat pe Ghaut până departe spre mijlocul câmpurilor, spre semănăturile de orez care erau acoperite de un strat de nămol călduţ. Îmi aduc aminte că într-o seară am găsit o pereche de brăţări (erau de sticlă şi m-au cam supărat puţin), da, de sticlă şi, dacă n-am uitat complet, alături de ele era şi o gheată. Poate aş fi renunţat la gheată, dar îmi era foame. Mai târziu am învăţat şi eu cum trebuie să procedez; aşa m-am pus la praznic şi după ce m-am săturat, m-am odihnit; când m-am gândit că a sosit vremea să mă întorc la fluviu, apele scăzuseră şi a trebuit să merg pe jos prin noroiul satului. Asta mi s-a întâmplat chiar mie. Tot poporul meu, cu preoţi, bărbaţi, femei şi copii mi-au ieşit în cale, iar eu mă uitam la ei cu bunăvoinţă. Mâlul nu e tocmai locul potrivit ca să începi să te baţi cu lumea. "Puneţi mâna pe topoare, a strigat barcagiul satului, şi omorâţi-l, căci acesta este Mugger, cel care ne pândeşte din fundul dulbinelor". Brahmanul însă i-a răspuns: "Să nu faceţi o faptă ca aceasta! Nu vedeţi că el goneşte înaintea lui apele revărsate din matca lor? El este ocrotitorul satului nostru". Oamenii au început atunci să arunce flori în calea mea şi unuia îi trece prin gând să-mi arunce şi o capră.

– Ce bună este, ce minunată e carnea de capră, oftă şacalul, lingându-şi botul.

– Au prea mult păr, pielea e prea aspră, răspunse Mugger în silă, iar dacă se întâmplă să găseşti câte una înecată, de cele mai

multe ori sub pielea ei se ascunde câte o undiță în formă de cruce. De astă dată însă am primit capra, și am coborât la apele Ghautului, acoperit de mare cinste. Puțin după aceea norocul mi l-a scos în cale pe barcagiul care voia să-mi scurteze coada cu securea. Barca lui a fost prinsă de un banc de nisip de care poate voi nu vă mai aduceți aminte.

– Nu toți cei cu care stai de vorbă sunt șacali, răspunse bâtlanul jignit. Acesta e bancul de care s-au lovit și s-au înecat corăbiile încărcate cu pietre, în anul când a fost seceta cea mare și care n-a fost spălat nici de cele trei inundații.

– În locul acela sunt două, unul în partea de sus, iar celălalt în partea de jos a râului.

– Ai dreptate, acum îmi aduc aminte. Printre ele curge o șuviță de apă care pe vreme de secetă seacă cu totul, răspunse bâtlanul, care era foarte mândru de memoria lui.

– Barca omului care avea gânduri bune față de mine s-a lovit de bancul din josul râului. Lovitura l-a prins tocmai în timpul somnului și când a simțit barca trosnind, lovită de apă, a sărit în șuvoi până la brâu, dar nu era nici atât de adânc, doar cel mult până în genunchi și a început să se opintească. Barca s-a desprins și, cum era goală, a luat-o la vale ca să se lovească de celălalt capăt al bancului spre care o împingea fluviul. Eu mă țineam după el, căci bănuiam că vor veni oamenii ca să-l scoată la mal.

– Au venit? întrebă șacalul emoționat, căci o astfel de vânătoare era ceva neobișnuit pentru el.

– Au venit și aici, și ceva mai la vale. Dar eu nu i-am mai urmărit: în ziua aceea am avut parte de trei dintre ei, toți trei barcagii *manji* bine hrăniți, afară de cel din urmă – dar aici eu sunt de vină – care n-a scos nici cel puțin un țipăt pentru a da de știre celor de pe mal.

– Asta este vânătoare, nu glumă. Dar câtă viclenie și meșteșug îți trebuie ca să o poți duce până la capăt, exclamă șacalul entuziasmat.

– Nu-ți trebuie nici un meșteșug, ci numai judecată, dragul meu. În viață, judecata este ca și un pumn de carne aruncat peste strachina de orez, cum spun barcagii, și la vorba lor m-am gândit de multe ori. Vărul meu Gavial, care se hrănește numai cu

peşti, mi-a povestit ce meşteşug greu este pescuitul şi cât de anevoioasă este urmărirea vânatului, căci peştii se deosebesc unul de altul şi trebuie să-i cunoşti nu numai după neamuri, ci pe fiecare în parte, chiar şi atunci când înoată de-a valma. Eu zic că asta este înţelepciune, dar, în orice caz, vărul meu Gavial trăieşte în mijlocul lor. Oamenii mei însă nu trăiesc în apă şi nu înoată cu pieptul pe deasupra luciului cum face Rewa, nici nu zburdă şi nici nu se dau peste cap cum face Mohoo sau Chapta, şi nici nu se adună la sfat în faţa cotloanelor după ce se retrag apele, cum face Batchua şi Chilwa.

– Toate neamurile acestea sunt foarte bune la gust, suspină bâtlanul, clămpănindu-şi ciocul enorm.

– Aşa spune şi vărul meu şi vânarea lor îi dă mult de lucru; cu toate acestea peştii nu ies la mal ca să scape de colţii lui. Cu vânatul meu însă e altceva: oamenii trăiesc pe uscat, în case şi alături de turmele lor. Prin urmare eu trebuie să cunosc toate mişcările lor şi să ghicesc ce au de gând, adică să înnod coada de trompă, cum spune proverbul că face elefantul. Dacă se întâmplă ca în faţa unei porţi să apară o ramură înflorită şi un belciug de fier, aceasta înseamnă că în casa asta s-a născut un copilaş care foarte curând va coborî la Ghaut să se joace. Dacă se întâmplă ca o fată să se mărite, bătrânul Mugger ştie, după alergătura oamenilor care vin cu daruri şi pleacă ospătaţi, că înainte de nuntă fecioara va veni la Ghaut să se scalde, şi el o pândeşte din fundul dulbinei. Dacă se întâmplă ca apa să-şi schimbe cursul şi să dea pământ nou de cultură, acolo unde înainte era numai nisipul albiei, bătrânul Mugger ştie dinainte.

– La ce-ţi poate folosi să ştii toate acestea dinainte? întrebă şacalul. Fluviul şi-a schimbat cursul şi în timpul scurtei mele vieţi.

Râurile din India îşi mută cursul apei aproape în fiecare an, uneori chiar la depărtări de câtiva kilometri de vechea albie, inundând câmpurile cu semănături ale unui mal, ca să lase un aşternut de pământ gras pe celălalt.

– Nici o cunoştinţă nu poate fi mai folositoare, răspunse Mugger, căci pământul cel nou pricinuieşte certuri şi pizmă între oameni.

Mugger le ştie toate acestea foarte bine. Ehe, nici nu vă închipuiţi cât de bine le cunoaşte. Imediat după ce apele încep să

se retragă, oamenii trec prin ochiurile de apă nu prea adânci, unde își închipuie că nu s-ar putea ascunde nici o jigodie, fără să fie văzută, și așteaptă în liniște. Puțin după aceea, sosește și un agricultor care își face planul că aici va semăna dovlecei, dincolo pepeni, în pământul cel nou pe care i l-a dăruit apa. Cu vârful piciorului începe să pipăie mâlul fierbinte. Pe urmă vine altul și începe să facă planul că el ar semăna ceapă, dincolo morcovi, iar în partea cealaltă ar pune trestie de zahăr. Oamenii se îngrămădesc unul într-altul ca bărcile fără cârmaci când le ia apa, și sub turbanele colorate ochii încep să rotească însângerați în orbite. Mugger le aude pe toate și tace. Oamenii își zic "frate" unul altuia și se depărtează ca să-și hotărnicească pământul cel nou câștigat. Mugger se furișează nesimțit după ei, strecurându-se ca o umbră prin tulbureala mocirlelor. Nu trece mult și izbucnește cearta; oamenii își aruncă vorbe grele. Încep să-și desfacă turbanele, pe urmă unul ridivă un *lathi* (măciucă) și celălalt cade pe spate și-l acoperă mocirla; făptașul o rupe la fugă. Când mai trece pe aici, nu se aude nimic din cearta trecută și nici nu se mai vede bâta de bambus ferecată a celui dispărut, care a rămas mărturie. Cu toate acestea nu sunt deloc recunoscători față de Mugger, căci imediat încep să strige cât îi ia gura "Săriți! Ucigașii!" și încep să se bată cu ciomegele, câte douăzeci de-a valma, pentru fiecare bucată de pământ. Oamenii mei sunt oameni vrednici, neamul lui Jat din zarea colinelor și Malwai de Bet, așa că nu se păruiesc de pomană. După ce bătaia s-a terminat, bătrânul Mugger așteaptă în fundul fluviului departe de sat și ascuns dincolo de tufele de *kikar*, ca apa să-i aducă plocoanele. Sub lumina stelelor, pe apă, vin jații mei cu umerii lați, câte nouă la număr, purtând mortul pe targă. Sunt oameni bătrâni cu bărbile sure și cu glasuri tot atât de groase ca și al meu. Fac un popas și aprind focul (ce plăcut e focul acesta ochilor mei) și după ce se așează în jurul lui, încep să fumeze și să-și legene capetele pe o parte și pe cealaltă și să se întoarcă din când în când spre mortul care e întins în umbră. Vorbesc în șoapte și spun că vor veni englezii cu legea lor și vor ridica o spânzurătoare și o anumită familie va fi necinstită pentru că unul dintre membrii ei va fi spânzurat în curtea unei închisori. "Lasă-l să fie", răspund prietenii mortului și încep din nou povestea de la început, ca să o mai repete o dată,

de două ori, de douăzeci de ori tot timpul nopții. Unul dintre ei spune la urmă de tot: "Lupta a fost cinstită. Să cerem ucigașului un preț de răscumpărare al sângelui, mai mare decât cel pe care ni l-a oferit el, și să nu mai vorbim despre asta". Pe urmă încep să se ciorovăiască asupra prețului pe care trebuie să-l ceară, căci mortul era un om teafăr și avea o casă plină de copii, iar înainte de *amaratvela* (revărsatul zorilor) îl apropie de foc și-l prăjesc puțin, cum e obiceiul, pe urmă mi-l dau mie, iar de astă dată el e singurul care nu mai are nimic de zis. Ehei, dragii mei, Mugger știe, știe Mugger foarte bine că oamenii mei din Malwah Jat sunt foarte cumsecade.

– Da, dar sunt zgârciți și foarte arareori mâna lor se deschide pentru mine ca să-mi arunce câte o fărâmitură, croncăni bâtlanul. Nu-și pierd vremea lustruind coarnele vacilor, cum spune proverbul, pe urmă aș vrea să știu cine mai poate paște în pășunea pe unde a trecut unul din Malwah.

– Eu, răspunse Mugger, eu pasc, dar îi pasc pe ei.

– Trebuie să știți că pe vremuri, în Calcutta de miazăzi, rămășițele le aruncau în mijlocul străzii, continuă bâtlanul, și n-aveam decât să alegem ce ne plăcea și să luăm. Acestea au fost vremuri de aur. Astăzi însă, străzile sunt tot atât de curate ca și găoacea unui ou, iar cei din neamul meu au început să pribegească. Înțeleg să fii curat, dar să mături, să ștergi și să stropești strada de șapte ori pe zi, asta e chiar mai mult decât ar putea suporta înșiși zeii.

– Mi-a povestit un șacal din Țara de Jos că în Calcutta toți șacalii sunt grași ca vidrele pe vreme de ploaie, zise șacalul, căruia îi lăsa gura apă la această amintire a vremurilor bune.

– Da, dar pe acolo sunt oameni din cei cu fața albă – englezii – care aduc de undeva cu bărcile în partea de jos a râului liotă de câini, niște câini mari și grași care poartă de grijă ca șacalii să nu se poată îngrășa, răspunse bâtlanul.

– Va să zică și aceștia sunt tot atât de haini ca și oamenii? De așa ceva ar fi trebuit să aflu și eu. De un șacal nu are milă nici pământul, nici cerul, nici apa. Acum în urmă, după ce a trecut anotimpul ploilor, m-am apropiat într-un rând de cortul unui om alb și am reușit să fur un căpăstru galben complet nou, ca să am

ce mânca. Albii nu ştiu să tăbăcească bine pielea, căci căpăstrul acesta mi-a făcut rău la stomac şi m-am îmbolnăvit.

– Tot nu ţi-a mers atât de rău, cum mi s-a întâmplat mie, interveni bâtlanul. Aveam numai trei ani şi eram îndrăzneţ şi tânăr, când am coborât spre malul fluviului, la vadul unde trag bărcile cele mari. Bărcile englezilor sunt de trei ori mai mari decât tot satul acesta.

– Auzi frate, a zburat odată şi el până la Delhi şi ar vrea să ne spună că pe acolo oamenii umblă cu capul în jos, murmură şacalul. Mugger deschise ochiul stâng şi se uită cu atenţie la bâtlan.

– Cu toate acestea este adevărat, insistă orătania. Un mincinos nu spune niciodată minciuni, decât atunci când crede că poate fi crezut. Nimeni n-ar putea crede că ceea ce vă spun eu ar putea să fie adevărat, dacă n-a avut ocazia să vadă aceste bărci.

– Aşa mai merge, ripostă Mugger, dă-i înainte.

– Din fundul bărcilor plutaşii scoteau bucăţi mari de ceva alb, care peste puţină vreme se prefăceau în apă. Câte o bucată de asta se fărâma şi cădea pe malurile fluviului, iar ce mai rămânea, oamenii depozitau în mare grabă în fundul unei case cu pereţii foarte groşi. Unul dintre plutaşi a început să râdă şi mi-a aruncat o bucată care nu era mai mare decât un căţeluş, iar eu am înghiţit-o numaidecât. Toţi cei de o seamă cu mine înghit ce le cade în cale, fără să se mai gândească, aşa că am procedat şi eu cum e obiceiul. În clipa următoare am simţit o răceală care se scurgea prin mine de la cioc până în vârful ghearelor de la picioare, iar plutaşii râdeau de se prăpădeau, în timp ce mie îmi pierise până şi glasul. În viaţa mea nu mi-a fost niciodată atât de frig. De amărăciune şi de revoltă am început să sar de pe un picior pe altul, până când mi-a venit din nou respiraţia; pe urmă am început să vociferez contra făţărniciei oamenilor. Plutaşii însă râdeau de se ţineau cu mâinile de pântece. Ce mi s-a părut însă mai ciudat a fost faptul că, după ce am terminat cu ţipetele, mi-am dat seama ca în gură nu aveam nimic, doar că simţeam răceala aceea ciudată.

Bâtlanul îşi dăduse toată silinţa să descrie senzaţia pe care o avusese, după ce a înghiţit o bucată de gheaţă de şapte ocale, pe care o aduceau cu vapoarele de pe lacul Wenham din America, pe timpul când la Calcutta încă nu se fabrica gheaţa artificială;

cum însă el nu știa ce este gheața, iar Mugger și șacalul știau și mai puțin decât el, povestea această făcu mult haz.

– Tot ce se spune despre o barcă de trei ori mai mare decât satul Mugger-Ghaut e foarte posibil, cu toate acestea satul meu nu este dintre cele mai mici.

De pe pod se auzi un șuierat strident și trenul de Delhi trecu săgeată, cu toate ferestrele luminate, târând după el peste râu umbra vagoanelor garniturii. Mugetul trenului se pierdu din nou în noapte, dar crocodilul și șacalul îl văzuseră de atâtea ori, încât se obișnuiseră cu el și nici nu mai întoarseră capul să-l vadă.

– Dar despre podul acesta ce ziceți? Credeți că este o ispravă mai puțin minunată decât o barcă de trei ori mai mare decât satul Mugger-Ghaut? întrebă bătrânul ridicând capul.

– Eu l-am văzut când s-a clădit. Am văzut pilonii răsărind din apă piatră cu piatră, și când se întâmpla ca un lucrător să-și piardă echilibrul (cu toate că erau foarte siguri pe picioare, dar totuși se întâmpla) eu eram pregătit. După ce a fost gata primul pilon, nimeni nu mai cobora în josul apei ca să caute înecații să-i îngroape. În această privință eu i-am cruțat de multă osteneală. În construcția podului, însă, nu este nimic extraordinar, declară Mugger.

– Cu atât mai extraordinară este umbra aceea care trece peste el, târând cotigele acoperite, ripostă bâtlanul.

– Fără îndoială trebuie să fie un neam de bizon necunoscut până acum. Va veni însă o zi când și el își va pierde echilibrul ca și oamenii; în clipa aceea Mugger va aștepta la locul lui de pândă.

Șacalul se uită la bâtlan și bâtlanul la șacal. Dacă erau convinși amândoi de ceva că este într-un fel și nu în altul, e sigur că de astă dată amândoi erau convinși că mașina care ducea casele luminate putea fi orice afară de bizon. Șacalul pândise trenul de nenumărate ori din marginea tufelor de aloe din lungul liniei, iar bâtlanul văzuse nenumărate mașini, din ziua când cea dintâi locomotivă a început să circule în India. Mugger însă privise trenul din albia râului și de aici cazanul de alamă lustruită aducea foarte mult cu cocoașa unui bizon.

– M... da, nu mai încape îndoială; un neam necunoscut de bizoni, repetă Mugger cu gravitate, ca pentru a se convinge pe sine însuși de adevărul spuselor sale.

– Sigur că este bizon, confirmă şacalul.

– Ar putea fi de asemenea... continuă Mugger.

– Fără îndoială, fără îndoială, se grăbi şacalul să aprobe, fără să mai aştepte ca Mugger să termine ce are de spus.

– Ce anume? ţipă Mugger supărat, căci începuse să-şi dea seama că cei doi ştiau ceva mai mult decât el. Ce ar putea fi? Nici n-am terminat ce am de spus şi sunteţi gata să susţineţi că este bizon.

– Este tocmai ceea ce spune "ocrotitorul celor slabi". Eu sunt sluga lui şi nu a dihaniei care trece podul în goană, adăugă şacalul.

– Orice ar fi, este o născocire a oamenilor albi, interveni bătrânul, şi în ce mă priveşte pe mine, aş fi bucuros să nu mai stăm aici pe ţărm, atât de aproape, când trece podul.

– Tu nu-i cunoşti pe englezi aşa cum îi cunosc eu, răspunse Mugger. Pe vremea când s-a clădit podul era aici un alb care pleca în fiecare seară cu barca, şi-l auzeam cum se frământa pe fundul de scânduri al ei şi şoptea: "O fi aici? S-ar putea să fie aici? Aduceţi-mi puşca". Auzeam orice zgomot pe care îl făcea, înainte să ajung să-l văd, şi-l simţeam cum se frământă şi loveşte cu puşca în pereţii bărcii, vâslind în josul şi în susul râului. Puteam fi sigur că de fiecare dată când înhăţam pe câte unul dintre lucrătorii lui (cu toate că-i făceam multă economie de lemnele pe care ar fi trebuit să le risipească la arderea lor) îl voi auzi strigând cât îl lua gura, că mă va împuşca şi va curăţa fluviul de mine, Mugger din Mugger-Ghaut. Auziţi, de mine? Ceasuri întregi înotam sub barca lui şi-l auzeam cum trage focuri de armă în trunchiurile copacilor, iar când eram sigur că a ostenit, ieşeam la suprafaţă şi înotam câţiva metri alături de barcă, pentru ca să clămpănesc din fălci în faţa ochilor lui. După ce s-a terminat podul, a plecat. Toţi englezii vânează ca el, afară de cazul când sunt ei înşişi vânatul.

– Cine vânează oamenii albi? întrebă şacalul emoţionat.

– Acum nu-i vânează nimeni, dar mai înainte îi vânam şi eu.

– Îmi aduc şi eu ceva aminte de vânătoarea aceasta. Eram tânăr pe atunci, interveni bâtlanul, pocnind cu înţeles din plisc.

– Eram statornicit prin partea locului. Satul se reclădea pentru a treia oară, şi-mi aduc aminte că vărul meu mi-a adus ştirea că apele sunt în creştere mai sus de Benares. La început n-am

prea vrut să mă urnesc, deoarece vărul meu Gavial se hrăneşte cu peşti şi nu prea ştie să facă deosebire între ce e bine şi ce e rău. În aceeaşi seară însă, am auzit păsările vorbind între ele şi. din ceea ce spuneau, mi-am dat seama că trebuie să fie adevărat.

– Bine, dar ce spuneau? întrebă şacalul.

– Cred că îţi dai seama de ceea ce au spus, dacă m-au determinat pe mine, Mugger din Mugger-Ghaut, să ies din albia râului şi să o iau pe jos. Am plecat noaptea şi mă târam prin ochiurile joase de apă, dar era tocmai pe vreme de secetă şi apele erau aproape secate. Am trecut drumuri înecate de praf, m-am târât prin ierburi şi am urcat coastele dealurilor, sub lumina lunii. Am fost în stare să trec şi peste stânci; gândiţi-vă, copii, ce am fost în stare să fac! Înainte de a ajunge la reţeaua de râuri care se vărsa în Gunga, a trebuit să trec albia secată a râului Sirhind. Eram la depărtare de o lună de zile de poporul meu şi de fluviul în care crescusem şi mi se părea ceva extraordinar.

– Cu ce te-ai hrănit pe drum? întrebă şacalul, pentru care totul se reducea la stomac şi nu era deloc impresionat de călătoria pe uscat a lui Mugger.

– Cu ceea ce se găsea, vere, răspunse Mugger tărăgănat şi apăsând pe fiecare cuvânt.

În India nu se obişnuieşte să-i zici cuiva "vere", decât cel mult când ştii cu siguranţă că între tine şi cel cu care vorbeşti este o legătură de sânge, şi cum numai în vechile poveşti hindustane se pomeneşte despre o înrudire între Mugger şi şacal, râiosul nostru îşi dădu seama că era pricină că Mugger îl introdusese pe neaşteptate în cercul familiei lui alese. Dacă ar fi fost cel puţin singuri, puţin i-ar fi păsat, dar fiind şi bâtlanul de faţă la gluma muşcătoare a lui Mugger, îl văzu cum începe să clipească din ochi cu înţeles.

– Ai dreptate, tată, la asta m-aş fi putut gândi şi eu, răspunse şacalul.

Mugger nu prea are obiceiul să asculte cu plăcere un şacal spunându-i tată, şi tocmai din cauza aceasta Mugger din Mugger-Ghaut îi răspunse îndată ceea ce găsi de cuviinţă şi poate chiar mai mult, dar este peste putinţă să repetăm aici tot ce i-a spus.

– Ocrotitorule al celor slabi, ai pomenit despre înrudirea noastră, dar nu-mi pot aduce aminte de gradul acestei înrudiri. Cu toate acestea spuneai că între hrana noastră nu este nici o deosebire; nu mai demult decât adineaori, ripostă şacalul.

Întrebarea aceasta nu putea decât să înrăiască şi mai mult situaţia, căci şacalul voia să insinueze că în timpul drumului pe care Mugger îl făcuse spre miazăzi pe uscat, fără îndoială trebuise să se hrănească mereu cu mâncare proaspătă şi nu din prăzile pe care le vâna şi le păstra în fundul dulbinelor până când se frăgezeau, cum de altfel fac toate amfibiile de seama lui. La drept vorbind, în lungul fluviului nu poate fi altă insultă mai gravă pe care ai putea-o aduce unui crocodil, decât să-l învinuieşti că se hrăneşte cu vânat proaspăt. Insulta este tot atât de gravă ca şi atunci când spui unui om că este canibal.

– Aici e vorba de o hrană care a fost mâncată înainte cu treizeci de ploi, interveni bătrânul împăciuitor, şi chiar dacă am sta aici împreună, de vorbă, alte treizeci de ploi, vremurile acelea nu se vor mai întoarce. Mai bine povesteşte-ne ce s-a întâmplat după ce ai ajuns la apele revărsate din cauza cărora ai făcut această minunată călătorie pe uscat. Dacă ar fi să asculţi fiecare lătrat de şacal, toate afacerile din oraş ar trebui să se oprească în loc, cum spune proverbul.

Mugger se simţi foarte mulţumit de această intervenţie, şi continuă numaidecât.

– N-am mai văzut nici pe stânga, nici pe dreapta fluviului Gunga astfel de ape, ca în ziua aceea când am sosit pe malurile lui.

– Care va să zică a fost o revărsare mult mai mare decât cea pe care am avut-o după ploaia trecută, zise şacalul.

– Mai mare? Apele nu se revarsă în felul acesta decât tot din cinci în cinci ani – o mână de străini înecaţi, câteva găini şi, în mijlocul apelor tulburi, un bivol mare. Pe vremea despre care vă vorbesc eu însă, apele erau scăzute şi calme ca luciul unei oglinzi, şi englezii înecaţi – exact aşa cum îmi povestise Gavial – veneau pachet, aduşi de apă. În timpul acela am ajuns atât de mare şi de gras cum mă vedeţi astăzi. În primul rând am vânat la Agra, pe urmă la Etawah şi în partea dinspre Allahabad unde albia râului începe să se lărgească.

– Ce vârtejuri sunt sub zidurile fortului din Allahabad! exclamă bâtlanul. Vine apa şi se îngrămădeşte, uite aşa, uite aşa...

Bâtlanul începu să joace, învârtindu-se cu aceleaşi mişcări caraghioase, dar cu toate acestea şacalul se uita la el cu pizmă, căci el nu apucase anul acela de groază al revoltei despre care vorbeau cei doi. Mugger continuă:

– Da, dragii mei; la Allahabad nu aveam altceva de făcut decât să stau liniştit pe fundul dulbinei şi să las să treacă pe lângă mine douăzeci de cadavre duse de curentul apei, ca să-mi aleg cel mult unul. Afară de aceasta, englezii nu purta bijuterii, nici inele în nas şi nici belciuge la picioare, cum poartă femeile oamenilor mei în ziua de azi. Proverbul spune că cel care se dă în vânt după podoabe se alege cu salbă de frânghie în jurul gâtului. Pe vremea aceea crocodilii din toate râurile s-au îngrăşat mai mult decât oricând înainte. Umbla vorba că pe toţi englezii îi aruncă în fluviu şi în afluenţii de pe stânga şi dreapta lui Gunga, iar noi credeam că toate zvonurile acestea sunt adevărate. Când am coborât în josul fluviului, n-aveam nici un motiv să mă îndoiesc că tot ce se spune este adevărat; am coborât până dincolo de Monghyr şi de mormintele care se văd pe înălţimile de pe malul fluviului.

– Cunosc această regiune, îl întrerupse bâtlanul. Dar de la această revărsare de ape, Monghyr este un oraş mort, căci între zidurile lui nu mai locuiesc decât foarte puţini oameni.

– De aici m-am întors din nou în susul râului şi înotam alene, fără nici o grabă, când ceva mai sus de Monghyr am văzut o barcă plină de oameni albi, şi toţi vii. Erau femei, după cât îmi aduc aminte, care se întinseseră la umbra unei pânze întinse pe prăjini şi plângeau de dădea sufletul din ele. Pe vremea aceea nimeni nu trăgea cu puşca asupra noastră, căci noi eram paznicii fluviului, şi armele de foc aveau de lucru în altă parte. Toată noaptea le auzeam bubuind în depărtări, după cum aducea sau ducea vântul zgomotele pe deasupra apelor. M-am ridicat în toată înălţimea în faţa bărcii, căci nu văzusem niciodată oameni albi în viaţă, cu toate că altfel îi cunoşteam destul de bine. Un copil în pielea goală se plecase peste parapetul bărcii şi cu mâinile se juca în apă. Nici nu vă închipuiţi ce plăcere este pentru copii să se joace în apă curgătoare. Mâncasem de ajuns în ziua

aceea, dar totuşi simţeam un gol în pântece. Cu toate acestea am apucat mâinile copilului între colţi mai mult de plăcere decât îndemnat de nevoia de a mânca. Erau atât de albe, încât a trebuit să închid ochii când am clămpănit o dată din fălci; mâinile însă trebuie că erau foarte subţiri, deoarece s-au aşezat tocmai între colţi, cel puţin aşa trebuie să fi fost deoarece copilul şi-a retras mâinile repede, fără să i se fi întâmplat nimic. Altfel nici nu se poate... ce mâini mici şi albe avea! Puteam să-l apuc din nou de mai sus de coate, dar cum v-am spus, m-am apropiat de el mai mult de plăcere şi din curiozitate, să văd ce se va întâmpla când vor da cu ochii de mine. Femeile au început să ţipe de-a valma speriate, şi peste câteva clipe am ieşit din nou la suprafaţă, să văd ce se întâmplă. Barca era prea grea ca să poată fi răsturnată. În barcă nu erau decât femei, dar proverbul spune că cel care se încrede în femeie, se sprijină pe umbră. Acesta este un adevăr pe care îl ştiu toţi pe ambele maluri ale fluviului Gunga.

– Într-un rând o femeie mi-a aruncat o piele uscată de peşte, zise şacalul. Eu credeam că-mi va arunca copilul pe care îl purta în braţe. Dar oricum, zicătoarea spune, chiar nutreţul din ieslea cailor e mai bun decât loviturile de copite cu care te poţi întâlni într-un grajd.

– Ce-a făcut femeia despre care vorbeşti?

– A tras asupra mea un foc dintr-o armă cu ţeava scurtă cum nu văzusem nici înainte, nici de atunci încoace. A tras de cinci ori una după alta (probabil Mugger vorbea despre un revolver din cele vechi), iar eu am rămas cu gura căscată la ea şi cu capul înconjurat de un nor de fum. Cinci focuri unul după altul, tot atât de repezi pe cât de repede dau eu din coadă, uite aşa.

Râiosul, care asculta cu mult interes povestirea lui Mugger, abia avu timpul necesar să se dea la o parte ca să nu fie lovit de coada care se zvârcolea ca o coasă uriaşă.

– Nu mi-a trecut prin gând să mă dau la fund, continuă Mugger ca şi cum nu s-ar fi gândit să lovească pe unul dintre ascultătorii lui; şi am apărut din nou la suprafaţă, tocmai în clipa când am auzit pe un vâslaş spunând femeilor că trebuie să mă fi omorât. Un glonte îmi intrase sub solzii de pe ceafă; nu ştiu dacă mai e şi azi acolo, căci eu nu pot întoarce capul. Uitaţi-vă şi vedeţi,

pentru ca să vă convingeți că tot ce vă spun este adevărul adevărat.

– Cum adică? Eu, șacalul, cel care mănâncă ghete vechi și ciolane de pe gunoaie să mă îndoiesc de ceea ce spune Pizma Apelor? Să-mi rămână coada între colții cățeilor care nu știu nici să se târască, dacă așa ceva a trecut prin mintea mea netrebnică. Ocrotitorul celor slabi a binevoit să mă informeze că o dată în viața lui a fost rănit de o femeie; nici nu cer mai mult și voi spune copiilor mei această poveste, fără să mai caut să mă conving dacă este sau nu adevărată.

– Uneori excesul de politețe se confundă și cu mojicia, căci vorba cântecului: pe un prieten îl poți otrăvi și cu lapte covăsit. N-am nici un interes ca unul dintre copiii tăi să afle că Mugger din Mugger-Ghaut a fost rănit de o femeie. Poate mai au și alte gânduri decât să se ocupe de așa ceva, în cazul când și ei își caută hrana de toate zilele cu aceeași greutate ca și tatăl lor.

– Bine, am și uitat ce mi-ai spus, ca și când nu mi-ai fi povestit nimic. N-am auzit niciodată despre o femeie albă, nici despre barca în care era, și nu știu nimic despre toată întâmplarea de pe fluviu.

Șacalul începu să dea din coadă, ca și cum ar fi vrut să dovedească buna lui intenție, și se așeză pe labele dinapoi, făcând o mutră nevinovată.

– Cu toate acestea, pe fluviu s-au întâmplat multe în noaptea aceea, continuă Mugger, văzând că pentru a doua oară șacalul era mai tare decât el. (De urât nu se urau unul pe altul, căci și în largul râului legea era să mănânci și să fii mâncat de alții, iar șacalul sosea întotdeauna la timp pentru a-și primi partea lui de pradă, după ce Mugger era sătul.) Am părăsit barca și femeile și am luat-o în susul fluviului ca să ajung în apele de dincolo de Arrah, unde nu mai erau englezi înecați. O vreme apele au rămas limpezi. Pe urmă au venit vreo doi morți îmbrăcați în sumane roșii. Nu erau englezi, dar trebuie că erau de același neam – hinduși sau purbeeahși –, pe urmă au început să vină câte cinci și șase dintr-o dată, iar la urmă de tot, credeai că de la Arrah spre miazănoapte până dincolo de Agra, sate întregi s-au coborât ca să-și dea drumul pe apă. Intrau în fluviu din râurile laterale scurgându-se cum se scurg buștenii aduși pe ape mari. Când apele

creşteau, cadavrele oprite pe insulele de nisip din mijlocul fluviului plecau la vale în grupuri, iar după ce scădeau din nou, le vedeai cum se târăsc, duse de şuvoaie în lungul câmpurilor sau prin junglă, parcă le-ar fi dus cineva de păr. Toată noaptea am auzit răpăitul puştilor spre miazănoapte, iar dinspre ziuă am început să aud paşi de oameni încălţaţi cum trec râul prin vaduri şi scârţâit de roţi pe nisipul de pe fundul albiei; dar fiecare val aducea un nou grup de morţi. La urmă m-am înspăimântat şi eu şi mi-am zis: "Dacă aşa ceva se întâmplă cu oamenii, cum să mai poată scăpa Mugger din Mugger-Ghaut?" Pe urma mea veneau la deal bărci, care ardeau cum ard uneori bărcile încărcate cu bumbac, dar acestea nu cădeau la fund.

– Aha, zise bâtlanul, bărci din cele are vin la Calcutta dinspre miazăzi. Acestea sunt mari şi negre şi muşcă mereu cu coada din apa care rămâne pe urma lor, şi...

– Sunt de trei ori mai mari decât satul meu. Bărcile despre care vă vorbesc eu, însă, sunt albe şi cu marginile joase şi nu erau deloc mai mari decât cele pe care le-a văzut aievea oricare dintre noi. Bărcile acestea m-au înspăimântat şi am ieşit din apă, ca să mă întorc la râul acesta care este al meu. Ziua stăteam ascuns, iar noaptea umblam pe jos dacă nu găseam apă în care să pot înota. M-am întors în satul meu, dar nu credeam să mai găsesc pe nimeni. Cu toate acestea am găsit oamenii aici văzându-şi de treburi, umblând cu plugurile, semănând şi secerând ţarinile, sau alergând de colo până colo, tot atât de neastâmpăraţi ca şi turmele lor.

– În fluviu mai rămăsese ceva de mâncare? întrebă şacalul.

– Mai multă chiar decât mi-ar fi trebuit. Până şi eu, care nu mă hrănesc cu nămol, mă săturasem şi mă îngrozisem de oamenii mulţi care veneau pe apă. Am auzit oamenii din satul meu spunând că toţi englezii au murit. Cu toate acestea, cei care veneau cu faţa în jos aduşi de apă nu erau englezi, cum chiar oamenii din sat puteau vedea destul de limpede. La urma urmelor, oamenii din sat spuneau că e mai bine să nu te interesezi de nimic, ci să plăteşti birurile şi să-ţi vezi de plugărie. Într-un târziu apele au început să scadă şi puteam vedea că cei pe care îi aducea fluviul nu mai erau decât înecaţii, purtaţi de apele care se retrăgeau în matcă; şi cu toate că hrana începuse să se rărească,

eram destul de mulţumit. O lovitură dată ici sau dincolo nu poate prinde rău niciodată, dar uneori până şi crocodilul se satură, cum zice vorba cântecului.

– Ce minunată viaţă! Nici nu se poate închipui ceva mai frumos! exclamă şacalul. Mă îngraş numai auzindu-te povestind despre aceste minunăţii. Dar după aceea, ce a mai făcut ocrotitorul celor slabi, dacă pot îndrăzni să întreb?

– Ei bine, după toate acestea m-am legat, şi vă jur pe ambele maluri ale fluviului Gunga că m-am ţinut de vorbă, să nu mai plec niciodată la drum. Am trăit în apa aceasta alături de oamenii mei pe care îi supraveghez cât e anul de lung, şi ei mă iubesc foarte mult, deoarece de câte ori scot capul la suprafaţa apei, îmi aruncă întotdeauna cununi de flori. Soarta a fost bună cu mine, şi toată împrejmuirea e destul de miloasă ca să se împace cu un olog bătrân cum sunt eu acum, doar că...

– Nimeni nu se poate simţi la fel de bine din cap până la coadă, răspunse bâtlanul. Ce-i mai poate lipsi lui Mugger din Mugger-Ghaut, după toate acestea?!

– Copilaşul acela alb ca o spumă, răspunse Mugger înduioşat. Era foarte mic, dar, cu toate acestea, eu nu l-am uitat. Acum sunt bătrân, dar înainte de a muri vreau să încerc ceva nou. E adevărat că oamenii aceştia sunt greoi şi guralivi, oameni nebuni a căror vedere îmi face puţină plăcere, dar îmi aduc aminte de zilele bune pe care le-am petrecut în regiune Benares, şi dacă mai trăieşte copilul acela, cu siguranţă şi el îşi va aduce aminte de mine. Poate acum trăieşte undeva pe o insulă a fluviului şi povesteşte la toată lumea cum şi-a băgat mâinile printre colţii lui Mugger din Mugger-Ghaut. Probabil această legendă circulă printre oamenii din partea aceea. Soarta a fost bună cu mine, dar şi acum mă trezesc noaptea şi văd copilul acela mic şi alb aplecat peste parapetul bărcii, zise crocodilul şi căscă de-i pocniră fălcile, pe urmă continuă: Dragii mei, acum vreau să mă odihnesc şi să mă gândesc în linişte. Fiţi liniştiţi şi respectaţi-i pe cei mai bătrâni!

Crocodilul se întoarse şi se târî cu multă greutate până la vârful colinei de nisip, în timp ce şacalul şi bâtlanul se retraseră în umbra unui buştean care se oprise în marginea apei, nu departe de podul liniei ferate.

– Ce viață minunată și plină de emoții, zise șacalul către bâtlanul care îl privea de sus în jos. N-ai băgat de seamă că tot timpul cât am stat cu el de vorbă, n-a spus nimic din ce aș fi putut ghici că, poate, se găsește și pentru mine vreun ciolan uitat prin vreun cotlon. Cu toate acestea eu i-am atras de nenumărate ori atenția asupra plocoanelor care se scurg în josul apei. Încă o dată se adevărește vorba zicătoarei: "pe șacal și pe bărbier îi uită toată lumea după ce au aflat de la ei tot ce doreau!" Acum s-a dus să se culce. Auzi cum sforăie: arrh!

– Cum se poate ca un șacal să plece la vânătoare cu un Mugger? întrebă bâtlanul cu indiferență. Pungașul și tâlharul, când fac tovărășie, poți prevedea dinainte cine va pierde.

Șacalul clefăi din fălci plictisit și se îngrămădi sub trunchiul din marginea apei, dar imediat după aceea ciuli urechile și ridică privirea spre podul care era aproape deasupra lui.

– Ce este? întrebă bâtlanul desfăcând aripile speriat.

– Stai, să vedem mai întâi, răspunse râiosul și încercă să distingă ce se simte dincolo de ramurile încâlcite ale copacului. Vântul bate din partea noastră spre ei, dar nu ne caută pe noi... Sunt doi oameni.

– Dacă sunt oameni, atunci puțin îmi pasă, căci pe mine mă ocrotește toată lumea și mă venerează ca pe un sfânt.

Bâtlanul este agent al sănătății publice și, în calitatea aceasta, are dreptul să se ducă unde îi place, fără să se teamă de nimic, de aceea nici de astă dată nu se alarmă auzind oamenii care se apropiau.

– Mie pot, cel mult, să-mi dea o lovitură de picior, zise șacalul și începu din nou să tragă cu urechea. Auzi zgomotul pașilor? Nu sunt pași de oameni din partea noastră, ci zgomotul pe care îl fac bocancii unui alb. Ascultă, bocancii ferecați bocănesc în traversele de fier ale podului și se pare că o țeavă de armă s-a proptit de parapet. Fără îndoială trebuie să fie o armă. Ascultă-mă pe mine, englezii aceștia încălțați au venit să-i facă de petrecanie lui Mugger.

– Du-te și trezește-l! Cineva care seamănă destul de bine cu un șacal hămesit, parcă-i spunea adineaori că el este ocrotitorul celor slabi...

– Vărul n-are decât să-şi păzească singur pielea; mai ales că mi-a spus de atâtea ori că de un alb nu trebuie să te fereşti niciodată. Cu siguranţă că sunt oameni albi, deoarece un indigen n-ar îndrăzni niciodată să urmărească un Mugger. Ia te uită, îţi spuneam eu că trebuie să fie ţeava unei arme. Prin urmare, dacă vom avea puţin noroc, înainte de a se face ziuă, ne vom culca şi noi sătui. Când e la suprafaţa apei şi pe uscat, nu aude nimic, şi de astă dată nu va mai avea de-a face cu o femeie.

Dincolo de parapetul podului, ţeava unei arme luci câteva clipe în bătaia lunii. Crocodilul se culcase pe colina de nisip şi-şi întinsese puţin picioarele dinainte între care îşi culcase capul. Era nemişcat ca o umbră şi sforăia în lege.

De pe pod se auzi un glas vorbind în şoaptă:

– Glonţul va pleca de sus în jos, aproape vertical, dar va fi sigur şi ne vom simţi mai în siguranţă decât în pat. Încearcă să-l loveşti în ceafă, căci va fi mai bine. Doamne, ce monstru îngrozitor! Acesta este un fel de *deota* (zeitate) a acestei regiuni.

– Puţin îmi pasă, răspunse celălalt glas. În timpul cât a durat lucrarea podului mi-a mâncat cincisprezece oameni, care erau cei mai buni lucrători. A sosit şi pentru el vremea să-i facem de petrecanie. Săptămâni de zile am umblat după el cu barca. Fii gata cu arma Martini, imediat ce vezi că am tras încărcăturile din arma aceasta.

– Fii însă cu băgare de seamă, să nu te lovească patul armei când tragi, căci un *double four bore* nu e de joacă!

– Cred că e cazul să bage el de seamă ce va urma. Gata!

Se auzi un tunet ca o lovitură de ghiulea (armele uriaşe de vânat elefanţi nu se deosebesc prea mult, în sunetul pe care-l fac, de zgomotul produs de un tun) şi în aceeaşi clipă se văzură două limbi de flacără, urmate de lovitura stridentă a armei lui Martini, al cărei glonte lung şi ascuţit poate pătrunde foarte uşor prin carcasa unui crocodil. Gloanţele explozibile însă îşi făcuseră efectul. Unul îl lovi pe Mugger în ceafă, la un lat de mână sub şira spinării pe spata stângă, iar al doilea lovise ceva mai jos, cam prin dreapta cozii. În nouăzeci şi nouă de cazuri dintr-o sută, un crocodil rănit mortal mai are destulă putere ca să se târască spre apă şi să-şi dea drumul în adânc, dar Mugger din Mugger-Ghaut fusese literalmente rupt în trei bucăţi. Aproape nici nu se mai

mişcă înainte de a muri, ci rămase lungit definitiv, ca şi şacalul care pândea din umbră.

– Ăsta a fost tunet cu fulgere şi fulger cu tunete, murmură jigodia prin întuneric. Nu cumva s-a prăbuşit monstrul care târăşte după sine dincolo de pod cotigele cu ferestre luminate?

– Nu e decât o lovitură de armă, răspunse bâtlanul prefăcându-se foarte liniştit, cu toate că-i tremurau penele din coadă. Nimic altceva decât un glonte de armă. Fără îndoială că Mugger e mort; iată că vin şi albii!

Cei doi englezi coborâră în fugă de pe pod şi se opriră pe colina de nisip ca să admire proporţiile uriaşe ale lui Mugger. Pe urmă un indigen luă un topor şi sparse căpăţâna uriaşă, pe care alţi patru, veniţi în grabă, o legară cu frânghii şi începură să o târască în susul malului.

– Ultima dată când mâinile mele erau în gura lui, zise unul dintre englezi (era tocmai cel care clădise podul) aveam abia cinci ani şi coboram cu barca în josul fluviului spre Monghyr. Eram copilul revoltei, aşa mi se spunea. Mama era şi ea în barcă şi mi-a povestit de multe ori cum a descărcat pistolul vechi al tatei în capul bestiei ăsteia.

– Ei bine, acum cred că eşti răzbunat, cu toate că îţi sângerează nasul din cauza loviturii pe care ţi-a tras-o patul armei când ai descărcat-o. Veniţi încoace, plutaşilor, ca să scoatem capul monstrului la mal! Îl vom fierbe ca să-i luăm craniul. Pielea este prea ciuruită ca să mai merite să-l jupuim. Haide să mergem şi noi să ne culcăm! Isprava pe care am făcut-o merită să ne pierdem o noapte, ce zici?

Coincidenţă ciudată: şacalul şi bâtlanul, nu mai târziu decât trei minute după plecarea celor doi albi şi a indigenilor, făcură exact aceeaşi constatare.

Un cântec al undelor

Unda se zbătu spre mal,
Poleit vârtej de soare;
Şi-alintă a fetei mână
Când să plece de la vad.

Picioruşe subţirele fug grăbite
Din dulbină-n mal s-ajungă,
"Stai", suspină fetei unda,
"Eu sunt moartea care împacă".

"Undă, dragostea mă cheamă,
Într-un suflet vreau s-alerg
Joc de unde şi lumină
Pe iubit nu vreau să-l pierd".

"Picioruş ca de gazelă, zăboveşte
Ca să vină şi podarul
Să te treacă", zice unda,
"Eu sunt moartea care împacă".

"Sunt grăbită, căci m-aşteaptă,
Cu cununa de mireasă,
Undă amăgitoare în spume,
Mă grăbesc la întors acasă".

Inimi arse de a dragostei văpaie,
Mâini întinse ca şi floarea
Înecată de dulbine, unda mută
Ce goneşte, se încheagă peste tine.

Ankusul regelui

Sunt patru cei care cu pântec deşert
aleargă din cea dintâi dimineaţă cu roată:
Silnicul rât de şacal, lacomul şarpe,
mână de trează maimuţă şi al omului ochi.
Din proverbele junglei

Kaa, uriaşul piton dintre stânci, îşi schimbase pielea poate de două sute de ori din ziua în care se născuse, iar Mowgli, care nu putea să uite că îi datora viaţa, în amintirea unei nopţi petrecute în peşterile îngheţate, de care, poate, vă aduceţi cu toţii aminte, se duse să-l felicite.

După ce şarpele îşi schimbă pielea, rămâne de obicei câteva zile foarte moleşit şi fără chef, până când pielea cea nouă începe să-şi capete culoarea şi să strălucească.

Lui Kaa nu-i mai făcea nici o plăcere să stea de vorbă cu Mowgli, dar îl primea cum făcea întregul popor, ca pe stăpânul junglei şi-i spunea toate noutăţile pe care un piton de seama lui le putea afla. Ceea ce Kaa nu cunoştea din viaţa mijlocie a junglei, cum o numeau ei, viaţa care se scurgea la faţa pământului printre ierburi, pe sub pământ, sub pietrele din albia râurilor şi frunzele veştede, putea să fie însemnat până şi pe cel mai mic dintre solzii care îi acopereau trupul.

În după-amiaza aceea Mowgli se aşezase între inelele pe care le făcea trupul enorm al lui Kaa şi se juca de zor cu fâşiile de piele care erau răspândite pe toate colţurile stâncilor din jurul lor, aşa cum le lepădase pitonul. Kaa se încolăcise în jurul umerilor largi şi goi ai lui Mowgli, aşa că băiatul era aşezat ca într-un jeţ viu şi putea să se odihnească în voie.

– E minunată haina ta, până şi solzii care-ţi acoperă pleoapele, exclamă băiatul, pipăind pielea pe care o lepădase şarpele.

Mi se pare foarte ciudat să-ți poți vedea învelișul trupului și al propriilor picioare!

– Bine, dar eu n-am picioare, și cum acest obicei de a-ți lepăda pielea îl au toate reptilele, eu nu găsesc nimic ciudat. Nu ți se pare și ție câteodată că pielea de pe tine a îmbătrânit și s-a tocit?

– În cazul acesta, eu mă duc și mă spăl, năucule; e adevărat însă că, atunci când vin căldurile, simt câteodată nevoia să pot ieși din pielea asta fără nici o durere, ca să mă mai ușurez.

– Mă spăl și eu, dar cu toate astea îmi schimb și pielea. Ce zici de noua mea înfățișare?

Mowgli își trecu palma peste solzii care acopereau spinarea lui enormă.

– Broasca țestoasă are spinarea mult mai vârtoasă, dar nu atât de plăcută la vedere, răspunse el ca un priceput în astfel de lucruri. Brotăcelul care-mi poartă numele e mai vesel la vedere, dar mai puțin vârtos. În orice caz, la vedere e foarte plăcută și parcă ar fi brăzdată de vinișoare din cupa unui crin.

– Are nevoie de apă, căci pielea nouă nu-și ia niciodată adevărata înfățișare, decât după ce ai făcut prima baie. Haide să mergem la fluviu!

– Te voi duce eu, zise Mowgli râzând și se aplecă, parcă ar fi vrut să-l apuce pe Kaa de mijloc, tocmai acolo unde era mai gros în pântece. Tot așa s-ar fi putut apleca și să ridice un jgheab de apă de un metru și mai bine de larg. Șarpele rămase nemișcat și începu să râdă înveselit. În înserarea aceea limpede începură jocul lor de fiecare zi: băiatul în plenitudinea puterilor lui tinere, iar pitonul în strălucita haină nouă, înfruntându-se unul pe altul în lupta care cerea îndemânare și vigoare. În realitate, Kaa ar fi putut zdrobi o duzină de oameni ca Mowgli dacă și-ar fi pus mintea cu el, de aceea se repezea la el cu multă băgare de seamă și nu întrebuința niciodată nici măcar a zecea parte din puterea pe care o avea în lupta cu băiatul. Kaa îl învățase pe Mowgli acest joc chiar din ziua când începu să-și dea seama că poate suporta și câte o lovitură mai zdravănă, căci asta îi ajuta la mlădierea trupului ca nici unul dintre celelalte jocuri cunoscute de el. Uneori Mowgli era înfășurat până la gât de inelele mișcătoare ale șarpelui și se căznea în toate chipurile să-și elibereze un braț ca să poată apuca pitonul de gât, iar băiatul făcea o mișcare rapi-

dă cu picioarele, pentru a-l împiedica să se sprijine de copaci sau de rădăcini cu coada enormă care încerca să se agațe de ceva. Se tăvăleau în toate părțile, încleștați unul într-altul, pândind fiecare clipa potrivită, pentru a se opinti din toată puterea, până când începeau să se dea de-a dura și se învârteau ca o roată nevăzută din care nu ghiceai decât niște inele mișcătoare și o pereche de picioare, opintindu-se să se oprească din goană.

– Uite așa, uite așa! zicea pitonul, dându-i câte o ușoară lovitură cu capul, din calea căreia Mowgli, oricât de repede s-ar fi dat la o parte, tot nu se putea feri. Acum te pocnesc o dată aici, și pe urmă dincolo. Ce stai și te uiți? Nu cumva ți-au înțepenit brațele?

Jocul lor se termina întotdeauna la fel: cu câte o lovitură de berbece, care-l făcea pe băiat să se dea peste cap de câteva ori. Oricât s-a căznit Mowgli, i-a fost peste putință să se miște atât de repede încât să nu fie lovit, dar după cum spunea însuși Kaa, în junglă nu era nimeni care să fi putut să se ferească de lovitura lui.

– Noroc la vânat, murmură pitonul, când jocul era pe terminate, și Mowgli se prăvălea râzând la șapte metri depărtare de el. Se ridica în picioare cu câte un smoc de iarbă în amândouă mâinile și se lua după înțeleptul piton spre locul unde își avea scăldătoarea, în mijlocul apei adânci și negre ca păcura, înconjurată de stânci și de trunchiurile ciopârțite ale copacilor. Băiatul intra în apă fără să facă cel mai mic zgomot, cum era obiceiul în junglă, se dădea la fund și apărea după câtăva vreme la malul celălalt; pe urmă se întorcea înotând pe spate, cu mâinile sub cap, privind la luna plină care se înălța pe cer, și bătând cu degetele picioarelor crețuri argintate pe oglinda apei. Capul lui Kaa, tăiat ca un diamant în multe fețe, despica apa cum ar despica-o un brici, și venea să se așeze pe umărul lui Mowgli. Amândoi rămâneau nemișcați, gustând adânc fiorul rece al apei.

– Ce bine e aici! zicea Mowgli într-un târziu, cu glasul somnoros. Dacă îmi aduc aminte, la ceasul acesta oamenii se întind pe surcele tari, în fundul gropilor de pământ, și după ce închid toate deschizăturile ca să nu poată intra aerul nopții la ei, își trag o otreapă murdară peste capetele enorme și încep să cânte pe nas melodii urâte. Eu găsesc că e mult mai bine aici în junglă.

O cobră grăbită coborî dintre stânci ca să se adape și după ce le ură noroc la vânat își văzu de drum.

– Şşsîîî! făcu pitonul din vârful limbii, şi păru că-şi aduce aminte de ceva. Cu alte cuvinte frăţioare, jungla îţi oferă tot ce doreşti?

– Nu tocmai tot, răspunse Mowgli râzând, cel mult în cazul în care aş mai putea întâlni un Shere Khan voinic pe care să-l pot ucide într-o noapte luminată de lună. Cred că de astă dată l-aş ucide chiar cu mâna mea, fără să mai cer ajutorul bivolilor. Mai aveam o dorinţă: să văd soarele strălucind în timpul ploilor torenţiale, şi să văd ploile întunecând soarele în timpul arşiţei de vară. Pe urmă nu m-am trezit în nici o dimineaţă cu pântecele gol, fără să simt dorinţa să ucid un ied, dar n-am ucis niciodată un ied, fără să doresc un cerb şi nici cerb, fără să fi dorit un nilghai. Dar la urma urmei aşa suntem noi toţi.

– N-ai mai avut nici o altă dorinţă? întrebă şarpele uriaş.

– Ce aş putea dori mai mult decât atât? Jungla este a mea şi mă bucur de toată ocrotirea ei. Ce s-ar mai putea găsi în altă parte de Pământ cât poţi bate din zori şi până în noapte?

– Cu toate acestea, cobra parcă spunea... începu pitonul.

– Care cobră? Cea care a fost aici adineaori, a plecat fără să spună nimic. Ieşise la vânat.

– E vorba de altă cobră.

– Tu ai de multe ori de lucru cu neamul acesta veninos. Eu nici nu mă uit la ei când îi întâlnesc. Colţii lor din faţă sunt purtători de moarte, şi găsesc că aşa ceva nu e tocmai în bună rânduială pentru nişte vietăţi atât de mici. Ia spune, cu ce fel de moţat ai stat de vorbă?

Kaa începu să se zbenguie în apă, tăind-o costiş, ca un vapor când apucă spre larg.

– De atunci au trecut patru luni, răspunse pitonul. Ieşisem la vânătoare pe aproape de peşterile îngheţate, de care îţi mai aduci şi tu aminte. Vânatul meu m-a băgat de seamă şi a rupt-o la fugă, urlând pe după zăcători, până ce a ajuns la casa ai cărei pereţi i-am dărâmat din cauza ta, şi a intrat într-o vizuină.

– Cei de la peşterile îngheţate nu trăiesc în vizuini, răspunse Mowgli, care înţelese că pitonul vorbea despre neamul maimuţelor.

– Vânatul meu nu locuia acolo, ci era în căutarea unui adăpost, răspunse Kaa şi începu să şuiere din limbă. A intrat într-o vizuină care era foarte adâncă. L-am urmărit şi, după ce l-am

ucis, m-am culcat. După ce m-am trezit, am intrat şi eu adânc în vizuină, să văd ce este.

– Cum adică? Pe sub pământ?

– Chiar aşa! Mergând înainte am dat peste un moţat alb (o cobră albă) care a început să-mi povestească lucruri pe care eu nu le puteam pricepe şi mi-a arătat fel de fel de lucruri de care nu mai văzusem înainte.

– Ceva vânat nou; era bun la gust? întrebă Mowgli întorcându-se spre el.

– Ce mi-a arătat nu era vânat, căci dacă aş fi încercat să muşc dintr-însul, rămâneam fără colţi. Moţatul cel alb spunea că e un om, şi vorbea ca şi cum ar fi ştiut ceva aievea, ar fi fost gata să-şi dea până şi ultima suflare, numai să poată vedea lucrurile pe care mi le arăta.

– Hai să mergem să le vedem! Căci îmi aduc aminte că o dată am fost şi eu om, îl întrerupse Mowgli.

– Ia-o cătinel, frăţioare, şi adu-ţi aminte că graba fără rost a pricinuit moartea şarpelui galben care voia să muşte din soare. Stând de vorbă acolo sub pământ, i-am pomenit de tine şi i-am spus că tu eşti om. Moţatul cel alb îmi răspunse (şi să ştii că el este atât de bătrân ca şi jungla): "E multă vreme de când n-am mai văzut oameni. Cheamă-l să vină, căci va vedea aici lucruri între care, chiar pentru cel mai mic preţ, mulţi oameni şi-ar da până şi viaţa"!

– Ăsta nu poate fi decât un vânat necunoscut. Cu toate acestea neamul veninoşilor nu prea are obiceiul să spună şi altora când se găseşte vânat prin apropiere.

– Nu e vânat, e altceva, dar nu-ţi pot spune ce este.

– Ne vom duce să vedem ce este; şi-aşa până acum n-am văzut moţat alb, şi aş vrea să ştiu şi eu despre ce este vorba. Te pomeneşti că a ucis tot ce era de văzut!

– Acelea sunt lucruri moarte, şi spune că el are sarcina să le păzească.

– Am înţeles. Le păzeşte ca lupul care şi-a dus mâncarea în vizuină. Hai să mergem, zise Mowgli, şi înotând spre malul aşternut cu nisip, începu să se tăvălească prin iarbă ca să usuce mărgelele apei întârziate pe trupul lui. Pe urmă plecară amândoi

spre peşterile îngheţate, oraşul părăsit despre care aţi mai auzit vorbindu-se.

Pe vremea aceea poporul maimuţelor nu-l mai înspăimânta pe Mowgli, dar patrupedele acestea îl priveau cu aceeaşi groază. Cetele lor, însă, erau ieşite în junglă, aşa că peşterile îngheţate rămăseseră goale şi pustii sub bătaia razelor de lună. Pitonul îl duse până la ruinele pavilionului Reginei care era pe terasa imensă, şi târându-se printre dărâmături, ajunse în faţa scării, aproape acoperită de moloz, din mijlocul terasei, şi-şi dădu drumul în subsol. Mowgli şuieră ca şerpii: "Suntem de-un sânge amândoi!" (acesta era semnalul şerpilor) şi se luă în patru labe după Kaa. Făcură aşa o bună bucată de drum, printr-o trecătoare foarte îngustă şi cotită, până când ajunseră sub rădăcinile unui copac uriaş, care răsărise la treizeci de picioare deasupra lor, şi una dintre rădăcinile acestuia îşi făcuse loc printre pietrele uriaşe ale zidului şi reuşise să-l dărâme. Trecură amândoi prin această deschizătură şi se pomeniră sub o boltă uriaşă prin care tot aşa pătrunseseră rădăcinile copacilor de afară şi o dată cu ele şi lumina zilei, ca nişte dâre subţiri, care vărgau întunericul.

– Bună ascunzătoare, exclamă Mowgli ridicându-se în picioare, dar e prea departe ca să poţi veni aici în fiecare zi. Ei, ce avem acum de văzut?

– Dar eu ce sunt aici, se auzi un glas care porni din mijlocul peşterii.

Mowgli văzu că ceva alb începe să se mişte spre ei încetişor, până când în faţa lui se înălţă o cobră monstruoasă cum nu mai văzuse niciodată. O reptilă de aproape şapte metri lungime, cu pielea lucind ca patina fildeşului, din cauza timpului petrecut la întuneric. Până şi ochelarii de pe capul lătăreţ băteau mai mult în galben. Ochii îi erau roşii ca două rubine, şi toată înfăţişarea cobrei avea ceva neobişnuit şi straniu.

– Noroc la vânat, zise Mowgli, care nu părăsise niciodată bunele obiceiuri de a se purta, cum nu uita nici cuţitul pe care îl purta mereu la cingătoare.

– Ce mai este prin oraş? întrebă cobra cea albă, fără să-i răspundă lui Mowgli. Ce mai este prin uriaşa cetate apărată de ziduri – cetatea cu o sută de elefanţi, cu douăzeci de mii de regi?

Am început să-mi pierd auzul în adâncimea aceasta unde n-a mai răsunat de mult gongul de război.

– Deasupra noastră este jungla, răspunse Mowgli, iar dintre elefanți eu nu-l cunosc decât pe Hathi și pe fiii lui. Într-un sat Begheera a omorât toți caii pe care i-a găsit; de un rege n-am auzit însă niciodată, și nici nu știu ce poate fi asta.

– Ți-am spus o dată, și de atunci a răsărit de patru ori lună plină, că cetatea ta nu mai există, zise Kaa întorcându-se binevoitor spre cobră.

– Cetatea – imensa cetate din mijlocul junglei, cu porțile păzite de turnurile regelui, nu poate să dispară niciodată. Au ridicat-o înainte ca tatăl tatălui meu să fi fost clocit de raza soarelui în găoacea oului care l-a zămislit, și ea va trebui să dăinuiască până când fiii fiilor mei vor albi și ei ca și mine. A fost clădită în zilele lui Bappa Rawal, de Salomdhi, fiul lui Chandrabija, el însuși fiul lui Viyeja, fiul lui Yegasuri.

– Mi se pare că ne-am rătăcit, zise Mowgli. Eu nu pricep nimic din tot ce spune.

– Nici eu, dar e foarte bătrân. Părinte al șerpilor cobra, zise pitonul cu glas tare, pe aproape nu e decât jungla care aici a fost de la începutul începuturilor.

– Dar acesta cine este? întrebă cobra cea albă. Cine este acesta care s-a așezat trufaș în fața mea, fără să cunoască numele regelui, și care vorbește limba noastră frământând-o în gura lui de om? Cine este acesta care poartă un cuțit și are limbă de șarpe?

– Numele meu e Mowgli și fac parte din poporul din junglă. Neamurile mele sunt în haiticul de lupi și Kaa, aici de față îmi este frate. Dar tu cine ești, părinte al cobrelor? întrebă Mowgli.

– Eu sunt paznic peste comoara regelui. Raja Kurrun a zidit această boltă de piatră deasupra mea, pe vremea când pielea trupului era neagră pe mine, și mi-a poruncit ca tuturor care vin aici să fure, să le arăt ce este moartea. După ce bolta de piatră a fost terminată, am văzut cum coborau comoara printr-o răsuflătoare și am auzit brahmanii cântând deasupra mea, căci ei erau stăpânii mei.

– Hm, făcu Mowgli în gândul lui. În satul cu oameni am cunoscut și eu un brahman, și am idee ce fel de om este. De aici nu putea să iasă lucru curat.

– De când străjuiesc eu aici, piatra de pe răsuflătoare a fost ridicată de cinci ori, dar niciodată ca să scoată ceva, ci mereu ca să aducă. Nu s-au mai pomenit bogății ca acestea pe care le vedeți aici, căci ele sunt comorile a o sută de regi. Dar a trecut multă, foarte multă vreme de când piatra de pe răsuflătoare a fost ridicată pentru ultima oară, și-mi vine să cred că cetatea a uitat de comoară.

– Nu mai este nici o cetate. Ridică ochii în sus și privește! Deasupra noastră sunt numai rădăcini de copaci care au răzbit printre pietre și le-au mutat de pe loc. Oamenii nu trăiesc alături de copacii pădurii, repetă pitonul.

– De două sau de trei ori până acum, oamenii au dibuit drumul încoace, zise cobra cea albă scrâșnind. N-au scos nici o vorbă până când m-au simțit că mă apropii de ei prin întuneric, nici atunci însă n-au făcut prea multă gură. Dar și voi umblați cu vicleșuguri, și tu, om, și tu, șarpe, și vreți să mă faceți să cred că cetatea mea nu mai există și că s-a terminat străjeria mea! Pe oameni anii nu-i schimbă decât foarte puțin. Pe mine însă nu mă schimbă niciodată. Până în clipa când se vor întoarce brahmanii și vor începe să cânte cântecele care numai eu le cunosc, și să mă hrănească numai cu lapte dulce, eu, eu singur, și nimeni altul, rămân străjer al comorilor regelui. Spuneți că cetatea e moartă și-mi arătați rădăcinile copacilor care au pătruns prin boltă? Veniți atunci încoace și luați tot ce vreți căci pământul nu poate avea comori care să semene cu acestea. Omule cu viclenie de șarpe, de te vei mai putea întoarce cu viață pe același drum pe unde ai intrat, toți regii vor fi robii tăi.

– Ne-am pierdut din nou cu firea, zise Mowgli cu indiferență. S-ar putea oare ca vreun șacal să-și fi săpat vizuina atât de adânc, încât după ce a ajuns aici, să-l fi mușcat pe moțatul acesta alb? Cu siguranță că a înnebunit! Părinte al cobrelor, eu nu văd aici nimic din ce aș putea lua!

– Jur pe zeii soarelui și ai lunii că băiatul acesta a fost apucat de frigurile morții, șuieră cobra furioasă. Înainte ca noaptea cea veșnică să-ți închidă ochii, îți voi face un hatâr, întoarce-te și vezi ce n-a văzut nici un muritor înaintea ta!

– Cei din junglă fac o mare greșeală când vorbesc despre hatârurile pe care vor să i le facă lui Mowgli, mormăi băiatul.

dar se vede că întunericul nu schimbă obiceiurile. Haide să mă uit ca să-ți fac plăcere, zise băiatul cu glas tare.

Privi cu ochii mari în jurul lui, prin largul tainiței, apoi clipi și, plecându-se, ridică de jos ceva strălucitor.

– Ia te uită! exclamă el, oamenii din sat se jucau cu ceva asemănător, doar atât că acesta este galben, iar jucăria lor era cafenie.

Lăsă banii de aur să-i scape pe jos și făcu un pas înainte. Vatra tainiței era acoperită de un strat gros cam de cinci coți cu bani bătuți din aur și din argint, care se scurseseră din sacii putrezi în care fuseseră descărcați în fundul beciului și care plesniseră din cauza vremii și a umezelii, lăsând aurul să se aștearnă pe jos, cum se așterne nisipul pe maluri după ce se retrag apele. Sub stratul de bani, și pe alocuri ieșiți afară ca resturile unui naufragiu aruncate pe țărm, se vedeau *hawdah*-urile pentru elefanți, prinse în argint gros încrustate în plăci de aur lucrat, împodobote cu ametiste și turcoaze. Mai erau jețuri și litiere pentru regine, încinse în argint și emailuri, cu stâlpii îmbucați în blocuri de jad și cu inelele perdelelor din chihlimbar; sfeșnice de aur curat cu clopoței de smaralde care tremurau la cea mai mică atingere; icoane înalte de cinci coți în argint ale zeităților, uitate de vreme, cu ochii de pietre scumpe; armuri de oțel placate cu aur și plase împodobite cu perle mucede și înnegrite de vreme; coifuri cu creste de rubine roșii ca sângele porumbeilor; scuturi de lac, baga și piele de rinocer cu copci și cuie de aur roșu ca para focului, bătute pe margini cu smaralde; sute de săbii, pumnale și cuțite de vânătoare cu mânere de diamante; vase și linguri de aur pentru temple, altare mobile pentru sacrificiu, de o formă cum nu s-a mai văzut în lumina zilei; cupe și brățări de jad; căței pentru ars mirodenii, vase pentru parfumuri și sulimanuri, toate bătute în aur; inele pentru nas, brățări și podoabe, inele și cingători nenumărate, chimiruri de un lat de mână, bătute în diamante și rubine șlefuite; lăzi cu întreită pană de fier a căror scândură putrezită de vreme te lăsa să vezi grămezile de safire, opaluri, boabe de safire, rubine, diamante, smaralde și grenate, în forma lor primitivă.

Cobra cea albă avusese dreptate: nu se putea nici cel puțin închipui să poți cumpăra cu toți banii pământului această comoară care reprezenta prăzile adunate de veacuri din războaie, din tâlhării și jafuri, din negoț și biruri. Numai banii de aur, fără să mai

ții seamă și de pietrele scumpe, erau de o valoare nemăsurată, iar aurul și argintul nelucrat puteau să fie în greutate de două sau de trei sute de tone. Orice prinț hindustan din zilele noastre, oricât de sărac ar fi, are un tezaur de care nu știe nimeni și la care adaugă în fiecare zi câte ceva; prin urmare, cu toate că la mari depărtări se mai întâmplă ca unul dintre acești prinți să trimită patruzeci-cincizeci de care cu boi înjugați, încărcate cu argint pentru a-l schimba pe bonuri de rentă, cei mai mulți dintre ei, însă, păstrează pentru ei comoara pe care o au, precum și secretul locului unde este ascunsă.

Firește Mowgli habar nu avea ce înseamnă aceste bogății. Cuțitele păreau că-l interesează puțin, dar văzu că nu-i veneau atât de bine la mână cum îi venea al lui, de aceea le puse unul după altul la loc. La urmă, descoperi ceva care i se părea minunat și-i atrase imediat privirea; era ceva proptit în partea de dinainte a unui *hawdah*, pe jumătate îngropat în mormanul de bani. Era un *ankus*, lung de trei coți, un fel de cange pentru elefanți, cum ar fi o ancoră mai mică de corăbii. Capătul de sus era dintr-o singură bucată de rubin, iar mânerul, pe lungime de opt palme, era bătut cu peruzele neșlefuite, încrustate des una lângă alta, ca să nu supere mâna când îl învârteai la vânat. Sub încrustarea de peruzele era un inel destul de lat, din jad, și pe acesta se încolăcea o cunună de flori, ale căror frunze erau din smaralde și cupa florilor din rubine însângerate, așternute în piatra verde și rece ca o umbră. Încolo, mânerul era făcut din fildeș, iar vârful și cangea erau făcute din oțel și în acestea erau scenele unei vânători de elefanți încrustate în aur. Chipurile pe care le văzu aici îi plăcură foarte mult lui Mowgli, deoarece înțelese că acestea aveau o oarecare legătură cu prietenul Hathi, înțeleptul.

Cobra cea albă umblase toată vremea alături de el.

– Ce zici? E de ajuns să vezi o singură dată aceste lucruri, ca să nu-ți mai pară rău să mori? Recunoaște că ți-am făcut o mare favoare, zise moțatul.

– Eu nu înțeleg nimic, răspunse Mowgli. Toate aceste lucruri mi se par reci și tari ca piatra, așa că nu pot fi bune de mâncare. Pe acesta însă – și ridică ankusul – aș vrea să-l iau cu mine, ca să-l pot privi în lumina soarelui. Spui că tot ce văd aici este al

tău? Dacă vrei, dă-mi-l mie şi îţi voi aduce în schimb broaşte pentru mâncare!

Cobra cea albă începu să tremure de o plăcere răutăcioasă.

– Firește că ţi-l dau: tot ce este aici îţi aparţine până în clipa când pleci.

– Vreau să plec chiar acum. În beciul acesta este întuneric şi răcoare; măciuca aceasta cu ghimpi ca de spini aş vrea s-o iau cu mine în junglă.

– Ia uită-te la pământul din faţa ta şi spune-mi, ce vezi?

Mowgli ridică de jos ceva alb şi lucitor.

– E hârca unui om, răspunse el liniştit, ceva mai încolo văd alte două.

– Cu mulţi ani în urmă toţi aceştia au venit să fure comoara. I-am chemat în umbră ca să stăm de vorbă şi s-au liniştit cu toţii.

– Ce-mi folosesc mie lucrurile acestea, cărora tu le zici comoară? Dacă vrei, dă-mi mie ankusul, ca să pot zice că în ziua de azi am avut noroc la vânat. Dar dacă nu vrei să mi-l dai, asta tot nu înseamnă că n-am avut noroc. Cu neamul veninoşilor eu nu mă bat, cu toate că am învăţat şi vorbele cu care se pot stăpâni târâtoarele.

– Aici nu poate fi altă vorbă care să stăpânească, decât aceea pe care o spun eu, zise Kaa şi se repezi înainte, cu ochii scăpărând de mânie. Cine m-a rugat să-l aduc aici pe omul acesta? sâsâi el întinzându-se spre cobră.

– Firește că eu te-am rugat, căci e mult de când n-am mai văzut oameni, iar pe acesta îl văd că vorbeşte şi limba noastră.

– Între noi însă, n-a fost vorba de omor. Cum voi îndrăzni să mă mai întorc în junglă şi să le spun celor care-l aşteaptă că l-am dus la moarte? zise Kaa.

– Până acum n-a fost vorba de moarte căci n-a sosit vremea. Cât despre plecare, dacă vrei, pleci, dacă nu, stai, căci şi aici poţi găsi un loc între crăpăturile zidului. Dar acum vreau tăcere, ucigaş al maimuţelor cu pântecele cât un cimpoi. O dată să mă reped la grumazul tău şi va fi de ajuns ca jungla să nu-şi mai amintească de tine. Aici n-a intrat niciodată un om care să plece cu sufletul în oase, căci eu sunt străjerul comorii regelui cetăţii!

– Târâtoare albă din bezna întunecată, de câte ori să-ți spun că nu e deasupra noastră nici rege, nici cetate, ci numai jungla care ne acoperă, strigă pitonul.

– A rămas însă comoara! Dar uite ce putem face: mai așteaptă Kaa, piton de pe stânci, și uită-te cum zburdă băiatul. Aici avem destul loc pentru joacă. Viața e prețioasă; lasă-l să mai alerge câtăva vreme; privește în jurul tău, băiete, și atât cât mai e vreme, joacă-te!

Mowgli își trecu lin mâna peste creștetul lui Kaa.

– Se vede că târâtoarea asta albă n-a avut de-a face până acum decât cu oamenii din sat. Va să zică nu mă cunoaște încă, șopti Mowgli. Dar de vreme ce ea m-a provocat, să-i facem pe voie!

Băiatul se ridică în picioare, în mână cu ankusul întors cu vârful în jos. Cât ai clipi îl învârti deasupra capului și, aruncându-l, ankusul căzu la pământ, țintuind ceafa șarpelui sub el. Ca un fulger Kaa se repezi asupra cobrei și se lăsă cu toată greutatea pe ea, ca să nu mai poată mișca. Ochii roșii ai reptilei ardeau ca flacăra și începu să lovească rapid cu capul în toate părțile ca să se poată apăra.

– Ucide-l, strigă pitonul văzându-l pe Mowgli că duce mâna la cuțit.

– Nu, dragul meu! răspunse băiatul, plimbându-și degetul în lungul tăișului. De aici înainte nu voi mai ucide niciodată, decât atunci când voi avea nevoie să mă hrănesc. Vreau să vezi însă și tu!

Apoi apucă zdravăn cobra de ceafă și o sili cu cuțitul între dinți să caște gura. Din falca de sus îi atârnau colții negri, purtători de venin, dar erau putrezi și moi în gingii. Bătrâna cobră trăise până dincolo de vârsta când se termina izvorul veninului colților, ceea ce se întâmplă destul de des șerpilor.

– Thuu, sunt seci, zise Mowgli și, dându-l la o parte pe Kaa, smulse ankusul din pământ și dădu drumul cobrei.

– Comoara regelui are nevoie de alt străjer, zise băiatul grav. Tu ești un stârv și cu mine te-ai înșelat. Nu mai ești bun decât de joacă, stârvule!

– M-ai umilit, mai bine mă ucideai, scrâșni cobra cea albă.

– Prea mult s-a vobit aici de omor, mai bine să plecăm. Ghioaga asta țepoasă o iau cu mine, căci m-am luptat pentru ea și am câștigat.

– Bine, dar bagă de seamă să nu te omoare şi pe tine. Ghioaga e moarte! Adu-ţi aminte de vorba asta! Ankusul e fermecat şi are destulă putere ca să-i omoare pe toţi oamenii din cetatea de deasupra mea. Nu-l vei putea stăpâni prea mult, nici tu, om din junglă, şi nici cei care îl vor lua de la tine. Se vor ucide, se vor ucide fără încetare din cauza ankusului pe care îl iei cu tine. Puterile mele sunt sleite, dar ankusul mă va răzbuna!

Mowgli ieşi prin răsuflătoarea tainiţei şi intră în gangul pe unde venise, în timp ce cobra înfuriată muşca neîncetat cu colţii ei putrezi din icoanele zeităţilor de aur care erau împrăştiate pe jos şi ţipa deznădăjduită: "Aceasta înseamnă moarte"!

Se simţiră foarte mulţumiţi când se văzură din nou la lumina zilei. După ce ajunseră între copacii junglei şi Mowgli ridică ankusul, făcându-l să strălucească în lumina dimineţii, se simţi tot atât de mulţumit ca atunci când găsea câte un mănunchi de flori necunoscute cu care-şi încununa fruntea.

– Străluceşte mai tare chiar decât ochii Bagheerei, zise el văzând cum sclipeşte rubinul. Am să-l duc să i-l arăt... Dar ce o fi vrut oare să spună Thuu adineaori când striga în gura mare că acesta înseamnă moarte?!

– De unde să ştiu eu?! Sunt oţărât până în vârful cozii că nu l-ai pipăit la grumaz cu cuţitul. În jurul peşterilor îngheţate niciodată nu e lucru curat, fie pe pământ, fie sub pământ. Mie însă mi-e foame; nu vrei să vii cu mine la vânătoare în dimineaţa asta? întrebă Kaa.

– Nu, mă duc; vreau să-i arăt Bagheerei această ghioagă. Noroc la vânat!

Mowgli se depărtă, săltând în picioare şi ridicând deasupra capului ankusul preţios. Din când în când se oprea ca să se uite din nou la el şi să se minuneze, până când ajunse în partea aceea de junglă, pe unde umbla de obicei Bagheera. Găsi pantera coborâtă la adăpat după o vânătoare destul de anevoioasă. Mowgli îi povesti toată păţania, de la început până la sfârşit, şi Bagheera amuşina din când în când ankusul despre care vorbea. Când îi repetă şi cuvintele din urmă pe care le spusese cobra, pantera neagră mârâi în semn de aprobare.

– Care va să zică, moţatul alb a spus adevărul? întrebă Mowgli curios.

– Eu m-am născut în cuștile regelui din Oodeypore și sunt mândră că știu ceva despre oameni. Părerea mea este că mulți oameni sunt în stare să săvârșească omor de trei ori într-o singură noapte numai ca să poată pune mâna pe piatra aceea.

– Piatra asta te stânjenește la mână; eu găsesc cuțitul meu mult mai bun la purtat; afară de asta, piatra cea roșie nu e bună nici de mâncat. Prin urmare nu văd de ce s-ar face omor pentru ea!

– Du-te și te culcă, Mowgli. Tu ai trăit printre oameni, cu toate astea...

– Ai dreptate, acum îmi aduc aminte. Oamenii nu ucid pentru că sunt vânători, ci ucid ca să-și petreacă vremea și pentru că le face plăcere. Trezește-te, Bagheera, și spune-mi pentru ce a fost făcută măciuca aceasta cu ghimpi?

Pantera era somnoroasă, dar deschise un ochi și clipi cu răutate.

– A fost făcută de oameni ca să pocnească mereu cu ea pe fiii lui Hathi în creștet și să le ia sângele. Astfel de întâmplări am văzut și în fața cuștii mele din Oodeypore și te asigur că ghioaga aceasta a vărsat sângele multor elefanți de o seamă cu Hathi.

– Dar pentru ce-i lovesc pe elefanți cu ea în cap?

– Ca să-i învețe legile oamenilor, căci oamenii nu au dinți, nici gheare cu care să omoare și tocmai de aceea își fac astfel de arme, uneori chiar mai groaznice decât aceasta.

– De fiecare dată aud de isprăvile sângeroase ale oamenilor, chiar când nu mă apropii de ei, ci numai de așezările lor, oftă Mowgli dezgustat. Dacă aș fi știut ce menire a avut, nu l-aș fi luat de unde era, zise el și simți că povara ankusului începe să-i fie grea. Mai întâi am văzut sângele lui Messua răspândit pe cujbele cu care era legată, iar acum aud de sângele lui Hathi. Dă-l încolo căci nu mai vreau să-l văd. Uite aici!

Ankusul zbură, sfârâind ca o dâră de stele și se înfipse în pământ la distanță de treizeci de pași între copaci.

– Vreau să fiu cu mâinile curate de atingerea morții, zise Mowgli ștergându-și palmele pe iarba umezită de rouă. Thuu spunea că moartea mă va urmări, iar el e un bătrân cărunt și nebun.

– Bătrân sau tânăr, viață sau moarte, acum nu mă interesează altceva decât somnul. Mă duc să mă culc deoarece eu nu pot umbla noaptea după vânat și ziua să urlu de unul singur cum fac alții.

Bagheera se îndreptă spre gura unei peşteri, pe care o ştia la depărtare de două mile de drum, iar Mowgli se urcă sprinten într-un copac şi, înnodând câteva liane, îşi făcu un leagăn în care adormi numaidecât, la înălţime de cincizeci de coţi deasupra pământului. Cu toate că nu avea pricină să nu se simtă bine în lumina zilei, Mowgli urma pilda prietenilor lui, şi înainte de înserare nu se arăta decât foarte puţin. Când fu trezit de gălăgia pe care o făcea neamul vieţuitoarelor care trăiesc în frunzişul copacilor, era aproape seară. Îşi aduse aminte că în vis a văzut pietricelele strălucitoare pe care le aruncase.

– Trebuie să mă duc să îl mai văd o dată, îşi zise el, dându-şi drumul pe o liană care atârna până la faţa pământului. Nu departe de el o simţi pe Bagheera care adulmeca tulbureala înserării.

– Unde e ghioaga aceea cu ghimpi, întrebă Mowgli.

– A luat-o un om. Uie că se vede urma pe unde s-a dus!

– Atunci vom putea vedea dacă Thuu a spus adevărul. Dacă cumva ghioaga e moartea, atunci omul care a luat-o va muri! Hai după el!

– Vânează ceva, căci stomacul gol îţi împăienjeneşte ochii. Oamenii umblă încet şi jungla umedă le păstrează urmele ceasuri întregi.

Vânară ceva, dar trecură trei ceasuri întregi până terminară cu masa. Pe urmă băură, ca să-şi astâmpere setea, ca apoi să se ia pe urma omului. Neamul vieţuitoarelor din junglă ştie perfect de bine că, înainte de orice grabă, stomacul trebuie să fie plin.

– Crezi că ghioaga se va întoarce în mâna omului care a luat-o şi-l va omorî? întrebă Mowgli. Thuu spunea că aceasta este moartea.

– Vom vedea când îl vom ajunge, răspunse Bagheera, adulmecând urmele şi pornind imediat cu capul plecat. Este o singură urmă de picior (voia să spună că este un singur om) şi greutatea ghioagei l-a făcut să lase urme adânci în pământ.

– Da, căci asta se vede tot atât de limpede ca şi jocul luminii printre frunze. Începură să grăbească pasul cum făceau când mergeau la vânătoare, urmărind de aproape urmele lăsate de picioarele goale ale omului, care se vedeau în bătaia lunii.

– A început să meargă mai repede, căci degetele picioarelor i se văd răşchirate, constată Mowgli în timp ce treceau printr-o

poiană umedă de rouă. Dar de ce s-a abătut aici din drum? întreabă el întorcându-se spre panteră.

– Aşteaptă-mă aici, răspunse Bagheera şi, încordându-se pe vine, sări înainte ca o săgeată, căci îşi zicea că, atunci când pierzi urma vânatului, nu-ţi rămâne decât să te îndepărtezi puţin, pentru a nu încurca semnele după care te poţi călăuzi. După ce atinse din nou pământul, Bagheera se întoarse cu faţa spre Mowgli: se mai vede o urmă de picioare care i-au ieşit în cale. Picioarele sunt mult mai mici şi cu labele întoarse înapoi.

– E piciorul unui vânător Gond, zise Mowgli după ce se apropie şi examină urma. Uite, aici se vede cum şi-a târât arcul pe iarbă, de aceea urmele s-au abătut din drum. Picioarele cele mari ale fugarului voiau să se ascundă din calea picioarelor mici care i-au ieşit în cale.

– Ai dreptate, încuviinţă Bagheera, dar ca să nu încurcăm urmele lăsate de cei doi, va fi mai bine ca fiecare dintre noi să urmărească una dintre ele. Eu, frăţioare, voi fi piciorul cel mare, iar tu cel mic, al Gondului.

Bagheera săltă înapoi, la urma de la început, iar Mowgli rămase în faţa celei lăsate de picioarele mici ale vânătorului din junglă.

– Acum, zise Bagheera urmărind cu băgare de seamă urmele lăsate de piciorul cel mare, eu o iau încoace şi mă ascund în dosul acestei stânci, fără să îndrăznesc să mai mişc picioarele. Dă semn frăţioare, unde te găseşti acum!

– La rândul meu, cu piciorul cel mic, ajung aproape de stâncă, răspunse Mowgli, luând-o la goană pe urmele lui. Mă aşez în spatele stâncii şi mă proptesc cu braţul de ea, în timp ce-mi ţin arcul între genunchi. Aştept îndelung, căci urma picioarelor a rămas adânc îngropată în pământ.

– Tot aşa şi eu, răspunse Bagheera, ascunsă în dosul stâncii, cu ghioaga proptită de o piatră, căci se vede zgârietura lăsată când a alunecat în jos din cauza greutăţii. Dă semnul să ştiu unde eşti, frăţioare!

– Aici se văd mai multe ramuri rupte şi una mai groasă, răspunse Mowgli cu glasul scăzut. Ce zici de asta? Aha, am înţeles: eu, cel cu piciorul cel mic, încep să fac larmă ca să-i atrag atenţia celui cu piciorul mare asupra mea.

Pantera adulmecase în toate părțile prin pădurea din apropiere, ca să vadă încotro a apucat piciorul cel mare. Pe urmă dădu semnalul:

– Am ieșit pe brânci din dosul stâncii și ghioaga o târăsc după mine. Nu văd pe nimeni și o rup la fugă. Piciorul cel mare fuge destul de repede, căci urmele se văd limpezi. Să mergem fiecare din nou pe urma sa. Am început să alerg.

Bagheera gonea repede pe urmele proaspete, iar Mowgli merse înainte pe urmele Gondului. Câtva timp prin junglă nu se mai auzi nici o mișcare.

– Unde ești picior mic? strigă Bagheera.

Glasul lui Mowgli se auzi pe partea dreaptă, cel mult la cincizeci de coți depărtare.

– Hm, gemu înăbușit pantera. Se vede că amândoi aleargă în aceeași direcție, și pe măsură ce aleargă, se apropie tot mai mult unul de altul.

Mai goniră așa prin pădure, cam jumătate de kilometru, până în clipa când Mowgli, care nu fugea cu capul în pământ ca Bagheera, se opri și strigă:

– Aici se vede că s-au întâlnit! Ia te uită! Noroc la vânat! Aici a stat picior mic cu un genunchi în pământ, iar dincolo, în poale, a stat picior mare.

Cam la zece metri în fața lor, se vedea și cel cu piciorul mare, întins pe o grămadă de pietriș, iar din spate și din coastă i se vedeau două săgeți cu pene din cele care întrebuințează vânătorii gonzi.

– Ei, ce zici, frățioare? Era bătrân și prost cumătrul Thuu? întrebă Bagheera. Uite că unul a murit.

– Să mergem înainte, zise Mowgli. Dar unde e măciuca aceea cu ghimpi și ochi roșii, care bea sângele elefanților?

– O fi la cel cu piciorul mic. Acum din nou nu se mai vede decât o singură urmă de picioare.

În fața lor se vedeau urmele lăsate de un singur om care fugise sprinten printre ierburile uscate, pe umărul stâng cu o povară, căci urmele lăsate de el erau limpezi pentru cei doi urmăritori, ca urma lăsată în fierul topit.

Nici unul dintre ei nu spuse nici o vorbă până în clipa când urmele se opriră în fața unei vetre de foc, ațâțat în fundul unei râpi.

– Încă unul! exclamă Bagheera și rămase încremenită.

Un vânător Gond zăcea chircit, cu picioarele în spuza stinsă a vetrei. Pantera se întoarse mirată spre Mowgli.

– L-au omorât cu o lance de bambus, din acelea pe care le întrebuințam eu pe vremea când vânam bizoni cu oamenii din sat. Îmi pare rău că am fost nedrept cu bătrâna cobră, mai ales că a avut dreptate și ea știa ce sunt oamenii, exact cum ar fi trebuit să știu și eu. Adineaori parcă îți spuneam că oamenii ucid numai de plăcere.

– La drept vorbind, oamenii l-au ucis ca să-i poată lua pietrele acelea albastre și roșii, adăugă Bagheera. Nu uita că eu am fost în cuștile regelui din Oodeypore.

– Una, două, trei, patru rânduri de urme, zise Mowgli plecându-se spre vatra focului ca și cum n-ar fi auzit ce spune pantera. Urmele a patru oameni încălțați; aceștia nu merg atât de repede ca vânătorii Gonzi. Ce rău le-a făcut acest om din junglă? După cât se vede, au stat de vorbă împrejurul focului, toți cinci, înainte de a-l omorî. Hai, Bagheera, să ne întoarcem, căci mi-e silă de mine, și-mi vine rău când mă uit împrejur!

– Cel care nu merge până la capăt, pe urma lăsată de vânat, e prost vânător, răspunse pantera. Cele opt picioare încălțate n-au mers prea departe.

Vreme de un ceas și mai bine nu schimbară nici o vorbă, ci își continuară drumul pe urmele lăsate de cei patru oameni încălțați. Soarele era în crucea amiezii, când Bagheera se întoarse spre Mowgli:

– Simt un miros pișcăcios de fum.

– Întotdeauna oamenii sunt mai grăbiți să mănânce decât să alerge, răspunse Mowgli, care începu să se învârtească roată printre buruienile hățișului junglei, pe unde treceau acum. Bagheera, care mergea pe stânga lui, începu să mârâie cu înțeles.

– Uite, aici e unul care nu se va mai așeza niciodată la masă, zise pantera.

Sub o tufă se vedea un maldăr de haine de culoare deschisă și, nu departe de ele, urme de făină risipite prin iarbă.

– Tot cu lancea de bambus l-au omorât și pe acesta. Ia privește, praful acesta e mâncarea oamenilor. Acestui om, care le ducea proviziile, i-au furat prada, iar pe el l-au lăsat pradă lui Chil.

– Acesta este al treilea mort, zise Bagheera.

– Voi duce părintelui cobrelor un coș de broaște proaspete, ca să mănânce și să se îngrașe, își zise Mowgli. Ghioaga aceea care

se hrăneşte cu sângele elefanţilor e însăşi moartea, cu toate acestea nu înţeleg ceea ce văd.

– Să mergem mai departe, porunci Bagheera.

Nu făcură nici jumătate de kilometru şi auziră cum croncăne deasupra lor corbul Ko. Zburătoarea se aşezase în ramurile unui tamarin şi începuse să cânte prohodul morţilor pentru cei trei oameni care erau întinşi alături de tulpina copacului. O vatră de spuză mai fumega încă între ei, şi pe o bucată de tinichea se vedea pâinea neagră începută, din care se ospătaseră pentru ultima dată. Nu departe de ei strălucea în lumina soarelui ankusul cu mânerul bătut în peruzele şi rubine.

– Se vede că lucrurile au mers foarte repede, căci aici se termină toată povestea, declară Bagheera. Cum or fi murit oamenii aceştia, frăţioare, căci nu se vede să fie nici răniţi şi nu poartă nici urme de lovituri?

Un om care trăieşte în junglă învaţă, tot atât de uşor ca orice doctor, să cunoască plantele şi fructele veninoase. Mowgli încercă să-şi dea seama de mirosul fumului care se ridica din vatră, apoi se plecă şi rupând o bucată de turtă o băgă în gură ca să o scuipe numaidecât.

– Aici e mărul care aduce moartea, exclamă Mowgli. Mortul pe care l-am găsit dincolo se vede că a preparat această turtă ca să-i otrăvească, dar ei l-au omorât, cum l-a omorât şi el pe vânătorul Gond, înainte de vreme.

– Asta e pradă, nu glumă; morţii vin unul după altul, zise Bagheera.

Mărul care aduce moartea este fructul unui fel de curmal spinos, care conţine otrava cea mai primejdioasă din toată India.

– Ce facem acum? Ne vom omorî şi noi unul pe altul pentru măciuca aceasta cu ochii de sânge de acolo?

– Vorbeşte încet, şopti Mowgli, căci s-ar putea să înţeleagă ce vorbim. S-o fi supărat din cauză că nu am vrut să-l iau cu mine. Nouă însă nu ne poate face nici un rău, deoarece noi nu avem aceleaşi dorinţe ca oamenii; Dacă-l lăsăm aici, fără îndoială că va continua să ucidă oamenii, care vor cădea unul după altul, cum cad nucile coapte din pădure. Nu-mi plac oamenii deloc, cu toate acestea n-aş dori să-i văd murind câte şase într-o noapte.

– Nu face nimic, căci sunt numai oameni şi nimic mai mult. Se omoară între ei şi sunt foarte mulţumiţi, răspunse Bagheera. Mortul cel dintâi, cel cu picioarele mici, trebuie să fi fost un bun vânător.

– Cu toate acestea oamenii sunt ca şi copiii: ori copilul se duce să se înece numai de drag, ca să prindă luna care se vede pe faţa dulbinei. Toată vina e a mea, declară Mowgli, ca şi când ar fi înţeles cu dinadinsul toată întâmplarea, de aceea nu voi mai aduce niciodată lucruri străine în junglă, chiar dacă ar fi mai frumoase decât florile. Pe acesta, zise el ridicând ankusul cu dispreţ, îl voi duce din nou părintelui cobrelor. Înainte de toate însă, va trebui să dormim şi nu cred că s-ar cădea să dormim alături de aceştia, care îşi dorm somnul de veci. În acelaşi timp trebuie să îngropăm ghioaga, că altfel, până dormim noi, mai omoară şase oameni. Apucă-te şi scurmă cu unghiile o groapă la tulpina acestui copac!

– Crede-mă, frăţioare, zise Bagheera apropiindu-se de locul unde-i spusese să facă groapa, şi fii încredinţat că acest băutor de sânge al elefanţilor nu poartă nici o vină. Toată vina celor întâmplate o poartă oamenii.

– Totuna e; fă groapa cât mai adâncă. După ce ne vom trezi din somn, îl voi duce de unde l-am luat.

Două nopţi mai târziu, în timp ce cobra albă stătea mâhnită din cauza umilinţei şi se gândea că fusese jefuită în singurătatea acestei tainiţe, ankusul de peruzele şi rubine intră zbârnâind prin răsuflarea bolţii şi se înfipse în mijlocul stratului de bani care acoperea pământul.

– Părinte al cobrelor, zise Mowgli, care avusese grijă să rămână în cealaltă parte a răsuflătorii, caută pe unul mai tânăr din neamul tău care să ia asupra lui paza comorii regelui şi să-ţi fie de ajutor, pentru ca nici un om, odată intrat aici, să nu mai poată ieşi viu.

– Aşa, vezi, nu-ţi spuneam că aceasta este chiar moartea? Va să zică l-ai adus înapoi. Dar cum tu ai mai rămas în viaţă?! întrebă emoţionată bătrâna cobră, încolăcindu-se în jurul ghioagei.

– Ţi-o jur pe taurul care m-a răscumpărat că nu ştiu nici eu; dar ceea ce ţi-am adus ţie înapoi a făcut şase omoruri într-o noapte. Nu-l mai lăsa nimănui să-l scoată din tainiţă.

Cântecul vânătorului

Cu capul sub aripă Mor, păunul, doarme,
în ramuri maimuțele țipă.
E umbră prin junglă și Chil, uriașul vultur,
ne seceră zarea.
Prin ramuri trece și pe cărări un suspin,
Și furiș se strecoară în ființă.
Pitic vânător e spaima ce aleargă
cu pas nesimțit, prin poieni;
Se oprește și ascultă, apoi aleargă din nou,
Dar murmurul crește, se înalță ca apa
ce maluri înecă,
Ți-e fruntea asudată și inima sloi, când simți că trece,
Pe aproape de tine, spaima cu chip nevăzut
și pașii de umbre.

Când crugul de lună n-a urcat încă ale munților creste,
Nici tremură pe a stâncilor coaste pleșuve lumina,
Când simți cum roua din ramuri deșiră mărgele,
Gâfâind alături de tine, prin liniștea nopții
spaima aleargă.

Cazi în genunchi şi arcul întinzi,
Otrăvită, săgeata şuieră lovind în bătrânele
trunchiuri,
Şi lancea porneşte,
Dar mâinile îţi tremură,
Eşti palid ca mortul de spaima ce vine.

Când norii cei sterpi furtuna înghit
şi pinii doboară din culmi,
Biciuind în juru-ţi pădurea, cu glasuri de alamă
Mai tari decât ale izbeliştei gonguri,
prin trâmbe de ploaie,
Auzi cum spaima aleargă, gonind prin văzduhuri.
Al apelor clocot porneşte din culmi, prăvălit
înspre văi,
Muşcând în colţuri de stâncă,
Iar tufele în juru-ţi învie strigoi,
Şi-ţi taie suflarea cu a spaimelor groază.

Quigueren

În răsăritul din gheţuri,
poporul ca neaua topită se duce.
Coboară la vaduri, pe unde albii s-abat,
Cafeaua şi zahăru-i place.
Iar cei din apusu-nghețat sunt neamul de lotri
Ce piei de vânat la posturi le schimbă
Şi până şi sufletu-ţi vând.

Cei din gheaţa amiezii,
cu corăbierii negoţ învârtesc,
Femeile lor au multe podoabe,
Dar vraişte este în cortul lor ciur
Bătrânii din vechile lor gheţuri,
Din necunoscute limanuri porniţi,
Sunt singurii voinici cu lănci de nerval
Şi singuri în lege bărbaţi.

– Ia te uită! A făcut ochi!

– Bagă-l din nou în traistă; ăsta să ştii că se face câine voinic. Când va avea patru luni împlinite, îl vom boteza.

– Pentru cine? întreabă Amoraq.

Ochii lui Kadlu rotiră în largul colibei de zăpadă căptuşită cu blănuri, apoi se opriră asupra lui Kotuko, care se întinsese pe o laviţă şi cioplea de zor la un nasture din dinte de morsă.

– Pentru mine, răspunse Kotuko, şi gura i se strâmbă într-un zâmbet, căci, într-o bună zi, voi avea nevoie de el.

Kadlu zâmbi şi el, şi ochii aproape îi dispărură sub pleoapele grase, apoi ridică privirea spre Amoraq, în timp ce căţeaua începu să scâncească, văzându-şi puiul spânzurat atât de sus în traista de focă, deasupra flăcării unui opaiţ care ardea cu untură de peşte: Kotuko îşi văzu de cioplit, iar Kadlu ascunse un rând de hamuri de câini într-un cotlon mai ferit, apoi începu să-şi scoată în silă hainele grele din piele de ren pe care le întrebuinţa în timp ce era plecat la vânat. După ce se dezbrăcă, atârnă hainele într-o plasă din maţe de balenă, deasupra unui opaiţ, şi se întinse pe laviţă, morfolind o bucată de carne îngheţată de focă, până să vină soţia lui, Amoraq, cu fiertura şi ciorba de sânge fierbinte. Plecase de acasă în zorii zilei spre răsuflătorile la care veneau focile, la depărtare de vreo opt mile de ţărm, şi se întorsese pe înserat cu trei foci uriaşe, încărcate pe sanie.

Din interiorul trecătorii de zăpadă care ducea în iglu, se auzeau lătrături întărâtate de câini: erau cei care trăseseră la sanie şi acum se băteau între ei pentru un culcuş mai cald.

Când lătrăturile se înteţeau, Kotuko îşi dădea drumul alene de pe laviţă, punea mâna pe biciul cu codorâştea din oase flexibile de balenă şi şfichiul de douăzeci şi cinci de coţi, din curele împletite. Se lăsa pe vine şi pătrundea în trecătoarea joasă. Câinii începură să latre de credeai că-l sfâşie de viu. În realitate, toată hărmălaia aceasta era obişnuita cinste pe care o făceau

mesei apropiate. Când ajungea la celălalt capăt al trecătorii, urmărit de privirile însângerate a cel puțin jumătate de duzină de câini cu capete zbârlite, se apropia de o prăjină din falcă de balenă, pe care era agățată la uscat carnea destinată pentru hrana animalelor. Cu tăișul de fier al unei cângi tăia hălci mari de carne, pe urmă se întorcea, într-o mână cu biciul și în cealaltă cu mâncarea. Chema câinii pe nume, mai întâi pe cei mai jigăriți, și vai de pielea celui care îndrăznea să iasă din rând, căci biciul de curele împletite se încolăcea și cădea pe spinarea lui ca o limbă de pară, lăsând urme însângerate pe trupul lui. Câinii mârâiau nerăbdători, înșfăcau hrana și o înghițeau grăbiți, apoi se duceau la locul lor, în timp ce băiatul stătea în picioare cu biciul în mână, scăldat în limpezimea de purpură a luminii de la miazănoapte și împărțind dreptate fiecăruia pe o formă. Cel din urmă care își primi porția fu câinele cel mare care mergea în fruntea haiticului, înhămat la sanie, și care păstra ordinea între cei de o seamă cu el când începeau să se întărâte. Kotuko îi dădea o porție dublă de carne și un bici pe deasupra.

– Așa, murmură Kotuko, înfășurând biciul în jurul brațului. Mai am unul ca voi atârnat în traista de deasupra opaițului, și când îi va veni vremea, va urla mai tare decât voi toți. *Sarpok!* intrați la coteț.

Își făcu loc prin mijlocul haiticului de câini și intră din nou în iglu, apoi își scutură zăpada de pe haine cu bătătorul spânzurat în dosul ușii pe care Amoraq îl croise dintr-un os de balenă: pipăi pielea care era întinsă sub tavan și o curăță de sloiurile de gheață care se prinseseră pe ea, apoi se făcu ghem pe laviță. După plecarea lui, câinii începură să sforăie și să scâncească prin somn. Noul născut al lui Amoraq gângurea în fundul glugii de blană al maicii sale, iar cățeaua se ghemui la picioarele lui și cu un ochi privea la traista de piele de focă în care îi era atârnat puiul, sus, la căldură, deasupra opaițului.

Scena aceasta se petrecea în partea de miazănoapte, dincolo de peninsula Labrador și dincolo de strâmtorile Hudsonului, mai sus de peninsula Melville, unde puhoiul apelor ia în spinare ghețurile; chiar dincolo de strâmtoarea Fury și trecătorile Hecla, pe țărmul septentrional al regiunii Baffin, unde insula Bylot răsare deasupra ghețurilor ca un vas în care se coace budinca, răsturnat

cu fundul în sus, dominând strâmtoarea Lancaster. Dincolo de strâmtoarea Lancaster pământul e foarte puțin cunoscut, doar ceva din partea de nord a regiunii Devon și teritoriul Ellesmere; cu toate că mai poți găsi chiar prin partea aceasta câteva ființe omenești care trăiesc; cum s-ar zice, ușă în ușă cu polul de miazănoapte.

Kadlu era un inuit, cum s-ar zice de obicei, un eschimos, iar tribul său, format din cel mult treizeci de suflete, era originar din Tununirmiut, "teritoriul care se întinde dincolo de ceva nelămurit". Pe hărțile geografice acest teritoriu este denumit Navy Board Inlet, cu toate acestea numele de Inuit i se potrivește mult mai bine, deoarece, realmente, îți face impresia că este dincolo de lume. Nouă luni pe an, acest teritoriu este acoperit de ghețuri și zăpezi pe care le spulberă viscolul, și gerul este atât de cumplit încât un om care n-a văzut termometrul coborât la 32 de grade sub zero, nici nu și-l poate imagina. Șase luni din cele nouă acest teritoriu este complet învelit în umbrele nopții, care îl fac și mai fioros decât este cu adevărat. În cele trei luni cât ține vara, bruma este groasă în fiecare noapte, dar apa nu îngheață decât în a treia zi. În partea de miazăzi începe moina și ici colo câte o salcie prinde să dea muguri; câte o tufă de șneapăn face boboci; spre apele mării încep să coboare de pe costișe nisipurile fine și pietrișul urnit de vânturi, iar pe sub dosnițele încă umede de zăpadă strălucesc stâncile pleșuve și poleite de bătaia viscolelor. În câteva săptămâni însă, reînvierea aceasta se termină pe neașteptate și pământul încremenește din nou sub bătaia nemiloasă a iernii, în vreme ce din largul mării se aud gemetele sloiurilor de gheață care încep din nou să se închege și se lovesc cu vuiet uriaș și se împing în toate părțile, încălecându-se până în clipa când apa de la maluri spre larg se prinde și încremenește până la o adâncime de zece coți.

În timpul iernii Kadlu iese să vâneze focile cu cangea, până dincolo de capătul podului de gheață unde au obiceiul să vină, să respire la aer în copcile anume tăiate. Pentru ca să poată trăi, foca are nevoie de aer și de apă în care să poată prinde peștele cu care se hrănește. Iarna, însă, se întâmplă că podul de gheață se întinde până la optzeci de mile depărtare de țărm, fără să aibă nici o răsuflătoare. De cum vine primăvara Kadlu și toți ceilalți din trib se retrag de pe gheață spre țărmul stâncos. Aici își ridică

toți corturile din piei de animale și prind păsări cu lațul sau vânează cu cangea puii de focă ieșiți pe țărm ca să se încălzească la soare. Când vremea se mai încălzește puțin, tribul coboară din nou spre miazăzi, în teritoriul Beffin, unde vânează reni. Pe urmă își fac proviziile pentru iarnă din peștele pe care îl prind din nenumăratele torente de apă care curg spre mare, sau din lacurile interioare. În septembrie sau în octombrie se întorc din nou spre miazănoapte la vânat bizonul de mosc și la pescuitul de toamnă. Drumul îl fac cu săniile trase de câini, pe distanțe de douăzeci de mile, sau în bărci făcute din piei netăbăcite, cusute una de alta, în care cățeii și copiii stau întinși la picioarele vâslașilor care trag din lopeți, în timp ce femeile cântă, plutind pe apa limpede și rece, în lungul țărmului. Toate înlesnirile pe care viața le poate procura acestor oameni vin de la miazăzi: lemnul aruncat de ape pe țărm, pe care îl întrebuințează la tălpile săniilor, bucățile de fier pentru cârligele cângilor, crătițele de metal în care își pot prepara mâncarea mult mai ușor decât în vasele lor de piatră, cu gust de săpun; tot așa panglicile colorate pe care femeile le poartă în păr, cremenea pentru scăpărat, uneori și chibrituri, oglinzi mici și fără valoare și postavul roșu cu care își tivesc hainele de sărbătoare croite din piei de ren. Kadlu face negoț cu fildeșul obținut din coarne răsucite de nerval și dinți de bizon-mosc (care sunt tot atât de prețioși ca și perlele) când se întâlnește cu inuiții din miazăzi, iar aceștia, la rândul lor, fac negoț cu vasele care vin să vâneze balene și cu posturile de misionari de la Exter sau strâmtorile Cumberland, așa că de multe ori o cratiță cumpărată de cine știe ce bucătar al vreunui vas, tocmai în bazarul de la Bhendy, se întâmplă să-și sfârșească zilele în cea mai extremă regiune arctică.

Kadlu, fiind vânător iscusit, era bogat în cângi cu vârful de fier, în lațuri pentru prins păsări și tot felul de scule care contribuie la ușurarea traiului în mijlocul acestor geruri cumplite. Afară de aceasta, mai era și conducătorul tribului său, sau cum s-ar zice "omul care cunoaște viața pe toate fețele." Această cinste însă nu era legată de nici un fel de autoritate deosebită, doar cel mult că, din când în când, putea îndemna oamenii să schimbe terenul pentru vânat. Cu toate acestea, Kotuko, fiul său, avea slăbiciunea să-și încerce autoritatea asupra altora, ca orice inuit

sătul, mai ales asupra celor mai tineri, când ieşeau noaptea pe lună plină să se bată cu bulgări de zăpadă, sau să cânte cântece de leagăn când zarea era luminată de aurora boreală.

Un inuit, însă, la paisprezece ani se simte bărbat în lege, şi Kotuko se săturase de făcut laţuri pentru păsări şi curse pentru gâştele sălbatice şi vulpile albastre, dar mai ales, se săturase să mai rumege la rând cu femeile, pieile de focă şi de ren (procedeu care le înmuia şi le făcea mai flexibile decât orice argăseală), cât era ziua de lungă, în timp ce bărbaţii erau plecaţi la vânătoare. Ar fi vrut să se ducă şi el la *Quaggi,* casa de cântece, unde se adunau vânătorii ca să-şi spună tainele şi să-l asculte pe *angekok,* vrăjitorul care îi înfiora cu poveştile lui, şi după ce stingea toate opaiţele, îi făcea să audă cum umblă pe acoperişul colibei duhul renilor din miazănoapte, ca pe urmă să arunce o cange în întunericul îngheţat de afară şi aceasta să se întoarcă numaidecât singură înapoi, burând de sânge proaspăt. Ar fi vrut şi el să-şi scoată cizmele de blană şi să le arunce în plasa de deasupra opaiţului la uscat, pe urmă să se întindă la odihnă, cu chipul îngândurat ca orice cap de familie, sau seara, când se întâmpla să se întoarcă vânătorii, să stea şi el pe vine în faţa pârpăriţei pe care o făceau dintr-o tingire de alamă şi un cui, şi se jucau cu ea. Ar fi fost multe de făcut pe care ar fi vrut să le facă şi el, dar vânătorii mai bătrâni râdeau de el şi-i spuneau cu bunăvoinţă: "Mai aşteaptă, Kotuko, mai este până să faci parte dintre vânători, căci a vâna înseamnă câteodată să te întorci la iglu şi cu mâna goală!".

Acum însă, după ce tatăl său îi dăduse un cătel, lucrurile luau cu totul altă înfăţişare. Un inuit nu dăruieşte fiului său un câine de rasă înainte să se fi încredinţat că el e vrednic să conducă sania. Kotuko, altfel, era încredinţat că el poate conduce sania mai bine decât oricare şi că nu se află nimic în acest meşteşug, ce lui nu i-ar fi fost cunoscut.

Dacă nu se întâmpla ca acest cătel să fie voinic din naştere, poate murea de mult din cauza prea multei cocoloşeli. Kotuko îi făcu un ham de piele, cu hăţuri şi îl târî în toate părţile prin iglu, ţipând cât îl ţinea gura: "Aua! Ja aua! (Fă la dreapta); Choiachoi! Ja coiachoi! (Fă la stânga); Ohaha! (Opreşte).

Cătelului nu-i prea plăcea sâcâiala aceasta care nu era nimic pe lângă ce era să pătească în ziua când ar fi fost înhămat la sa-

nie adevărată. În ziua aceea se așeză în mijlocul zăpezii și începu să se joace cu hamurile din piele de focă, hamuri cu care era înhămat la *pitu*, cureaua cea groasă legată de protapul saniei. Când haiticul se urni în goană, se pomeni dintr-o dată dat peste cap de ceilalți câini și sania trecu peste el, îngropându-l în zăpadă, în timp ce Kotuko râdea cu lacrimi. Veniră apoi zilele grele când biciul șuiera încolăcindu-se deasupra lui, cum șuieră crivățul iernii, și hamurile îi sfâșiau pielea însângerată, iar tovarășii lui îl mușcau fără milă, din cauză că nu se opintea deodată cu ei și-i împiedica la goană; pe urmă nopțile cumplite când nu mai avea voie să doarmă în iglu, alături de Kotuko, ci trebuia să se mulțumească și el cu colțul cel mai rece din trecătoarea unde cei bătrâni își aveau culcușurile alese dinainte. Acestea au fost timpuri foarte grele pentru bietul cățel.

Tot atât de repede se deprinse și băiatul ca și câinele, cu toate că nu era tocmai ușor să te obișnuiești cu conducerea unei sănii. Fiecare câine își are hamul lui (cei mai slabi sunt înhămați la oiște). Hamurile sunt legate de cureaua de la oiște cu o curea care le trece pe sub piciorul dinainte, pe partea stângă. Legătura este făcută într-un nod de lat care poate fi prins și desprins cât ai clipi, căci se întâmplă adeseori ca cei mai tineri, care nu sunt obișnuiți încă la ham, să se încurce în curele, iar acestea, apucând între labele dinapoi, îi taie uneori până la os. Afară de aceasta câinii au obiceiul ca în timpul goanei să se amușine unul pe altul și să caute să alerge alături de prietenii lor; după ce încep să se încurce în hamuri, se iau la bătaie și descurcarea curelelor este tot atât de grea ca și a năvoadelor de pescari, după ce le-ai scos din baltă. Biciul învârtit cu meșteșug te face însă de multe ori să scapi de prea multă bătaie de cap. Orice inuit se mândrește că e priceput în mânuirea biciului, dar dacă e foarte ușor să iei în pleazna un obiect așezat pe pământ, este cu atât mai greu să șfichiuiești un câine nărăvaș, lovindu-l între umeri tocmai atunci când sania gonește cu toată iuțeala pe luciul zăpezii. Dacă ți se întâmplă să strigi un câine pe nume și să-l ocărăști pentru că în timpul mersului a început să amușine pe celălalt, iar pleazna biciului atinge din greșeală pe altul, cei doi se încaieră numaidecât și opresc tot haiticul în mijlocul drumului. Tot așa, dacă ești plecat la drum cu un tovarăș și schimbați din când în când câte o

vorbă, sau chiar atunci când eşti singur şi începi să cânţi, ca să-ţi treacă de urât, câinii se opresc imediat şi după ce se aşează în zăpadă, se întorc şi se uită la tine, să vadă ce faci. La început Kotuko avusese multă bătaie de cap din cauză că uita să împiedice sania când se oprea, şi rupsese multe bice şi hamuri, înainte să-i dea şi lui pe mână sania uşoară cu opt câini înaintaşi. În ziua aceea se simţi şi el om în lege şi parcă zbura pe urma saniei uşoare care trecea sfârâind pe luciul albăstrui al gheţii, dusă de haiticul care gonea ăulind spre zarea unde simţise vânatul. Mergea până la depărtare de zece mile şi când ajungea la locul de vânătoare, unde erau răsuflătorile focilor, deshăma câinele cel mare care mergea în fruntea haiticului şi imediat ce acesta dădea de urma unei răsuflători, Kotuko înfigea două piedici în tălpile dinapoi ale saniei, ca să nu o ia la goană, pe urmă începea să se apropie tiptil de răsuflătoare, până în clipa când apărea foca. Imediat după aceea, repezea lancea cu laţul, de sus în jos, şi începea să o tragă afară din apă. Când apărea la suprafaţă, venea şi câinele şi-i ajuta să o ducă până la sanie. Cei care erau înhămaţi începeau imediat să urle şi să sară, până când Kotuko punea mâna pe bici şi croia fără alegere pe care îl ajungea, ca să-i liniştească. După ce foca se înţepenea, o încărca pe sanie şi abia acum începea adevărata greutate a întoarcerii acasă. De aici înainte trebuia să împingă şi el sania încărcată, care înainta cu greu peste grunjurile de zăpadă îngheţată, deoarece câinii se opreau mereu şi se aşezau în zăpadă, privind lacomi spre vânatul ce-l aveau cu ei. Cu chiu cu vai soseau la drum bătut de săniile care se întorceau spre sat, şi haiticul începea să se îndemne la goană, înaintând repede, cu capul plecat în pământ şi cu cozile ţepuşe în vânt, în timp ce Kotuko cânta cât îl răbdau bojocii: "An-gutivaun, tai-na tau-na-ne taina" (cântecul vânătorului când se întoarce acasă), iar din pragul colibelor se auzeau glasurile oamenilor ieşiţi să-i ureze bună venire, în timp ce deasupra lor clipeau stelele în fundul cerului îngheţat.

Kotuko, cătelul, după ce se făcu mare, avu şi el parte de diferite plăceri ale lui. Îşi făcu loc pas cu pas printre câinii ceilalţi din haitic, până ajunse, bătaie după bătaie, în fruntea celor care erau înaintea lui. Într-o seară, în timp ce haiticul îşi ronţăia cina, apucă pe cel care mergea în frunte de ceafă şi începu să-l târnu-

iască (Kotuko băiatul privea mulțumit la lupta aceasta), așa că-i luă și lui locul și rămase el înaintaș. Din clipa aceea trebui să alerge el în frunte, cam la cinci coți înaintea celorlalți și să ia parte la toate bătăile dintre câini, fie de voie, fie de nevoie, iar la gât purta o zgardă grea de alamă. Din când în când era adus în colibă unde îi dădeau să mănânce carne friptă și atunci putea să se facă ghem sub lavița unde dormea Kotuko. Era un câine anume dresat pentru vânarea focilor și se pricepea de minune să scoată din cotlon bizonul mosc, sărind roată în jurul lui și gonindu-l până îl aducea în calea vânătorilor. Afară de aceasta se mai dovedi despre el că era în stare să înfrunte chiar lupul sângeros din regiunile arctice, ceea ce era o mare îndrăzneală din partea unui câine care trage la sanie, căci este știut că de nimic în lume câinii eschimoșilor nu se sperie mai rău ca de vederea acestor lupi care trăiesc printre ghețurile de la miazănoapte. Vâna împreună cu stăpânul său, zi și noapte, căci nici unul dintre ei nu se gândea că ceilalți câini ar fi vrednici de o asemenea cinste. Kotuko, învelit în hainele lui de blană, iar câinele cu colții lucind și lacomi, cu ochii însângerați de vânturi și coama zbârlită de emoția pândei.

Singura grijă a unui inuit este să procure hrana și pieile necesare pentru ai săi. Femeile prepară aceste piei pentru a fi bune de îmbrăcăminte și uneori dau o mână de ajutor pentru fabricarea curselor pentru vânatul mărunt. Sarcina vânatului destinat pentru hrană rămânea însă numai în grija bărbaților, și se știe că din cauza gerului oamenii aceștia consumă o enormă cantitate de carne, iar în ziua când proviziile de carne se termină, nu ai nici de unde cumpăra, nici de la cine cere un împrumut, și tribul este condamnat să moară.

Un inuit nu se gândește însă niciodată la această posibilitate, decât cel mult în clipa când vede că nu mai are încotro. Kadlu, Kotuko, Amoraq și copilașul agățat în gluga de blană mestecau toată ziua osânză și trăiau tot atât de fericiți împreună ca orice familie de cine știe unde. Oamenii aceștia erau foarte blânzi, căci eschimoșii nu se supără niciodată și nici nu li se întâmplă să certe un copil; la ei nu știe nimeni ce va să zică minciuna, și cu atât mai puțin se poate concepe furtul. Erau foarte mulțumiți că-și pot câștiga traiul zilnic din vânatul cu lancea în mijlocul acestor ghețuri cumplite și fără nădejdea de a-și schimba ceva în traiul de toate zilele. Serile și le petreceau zâmbind domol unul

la altul în lumina opaițelor care străpungeau întunericul des al colibelor, povesteau fel de fel de povești cu strigoi și cu zâne sau mâncau până nu mai puteau, în timp ce-și coseau hainele sau își reparau sculele de vânătoare, în lungul acestor nopți fără înserări și fără zori de zi, cântând mereu cântecul nesfârșit al femeilor: *"Amna aya, aya amna, ah, ah!"*

Într-o iarnă din acestea însă, toate nădejdile lor fură spulberate de vânturi. Tribul Tununirmiut se întorsese ca în fiecare an de la pescuit și își ridicase colibele în troienii din partea de miazănoapte a insulei Bylot, pregătindu-se să plece la vânatul morselor, de cum va îngheța apa mării spre limanuri. Toamna însă venise devreme și aprigă. Cât fu de lungă luna septembrie, vânturile nu mai conteniră să bată și valurile răscolite ridicau pojghița de gheață și o aruncau spre maluri, tocmai în locurile unde focile își alegeau locurile preferate în timpul iernii. Viscolul ridică un zid de ghețuri pe distanță de douăzeci de mile de la țărm, și în această gheață stătea ridicată spre cer ca vârfurile de cuțit, împânzind o pădure de lănci în calea săniilor, care nu mai puteau trece nici înainte, nici înapoi. Locurile unde veneau focile în timpul iernii la răsuflători erau la mare distanță și tribul nu putea ajunge în nici un chip până la ele. Cu toate acestea, oamenii ar fi putut ieși cu multă greutate din iarnă, hrănindu-se cu peștele uscat pe care îl aveau, cu proviziile de grăsime pe care le păstraseră și cu ceea ce le-ar fi putut aduce vânatul cu cangea și cu lațul. Prin luna decembrie, se întâmplă ca unul dintre vânătorii ieșiți cu lațul să dea peste un *tupik* (cort făcut din piei), în care, alături de o fată aproape moartă, găsi trei femei ale căror bărbați coborâseră de departe, din miazănoapte, după vânat nerval, iar în drum caiacurile lor fuseseră strivite de ghețuri și oamenii omorâți. Kadlu împărți femeile în gazdă la corturile ridicate pentru iernat, deoarece nici un inuit nu ar putea să se codească atunci când e vorba să dea de mâncare unui străin în casa lui. Cine poate ști dinainte când îi vine și lui rândul să aibă nevoie de mila altora?! Fata, care putea să tot aibă vreo paisprezece ani, fu luată de Amoraq ca să dea o mână de ajutor în casă. După gluga ascuțită pe care o purta și după călțunii albi din piele de ren, croiți în forme pătrate, crezură că trebuie să fie din teritoriul Ellesmere. Fata nu văzuse încă niciodată oale și castroane de ala-

mă şi nici sănii cu tălpi de lemn; cu toate acestea, Kotuko băiatul şi Kotuko câinele se uitau cu multă plăcere la ea.

Puţin după aceea vulpile începură să coboare spre miazăzi, aşa că nici lupul pestriţ, care este şacalul gheţurilor, nu-şi mai lua osteneala să vină să fure vânatul din laturile pustii ale lui Kotuko. Afară de aceasta, tribul pierdu şi doi oameni care fură grav răniţi în lupta pe care o dădură contra unui bizon mosc, aşa că de aici înainte bărbaţii trebuiră să facă partea de lucru care cădea în sarcina invalizilor. Kotuko ieşea în fiecare zi cu o sanie uşoară la care erau înhămaţi şase-şapte câini dintre cei mai voinici, şi cerceta cu privirea ceasuri întregi să descopere în zare o banchiză de gheaţă, unde ar putea sta la pândă, până vin morsele la răsuflători. Câinele Kotuko adulmeca în toate părţile şi, prin liniştea ca de cimitir a zilelor polare, vânătorul îi auzea hăpăitul întărâtat, chemându-l de multe ori la depărtare de câte trei mile, unde reuşise să descopere o copcă de morsă. Când ajungea lângă câine, Kotuko ridica o movilă de zăpadă în faţa lui ca să se apere contra biciuielii vânturilor, şi aştepta câte zece, douăsprezece şi chiar douăzeci de ceasuri în şir, până când ieşea morsa la suprafaţă ca să respire, fără să piardă tot timpul acesta din ochi semnul pe care şi-l făcuse pe marginea copcii, pentru ca să se orienteze când va arunca lancea. Tot timpul stătea pe o piele de focă şi cu picioarele legate într-un laţ căruia bătrânii vânători îi ziceau *tutareang*. Laţul acesta este făcut anume ca în timpul aşteptării vânătorul să nu poată să dea din picioare şi să trezească bănuiala morselor care au auzul foarte ascuţit. Cu toate că aşteptarea aceasta nu este legată de nici un fel de osteneală, statul cu picioarele în laţ ceasuri întregi şi pe un ger de patruzeci de grade sub zero este partea cea mai grea în meseria de vânător inuit. Câinele, când vedea că apare pe ochiul apei morsa lovită de cange, se repezea înainte, cu hamul de-a târâşul, şi ajuta să scoată vânatul până la sanie unde ceilalţi câini aşteptau somnoroşi şi înfometaţi, în dosul sloiurilor de gheaţă care îi ocroteau contra vânturilor.

Cu o morsă însă, nu ajungi prea departe, căci fiecare gură din trib avea drept la bucata ei, aşa că nu se mai aruncau nici oasele, nici pielea, nici zgârciurile. Partea pe care înainte o mâncau numai câinii, o luau acum oamenii, iar Amoraq îşi hrănea haiticul cu piei din corturile de vară pe care le scotea de sub aşter-

nuturi, iar bieții câini adormeau și se trezeau urlând de foame în fiecare seară și în fiecare zori fără lumină. După lumina opaițelor care ardeau în corturi se putea vedea foarte bine că foametea e pe drum. În vremuri de belșug până și flacăra opaițelor de forma bărcilor avea doi coți înălțime și pâlpâia veselă, cu reflexe galbene în belșugul de grăsime. Acum flacăra nu era mai înaltă de șase degete, și de câte ori feștila pâlpâia mai tare, aruncând o lumină neașteptată în largul cortului, Amoraq o domolea cu vârful cuțitului și toți cei din jurul ei o urmăreau cu priviri îngrijorate. Lumea aceasta, care trăiește în mijlocul ghețurilor de la miazănoapte, nu se teme de foamete atât de mult, pe cât se teme să nu vină moartea și să-i găsească pe întuneric. De aceea când feștila opaițelor e dată înapoi ca să nu facă flacără înaltă, oamenii încep să se îngrozească și prin mințile lor simple trec tot felul de spaime.

Nenorocirea însă nu se termina aici. Haiticul de câini hămesiți urla toată noaptea în culcușurile reci, spulberate la înălțimi. Când urletul câinilor nu se mai auzea în jurul lor, se făcea din nou liniște grea, așa că-și puteau auzi sângele zvâcnind în urechi și bătăile inimilor care li se păreau că răsună prin întuneric ca bătaia surdă de tobe îndepărtate, pornită din fundul nămeților de afară. Într-o noapte, câinele Kotuko părea mai neliniștit ca niciodată; sări în picioare și împinse cu botul genunchii stăpânului său. Băiatul întinse mâna și-l mângâie, dar câinele continuă să-l împingă, opintindu-se din răsputeri. Se trezi și Kadlu, și luând capul enorm, ca de lup, al câinelui, îl privi în luminile ochilor împăienjeniți. Câinele scânci ca și când i-ar fi fost frică de ceva și se cuibări între genunchii lui Kadlu, iar coama de pe gât i se zbârli ca de vânt, pe urmă mârâi ca și când ar fi simțit pe cineva că se apropie de ușă. Nu mult după aceea, lătră o dată și începu să se tăvălească prin cort, cum fac cățeii, și să muște din cizmele lui Kotuko.

– Ce-o fi având? se întrebă băiatul care simțea că începe să-i fie frică.

– A dat boala peste el, răspunse Kadlu, boala câinilor.

Kotuko începu să urle înfuriat.

– N-am mai văzut așa ceva, zise băiatul: Ce vom face acum?

Kadlu ridică din umeri și se îndreptă spre cealaltă parte a cortului, unde puse mâna pe o cange cu mânerul scurt. Câinele se uită după el, apoi după ce mai urlă o dată, se repezi în trecătoare

unde aşteptau ceilalţi, care se feriră speriaţi din calea lui, şi din câteva salturi ajunse afară în mijlocul zăpezii înghețate. Aici, lătră de câteva ori înfuriat, apoi se repezi, ca şi când ar fi gonit bizonul-mosc, şi cât ai clipi se pierdu în noapte. Boala aceasta nu era turbare, ci era un fel de nebunie a ghețurilor, căci foamea şi gerul, dar mai ales întunericul, îl scoseseră din minţi. Când se întâmplă ca într-un haitic să izbucnească această boală, ea se răspândeşte ca pecinginea. Ziua următoare, în timp ce ieşiră după vânat, se îmbolnăvi al doilea câine, şi Kotuko îl omorî imediat în timp ce se zbătea şi urla între ceilalţi câini înhămaţi la sanie. După el urmă la rând câinele cel negru, care înainte conducea sania; la început prinse să urle ca atunci când descoperea urme de ren, şi după ce-l dezlegă de la *pitu*, se repezi cu gura însângerată la un bloc de gheaţă, ca pe urmă, cât ai clipi, să dispară în zarea, tulbure, târându-şi hamul după el. După această întâmplare, nimeni nu mai vru să iasă cu haiticul de câini, căci presimţeam că de aici înainte vor avea nevoie de ei pentru altceva şi bietele dobitoace înţeleseră numaidecât despre ce este vorba, căci deşi acum îi ţineau legaţi scurt şi-i hrăneau din mână, în privirile lor se vedeau deznădejdea şi groaza. Lucrurile se mai înrăiră şi după aceea, când babele începură să îndruge poveşti cu strigoi şi cu sufletele vânătorilor morţi toamna trecută, pe care spuneau că i-au văzut în timp de noapte şi veniseră să le spună tot felul de nenorociri care îi mai aşteaptă.

Pe Kotuko îl mâhnise pierderea câinelui său mai mult decât orice, căci deşi un inuit este obişnuit să mănânce deosebit de mult, el ştie să şi postească. Cu toate acestea, foamea, frigul şi întunericul îi slăbiseră şi lui puterile şi la un moment dat simţi că încep să-i vâjâie urechile de glasuri străine şi să vadă cu coada ochiului fiinţe care nu puteau să fie cu el de faţă. Într-o noapte, în timp ce stătea la pândă în faţa unei răsuflători oarbe, îşi desfăcu de pe picioare tutereangul şi vru să se întoarcă în sat, căci se simţea slăbit şi toate începuseră să se învârtească în jurul lui. Pe drum se opri şi se propti cu spatele de un colţ de stâncă, sprijinit în vârful unui sloi de gheaţă. Sub greutatea lui însă bucata de stâncă se prăvăli din înălţimea ei şi Kotuko trebui să sară la o parte, ca să nu fie lovit de fărâmiturile ghețarului care lunecară cu zgomot până departe, pe luciul ca oglinda.

Atât îi fu de ajuns, căci el fusese crescut în credința că fiecare colț de stâncă își are stăpânul ei, un *inua* sau un *tornaq*, dacă se întâmpla să fie femeie, dar aceasta nu are decât un singur ochi. Când un tornaq vrea să dea cuiva o mână de ajutor, începe să se dea de-a dura prin fața lui, ceea ce însemna că trebuie să-l ia cu el pentru ca să-l ocrotească. Când încep dezghețurile, bucățile de stâncă împinse de sloiurile din timpul iernii și lespezile se mișcă pe măsură ce gheața se topește dintre ele, așa că între inuiți prinsese de mult credința că pietrele acestea sunt însuflețite. Lui Kotuko îi vâjâiseră urechile toată ziua, dar de data aceasta își închipui că tornaqul din piatră a început să vorbească acum cu el. Înainte de a ajunge acasă se sfătuise cu ocrotitorul său îndelung, și cum toți cei ai casei găseau întâmplarea foarte la locul ei, nimeni nu se gândi să-l întrebe nimic și nici să pună la îndoială ceea ce spunea.

– Tornaqul spunea: "voi sări de aici în zăpadă", strigă Kotuko cu ochii arzând în fundul orbitelor, care păreau două pete negre în umbra care se zbătea prin colțurile cortului slab luminat, "și te voi duce la răsuflătorile unde se află morsele". Mâine voi pleca la vânătoare și tornaqul mă va călăuzi.

Puțin după aceea veni și *angekok*, vraciul satului, căruia îi povesti pentru a doua oară cele întâmplate, fără să uite nici cel mai mic amănunt.

– Urmează tornacii (duhurile pietrelor), căci ei te vor conduce acolo de unde vei putea să ne aduci din nou hrană, răspunse angekokul.

Fata care venise din partea de miază-noapte a teritoriului și care până acum stătuse sub lumina opaițului, mâncând foarte puțin din proviziile pe care le aveau, dar vorbind și mai puțin, îi văzu în dimineața următoare pe Amoraq și pe Kadlu făcând pregătiri să scoată o sanie ușoară la care se înhămă Kotuko. După ce își pregăti sculele de vânătoare și împachetă osânza și carnea pe care o putea lua de acasă, fata se prinse și ea la ham alături de el.

– Casa ta este și casa mea, zise fata în timp ce sania cu tălpile de os sălta în urma lor gonind peste mușuroaiele de gheață ca să se piardă în bezna nopții polare.

– Casa ta este și casa mea, dar mi se pare că acum ne ducem amândoi la Sedna, răspunse Kotuko.

Sedna este Stăpâna Lumii Întunericului şi fiecare inuit este convins că toţi cei care mor trebuie să petreacă un an în împărăţia aceasta sinistră, înainte de a trece în Quadliparmiut, care este casa fericiţilor, unde pământul nu îngheaţă niciodată şi unde renii graşi se apropie fără nici o sfială de vânător.

Prin sat lumea şoptea cu sfială: "Tornacii au vorbit cu Kotuko şi-l vor duce la răsuflătorile unde se găsesc morse!"

Pe urma lor însă, glasurile se stinseră în noaptea îngheţată, în timp ce Kotuko şi fata înhămaţi la sanie se opinteau din greu, trăgând spre miazănoapte. Kotuko ţinea morţiş că tornaqul i-a spus să meargă spre miazănoapte şi de aceea mergea înainte spre steaua lui Tuktuqjung, constelaţia renului, căruia oamenii din partea de miazăzi îi zic Ursa Mare.

Niciodată oamenii albi n-au putut face cinci mile pe zi în această regiune acoperită de gheţuri îngrămădite unele peste altele sau printre troienele de zăpadă spulberate de vânturi; fata şi băiatul, însă, ştiau dinainte cum trebuie să tragă sania, când sunt încolţiţi de vânturi, cum să se smucească pentru a-şi scoate tălpile intrate între spărturile de gheaţă şi cum să-şi croiască drum printre sloiurile care trebuiau tăiate cu lovituri de lance pentru ca să ajungă dincolo.

Fata nu spunea nimic, ci mergea cu capul în piept, în timp ce vântul îi biciuia faţa cu cheutorile glugii de hermină pe care i le dezlegase. Cerul deasupra lor era întunecat şi mătăsos ca un văl de păcură lichidă, numai departe, în fund, se vedea zarea limpezită de fâşii violete în lungul cărora stelele clipeau reci, ca luminile felinarelor în lungul unei străzi. Din când în când, în fundul zării depărtate, clipea lumina verzuie a aurorei boreale ca reflexul unui drapel şi se stingea numaidecât. Altădată straturile adânci de întuneric erau sfâşiate de câte un meteor care dispărea în noapte lăsând dâră de scântei în urma lui. La lumina meteorilor puteau vedea înaintea lor sloiurile nesfârşite de gheaţă care le tăiau drumul, căci străluceau câteva clipe în culori fosforescente, ca pe urmă totul să devină iarăşi cenuşiu şi să încremenească sub ger. Sloiurile de gheaţă fuseseră biciute de viscolele toamnei care le goniseră şi le făcuseră să se încalece unele peste altele, încât îţi făceau impresia că numai un cutremur le-a putut urca la aşa înălţimi. Printre sloiuri erau prăpăstii adânci pe care le făcu-

seră ghețurile repezite cu violență de valurile furioase, deasupra sloiurilor care se prinseseră dinainte. Pe deasupra acestora se închegaseră colțurile și zăpada înghețată adusă de vânturi din mari depărtări. La poalele ghețarilor sloiurile, peste care furia crivățului nu mai putuse arunca alte blocuri de gheață, erau râpe care se întindeau la zeci de kilometri depărtare. Prin întuneric, colțurile de gheață păreau că sunt foci sau morse ieșite la aer, sănii răsturnate cu fundul în sus sau oameni ieșiți după vânat, sau chiar fantoma Marelui Urs Alb care umblă în patru picioare. Dar cu toate că aceste forme fantastice îți făceau impresia că sunt pe punctul să se miște, în jurul lor nu se auzea nici cel mai mic zgomot. În mijlocul acestei pustietăți învelite în întunericul sfâșiat la rare răstimpuri de luminile stranii care se stingeau în fundul zării, cei doi se topeau târând sania după ei ca două umbre de vis din cataclismul unei lumi pornite spre alt capăt de lume.

Când se simțeau obosiți, Kotuko se oprea și ridica un fel de jumătate de iglu din zăpadă, cum îi zic vânătorii, unde intrau cu sania și proviziile lor. După ce încălzeau proviziile înghețate la opaițul pe care îl luaseră cu ei, se culcau ca să se odihnească. Atunci când se trezeau, plecau din nou la drum ca să facă treizeci de mile pe zi, din care numai cinci spre miazănoapte. Fata nu spuse nimic aproape tot drumul pe care îl făcuseră până aici, dar Kotuko cânta în gura mare toate cântecele pe care le știa, și care nu se potriveau deloc, nici cu anotimpul, nici cu pustietatea prin care treceau. Din când în când spunea că aude tornaqul vorbind pe urma lui și se repezea ca un bezmetic spre vârful unei coline de zăpadă, unde începea să dea din mâini și să strige ca un ieșit din minți. La drept vorbind, băiatul aproape înnebunise din cauza oboselilor drumului și a gerului, dar fata era convinsă că el este în paza duhurilor care îl ocrotesc și că drumul lor va duce la bun sfârșit. De aceea nu se miră deloc auzindu-l pe Kotuko spunându-i după patru zile de drum că tornaqul vine pe urma lor și că a luat chipul unui câine cu două capete. Ochii lui Kotuko ardeau ca două făclii și aproape îi ieșeau din orbite. Fata se uită în partea spre care el arătă cu mâna și văzu ceva care se ascunde în fundul unei râpi între ghețari. Ceea ce văzuse ea nu avea formă omenească, dar cu toate acestea nu se miră deloc, căci știa dinainte că un tornaq preferă să se arate oamenilor în chip de

urs, de morsă sau de alt animal cunoscut. Putea fi şi ursul cel alb cu zece picioare, căci atât băiatul, cât şi fata, erau atât de slăbiţi din cauza oboselii, încât nu mai puteau da crezare nici celor ce vedeau cu ochii, de teamă să nu fie halucinaţie. De când plecaseră din sat nu prinseseră nimic şi nici nu văzuseră urmă de vânat. Hrana pe care o luaseră cu ei nu putea să le mai ajungă nici o săptămână, şi afară de aceasta, începuse să viscolească. Viscolul polar, când începe în regiunea arctică, poate dura zece zile neîntrerupt şi, dacă te prinde fără scut, e moarte sigură. Kotuko se opri şi ridică o colibă de zăpadă destul de încăpătoare ca să poată lua cu el înăuntru şi sania în care aveau proviziile (de care niciodată nu e bine să te desparţi), şi în timp ce tăia cu cuţitul ultimul bloc de zăpadă pentru acoperiş, văzu ceva oprit în vârful unui ghețar, uitându-se cu toată atenţia la el. Aerul era înecat de ceaţă şi ceea ce văzu el i se păru să aibă cel puţin patruzeci de coţi lungime, zece înălţime, şi vreo douăzeci să fi fost coada, iar forma trupului era ceva care tremura ca unda apei bătută de vânt. Fata văzu şi ea monstrul care se uita la ei, dar în loc să ţipe îngrozită, se întoarse spre Kotuko şi zise foarte liniştită:

– Acesta este Quiqeren. Ce se va întâmpla acum?

– Vrea să vorbească poate cu mine, zise Kotuko.

Cuţitul începuse să-i tremure în mână, căci oricât ar zice omul că este în cele mai bune relaţii cu duhurile, bune sau rele, nici unul nu se gândeşte că tot ceea ce spune el s-ar putea întâmpla şi în realitate. Quiqeren însuşi nu este altceva decât spectrul unui câine uriaş, fără fir de păr pe trup, care trăieşte în regiunile de miazănoapte, şi de câte ori se arată oamenilor e o prevestire că se va întâmpla ceva. Ceea ce se va întâmpla poate să fie şi de bine şi de rău, cu toate acestea vânătorii se feresc întotdeauna să pomenească numele lui Quiqeren. Apariţia lui face câinii de la sănii să schelălăie de spaimă, şi, ca şi Ursul Fantomă, are mai multe perechi de picioare, şase sau opt, iar monstrul pe care îl vedeau ei avea în orice caz mai multe picioare decât îi trebuie unui câine pentru ca să poată mişca. Kotuko şi fata se repeziră amândoi în coliba de zăpadă şi astupară intrarea. Cu toate acestea, dacă ar fi avut nevoie de ei, Quiqeren ar fi putut dărâma coliba din câteva lovituri, însă singur faptul că între ei şi întunericul groaznic de afară era un perete de zăpadă, fu de ajuns ca să

se simtă mai liniştiţi. Viscolul începu să şuiere înfuriat ca un tren, care goneşte prin noapte, şi ţinu trei zile şi trei nopţi încheiate, fără să se fi liniştit o singură clipă. În vremea aceasta cei doi stăteau cu opaiţul aprins şi-şi ronţăiau carnea de morsă încălzită la flacără, în timp ce deasupra cepetelor lor funinginea flăcării se îngroşa tot mai mult, pe măsură ce treceau ceasurile. Fata făcu socoteala proviziilor din sanie. Nu mai aveau de mâncare decât cel mult pentru două zile, iar Kotuko examină vârful de oţel al cângilor legate cu curele de ren, lăncile pentru morse şi laţul de prins păsări. Altceva nu le mai rămânea de făcut.

– În curând vom ajunge la Sedna; foarte curând, zise fata. Peste trei zile ne vom culca pentru a nu ne mai trezi. Oare tornaqul nu poate face nimic pentru noi? Cântă-i un cântec de angekok ca să se apropie de noi.

Băiatul începu să cânte cu glas strident descântecele pe care le auzise de la vrăjitori şi viscolul parcă începu să se mai liniştească. În mijlocul cântecului fata tresări, apoi împreunându-şi mâinile, îngenunche pe podmolul de gheaţă al colibei şi puse urechea ca să asculte. Kotuko făcu la fel ca ea şi amândoi rămaseră un timp îngenuncheaţi, privindu-se în luminile ochilor şi ascultară, apoi desprinseră de pe sanie un laţ făcut din maţe de balenă şi, după ce-l potriviră într-o gaură a peretelui de gheaţă, începură să se uite la el cu multă băgare de seamă. Mânerul subţire al laţului începu să tremure, pe urmă vibră câteva secunde fără întrerupere, iar după ce se opri, începu să vibreze din nou, plecându-se puţin într-o parte.

– E prea devreme, zise Kotuko. Undeva foarte departe se pare că s-a desprins un gheţar uriaş.

Fata întinse braţul spre laţul subţire care se zbuciuma, şi dădu din cap.

– Începe potopul, zise ea. Ascultă cum trosnesc gheţurile sub noi.

După ce îngenuncheară din nou, li se păru că din adânc vin mugete uriaşe şi lovituri surde care se auzeau chiar sub coliba lor. Câteodată îţi făcea impresia că alături scânceşte un căţel nou născut, pe urmă ţi se părea că cineva freacă o bucată de piatră pe gheaţa de afară, şi iarăşi se schimba şi parcă s-ar fi auzit un răpăit surd de tobe prin noapte. Toate aceste sunete păreau că vin din mari depărtări şi erau scăzute din cauza distanţei pe care au parcurs-o.

– Să nu ne ducem la Sedna culcați, zise Kotuko. A început ruperea sloiurilor. Tornaqul ne-a înșelat. Va trebui să murim amândoi.

Oricât de absurde ar părea aceste cuvinte, realitatea era că amândoi erau în fața unei mari primejdii. Viscolul care bătuse de trei zile împinsese apele adânci ale Golfului Baffin spre sud, îngrămădindu-le în pieptul enormelor ghețuri care sunt dincolo de insula Bylot, spre apus. De asemenea, curenții puternici care pleacă din partea de răsărit a strâmtorilor Lancaster târau după ei, pe distanță de sute de mile, sloiurile mărunte, care nu avuseseră timpul necesar ca să se închege, și toată năvala aceasta de sloiuri începuse să bombardeze gheţarul pe care erau cei doi tineri, în timp ce apa mării, biciuită de furtună și împinsă de la miazănoapte, îl măcina pe dedesubt. Zgomotele pe care le auziseră ei și din cauza cărora tremurase mânerul lațului nu erau decât ecoul acestei lupte gigantice care se dădea la o depărtare de patruzeci de mile de coliba lor.

Fiecare inuit știe că, atunci când ghețurile încep să se trezească din lungul lor somn de iarnă, gheţarii își pot schimba forma tot atât de repede ca și norii. Furtuna de afară anunța fără îndoială o primăvară timpurie, prin urmare pe o astfel de vreme se putea întâmpla orice.

Cu toate acestea, amândoi se simțeau mult mai liniștiți decât înainte. Dacă gheața se va rupe sub ei, cel puțin nu vor mai trebui să aștepte și să sufere până când va veni moartea. Duhurile nopții, cu piticii și toate neamurile de spaime care rătăcesc prin noaptea ghețurilor măcinate de furtună, vor dispărea o dată cu ei doi, care vor intra alături în Împărăția Sednei, înconjurați de tot fiorul cohortei care-i însoțește. După ce ieșiră din colibă, când se mai liniști furtuna, văzură că freamătul din fundul zării începe să se înteţească și împrejurul lor gheţarii gemeau și mugeau neîncetat.

– N-a plecat încă, zise Kotuko.

Pe vârful unei coline de zăpadă înghețată se vedea monstrul cu opt perechi de picioare, pe care îl văzură cu trei zile înainte și-l auziră urlând fioros.

– Să mergem spre el, zise fata. Cine știe, poate cunoaște un drum care nu duce la Sedna.

Când apucă de cureaua saniei, simți că se leagănă pe picioare din cauza slăbiciunii. Monstrul începu să se târască tot mai de-

parte peste crestele colinelor de gheață, îndreptându-se spre apus, în partea unde era pământul, iar ei se duceau pe urmele lui, în timp ce mugetul ca de tunet al ghețarului se auzea tot mai aproape. În jurul lor gheața începea să plesnească și se rostogolea în valurile tulburi, strâmtorată din toate părțile de ghețarii aduși de ape, iar printre crăpăturile negre se auzea vâjâind apa înfuriată, care înconjura acum din toate părțile ghețarul pe care erau ei. Asaltul blocurilor vuia cu glasuri de tunet, așa că păturile de gheață subțire pe care apa le arunca pe suprafața imensei podiște cu care se duceau spre apus nici nu se mai simțeau, decât cel mult ca un fâșâit, ca atunci când amesteci cărțile între ele. Pe locurile unde apa era mai puțin adâncă, fâșiile acestea de gheață se îngrămădeau unele peste altele până când făceau o pătură de aproape cincizeci de coți și împiedicau scurgerea curenților care, după ce se opinteau câteva clipe, reușeau să le dea peste cap și să le urnească iarăși la loc. Afară de mugetul acestor sloiuri și al furtunii, curenții aduceau munți întregi de gheață, smulși de pe țărmul Groenlandei sau din Golful Melville. Ghețarii aceștia veneau maiestuoși, fărâmând totul în drumul lor, și se apropiau ca o flotilă de vechi corăbii cu pânzele întinse. Dar cel care venea în față și-ți făcea impresia că va zdrobi tot pământul în iureșul lui gigantic fu înghițit de valurile tulburi care trecură peste el; un altul, mult mai mic însă, lovi ghețarul pe care erau ei și tăie într-însul o spărtură adâncă de peste un kilometru lungime, aruncând tone de gheață, ca un fierăstrău, pe stânga și pe dreapta, până când rămase nemișcat. Alți ghețari veneau ca niște săbii ridicate la atac și tăiau drumuri largi în calea lor, aruncând blocurile de gheață împinse de apele mării care trecea înspumată peste ei, rostogolindu-i ca pe niște jucării în nebunia unui gigant, pe toată întinderea de la miazănoapte a țărmului înghețat. De la locul unde erau Kotuko și fata, tot zbuciumul acesta cu freamăt uriaș nu se simțea decât ca o ușoară învălurare care agita apele din zare, dar a cărei furie se apropia mereu și devenea tot mai deslușită. Acum puteau să audă foarte limpede mugetul care venea dinspre țărm, ca o bătaie neîntreruptă de tunuri ascunse de ceață. Aceasta însemna că ghețarul lor împins spre miazăzi începea să se lovească de țărmul stâncos al insulei Bylot care era în urma lor.

– Așa ceva nu s-a mai întâmplat niciodată înainte, zise Kotuko privind buimăcit în jurul lui. Încă n-a sosit vremea dezghețului. Pe unde va plesni ghețarul acum?

– Ia-te după el, strigă fata din nou, întinzând brațul spre monstrul care gonea șchiopătând în fața lor.

O luară în goană după el târând săniuța, în timp ce mugetul ghețarilor se apropia tot mai mult de ei. Nu mult după aceea, câmpul de gheață din jurul lor începu să plesnească, cum ar plesni o sticlă, și gurile deschise se închegară din nou, ca niște colți uriași. Numai înălțimea pe care se vedea monstrul, și care putea avea cel mult cincizeci de metri, rămase nemișcată. Kotuko se repezi înainte târând fata după el și reuși să ajungă până în coama colinei. Ghețurile plesneau cu vuiet uriaș în apropierea lor, dar locul unde erau ei acum nici nu se sinchisea. Când fata ridică privirea spre el, Kotuko, ca orice inuit când vrea să arate pământul ivit în zare, își repezi cotul drept înainte, arătându-i ceva care semăna a insulă. Înălțimea spre care îi condusese monstrul era o insulă adevărată, un colț de granit care înainta departe în mare și pe care nimeni de pe ghețarul plutitor n-ar fi putut să-l vadă, încins și acoperit de ghețuri cum era până acum câteva clipe. Dincolo de pereții de granit care fărâmau asaltul ghețarilor repeziți în stânci era, însă, pământul sănătos și bun care nu le mai tremura sub picioare și se întindea departe, spre miazănoapte. Valurile uriașe mai puteau aduce sloiuri uriașe pe care să le arunce pe uscat, dar de acestea acum nu-i mai păsa lui Kotuko și nici fetei, așa că se apucară imediat să-și ridice coliba de zăpadă, pe urmă începură să mănânce restul proviziilor, în timp ce de afară, din depărtare, se auzea mugetul molcomit al valurilor înfuriate. La lumina opaițului, Kotuko începu să povestească despre puterea pe care o are el asupra duhurilor. Nu terminase încă și hohotul de râs al fetei îl făcu să se oprească, căci fata nu se mai putea stăpâni.

La spatele lui, pe sub peretele de zăpadă al colibei, apărură două capete de câini, unul roșcat și celălalt negru: unul era al lui Kotuko și celălalt al câinelui negru, care fugiseră unul după altul din mijlocul tribului. Amândoi erau grași și dolofani, dar erau strâns legați unul de altul și, probabil, se vindecaseră de mult de boala care îi făcuse să o rupă la goană. Pesemne se întâlniseră

prin câmpurile de zăpadă şi fie că se jucaseră împreună, fie că se luaseră la bătaie, căci curelele câinelui negru, care plecase cu hamul după el, se agăţaseră de zgarda lui Kotuko, fără să se mai desfacă, aşa că, vrând, nevrând, fuseseră condamnaţi să vâneze împreună. Afară de aceasta, simţindu-se liberi şi stăpâni pe voinţa lor, nu numai că se îngrăşaseră în timpul acesta, dar erau şi complet vindecaţi de teroarea întunericului.

Fata râdea cu lacrimi şi-i împinse pe amândoi spre Kotuko. Câinii se simţeau foarte ruşinaţi în faţa stăpânului lor.

– Uite-l pe Quiqueren, monstrul cel cu două capete şi cu opt picioare, zise fata râzând cu hohote.

Kotuko scoase cuţitul şi tăie cureaua, iar câinii se repeziră amândoi în braţele lui, căutând prin scâncetele lor să-i explice cum se vindecaseră şi pe unde au umblat de când fugiseră de acasă. Inuitul îşi trecu palma pe spinarea lor şi văzu că sunt graşi şi rotunzi, iar părul pe ei crescuse şi lucea ca poleit.

– Se vede că au găsit de mâncare, răspunse el şi zâmbi. Nu cred să plecăm atât de curând spre Sedna. Tornaqul mi-a trimis câinii înapoi după ce i-a vindecat şi de răul de care sufereau.

Nici nu terminaseră bine cu mângâierea celor doi pribegi, căci numaidecât începură să se încaiere şi să se bată, tăvălindu-se cât era coliba de largă, cu toate că săptămâni de zile fuseseră determinaţi să doarmă şi să vâneze alături în cea mai bună înţelegere la care îi condamnase hamul şi curelele prinse de zgarda lui Kotuko câinele.

– Câinii flămânzi nu se bat niciodată, zise Kotuko, probabil au dat de urmele morselor. Haide să ne culcăm, căci de aici înainte vom avea şi noi ce mânca.

Când se treziră, apa de pe ţărmul de la miazănoapte alinsulei se limpezise, căci valurile duseseră gheţarii spre pământul ale cărui limanuri se întindeau departe spre miazăzi. Vuietul apelor dezgheţate e cea mai plăcută muzică pentru un inuit, căci îl vesteşte că primăvara e pe drum. Kotuko şi fata se luară de mână şi începură să zâmbească. Mugetul valurilor de afară le aducea aminte că a venit timpul pescuitului şi al vânătorilor de reni, cu mirosul mugurilor de salcie pe care îl aduce primăvara. Afară, însă, frigul era destul de tare şi oglinda apei începuse să se închege între sloiurile aduse de curenţi; dar la răsărit se vedea lu-

mina însângerată a soarelui care începea să se arate. Era mai mult un fel de căscat somnoros al soarelui în așternut, căci lumina nu dură mai mult decât câteva clipe și pe urmă se stinse. Cu toate acestea, de aici înainte nimic nu mai putea schimba mersul vremii, și ei știau aceasta dinainte.

Kotuko găsi cei doi câini bătându-se afară din colibă, în fața unei morse pe care o omorâseră și care gonise un năstrap de pești pe care îi stârnise furtuna. Aceasta era prima morsă care se oprise pe această insulă, chiar din prima zi a dezghețului. Până seara însă, printre sloiurile de gheață care coborau pe apă, se văzură sute de capete negre care zburdau în apa nu prea adâncă din apropierea țărmului.

Fu o adevărată plăcere pentru ei să mănânce din nou ficat de morsă și să umple opaițele cu grăsime ca să vadă flacăra înaltă de trei coți, cum fusese mai înainte, dar cu toate acestea imediat ce gheața se încheagă din nou, Kotuko și fata încărcară sania și înhămară cei doi câini care se opinteau cum nu se opintiseră niciodată înainte în hamuri, căci se gândeau la ce se întâmplase în sat la ei, în timpul cât lipsiseră. Vremea era tot atât de aspră ca și înainte, dar e mult mai ușor să tragi la o sanie încărcată cu deale mâncării, decât să pleci la vânat cu stomacul gol. În gheața de pe țărm lăsaseră îngropate douăzeci și cinci de morse și o porniră în goană spre satul lor. Câinii le arătară drumul de cum înțeleseseră intenția lui Kotuko, și cu toate că nu se vedea nici urmă de pământ, în două zile ajunseră la marginea satului lor. La hăpăitul celor doi câini, nu răspunseră decât trei câini care mai erau în viață, căci tribul înfometat îi mâncase pe toți. Colibele erau aproape complet în întuneric. Cu toate acestea, când Kotuko chiui o dată: "Ojo!" (a venit fiertura) îi răspunseră glasurile stinse din colibe. Când adună tribul întreg și îi chemă pe nume, nici unul nu lipsea.

Peste un ceas flăcările opaițelor se înălțară în coliba lui Kadlu, apa din zăpadă topită începu să dea în undă deasupra focurilor aprinse, iar din tavan picurau mărgele, în timp ce Amoraq prepara de mâncare pentru întreg tribul, iar copiii cei mici, ascunși în glugi, morfoleau grăsimea aleasă și cu gust de alune, iar vânătorii înghițeau tacticoși și fără nici un fel de grabă hălcile de carne de focă, până se făcură ca niște cimpoaie. Kotuko și fata

începură să-şi povestească întâmplările, în timp ce amândoi câinii se aşezară între ei şi ciuleau urechile ruşinaţi de câte ori pomenea cineva numele lor. La inuiţi se spune că un câine care a fost o dată lovit de boală şi a reuşit să se facă bine este la adăpost de orice atacuri care ar putea veni mai târziu.

– Va să zică, tornaqul nu ne-a uitat, încheie Kotuko. Crivăţul a bătut trei zile de-a rândul, iar când s-au pornit gheţarii, morsele s-au repezit pe urma năstrapului de peşte speriat de furtună. Răsuflătorile focilor sunt la depărtare de două zile de sat. Vânătorii cei vrednici să plece mâine dimineaţă şi să aducă acasă animalele vânate de mine astăzi cu cangea: am îngropat douăzeci şi cinci în gheaţa de pe marginea ţărmului. După ce le vom mânca pe toate acestea, ne vom duce să vânăm morse pe gheţarul de unde m-am întors.

– Dar tu ce ai de gând să faci? întrebă vrăjitorul satului pe acelaşi ton respectuos cu care vorbea întotdeauna cu Kadlu, care era cel mai bogat om din tribul Tununirmiut.

Kadlu se întoarse spre fata care venise de la miazănoapte şi răspunse cu glas domolit:

– Noi vom clădi o casă, şi întinse braţul spre partea de apus a casei lui, căci era obiceiul ca fiul sau fiica măritată să stea întotdeauna în partea aceea a casei părinţilor ei.

Fata întinse mâinile cu palmele în sus, şi pe faţă i se răspândi o expresie de deznădejde. Ea era o străină pe care o primiseră în casă şi o hrăniseră de milă, aşa că nu avea nici un fel de zestre pe care să o aducă în noua gospodărie.

Amoraq coborî de pe laviţa unde se aşezase şi începu să adune fetei în poală: opaiţe de piatră, răzători de fier pentru curăţat pieile, crătiţi de tinichea, piei de ren brodate cu dinţi de bizon mosc, andrele de care întrebuinţează marinarii pentru cusut pânzele de corabie, cu un cuvânt tot ce ar fi putut reprezenta zestrea celei mai bogate fete din partea cea mai de miazănoapte a teritoriului arctic. Fata se plecă de atinse cu fruntea podmolul colibei.

– Îi luăm şi pe ei, zise Kotuko arătând spre cei doi câini care se înghesuiau cu boturile reci în obrazul fetei, crezând că vrea să se joace cu ei.

– Da, zise Angekok (vraciul) cu gravitate, dregându-şi glasul, ca şi când el le-ar fi ştiut pe toate de mai înainte. Imediat ce

Kotuko a plecat din sat, eu m-am dus la Casa Cântecelor şi am început să recit descântecele pe care le-am repetat în fiecare noapte şi am invocat Umbra Marelui Ren. Descântecele mele au dezlănţuit furtuna şi au făcut să pornească gheţurile, din cauza cărora cei doi câini s-au luat pe urma lui Kotuko, pentru ca să-l ferească să fie strivit de gheţari. Tot descântecele mele au mânat foca să iasă după năstrapul de peşti, după ce s-a rupt gheaţa. Trupul meu se odihnea în *quagii*, dar sufletul meu era plecat în largul gheţurilor de la miazănoapte, pentru a călăuzi câinii şi pe Kotuko în tot ce făceau. Eu sunt cel care, dinăinte, le-a pus la cale pe toate.

Toată lumea era sătulă şi abia se mai ţinea pe picioare de somn, aşa că nu se găsi nimeni care să-l contrazică. Angekokul îşi mai scoase o bucată de carne fiartă şi, după ce o mâncă, se întinse să doarmă alături de ceilalţi, în casa caldă şi bine luminată în care mirosea a untură de peşte.

Kotuko, care se pricepea să deseneze foarte bine în stil inuit, a crestat pe o lamă subţire de fildeş toate imaginile întâmplărilor din această călătorie a lui spre miazănoapte. În iarna fără gheţuri care a urmat, el s-a îndreptat cu faţa spre teritoriul Ellesmere şi a lăsat lui Kadlu această lamă de fildeş pe care, el, la rândul lui, a pierdut-o prin nisip în vara când i s-au rupt tălpile săniilor, pe malul lacului Netilling, în drumul care duce la Nikosiring. Aici a găsit-o în primăvara următoare un inuit a cărui colibă era prin apropiere, iar acesta a dat-o unui om din Imigen care era interpret pe o balenieră ancorată în strâmtorile Cumberland. Acesta, la rândul lui, a vândut-o lui Hans Olsen, contramaistru pe bordul unui vapor care transporta turişti spre capul cel mai de nord al Norvegiei. După terminarea sezonului de excursii, vasul acesta făcea curse între Londra şi Australia, cu escală la Ceylon.

Aici Olsen a vândut-o şi el unui bijutier pentru două safire care nu erau decât imitaţii. Eu am găsit-o la Colombo, între o mulţime de vechituri fără nici o valoare, şi am tradus în întregime această poveste, fără să fi omis ceva.

Angutivaun taina

(Aceasta este o traducere cât se poate de liberă
a cântecului vânătorilor care se întorc acasă,
aşa cum îl cântă bărbaţii după ce vin de la vânatul morselor.
Inuiţii au obiceiul să repete de mai multe ori fiecare strofă în cor.)

De sânge închegat mănuşile noastre sunt pline,
Şi blănurile ca cenuşa,
de praful spulberat al zăpezii,
Aduse de foci şi morse din ţărmul pierdut,
În al nopţii uitat întuneric de gheaţă.

Au jana! Aua! Oha! Haq! Haiticul despică
Al vântului urlet sălbatic cu pieptul,
Deasupră-le şuieră biciul ca şarpe de pară,
Se întorc vânătorii cu prada lor iară.

Gonit-am pe ale morselor urme ascunse,
În culcuşuri de gheaţă cu cangea lovită,
Noaptea la pândă am stat şi-am răpus-o,
Pe sănii, ca pradă o purtăm între noi.

Cu braţ ridicat în senin vânătorul
Aşteaptă să iasă în copci de aer croite;
Cu morsele grase de moarte lovite,
Pe sanie încărcate, pornesc vânătorii.

De sânge închegat mănuşile noastre
Sunt încleite şi chicuiră în gene şi-n nări
Noi purtăm, adusă din zări depărtate,
De câte ori cu vânatul acasă ne-ntoarcem.

Au jana! Aua! Oha! Haq! Despică haiticul
Al vântului urlet cu pieptul şi şuieră biciul,
De chiotul nostru zări clocotesc şi femei
Ne aşteaptă sosirea în margini de sat!

Câine roşu

Nopți albe de veghe, nopți înstelate,
Nopți fermecate de iureşul goanei
– Pe urmele vânatului dinainte simțit –
De umbre furişe îndreptat pe ascunse poteci,
În zorii ce-n fundul zării răsar,
Şi lasă dâră pe roua ce stăruie în soare.

Aminte îmi aduc de urletul dat
De lupul pornit în haitic,
Înainte ce sambhurul vine la vaduri să bea,
De nopțile acelea cu moartea înfrățite
Când viața nimic nu înseamnă
Şi chiotul goanei te duce
Pe ascunse poteci de primejdii păzite.

Partea cea mai plăcută a vieții lui Mowgli începu numai după ce jungla coborî în văi. Era cu gândurile împăcate, ca orice om care își dă seama că ceea ce a făcut e bine făcut; toată jungla îi era prietenă și toate vietățile se temeau de el. Faptele lui și tot ce a văzut și a auzit în timpul cât a pribegit de la un neam de vieţuitoare la altul, fie însoțit de cei patru tovarăși ai săi, fie singur, ar putea forma subiectul mai multor povestiri, cel puțin tot atât de lungi ca și aceasta pe care v-o povestesc acum. De aceea nu veți afla niciodată cum a scăpat de elefantul înfuriat de la Madla, care a omorât douăzeci și doi de boi înjugați la carele încărcate cu arginți, în drum spre beciurile stăpânirii și cum a risipit prin țărâna drumului rupiile strălucitoare, nici cum s-a luptat o noapte întreagă cu crocodilul Jacala în smârcurile de la miazănoapte și cum și-a rupt prăseaua cuțitului pe care încercase să-l înfigă în spinarea acoperită de solzi a acestui monstru; nu vă voi spune nici cum a găsit un cuțit nou, dar mult mai lung, atârnat de gâtul unui om care fusese omorât de un mistreț, nici cum a urmărit mistrețul și l-a omorât ca răsplată pentru cuțitul omului; cum odată, pe vreme de foamete, a fost prins la mijlocul unei cirezi de cerbi care coborau în altă parte să găsească pășune și cum era să fie strivit de trupurile lor încălzite de goană; cum l-a salvat pe Hathi cel înțelept dintr-o groapă în fundul căreia era înfiptă o lance cu vârful în sus, și cum în ziua următoare a căzut el însuși într-o groapă de leoparzi, ascunsă cu multă viclenie și cum a venit Hathi de a fărâmat trunchiurile copacilor care erau răsturnate peste groapă; cum a muls bivolițele sălbatice în mijlocul mlaștinilor și cum...

Dar nu vă pot povesti dintr-o dată mai mult decât o singură întâmplare. Lupul și lupoaica care îl crescuseră muriră și Mowgli rostogoli o stâncă uriașă peste gura peșterii, ca nimeni să nu le tulbure somnul, și le cântă prohodul morților. Baloo era bătrân și plin de reumatisme. Însă și Bagheera, ai cărei nervi erau de

oțel și avea mușchii de fier, părea acum mult mai înceată la vânat decât înainte. Din cauza bătrâneții Akela, din cenușiu ce era, se făcuse alb ca zăpada și-i ieșeau coastele prin piele. Se mișca de parcă ar fi umblat în picioroange de lemn și Mowgli trebuia să aibă grijă să vâneze pentru el. Lupii cei tineri, ieșiți din haiticul Seeonee, care se răzvrătiseră, duceau o viață prosperă și se înmulțiseră încât erau aproape patruzeci la număr. Toți erau voinici și tineri, cel mult de cinci ani, dar fără stăpân, iar Akela îi sfătui să se unească între ei, să asculte legea și să se supună unui șef, cum se cuvine poporului liber din junglă.

Aceasta era o afacere în care Mowgli nu se amesteca deloc, căci spunea că el mâncase de mult aguridă și cunoștea destul de bine pomul cu fructele care-ți strepezesc dinții. Când află însă că Phao, fiul Phaonei (tatăl lui fusese Lupul cel Cenușiu pe vremea când Akela conducea haiticul), își făcuse drum ca să fie vrednic să conducă el haiticul după toate legile junglei, și sub cerul înstelat răsunară din nou vechile cântece și chemări de altădată, se duse și el la Stânca Soborului, ca să-și aducă aminte de ce-a fost odinioară. Când voia să spună ceva, haiticul îl asculta până la capăt și locul lui era alături de Akela, ceva mai sus de Phao. Pe vremea aceea vânatul era bogat și somnul tihnit, căci nimeni nu îndrăznea să intre în jungla pe care o stăpânea poporul lui Mowgli, cum i se spunea haiticului pe atunci, iar puii de lup erau voinici și tari și în fiecare zi soseau duium pentru a fi încercați. De la adunările de încercare Mowgli nu lipsea niciodată, căci își aducea aminte de noaptea când pantera neagră a prezentat haiticului un copilaș complet gol și a strigat: "Priviți, lupilor, uitați-vă bine!" Amintirea aceasta îl înduioșa întotdeauna. Restul zilelor Mowgli și-l petrecea foarte departe, în adâncul junglei, încercând să înțeleagă, să vadă și să se apropie mereu, împreună cu cei patru frați ai lui, de alte lucruri pe care nu le mai întâlnise înainte.

Într-o zi, pe înserate, mergea agale printre coline, ca să ducă lui Akela o jumătate de cerb proaspăt vânat, în timp ce toți cei patru zburdau pe urma lui, dându-se tumba și bucurându-se de viață. În clipa aceea Mowgli auzi un țipăt pe care nu-l mai auzise de la moartea lui Shere Khan. În junglă strigătul acesta se numește *pheeal*, un fel de urlet fioros al șacalului când pleacă pe urma tigrului la vânat sau când simte că are la îndemână o pradă bogată. Închipuiți-vă un amestec de ură, de izbândă, de groază și

de deznădejde, în care tremură o notă sinistră şi vă veţi da imediat seama de acel pheeal care porni din fundul depărtărilor, clocotind pe drumurile neumblate ale junglei, ca să se stingă dincolo de Waingunga. Cei patru se opriră toţi dintr-o dată şi, zbârlindu-şi spinările, începură să mârâie. Mowgli se opri şi el şi duse mâna la prăseaua cuţitului.

– Nici un vărgat nu îndrăzneşte să ucidă în partea aceasta a junglei, zise el.

– Acesta nu este chiotul care prevesteşte vânătoarea, lămuri Cenuşiul. Aici se pare că au dat de o pradă foarte bogată. Ascultaţi!

Ţipătul porni din nou, un fel de oftat amestecat cu chicotit, încât ţi se părea că şacalul încearcă să imite chiotul omenesc. Mowgli se îndreptă spre Stânca Soborului şi, în drum, luă cu el pe toţi lupii care veneau în goană. Phao şi Akela erau pe Stâncă, iar mai jos de ei, tremurând de nerăbdare, aşteptau ceilalţi. Lupoaicele goneau în grabă mare cu puii spre culcuşuri, căci se ştia că atunci când se aude glas de pheeal răscolind pădurea, cei mici şi netrebnici nu au ce căuta pe afară. Prin noapte nu se mai auzi o vreme decât murmurul venit de la Waingunga şi vânturile domolite ale serii, trecând printre ramurile copacilor, apoi dintr-o dată de pe celălalt mal al apei porni urlet de lup. Lupul acesta nu putea fi din haitic, deoarece toţi erau adunaţi pe Stânca Soborului. Urletul trecu numaidecât într-un lătrat plângător şi deznădăjduit: "Dhol, dhol, dhol!", şi puţin după aceea se auziră paşii osteniţi ai fiarei urcând din greu peretele stâncii. Peste câteva clipe se arătă un lup costeliv, leoarcă de apă, şi cu vărgi roşii pe coaste. Una dintre labele dinainte îi era ruptă, iar din gură îi picura spumă.

Cum ajunse între cei adunaţi, se întinse la picioarele lui Mowgli şi începu să gâfâie din greu.

– Noroc la vânat! Cine duce haiticul? întrebă Phao cu gravitate.

– Noroc la vânat, răspunse străinul. Eu sunt *Wontolla*.

Aceasta însemna că e lupt de capul lui care îngrijeşte singur de lupoaică şi pui în culcuşul ascuns, cum e obiceiul la lupii din miazăzi. Wontolla mai înseamnă şi dezmoştenit care nu face parte din nici un fel de haiticuri. În timp ce gâfâia la picioarele băiatului, se putea vedea cum i se mişcau toate coastele din cauza bătăilor inimii.

– Cine se mişcă? întrebă Phao.

– Se mişcă dholul, dholul din Dekkan... câinele roşu, ucigaşul. S-au ridicat din miazăzi şi se îndreaptă spre miazănoapte.

căci Dekkan se spune că e deşert, şi sting totul în drumul lor. Când a răsărit luna nouă ai mei erau patru la număr. Eu cu lupoaica şi cei trei pui pe care îi scosesem să înveţe cum se vânează şi cum să se ascundă când trece căprioara, căci aşa este obiceiul la şes. La miezul nopţii i-am auzit zburdând împreună, dar în zorii zilei i-am găsit morţi pe toţi patru în iarba udă de rouă. Popor liber din junglă, patru aveam când luna nouă se urcase pe cer! Mi-am zis că trebuie să răzbun sângele vărsat şi m-am repezit pe urma dhol-ului.

– Câte capete sunt? întrebă Mowgli. Haiticul mârâi surd împrejur.

– Nici eu nu ştiu. Trei dintre ei însă nu vor mai ucide niciodată de aici înainte; dar la sfârşit m-au răzbit şi m-au gonit cum goneşti cerbul, aşa că am venit în trei picioare până la voi. Priviţi, popor liber al junglei!

Străinul întinse laba zdrobită care era neagră de sânge închegat. Pe coaste pielea îi era sfâşiată, iar la gât avea o muşcătură care sângera.

– Ia şi mănâncă, zise Akela, lăsând prada pe care i-o adusese Mowgli.

Lupul înfometat se repezi numaidecât asupra cărnii proaspete, iar după ce îşi astâmpără foamea, se întoarse spre adunare.

– Hrana pe care mi-o daţi nu are să vă fie în piedere, căci după ce voi mai prinde putere, voi vâna şi eu. Culcuşul meu e gol, dar era plin când a răsărit luna nouă şi datoria sângelui încă nu e plătită cu totul.

Phao îi auzi fălcile clempănind în timp ce fărâma oasele cerbului şi dădu din cap în semn de aprobare.

– Vom avea nevoie de cangea fălcilor tale, zise el. Puii de dhol se îndreaptă şi ei încoace?

– Nu sunt cu ei; sunt numai vânătorii roşii, câini tineri şi voinici aleşi din haitic.

Din spusele lui Wontolla, cei de faţă îşi dădură seama că dholul, câinele roşu, vestit vânător din Dekkan, a pornit la atac, şi haiticul ştia dinainte că, atunci când se apropie dholul, până şi tigrul fuge din calea lui şi le lasă prada vânată de el. Când se urnesc din şesuri, aleargă drept înainte şi se risipesc prin junglă, omorând şi sfâşiind tot ce le iese în cale. Cu toate că nu sunt nici atât de mari şi nici atât de vicleni cum sunt lupii, sunt totuşi foar-

te vânjoşi şi mulţi la număr. De aceea câinele roşu nu face haitic înainte de a fi cel puţin o sută care să se însoţească, toţi zdraveni şi voinici; lupii însă fac un haitic destul de temut chiar şi atunci când sunt mai puţini. Drumurile pe care le făcuse Mowgli îl duseseră de multe ori până la marginea coamelor acoperite de ierburi grase de la miazăzi, şi se întâmplase ca în Dekkan să găsească şi să vadă dholii dormind, sau jucându-se prin scorburile şi mărăcinii pe unde îşi aveau culcuşurile. Dar trecuse pe lângă ei cu scârbă, căci animalele acestea nu puteau adulmeca vânatul şi nici nu-l simţeau de departe, ca poporul din junglă; îi era silă de ei pentru că nu dormeau în peşteri, ci prin gunoaie şi între degetele de la picioare le creştea un fel de păr ţepos, pe când el cu toţi ai lui aveau tălpile goale. Ştia însă dinainte cât este de primejdios un haitic de dholi pornit la atac şi despre aceasta îi vorbise şi Hathi. Chiar Hathi se fereşte din calea lor când pleacă în iureş, căci până când nu mor până la unul sau nu mai au ce vâna, nu se opresc niciodată din drum.

Până şi Akela auzise câte ceva despre ei, de aceea se întoarse foarte liniştit spre Mowgli şi zise:

– E mai bine să mori cu haiticul, decât fără stăpân şi singur. Are să fie o vânătoare în lege şi cea din urmă pentru mine. Dar tu, frăţioare, care eşti pornit dintre oameni, vei mai trăi multe zile şi nopţi. Îndreaptă-te spre miazănoapte şi culcă-te liniştit, căci dacă va mai rămâne vreun lup în viaţă după ce vor trece dholii, lupul va veni la tine să-ţi spună ce a fost.

– Vorbe goale, răspunse Mowgli cu dispreţ. Nu cumva îmi cereţi să mă duc la iezere să prind zvârlugi şi să dorm în ramurile unui copac, sau poate să cer ajutorul lui Bandar-log şi să ronţăi la nuci în timp ce haiticul rămâne să aştepte încăierarea?

– Va fi o încercare pe viaţă şi pe moarte, răspunse Akela. Tu n-ai cunoscut până acum ce este dholul... ucigaşul cel roşu. Nici chiar vârgatul...

– *Aowa, aowa!* zise Mowgli în glumă. Odată am ucis şi eu o maimuţă vârgată, dar sunt sigur că Shere Khan ar fi fost în stare să-şi lase tigroaica pradă atacului câinilor roşii, numai el să poată scăpa. Eu însă îţi spun ca să ştii: tatăl meu a fost lup şi mama lupoaică şi frate am avut un lup cenuşiu (acesta azi n-are minte prea multă căci a îmbătrânit). De aceea, dacă vor veni dholii, de vor veni, să ştii că Mowgli cu poporul liber al junglei una sunt

în lupta care vine. Asta ţi-o jur pe amintirea taurului cu care am fost răscumpărat, taurul pe care Bagheera l-a plătit pentru mine, de mult, într-o vreme de care nimeni din haitic nu-şi mai aduce aminte, şi iarăşi vă spun, că dacă se va întâmpla ca eu să uit, să-şi aducă aminte copacii şi fluviul, şi să ştiţi că şi cuţitul meu poate face atâta slujbă haiticului cât pot face colţii cângilor voastre, şi cred că până acum fierul cuţitului meu n-a ruginit. Aceasta este vorba pe care v-o spun acum şi v-o las chezăşie.

– Om cu limba de lup, tu nu ştii ce va să zică un dhol, răspunse Wontolla. Eu nu caut decât să le plătesc datoria de sânge înainte de a mă fi sfâşiat în bucăţi. Haiticul lor înaintează încet, ucigând tot ce le iese în cale; mai aştept două zile ca să mai prind putere, şi mă voi întoarce ca să le plătesc datoria de sânge. Pe voi, popor liber din junglă, însă vă sfătuiesc să vă îndreptaţi spre miazănoapte şi să căutaţi ca o vreme să vă mulţumiţi cu hrană puţină, până când va trece haiticul lor, şi să vă feriţi, căci goana aceasta nu cunoaşte popas.

– Ascultaţi ce spune străinul, îl întrerupse Mowgli râzând. Noi, poporul liber, să ne ridicăm spre miazănoapte şi să ne hrănim cu şopârle şi guzgani de pe maluri de apă, iar lor să le lăsăm pradă tot vânatul pământurilor noastre, de frică să nu-i întâlnim în drum. Adică să stăm ascunşi şi pe ei să-i lăsăm să-şi facă de cap, până când vor binevoi să ne dea înapoi ceea ce este al nostru. Nu sunt decât nişte câini, dar nici câini, ci jigodii pribege fără culcuşuri şi cu păr pe tălpile picioarelor şi între degete. Jigodii roşii cu pântece galben care fată câte şase şi opt pui, întocmai ca şobolanul săltăreţ căruia i se zice Chikai. Fireşte, trebuie să ne ascundem din calea lor, şi să mergem, noi, poporul liber al junglei, să cerşim celor de la miazănoapte rămăşiţa putredă a vânatului lor, ca să ne hrănim. Cunoaşteţi zicătoarea: "La miazănoapte te rod păduchii în cotloane, la miazăzi îţi joacă puricii în spinare". Noi însă suntem chiar jungla; alegeţi acum într-un fel. Avem de făcut o vânătoare cum nu s-a mai pomenit, pentru haitic, pentru întreg haiticul, pentru culcuşuri şi pui, pentru cei care ucid în peşteri şi pe poteci, pentru lupii care gonesc ciuta, pentru cei mici şi pentru cei mari care aşteaptă hrana. Hotărâţi ca să mergem, să mergem cu toţii!

Din mijlocul haiticului se ridică un urlet prelung care clocoti ca un dangăt de clopot prin noapte, ăulind cu vuiet adânc, cum se aude când smulge furtuna copacii din culmi şi-l repede în prăpastie.

– S-a hotărât, s-a hotărât! răspunseră ei în cor.

– Să nu vă mişcaţi de aici, zise Mowgli întorcându-se spre cei patru, căci de aici înainte vom avea nevoie de fiecare cange de colţi. Phao şi Akela să pregătească planul de luptă şi să staţi gata, iar până atunci eu mă duc să văd cât de mare e haiticul repezit încoace.

– Dar aceasta e moarte sigură, strigă Wontolla, ridicându-se în două picioare. Ce poate face acesta care pleacă în pielea goală contra haiticului de câini roşii? Aduceţi-vă aminte că nici vărgatul...

– Se vede că tu eşti străin! strigă Mowgli din fugă, dar vom sta de vorbă după ce toţi câinii vor fi morţi. Noroc la vânat pentru toţi!

Întunericul îl înghiţi lacom şi băiatul se repezi înainte, abia stăpânindu-se. Nici nu se mai uita unde călca, şi cum era firesc, se împiedică şi căzu cât era de lung peste colacul inelelor lui Kaa, pitonul care pândea pe marginea apei o cireadă de cerbi coborâţi la adăpători.

– Kssha, făcu pitonul arătându-şi furculiţa limbii şi întorcându-se supărat spre el. Asta e treabă de care se face în junglă, să dai peste mine şi să-mi strici o noapte de veghe, când vânatul se arată atât de îmbelşugat?

– Ai dreptate, zise Mowgli ridicându-se, dar tocmai plecasem în căutarea ta, Cap Lătăreţ. Văd că de câte ori ne întâlnim eşti mai lung decât înainte şi grosimea trupului tău întrece lungimea braţelor mele. În junglă nu e nimeni care să se poată asemăna cu tine, bătrâne, înţeleptule şi cel mai voinic din neamul reptilelor, Kaa!

– Văd că ai început cântec nou. Unde vrei să ajungi? Nu e nici o lună de când un băieţoi înarmat cu un cuţit venise la trecătoarea dintre stânci şi a început să arunce în mine cu pietre şi să-mi pună tot felul de nume din care se pun numai pisicilor sălbatice, din cauză că adormisem la soare.

– Da, sforăiai de risipeai cerbii, în toate părţile, Cap Lătăreţ, şi păreai surd la şuierăturile mele care tocmai atunci ieşisem la vânat, răspunse Mowgli aşezându-se între inelele şarpelui.

– Da, şi acuma acelaşi băieţoi vine la Cap Lătăreţ cu vorbe bune, ca să-i spună că e cel mai înţelept, cel mai voinic şi cel mai

frumos din neamul lui Kaa, până când bietul Cap Lătăreț începe să creadă și își adună trupul inele ca să aibă pe ce se așeza băiețoiul... Ei, ce zici, ești bine acum? Crezi că Bagheera poate să-ți dea și ea un astfel de culcuș?

Kaa se făcuse colac și Mowgli se așeză în scaunul acesta viu, cum s-ar fi așezat pe o pernă de puf. După ce se așeză, întinse mâna prin întuneric, și pipăind gâtul încordat al lui Kaa, îl aduse și-l așeză pe umărul lui, apoi începu să-i povestească tot ce se întâmplase în noaptea aceea în junglă.

– S-ar putea să ai dreptate, când spui că eu aș fi un înțelept, zise Kaa după ce băiatul termină de povestit, dar să știi că sunt surd, altfel auzeam și eu acest pheeal. Nu e de mirare că cei care se hrănesc în junglă cu iarbă au început să se neliniștească. Câți câini au pornit la drum?

– Nu i-am văzut încă, am venit într-o fugă la tine. Tu ești mai bătrân decât Hathi, dar să știi, Kaa, adăugă el stăpânindu-se, că are să fie o vânătoare cum nu s-a mai pomenit, și puțini dintre noi vor mai vedea răsărind luna cea nouă.

– În afacerea asta te amesteci și tu? Adu-ți aminte că tu ești om și că ai tăi te-au alungat. Lasă lupii să se socotească ei cu câinele roșu, tu n-ai ce căuta între ei, căci ești om.

– Nucile care s-au scuturat acum un an au putrezit de mult, zise Mowgli. E adevărat că eu sunt om, dar îmi aduc aminte că azi-noapte am declarat că fac parte din haiticul lupilor, și am luat mărturie copacii și fluviul care curgea alături de mine, cerând să-și aducă aminte. Kaa, eu fac parte din poporul liber al junglei, până în clipa când dholii vor trece pe aici!

– Poporul liber, murmură Kaa, poate hoți liberi! De ce te bagi în primejdia asta de moarte, numai pentru amintirea lupilor care sunt morți de mult? Asta nu e vânătoare plăcută!

– Mi-am dat vorba chezășie, și vorba nu-mi va fi dată înapoi, decât după ce va trece haiticul de câini.

– Ngssh, șuieră pitonul mirat, asta schimbă povestea, căci vorba dată rămâne vorbă, chiar atunci când a plecat de la un om în pielea goală cum ești tu. Aveam de gând să te iau cu mine spre miazănoapte unde sunt mlaștinile. Așa însă uite ce zice Kaa...

– Gândește-te bine, Cap Lătăreț, ca să nu te bagi și tu în primejdia asta. Eu nu vreau să-ți iau vorba, căci știu...

– Bine, aşa să fie, răspunse Kaa. Nu-ţi voi da vorbă, dar spune-mi şi mie ce ai de gând să faci când vor sosi dholii?

– Haiticul va trebui să treacă fluviul Waingunga. Ziceam să-i aştept cu cuţitul şi, sfâşiindu-i cu colţii, i-am putea abate în josul apei, unde îi vom răcori.

– Dholul nu se întoarce din drum şi e fiară setoasă de sânge, lămuri Kaa. După întâlnirea asta nu va mai rămâne în viaţă nici picior de om, nici pui de lup, ci numai oase care vor luci în soare.

– Ei bine, dacă o fi scris să murim, vom muri, dar are să fie o încăierare cum n-a mai fost. Sunt tânăr şi peste capul meu n-au trecut prea multe ploi. Nu sunt nici prea înţelept şi nici prea voinic. Ai vreun alt plan mai bun decât acesta, Kaa?

– Peste mine au trecut sute de ploi. Hathi încă nu-şi schimbase dinţii de lapte pe vremea când dâra lăsată în pulbere de mine se vedea destul de largă. Ţi-o jur pe primul ou de şarpe că eu sunt mai bătrân decât mulţi copaci din junglă şi am văzut toate câte s-au întâmplat pe aici.

– Bine, dar acesta e vânat nou. Dholii n-au trecut niciodată până acum pe potecile bătute de noi.

– Ce va fi, a mai fost şi altădată. Ceea ce se va întâmpla acum, nu poate fi altceva decât întâmplări din anii ale căror amintiri s-au pierdut în uitare. Stai liniştit până când îmi fac socoteala vârstei.

Mowgli rămase un ceas şi mai bine între inelele şarpelui, jucându-se cu cuţitul, în timp ce pitonul stătea cu capul întins şi nemişcat pe iarbă şi se gândea la tot ce auzise, tot ce pătise şi tot ce văzuse de când ieşise din găoace. Părea că luminile ochilor i se tulburaseră, căci erau ca opalele moarte, iar, din când în când, mişca legănându-şi capul pe dreapta şi pe stânga, parcă ar fi vânat ceva prin vis. Mowgli aţipise, căci ştia că înainte de a pleca la vânat, nimic nu e mai bun decât somnul şi se obişnuise să adoarmă la orice ceas, fie din zi, fie din noapte.

Într-un târziu simţi că sub el trupul lui Kaa a început să se umfle şi să crească, apoi se întinse şi se auzi un sunet ca atunci când scoţi o sabie din teacă.

– Mi-au trecut prin minte umbrele toate ale anilor stinşi, zise pitonul, cu toţi copacii căzuţi, cu elefanţii bătrâni şi colţurile stâncilor care erau pleşuve înainte de a creşte muşchiul pe ele. Tu mai trăieşti, piciule?

– Abia s-a înălțat luna pe cer, răspunse Mowgli. Nu prea înțeleg ce vrei să spui...

– Șșșh! făcu pitonul, acum sunt din nou Kaa; bănuiam că n-a putut trece prea multă vreme. Hai să mergem acum la fluviu și-ți voi arăta cum trebuie să ne apărăm contra dholilor.

Se îndreptă și începu să coboare ca o săgeată spre Waingunga, apoi se băgă sub unda care acoperea Stânca Împăcării, cu Mowgli alături.

– Nu înota, urcă-te la mine în spinare, frățioare, căci voi merge foarte repede.

Mowgli își trecu brațul stâng în jurul șarpelui, dreptul și-l lăsă moale în lungul trupului, iar picioarele și le împreună întinzându-le în urmă. Kaa începu imediat să urce la deal cu o iuțeală cum numai el o cunoaște. În timp ce apa vâjâia în pieptul lui Mowgli, trupul îi sălta pe unda înspumată, pe care o despica pitonul. La depărtare de aproape două mile mai sus de Stânca Împăcării, apele fluviului Waingunga sunt sugrumate între pereții de stânci care se ridică pe țărm la înălțime de vreo sută de metri și printre acestea puhoiul se repede grăbit, ca iazul de moară, trecând stăvilarul de stânci. Mowgli însă nu tresări văzând furia apelor, căci pe el nu-l putea înspăimânta nici o apă din lume. Se uita la pereții de stâncă lucie care se ridicau deasupra lui și începu să adulmece neliniștit împrejur, căci în aer se simțea un miros dulce-acrișor ca de furnicar pe vreme de ploaie. Instinctiv își băgă capul în undă și nu mai ieși la suprafață decât atunci când trebuia să respire. Kaa își înfășură coada de două ori în jurul unei stânci ascunse sub apă și se opri, așezându-l pe băiat pe unul din inelele trupului pe care îl făcuse colac.

– Aici sunt sălașurile morții, zise băiatul, de ce ne apropiem de locul acesta?

– Poporul doarme, răspunse Kaa în șoaptă. Hathi nu se ferește niciodată din calea vărgatului, dar amândoi se feresc din drumul pe unde trec dholii, iar aceștia se spune că niciodată nu se sperie de nimic. Ce zici, crezi că se vor abate din cale când vor vedea în fața lor micul popor dintre stânci? Spune, stăpâne al junglei, cine este cel mai tare pe aceste meleaguri?

– Cei de aici, zise Mowgli. Aici sunt sălașurile morții. Hai să ne întoarcem.

– Nu te mişca; uită-te bine cum dorm. Pe aici nu s-a schimbat nimic din vremea când eu nu eram mai lung decât braţul tău.

Stâncile roase de ape şi bătute de vânturi din această strâmtoare a fluviului Waingunga slujeau, de când se pomeneşte jungla, drept culcuşuri pentru măruntul popor dintre stânci care erau albinele sălbatice ale Indiei, gâze harnice şi mereu pornite pe harţă. Mowgli ştia dinainte că la depărtare de jumătate de milă împrejur se oprea orice potecă pornită din junglă spre pământurile lor. De veacuri se statorniciseră între stânci aceste înaripate şi roiau în adâncul scorburilor unde nu puteau pătrunde nici oameni, nici fiare. Pe pereţii ca de marmură ai stâncii, în ambele maluri de piatră atârnau ciorchini de roiuri negre ca nişte perdele uriaşe pe care nici omul, nici furia apelor, nici focul, nu le puteau atinge. Mowgli se dădu la fund, căci ştia că acestea erau milioanele de albine negre care îşi făceau somnul. Pe pereţii feriţi de vânturi se vedeau fagurii vechi ai roiurilor din anii trecuţi, ca nişte trunchiuri uriaşe de copaci putreziţi, şi fagurii proaspăt duraţi ai roiurilor tinere, întinşi între rădăcinile şi lianele uriaşe care coborau pe pereţii de stâncă. Prin liniştea sumbră se auzea zumzetul simţit al lucrătoarelor care clădeau fagurii încărcaţi de miere din care picura lichidul de aur, prelingându-se pe ramurile subţiri. Pe mal, ceva mai sus, era un prund în mijlocul căruia se vedea o movilă de faguri şi miere risipită din prisosul anilor nenumăraţi care trecuseră. Pe movila aceasta, înaltă de cinci coţi, se vedeau albinele moarte, trântori aruncaţi din stupi, cu aripile frânte, lăcuste şi bondari, faguri zdrobiţi, coropişniţe şi molii care veniseră atrase de mirosul mierii, iar pe deasupra lor era presărat un strat subţire de praf negru. Mirosul dulce-acrişor care plutea în aer era de ajuns ca să sperie toate vieţuitoarele fără aripi primprejur care ştiau ce înseamnă să te apropii de sălaşurile măruntului popor dintre stânci.

Kaa înaintă prin fluviu la deal, până ajunse pe un banc de prundiş de la intrarea strâmtorii.

– Uite vânatul din anul acesta, zise pitonul.

Pe malul din apropiere se vedeau scheletele a doi cerbi tineri şi al unui bizon. Mowgli îşi dădu numaidecât seama că oasele rămase pe mal nu fuseseră atinse nici de lup, nici de şacal, căci erau în aceeaşi poziţie cum căzuseră.

– Se vede că au trecut dincoace de hotarul oprit. Pesemne nu aveau ştire de ce-i aşteaptă şi poporul de albine i-a omorât, zise Mowgli. Hai să plecăm înainte de a se deştepta din somn.

– Nu se deşteaptă înainte de revărsatul zorilor, şi acum să-ţi spun ceva: demult, căci au trecut de atunci multe rânduri de ploi, un cerb gonit din cotloanele lui din miazăzi venise încoace cu haiticul pe urma lui. El nu cunoştea jungla şi când a ajuns înspăimântat la fluviu, a sărit în prăpastie. Haiticul adulmeca urma şi nu se uita înaintea lui şi nici nu-l vedea. Soarele era sus pe cer şi poporul albinelor venea întărâtat ca un puhoi. Cei din fruntea haiticului săriră şi ei în Waingunga, dar muriră cu toţii înainte să fi ajuns până la apă. Cei care nu apucaseră să sară muriră acolo în vârful stâncilor, cerbul însă a scăpat cu viaţă.

– Cum se poate?

– A scăpat pentru că el a sărit în valuri înainte ca poporul albinelor întărâtate să se fi trezit la vuietul pe care îl făcuse goana lui, şi l-au acoperit valurile până să pornească poporul la atac. Dar cei din haitic, care s-au repezit după el, au murit cu toţii, duşi la fund de greutatea roiurilor care s-au aşezat pe ei.

– Va să zică cerbul a scăpat? întrebă Mowgli din nou.

– Cel puţin n-a murit atunci, cu toate că pe el nu l-a aşteptat nimeni sub apă, ca să-l primească în cădere şi să-l scoată din mijlocul valurilor: un trup viguros şi greu, cum ar fi cel al lui Cap Lătăreţ, care îl va aştepta pe pici când îl vor goni toţi dholii haiticului din Dekkan. Tu ce ai de gând să faci? întrebă Kaa, aducându-şi capul pe umărul băiatului şi sâsâindu-i pe sub ureche. După câtva timp, băiatul răspunse domol:

– Asta ar însemna să alergi singur în gura morţii, dar cu toate acestea, Kaa, trebuie să ştii că tu eşti cel mai înţelept din junglă.

– Asta mi-au spus-o mulţi înaintea ta. Acum uite ce este: dacă dholii te vor urmări...

– E mai mult decât sigur că mă vor urmări, dar, dacă ar şti ei câţi ghimpi ţin eu gata să le intre pe sub piele...

– Dacă te vor urmări, şi te vor urmări cu ochi însângeraţi de furia goanei, fără să vadă nimic în jurul lor decât umerii tăi, toţi cei care nu vor muri acolo sus pe stânci, vor muri fie aici, fie mai jos, în valurile apei, căci poporul albinelor se va ridica şi se va repezi după ei, să-i înece. Apele din Waingunga sunt întotdeauna flămânde de hoituri, şi ei nu îl vor avea pe Kaa ca să-i ţină la

suprafață, ci vor fi împinși de valuri în josul fluviului spre vârtejurile din apropierea culcușurilor Seeonee și aici haiticul tău îi va putea lua de beregată pe cei care vor mai trăi.

– *Ahai! Eowawa!* Nici ploile pe vreme de secetă n-ar putea să cadă mai bine. Mai rămâne să vorbim acum despre goană și despre săritura din vârful stâncilor. Mă voi arăta în calea dholilor pentru ca ei să se ia după mine.

– Ai văzut stâncile acestea care se ridică deasupra noastră, din partea de pe uscat, nu de pe fluviu?

– Nu le-am văzut, căci la asta nu m-am gândit până acum.

– Du-te și le vezi; pământul e putred pe acolo și tăiat de ape, așa că în toate părțile sunt numai șanțuri și gropi. Dacă ți-ar scăpa piciorul într-o groapă fără să fi știut dinainte, se termină goana fără bătaie de cap. Ascultă, eu te voi lăsa aici și, de dragul tău, numai al tău, voi duce haiticului vorba, în ce loc trebuie să aștepte câinii din Dekkan. Eu însă nu fac niciodată cârdășie cu lupii, și ceea ce fac acum pentru tine, n-aș face nici pentru mine.

Când pitonului nu-i place mutra cuiva, e în stare să-i facă mai multe pocinoage decât oricare dintre viețuitoarele junglei, doar singură Bagheera îl întrece. În timp ce înota acum în josul apei, în fața stâncilor dădu peste Phao și Akela, care ciuleau urechile ca să prindă zvonurile ce se stingeau în întunericul nopții.

– Hșșh! făcu pitonul oprindu-se înveselit în fața lor. Dholii vor veni aduși de valurile apei, așa că, dacă nu vă temeți de ei, i-ați putea omorî când vor ajunge la vârtejuri.

– Când vor începe să sosească? întrebă Phao.

– Dar piciul meu unde este? se amestecă Akela grăbit.

– Vor sosi când vor vrea, așteptați și veți vedea. Cât despre piciul tău, căruia i-ai luat vorba chezășie ca să-l trimiți în gura morții, el e cu mine. Și dacă în ceasul acesta nu e încă mort, aceasta s-a întâmplat nu din vina ta, jigodie căruntă și cu pielea dubită. Așteaptă dholii să sosească aici și fii mulțumit că piciul și cu mine suntem de partea ta.

Kaa o porni înapoi în susul fluviului și cât ai clipi se încolăci din nou pe colțul de stâncă de unde plecase, apoi ridică privirea spre coama de stânci de deasupra lui. Peste câteva clipe văzu trupul lui Mowgli profilându-se pe cerul înstelat și imediat după aceea se auzi un vâjâit în aer, pe urmă un răbufnit și, în clipa următoare, băiatul era din nou așezat între inelele elastice ale pitonului.

– Nu e lucru mare să faci noaptea o astfel de săritură, zise Mowgli, căci uneori am sărit şi de la înălţime de două ori mai mare, numai de plăcere; pământul împrejur însă e foarte rău, şi plin de mărăcini şi de scorburi încărcate de roiuri. Am acoperit cu lespezi de piatră cele trei scorburi pe care le-am întâlnit. Când voi trece din nou pe acolo, le voi da la o parte cu piciorul, aşa că roiul înfuriat se va repezi după mine.

– Acestea sunt vorbe şi vicleşuguri de-ale oamenilor. Tu eşti băiat deştept, dar să ştii că poporul mărunt e întotdeauna pornit pe bătaie.

– Nu, dragul meu, căci trebuie să ştii că, în clipa când se arată zorile, jur împrejur toate zburătoarele se odihnesc câteva clipe. Eu voi ieşi în calea dholilor de cum se va crăpa de ziuă, deoarece câinii din Dekkan vânează mai bine pe lumină. Acum haiticul este pe urmele însângerate pe care le-a lăsat Wontolla.

– Dholul nu pierde niciodată urma însângerată, şi nici nu o părăseşte, întocmai cum nici Chil nu părăseşte stârvul de bizon pe care l-a găsit căzut, răspunse Kaa.

– Ei bine, în cazul acesta voi avea grijă să-l pun, dacă voi putea, pe o nouă urmă de sânge care să fie chiar sângele lui, ca pe urmă să-l fac să muşte din ţărână. Tu, Kaa, mă vei aştepta aici, până când voi sosi cu haiticul de dholi după mine.

– Bine, dar ce se întâmplă dacă te vor ucide în junglă sau dacă te atacă albinele înainte să sari în fluviu?

– Cu vânatul de mâine, să aşteptăm până mâine, răspunse Mowgli întrebuinţând o zicătoare din junglă. Mai ai timp să-mi cânţi prohodul şi după ce voi muri. Noroc la vânat! zise băiatul, apoi, desfăcându-şi braţul de pe gâtul lui Kaa, îşi dădu drumul. Apele fluviului îl luară ca pe un buştean purtat de zăpor şi băiatul se îndreptă spre malul din faţă unde apele erau mai scăzute şi se scurgeau peste prunduri. Începu să râdă înveselit, căci nimic nu-i plăcea mai mult decât să înfrunte moartea, şi astfel să arate junglei că el este stăpânul.

Înainte de aceasta avusese de multe ori ocazia să ridice, cu ajutorul lui Baloo, fagurii roiurilor pe care îi găseau în scorburile copacilor, şi ştia dinainte că albinele nu pot suferi mirosul de usturoi păsăresc. De aceea smulse mai multe fire şi, luând o ramură, o coji de scoarţă ca să facă un curmei, apoi apucă pe urmele lăsate de Wontolla care duceau spre miazăzi, de la culcuşuri

până la depărtare de cinci mile. În drum se uită cu băgare de seamă printre copacii din stânga și din dreapta pe lângă care trecea, făcând o gură de aulea pădurea.

– La început eu am fost Mowgli brotăcelul, pe urmă am fost puiul de lup, iar mai târziu spuneam că sunt lup. Va trebui să fiu acum Mowgli maimuța, înainte de a deveni un cerb gonit de haitic, ca pe urmă să devin om, murmură băiatul pipăind tăișul cuțitului pe care îl purta atârnat la gât.

Urmele pătate de sânge negru ale lui Wontolla duceau spre miazănoapte către un hățiș de pădure cu copaci foarte deși, care se întindeau în rarişte până la două mile depărtare de stâncile unde erau roiurile de albine. De la ultimul copac din marginea rariștei era loc liber, acoperit numai de tufe care cu greu ar fi putut să ascundă chiar un lup. Mowgli trecu agale pe sub copacii rariștei, măsurând distanța de la copac la copac, și din când în când încerca să sară de pe o cracă pe cealaltă. Când ajunse în luminiș, se opri și iscodi împrejurimea mai bine de un ceas. După aceea se întoarse din nou pe urmele lăsate de Wontolla și se urcă într-un copac ale cărui crăci atârnau cam la opt coți deasupra pământului. Aici stătu fără să facă nici o mișcare, doar că, din când în când, își ascuțea tăișul cuțitului pe tălpile picioarelor și murmura în șoaptă câte un cântec pe care nimeni nu l-ar fi putut auzi.

Puțin înainte de amiază, pe când soarele dogorea în toi, auzi un ropot surd, pricinuit de alergătura dholilor care veneau în goană pe urmele lui Wontolla, și o duhneală nesuferită îneca aerul. Văzut de sus, dintre ramurile copacului, dholul nu era nici pe jumătate atât de mare ca lupul, dar Mowgli știa că fiarele acestea aveau picioarele ca arcurile de oțel și fălcile ca o menghină. Băiatul văzu botul cu nările dilatate al unui dhol roșcat cum adulmeca urmele însângerate, și-i strigă de departe: "Noroc la vânat!"

Fiara se opri și ridică fruntea, iar în urma ei se bulucira cete-cete, câinii roșcați cu cozile ca măturoaiele, lați în piepturi și curmați de șale, dar cu fălcile lacome de sânge. Dholii sunt animale care trec drept nesimțite și nici la ei în junglă nu știu de prea multă omenie. Mowgli băgă de seamă că la tulpina copacului trebuie să fi fost cel puțin două sute la număr, dar cei care conduceau haiticul adulmecau înainte urmele lui Wontolla și căutau să-i urnească pe ceilalți din loc. Trebuia să împiedice numaidecât

plecarea, altfel fiarele soseau la culcuşurile lupilor cu ziua, de aceea Mowgli trebuia să-i facă să mai întârzie până se întunecă.

– Cine v-a spus să intraţi în junglă? întrebă băiatul.

– Toate junglele sunt ca şi jungla noastră, răspunse unul dintre dholi şi-şi arătă colţii ascuţiţi. Mowgli se uită în jos batjocoritor şi dădu un şuier strident, ca şobolanul săltăreţ din Dekkan căruia îi zice Chikai, dându-le să înţeleagă cu aceasta că în faţa lui nu preţuiau mai mult decât un Chikai. Haiticul se îngrămădi în jurul copacului şi cel care îi conducea începu să latre furios şi să-i răspundă că pentru el Mowgli nu este altceva decât o maimuţă. Drept răspuns, băiatul întinse piciorul gol spre dholul înfuriat şi-i arătă degetele. Gestul acesta fu de ajuns ca să înfurie întregul haitic, căci celor care au păr pe tălpile picioarelor şi între degete nu le place să le aduci aminte de aşa ceva. Mowgli îşi retrase repede piciorul, căci dholul se repezi în sus, şi plecându-se spre el, îi zise în bătaie de joc: "Câine, câine roşu, întoarce-te în Dekkan unde te aşteaptă şopârlele şi fratele tău, şobolanul Chikai, câine roşu; du-te să-ţi găseşti fraţii cei cu păr între degetele de la picioare, ce cauţi pe aici?!" şi din nou întinse piciorul spre el.

– Dă-te jos maimuţă năpârlită, până nu te facem să cazi de foame dintre ramurile copacului, urlă câinele.

Mowgli nici nu aşteptă altceva; de aceea se aşternu între ramuri şi lăsă braţul drept să-i bălăbănească spre ei, apoi începu să le spună tot ce ştia despre apucăturile, despre obiceiurile, despre căţelele şi despre puii lor. Trebuie să ştiţi că nu este nici un fel de grai care să se poată asemăna cu cel întrebuinţat de vieţuitoarele din junglă când vor să-şi arate dispreţul sau ura faţă de altele pe care nu le pot suporta în apropierea lor. Dacă aţi cunoaşte acest grai, v-aţi da mai uşor seama că altfel nici nu poate fi. Când îi spusese lui Kaa, pitonul, că are o mulţime de ghimpi pentru pielea dholilor, Mowgli nu exagerase deloc. La vorbele lui, dholii începură să mârâie în semn de protest, pe urmă începură să urle înfuriaţi şi din gurile înspumate le curgeau balele, în timp ce se ridicau în două labe şi încercau să se repeadă în sus spre el. Căutară să răspundă insultelor lui, dar răspunsurile lor erau ca şi cântecul unui căţel care ar fi avut de spus ceva lui Kaa atunci când era furios, şi în timp ce Mowgli îşi legăna braţul deasupra lor, gata în orice clipă de atac, picioarele i se încolăciseră în jurul unei crăci. Dholul care conducea haiticul sărise de

câteva ori spre el, dar băiatul nu îndrăznise până acum să-l lovească, de teamă să nu greşească lovitura. Câinele, întărâtat de vorbele lui, se repezi o dată furios şi săltă cam la şapte coţi de pământ. Braţul lui Mowgli se întinse după el ca o mlădiere de şarpe şi-l apucă de ceafă înainte de a cădea pe pământ. Cu stânga scoase cuţitul şi-i reteză coada din rădăcină, apoi îi dădu drumul în mijlocul haiticului. Creanga pe care se aşezase se înclinase sub greutatea lor şi era cât pe-aci să-şi piardă echilibrul şi să cadă în mijlocul haiticului, dar cu picioarele se ţinea bine şi câinele se zbătea în strânsoarea lui ca un şacal bătut, încercând să scape. Când se pomeni fără coadă în mijlocul celorlalţi care jăpăiau întărâtaţi, săltând pe picioarele dinapoi, haiticul se buluci din nou spre tulpina copacului. Mowgli îşi dădu seama că de aici înainte nu va mai avea nici o grijă; haiticul nu va pleca înainte de a-l ucide pe el, sau înainte ca el însuşi să fi ucis toţi dholii, până la unul. Îi văzu că se aşează roată în jurul copacului şi aşteaptă cu capetele ridicate în sus, ceea ce însemna că sunt hotărâţi să-l aştepte până ce se va da jos. Se urcă mai sus în ramurile copacului şi, găsind o cracă, se aşternu să doarmă.

După trei sau patru ceasuri de somn, se trezi şi începu să numere dholii de la tulpina copacului. Erau toţi la număr, căci nu plecase nici unul şi aşteptau cu surlele ridicate spre el, ca nişte fantome cu ochii scăpărând prin întuneric. Soarele începuse să cadă în asfinţit. Peste jumătate de ceas poporul mărunt dintre stânci se întorcea de la munca zilei, şi de cum începe să se îngâne ziua cu noaptea, câinele roşu îşi pierde îndrăzneala.

– Nu era nevoie să mă păziţi cu atâta grijă, zise Mowgli întinzându-se între ramuri; cu toate acestea îmi voi aduce aminte de slujba bună ce mi-aţi făcut-o. Văd că sunteţi dholi adevăraţi, dar mai văd că sunteţi cam mulţi la număr. Tocmai de aceea am hotărât să nu-i mai dau coada înapoi celui care se hrăneşte cu şopârle. Ce zici de asta, câine roşu, eşti mulţumit?

– Să ştii că eu îţi voi depăna maţele pe ramuri, urla conducătorul haiticului, muşcând cu furie tulpina copacului.

– Asta nu prea cred, dar uite ce, înţelept şobolan din Dekkan: de aici înainte se vor naşte o mulţime de căţei roşii fără coadă, cu un pămătuf însângerat care va duhni în căldura amiezii când nisipurile încep să se înfierbânte. Întoarce-te în culcuşul tău, câine

roşu, şi spune alor tăi că o maimuţă ţi-a retezat coada. Nu vreţi să plecaţi? Atunci haideţi cu mine, căci veţi avea de învăţat câte ceva.

Începu să salte din cracă în cracă, aşa cum făcea neamul Bandar-log din junglă, repezindu-se din vârful unui copac în ramurile celui mai apropiat, cu haiticul care se ţinea după el, ridicând râturile înfometate spre ramurile care se agitau. Din când în când se prefăcea că-şi pierde echilibrul şi haiticul se repezea furios ca să-l rupă cu colţii, îngrămădindu-se de-a valma. Era un spectacol ale cărui lumini aprindeau flăcări pe trupurile zbârlite ale haiticului care venea gâfâind. După ce ajunse la ultimul copac, înainte de a da în luminiş, scoase legătura de usturoi şi se frecă pe tot trupul cu multă grijă, în timp ce mai jos de el dholii urlau pe întrecute.

– Maimuţă cu glas de lup, să nu-ţi închipui că-ţi vei putea schimba mirosul, căci până în clipa când te vom vedea mort, noi nu te slăbim.

– Ia-ţi coada, strigă băiatul, aruncând coada tăiată între copacii pădurii prin care trecuse. Haiticul se repezi numaidecât după ea.

– Şi-acum veniţi după mine până când voi cădea mort.

Mowgli îşi dăduse drumul pe tulpina copacului şi fugea de-i sfârâiau călcâiele spre stâncile morţii, înainte de a fi băgat de seamă haiticul ce are de gând să facă. Când se treziră, dădură un urlet prelung şi se repeziră după el în goană domolită care, până la capăt, te face să cazi cu sufletul la gură în mijlocul potecii şi să aştepţi clipa când vei fi sfâşiat. Mowgli însă ştia că, atunci când aleargă grămadă, goana lor este mult mai înceată decât a haiticului lupilor, altfel nici nu ar fi îndrăznit să alerge aproape două mile în câmp deschis. Dholii erau siguri că la urma urmei tot îl vor sfâşia şi tot atât de sigur era şi Mowgli că de acum înainte îi va duce unde va vrea el. Totul era să se ţină aproape de el, ca nu cumva să se întoarcă din drum înainte de vreme. Alerga cu paşi măsuraţi şi în urma lui era dholul cel fără coadă, la depărtare de cel mult cinci metri, iar după el venea haiticul gonind cu capul în pământ şi desfăşurat pe o întindere de cel puţin jumătate de milă, înnebunit de furia sângelui care îi gâdila nările şi-i îndemna la drum. Căută să păstreze depărtarea dintre el şi câini controlându-şi fuga după ciocăneala de labe ce se auzea pe urma lui, şi cu gând să dea ultimul iureş, după ce va ajunge între stâncile albinelor.

Măruntul popor dintre stânci se adunase devreme în cuiburi, căci trecuse vremea primelor flori, dar la cei dintâi paşi care răsunară pe deasupra scorburilor în care dormeau albinele, lui Mowgli i se păru că aude un vuiet surd, ca şi cum pământul din jurul lui ar fi început să se năruie. Imediat se repezi înainte şi începu să alerge cu deznădejde, cum nu alergase niciodată în viaţa lui până acum, şi la fiecare pas răsturna câte una din lespezile pe care le aşezase peste gura scorburilor în care dormeau albinele. Din adâncul acestora începu să scape un miros dulce acru de miere trezită. În clipa următoare, auzi mugetul ca de ape care rup stăvilarele şi pe urma lui se ridică o trâmbă întunecată de nori; la câţiva paşi era fluviul Waingunga şi în fund, la suprafaţa apei, capul şlefuit ca un diamant al pitonului. Se opinti din toată puterea, şi sări în adânc, tocmai în clipa când dholul cel fără coadă muşcă în gol alături de el, apoi se pomeni prins în colacul inelelor lui Kaa, şi în jurul lui apele înspumate vâjâiau în vârtejuri. Nu avea nici o înţepătură pe trup, căci mirosul de usturoi ţinuse departe poporul albinelor de el în timp ce trecuse pe deasupra scorburilor. Trupul lui Kaa îl săltă deasupra undei furioase, în timp ce din culmea stâncilor începură să plouă în apă vălătuci grei înveliţi în roiuri de albine; dar înainte să fi ajuns la suprafaţa fluviului, roiul albinelor se ridică din nou spre culme, şi în josul apei pornea de-a berbeleaca stârvul câte unul dhol înţepat de moarte. În înălţime se auzea lătratul furios al câinilor opriţi pe malul de deasupra căruia se auzea ca un muget surd uriaşul zumzet al roiurilor răscolite. Ici, colo câte un câine dăduse în crăpăturile stâncilor şi intrase între roiuri, unde muşca deznădăjduit, zbătându-se în toate părţile şi fărâmând fagurii pustiiţi, ca pe urmă să iasă prin cine ştie ce canal care comunica mai jos cu apele fluviului, urmărit până şi mort de norul albinelor care îl petreceau până dincolo de stâncile morţii. Alţii făcuseră saltul prea scurt şi rămăseseră spânzuraţi în crăcile copacilor căţăraţi pe peretele stâncilor, ca o desagă acoperită de furnicarul aducător de moarte. Cei mai mulţi însă, înnebuniţi de veninul lăsat de înţepături, se repeziră de-a dreptul în fluviul ale cărui ape, cum spunea pitonul, erau mereu înfometate.

Kaa îl ţinu pe Mowgli strâns până în clipa când simţi că i s-a liniştit respiraţia, apoi se întoarse spre el şi-i spuse:

– Acum nu se poate să mai stăm aici, căci roiul albinelor s-a mişcat în lege. Hai să coborâm în josul fluviului.

Mowgli începu să coboare pe Waingunga, înotând la suprafaţă cu cuţitul în mână şi dându-se la fund, de câte ori simţea nevoia şi putea.

– Ia-o încetişor băiete, ia-o încetişor, căci cu cangea unui singur dhol nu se poate să stingi o sută de vietăţi, cel mult dacă colţul ar fi al unei cobre; nu uita că mulţi dintre dholi au sărit în apă de cum au simţit că se mişcă poporul albinelor. Toţi aceştia sunt teferi şi coboară acum la vale pe Waingunga.

– Cu atât mai multă treabă se va găsi pentru cuţitul meu. *Phai!* chiui băiatul, ia te uită cum vine norul de albine după noi, apoi se dădu din nou la fund, căci suprafaţa apei era împânzită de roiurile de albine întărâtate care se repezeau cu ghimpii otrăviţi la tot ce întâlneau în cale.

– Liniştea niciodată nu strică, zise Kaa, ai cărui solzi nu puteau fi străpunşi de ghimpii albinelor, şi nu uita că ai în faţa ta noaptea întreagă ca să duci această vânătoare până la capăt. Auzi cum urlă câinii!

Aproape jumătate din haitic băgase la vreme de seamă în ce cursă au căzut tovarăşii lor, de aceea făcură numaidecât cale întoarsă şi se repeziră în fluviu tocmai acolo unde malurile începeau să se depărteze unul de altul şi apele făceau baltă spre vaduri. Lătratul lor furios şi ameninţările neputincioase contra maimuţei din copaci, care-i făcuse de ruşine, se amestecau cu horcăitul celor care mureau de înţepăturile albinelor repezite pe urma lor. Ca să stea nemişcaţi pe ţărm, ar fi însemnat să aştepte moartea şi atâta lucru ştia fiecare din haitic. Furia apelor îi târa pe cei care săriseră în valuri tot mai jos spre dulbinele adânci de la Stânca Împăcării, dar şi aici îi aşteptau roiurile furioase ale albinelor şi îi siliră din nou să intre în valurile adânci care clocoteau întărâtate în jurul lor. Mowgli îl auzi pe cel fără coadă îndemnându-şi tovarăşii să nu se lase până când nu vor stârpi şi cel din urmă lup din haiticul Seeonee. În clipa aceasta, între cei care pluteau în faţa lui, auzi pe cineva strigând.

– Apa înspumată aduce urme de sânge; mi se pare că cineva ucide pe urma noastră, şi se auziră cângile colţilor clămpănind sec prin întunericul tot mai des al serii.

Mowgli se dădu la fund ca o vidră şi trecu pe sub pântecele dholului înainte ca acesta să fi avut timp să mai clămpănească şi a doua oară din fălci, iar în clipa următoare unda apei se pătă de sângele gros al fiarei care rămase moale şi se întoarse cu labele în sus, repezită de ape la vale. Haiticul de dholi încercă să se întoarcă, dar valurile repezi îl târa înainte, iar ghimpii albinelor care veneau din urmă îi săgeta în capete şi în urechi, în timp ce din fundul întunericului spre care se duceau, urletele lupilor Seeonee se ridicau tot mai ameninţătoare, răscolind liniştea pustietăţilor din junglă. Mowgli se dădu din nou la fund şi iarăşi pieri de pe luciul apei unul dintre dholi, ca pe urmă să apară cu labele în sus dus în voia apei; şi iarăşi se ridică glasul de ponos al celor care păzeau haiticul din urmă. Unii urlau furioşi strigând comandantului să iasă la ţărm, alţii cereau să se întoarcă fără întârziere la Dekkan, iar cei mai îndrăzneţi îl ameninţau pe Mowgli cu moartea, de cum va apărea la lumină.

– Ajung la luptă învrăjbiţi, zise Kaa, asta înseamnă că haiticul începe să slăbească. Ce a mai rămas de făcut, e pentru fraţii tăi care aşteaptă la cotitura fluviului. Poporul albinelor se întoarce în culcuşuri. Ne-a petrecut destul. Acum mă întorc şi eu, căci nu fac niciodată cârdăşie cu lupul. Noroc la vânat, frăţioare, şi nu uita că dholul se repede la pântece, nu la gât.

Pe mal, se arătă, venind în goană, un lup în trei picioare care sărea ca ieşit din minţi şi se tăvălea prin iarbă, zbârlindu-şi spinarea şi ridicându-se pe labele dinapoi, ca şi când s-ar fi jucat în faţa culcuşului cu puii. Era Wontolla, pribeagul, care nici nu lătra, nici nu urla, ci continua să alerge jucându-se pe ţărm alături de dholii care se luptau cu valurile. Haiticul era ostenit de lungul înotat şi blănurile de pe ei îi trăgeau la fund, iar cozile stufoase veneau pe urma lor ca nişte bucăţi de lemne grele; erau frânţi de trudă încât nu mai lătrară ci priveau tăcuţi la cei doi ochi de jeratic care îi urmăreau de pe ţărm.

– Proastă vânătoare cea de azi, exclamă unul dintre dholi.

– Din contră, e vânătoare bogată, răspunse Mowgli care răsări alături de el şi-i înfipse cuţitul între umeri, ferindu-se să nu fie apucat de cangea dholului în agonie.

– Tu eşti acolo, piciule? se auzi glasul lui Wontolla clocotind pe deasupra apelor tulburi.

– Întreabă-i pe cei morți, străine, sau nu ai văzut cum îi cară valurile? răspunse Mowgli. I-am făcut să muște țărâna și i-am batjocorit în toate chipurile pe lumina zilei; cel care duce haiticul nu mai are nici coadă, dar au mai rămas câțiva și pentru tine. Ce zici, să-i cobor mai la vale?

– Mai am vreme să aștept, căci noaptea abia a început, răspunse Wontolla.

Urletul lupilor din haiticul Seeonee se auzea tot mai desluşit. "Pentru haitic, pentru întregul haitic!", acesta fusese cuvântul de ordine când Mowgli plecase. La o cotitură de apă, valurile ridicară dholii pe prundurile unde era vadul chiar în fața culcușurilor Seeonee. Când văzură unde sunt, își dădură seama de greșeala pe care o făcuseră, dar era prea târziu. Trebuiau să se oprească cel puțin jumătate de milă mai la deal, ca să atace pe țărm. Pe marginea apei se vedeau ochii fiarelor Seeonee arzând ca un șirag de opaițe și tăcerea din junglă nu era tulburată de nici un sunet, doar phealul răscolea neîntrerupt zările, de la apusul soarelui încoace. Îți făcea impresia că Wontolla vrea să-i ademenească spre țărm. În clipa aceasta cel fără coadă răcni:

– Dați iureș și loviți-i din coastă!

Apa fluviului începu să clipocească pe prunduri și valurile înspumate băteau țărmul de credeai că pe mijlocul apei trece un vapor uriaș. Mowgli se repezi și el pe urma dholilor care urcau țărmul în goană.

Pe urmă începu încăierarea pe viață și pe moarte. Grupuri duse de furia sângeroasă a încăierării se tăvăleau pe jos, prin nisipul malurilor joase, prin hățișuri, prin iarba necălcată și se prăvăleau împiedicându-se de rădăcinile copacilor, căci, chiar așa secerați cum veniseră, de fiecare lup ce primea atacul, cădeau cel puțin câte doi câini voinici. În fața lor însă, așteptau nu numai lupi care trecuseră prin numeroase furtuni ale luptelor și veniseră să apere cinstea haiticului, dar alături de ei erau lupoaicele care își apărau puii și cinstea culcușurilor și așteptau cu gurile căscate, cu cangea colților scăpărând prin întuneric, gata să rupă, ici colo cu câte un pui tânăr care nu-și schimbase încă părul, dar era gata de luptă și frământa pământul sub picioare de nerăbdare. Lupul se știe că se repede la gât sau sfâșie sub coastă, așa că în clipa când dholii se repeziră din apă, trebuiră să ridice boturile în sus, și rămaseră cu pieptul descoperit. De cum ajun-

seră însă pe țărm, ei, care se repezeau la pântece, păreau mai tari. Cuțitul lui Mowgli însă secera și pe uscat ca și sub apă, fără să osenească. Cenușiul i se așează între genunchi și-i apăra pântecele, în timp ce din spate și flancuri era păzit de ceilalți, care îl apărau de dholii ce săreau asupra lui și căutau să-l dea grămadă, în timp ce cuțitul lui pătrundea adânc în trupul lor. Încolo era o învălmășeală de neînchipuit pe tot țărmul, de nu mai puteai alege nimic din încăierarea care se mișca mereu, când la deal, când la vale, sau se întorcea pe loc ca un vârtej de moară. Colo se vedea un mușuroi de trupuri încăierate, care clipocea ca o dulbină și din când în când arunca de dedesubt câțiva câini sfâșiați care se căzneau să intre din nou în învălmășeală; dincolo vedeai câte un lup care alerga gâfâind cu câte doi sau trei dholi în spinare, pe care îi ducea tot mai departe de grosul bătăliei, dar pe măsură ce se depărta se vedea că va fi răpus sub greutatea lor. În altă parte vedeai câte un pui de lup ridicat pe spinările celor care se înghesuiau și care l-ar fi putut sfâșia de la primul atac, în timp ce lupoaica se repezea spre el să-l ocrotească, sfâșiind tot ce-i ieșea în cale. Mai la o parte vedeai câte un lup și un dhol învârtindu-se roată, pândind cu dinții ca niște pumnale și gata să se repeadă fiecare la gâtul celuilalt, până când venea învălmășeala și-i mătura ca pe o nimica, împărțindu-i în două și azvârlindu-i în mijlocul celor încăierați, care nici nu-i mai băga în seamă. Într-un rând, Mowgli se întâlni cu Akela care încleștase fălcile ei știrbite pe spinarea unui dgol și-l ducea de-a târâșul, ducând după el pe fiecare flanc câte un câine care îl încolțise. Mai încolo îl văzu și pe Phao, care luase un dhol de gât și-l târa după el spre puii de lup care trebuiau să-i facă de petrecanie. Grosul haiticului însă lupta cu furie oarbă în întunericul nopții, și în jurul lui Mowgli nu se auzeau decât scâncete, un hăpăit scurt sau un geamăt în încleștarea de moarte, dar toate aceste zgomote se stingeau imediat ca o părere. Pe măsură ce cobora noaptea, învălmășeala era tot mai înfierbântată. Dholii, osteniți, nu mai îndrăzneau să se repeadă la lupii voinici, dar nu îndrăzneau nici să o rupă la fugă. Mowgli presimțea că sfârșitul se apropie, de aceea se mulțumea să scoată cât mai mulți din luptă. Puii de lup începeau să devină mai îndrăzneți, așa că acum mai aveai timp și să răsufli sau să arunci unui prieten o vorbă de

îmbărbătare, căci era de ajuns ca dholul să vadă lucind tăişul cuţitului prin noapte ca să se dea la o parte.

– A ajuns cuţitul la os, chihoti Cenuşiul care sângera din nenumărate răni.

– Vom zdrobi şi oasele în cazul acesta, răspunse Mowgli. *Eowawa*, chiui el, acesta este poporul din junglă.

Cuţitul lui se înfipse în coastele unui dhol, care alerga în spinare cu un lup care îl încolţise.

– Acesta este al meu, murmură lupul printre dinţi şi nările îi tremurară. Lasă-l pe seama mea.

– Nu te-ai săturat încă, străine? întrebă Mowgli.

Wontolla plătise scump această răzbunare, dar apucase strâns cu colţii, aşa că dholul nu se mai putea acum întoarce ca să-l ajungă.

– Pe taurul cu care am fost răscumpărat, scrâşni Mowgli, mi se pare că este chiar cel căruia i-am retezat coada. (Dholul lovit de Wontolla era chiar roşcatul care mergea în fruntea haiticului.) Nu e bine să omori puii de lup şi *lahinii*, mai ales când lupul este încă în viaţă, căci, dacă nu mă înşel, lupul acesta e pe cale să te omoare acum pe tine, continuă Mowgli sarcastic, în timp ce-şi ştergea sângele care-l stropise pe obraz şi-i întuneca vederea.

Din întuneric un dhol sări în ajutorul stăpânului său, dar înainte ca dinţii lui să fi sfâşiat trupul lui Wontolla, cuţitul băiatului i se înfipse adânc în beregată, iar de ce mai rămase viu în el, avu grijă Cenuşiul.

– Aşa plăteşte poporul din junglă! strigă Mowgli.

Wontolla nu răspunse, dar fălcile lui se încleştau tot mai puternic în spinarea dholului care începu să se lase moale şi pe urmă se sfârşi cu un fior prelung, în timp ce însuşi Wontolla se lăsă în genunchi.

– Datoria sângelui e plătită, Wontolla, ridică-te acum şi cântă prohodul, zise băiatul.

– Acesta nu mai vânează de acum, interveni Cenuşiul, şi nici glasul Akelei nu se mai aude de mult.

– A zdrobit şi oasele, răcni Phao, fiul Phaonei. Au început să fugă; ucideţi-i şi stârpiţi-i până la unul, vânători ai poporului liber!

Dholii începuseră să dispară unul după altul, părăsind prundul însângerat şi intrau în râu sau urcau ţărmul la deal ori intrau în adâncul junglei, în partea unde vedeau că drumul e slobod.

– Plătiți datoria, plătiți datoria, strig Mowgli. Repeziți-vă după ei și să nu lăsați nici unul în viață, căci ne-au omorât străinul.

Cu cuțitul în mână se repezi spre vad, gata să spintece orice dhol care ar fi îndrăznit să se apropie de apă, când de sub un morman de nouă cadavre apăru capul Akelei care încerca să se ridice în două picioare, și băiatul se lăsă în genunchi alături de el în iarba însângerată.

– Nu-ți spuneam că aceasta va fi bătălia mea cea din urmă? gemu Akela. A fost o vânătoare minunată; dar tu, frățioare, cum ai ieșit?

– Am omorât mulți dintre ei, dar eu am rămas în viață.

– E mai bine așa. Eu însă mor, și aș vrea să mă sting alături de tine, frățioare.

Mowgli ridică pe genunchi capul însângerat al lupului și-i petrecu brațele în jurul gâtului sfâșiat.

– Cât de mult e de când Shere Khan trăia și tu erai un puști gol care se tăvălea în țărână.

– Nu dragă, nu! Eu sunt lup, căci am trăit împreună cu poporul liber din junglă, scânci Mowgli, și nu port nici o vină că m-am născut om.

– Tu, frățioare, ești om, tu, pui de lup al nopților mele de veghe. Tu ești om, căci dacă n-ai fi fost om, hăiticul ar fi fugit din calea dholilor. Viața ți-o datorez ție, și azi tu ai scăpat viața haiticului, așa cum odinioară te-am scăpat și eu pe tine de la moarte. Îți mai aduci aminte? Acum datoria este plătită; întoarce-te la poporul tău, căci adevăr îți vorbesc ție, tu, lumină a ochilor mei, vânătoarea de azi e terminată. Întoarce-te la ai tăi.

– De întors nu mă voi mai întoarce niciodată, ci voi vâna singur în junglă. Să știi că așa am să fac.

– După ce va trece vara, vor veni ploile, și după ce vor trece și ploile, va veni o nouă primăvară. Pleacă din junglă înainte să te alunge.

– Cine să mă alunge?

– Mowgli! Pe tine tot Mowgli te va alunga. Întoarce-te la ai tăi și drumurile tale! Îndreaptă-te acum spre oameni!

– Când Mowgli îl va alunga pe Mowgli din junglă, voi pleca, răspunse băiatul.

– Nu mai am nimic de spus, dragă frățioare, dar aș vrea să vorbesc cu ai mei. Crezi că vei putea să mă ridici în picioare? Am fost și eu odinioară în fruntea poporului liber din junglă.

Uşor şi cu foarte multă băgare de seamă Mowgli îl ridică pe Akela în picioare, sprijinindu-l cu amândouă braţele. Lupul respiră din adânc, apoi începu Prohodul pe care trebuie să-l cânte orice înaintaş când simte că i-a sosit ceasul. Glasul începea să prindă din ce în ce tot mai multă putere şi clocotea dincolo de întunericul de pe celălalt mal al fluviului, când intonă ultima urare: "Noroc la vânat!".

Pe urmă Akela scăpă din mâinile lui Mowgli şi, făcând un salt, căzu mort peste cea din urmă şi cea mai cumplită dintre victimele lui.

Mowgli se aşeză alături de el şi îşi sprijini fruntea pe genunchi, fără să ştie ce se mai întâmplă alături de el, în timp ce dholii cei din urmă erau răpuşi de lahinii repeziţi pe urma lor. Încetul cu încetul chiotele luptei se stinseră în noapte şi lupii începură să se întoarcă unul câte unul, şchiopătând şi picurând de sânge, pentru a-şi număra morţii. Pe mal rămaseseră întinşi cincisprezece lupi şi o jumătate duzină de lahini. Dintre cei rămaşi în viaţă, nu era unul care să nu fi fost rănit. Mowgli nu se mişcă până în zorii zilei, când îl simţi pe Phao că-l atinge pe mână cu botul rece ca gheaţa. Băiatul se dădu la o parte şi în lumină se văzu trupul sfâşiat al Akelei.

– Noroc la vânat! strigă Phao ca şi când Akela ar fi fost încă în viaţă, apoi întorcând capul peste umărul sfâşiat, adăugă cu dispreţ: Urlaţi câinilor, căci noaptea aceasta s-a sfârşit un lup!

Dintre cei două sute de dholi sângeroşi care se lăudau că toată jungla e a lor şi că nimeni nu poate rezista iureşului lor când pleacă la atac, nu mai rămăsese însă nici unul în viaţă ca să ducă ştire în Dekkan despre trufia lui Phao.

Cântecul lui Chil

(Acesta este cântecul pe care l-a cântat Chil în zorii zilei când stolurile de vulturi începură să se lase spre țărm, după ce se terminase lupta cea mare. Chil e bun prieten cu toată lumea, dar sufletul lui e încremenit ca sloiul de gheață, căci el știe dinainte că, la urma urmelor, toate viețuitoarele din junglă fac parte din ospățul la care el singur are dreptul.)

Aceştia cu toți mi-au fost odinioară tovarăşi
Chil, de Chil s-aveți grijă!
Că lupta e terminată, am venit semnalul să-l dau.
Chil cu crainicii lui a venit.
Din umbra copacilor semne
cu grijă-mi făceau ca să vin
La proaspăt vânat, iar eu,
din senine înălțimi, pentru ei
Cerbi ocoleam în poieni,
căci masă de ospăț mi-au întins
Chil, de Chil s-aveți grijă mereu!

Toți goneau hăpăind pe a vânatului urmă, şi toți
Chil, de Chil, s-aveți grijă!
Cei ce din funduri de bunget vânatul speriat îl lovesc
Pentru Chil, căci sunt crainicii lui,
Cei care mirosuri aduse de vânturi adulmecă

Şi aleargă mai iute ca vântul
Pe urma cerbului scos din cotloane,
Aici îşi găsiră, la capăt de drum, cel din urmă popas.
Tovarăşi mi-au fost şi la dânşii prieteni îmi plâng
Chil, de Chil s-aveţi grijă!
La voi am venit cinstire să dau celor vrednici căzuţi.
Chil, cu a lui crainici în stol.
Căngi cu colţii în sânge scăldaţi şi trupuri sfâşiate
De-a valma căzuţi peste morţii
răpuşi de al luptelor iureş,
Al vostru din urmă popas e ospăţ
cu belşug pentru ai mei.

Goana primăverii

Omul coboară spre Om!
Chiot prelung prin junglă străbate
Cel ce frate ne-a fost până acum, străin ne va fi.
Ascultă cum clocotul răscoleşte pădurea în larg,
Dar nimeni nu vine drum să-i aţină,
nici ca să-l plângă.
În negre tufişuri, de rău e încremenită pădurea.

Omul cu om se însoţeşte,
de aceea în van îţi răsună
A plânsului jale pe calea pustie ce-acum te duce,
Tu frate ne-ai fost în ale vieţii grele încercări
Dar în drumul ce pleci noi nu te-nsoţim
şi zarea te-nghite.

La doi ani după lupta cea mare şi moartea Akelei, Mowgli putea să aibă cam şaptesprezece ani. Părea mult mai mare pentru vârsta lui, căci hrana îmbelşugată, alergătura şi lupta din junglă, precum şi bălăceala în undele reci ale izvoarelor, după fiecare vânt fierbinte sau norii de colb răscoliţi din şesuri, îi dăduseră putere şi înălţime cum nu putea să aibă un flăcăiaş de seama lui. Se obişnuise să stea atârnat ceasuri întregi, agăţat numai cu o mână de ramurile câte unui copac şi să iscodească potecile care se pierdeau în desişuri. Putea să ajungă din urmă şi să apuce de ceafă cerbul repezit în goană, sau să pună piedică şi să dea peste cap mistreţii albaştri care trăiau în mlaştinile de la miazănoapte. Poporul din junglă, care la început îl respecta pentru îndemânarea şi priceperea lui, acum începuse să se teamă şi de puterea braţelor lui. De aceea când pleca la drum după treburi, zvonul plecării lui răscolea dinainte toate potecile care rămâneau pustii şi drumul înainte era mereu slobod. Dar cu toate acestea păstra şi acum bunătatea în privire şi mânia nu-i aprindea ochii în luptele grele pe care le dădea, cum se întâmpla cu Bagheera. Numai rareori ochii lui păreau mai mari şi mai vii, când bătălia era în toi, iar pantera neagră se gândise de multe ori ce poate fi cu el.

Într-un rând, chiar îl întrebase ce înseamnă această schimbare şi Mowgli îi răspunsese mai mult în glumă:

– Când îmi scapă vânatul, mă supăr; şi mă supăr mai rău când trebuie să alerg nemâncat două zile de-a rândul. Acesta e tâlcul privirilor mele; cum de nu l-ai înţeles?

– Când gura ţi-e flămândă, ochii tăi nu spun nimic. Pentru tine vânatul, ospăţul şi bălăceala în izvoare e totuna, ca şi pentru pietrele cărora nu le pasă de vreme ploioasă sau de secetă, răspunse Bagheera.

Băiatul întoarse privirea împăienjenită de genele lungi spre panteră şi fiara îşi plecă fruntea în pământ, recunoscându-şi stăpânul.

Erau întinşi alături în iarba de pe coasta unei coline înalte de unde se vedeau apele mlădioase ale fluviului Waingunga, iar în jurul lor şi deasupra pluteau fâşii de neguri cu reflexe cenuşii şi verzi, târându-se în trâmbe poleite de aurul soarelui care le biciuia din urmă şi le risipea în înălţimi, vărgând cu lumini feluri te pajiştea în mijlocul căreia se odihnea împreună cu Bagheera. Vremea răcoroasă era pe sfârşite, iar frunzele şi ramurile tinere ale copacilor atârnau obosite de vreme şi veştede, aşa că, de câte ori se ridica o gură de vânt, se auzeau sunete seci ca de vreascuri în lungul potecilor pierdute în desişuri. Din când în când auzeai bătaia deznădăjduită a câte unei frunze stinghere, lovind sec în ramurile pustiite de vânturile toamnei. Susurul frunzei o trezi pe Bagheera care numaidecât ridică botul să adulmece vântul, apoi se tăvăli pe spate şi începu să bată cu picioarele în aer, parcă ar fi vrut să se joace cu frunza veştedă care rotea pe deasupra ei.

– Vremea se întoarce, zise pantera, şi jungla se urneşte la drum. Se apropie vremea de noi sfătuiri în hăţişuri. Frunza pe care o duce vântul presimte ce vine. Vânturile molcome sunt ca şi mângâierile.

– Iarba e uscată, răspunse Mowgli şi smulse câteva fire din apropierea lui. N-au înflorit până acum nici Ochii Primăverii (o floare în formă de trompetă, cu cupa roşie, ca de ceară care creşte şi înfloreşte printre ierburile din poienile junglei) şi ascultă, Bagheera, crezi că se cade ca o panteră neagră să se tăvălească pe spate şi să înceapă să bată din labe, cum face pisica sălbatică.

– *Aowh*, făcu Bagheera care părea că nu auzise ce spune băiatul.

– Te întreb dacă se cade ca o panteră neagră să mârâie şi să se dea tumba, aşa cum faci tu acum. Nu uita că noi doi suntem stăpânii junglei.

– De auzit te aud, piciule, şi am înţeles foarte bine, răspunse pantera şi, ridicându-se pe picioarele dinapoi, îşi scutură praful de pe blana care începuse să năpârlească (era tocmai vremea când îşi schimba părul). Nici vorbă că noi suntem stăpânii junglei, căci, cine ar putea să se măsoare cu puterea lui Mowgli şi cine să se asemene cu el la înţelepciune?

Glasul tărăgănat al panterei îl făcu pe Mowgli să întoarcă privirea spre ea, ca să se convingă dacă nu cumva are de gând

să-şi bată joc de el, căci ştia că multe vorbe din junglă au un înţeles când le spui într-un fel, dar aceleaşi vorbe spun altceva, când vrei să ascunzi ce gândeşti.

– Spuneam că nu încape nici un fel de îndoială că noi suntem stăpânii junglei, repetă Bagheera şi cred că n-am greşit nimic cu asta. De unde era să ştiu că piciul nu se mai odihneşte acum pe pământ. Nu cumva ţi-au crescut aripi?

Mowgli, cu coatele sprijinite pe genunchi, privea cum sporeşte lumina în văi. Undeva, în bungetul de la picioarele lor, o păsărică încerca pe o notă sfioasă cel dintâi cântec de slavă al primăverii. Nu era decât începutul unei cascade de note care trebuia să picure imediat după aceea, dar cu toate acestea Bagheera îl auzi.

– Nu-ţi spuneam eu că se apropie vreme de noi sfătuiri în hăţişuri, murmură pantera şi începu să bată din coadă.

– Am auzit şi eu, răspunse Mowgli, dar de ce îţi tremură trupul, când soarele e destul de cald deasupra noastră?

– Acesta este Ferao, grangurul verde al junglei, murmură Bagheera. El nu şi-a uitat cântecul. Trebuie să-l încerc şi eu pe al meu, să văd dacă nu l-am uitat cu totul, şi din gât începu să mârâie, scoţând sunetele răguşite, din ce în ce tot mai întârâtată.

– De ce cauţi să răcneşti, când nici un fel de vânat nu este pe aproape, întrebă Mowgli întorcându-se spre panteră.

– Frăţioare, mi se pare că eşti surd de amândouă urechile. Acesta nu este răcnetul cu care plec la vânat, ci cântecul meu pe care vreau să-l deprind, ca să-l am gata în caz de nevoie.

– L-am uitat, dar îmi voi aduce din nou aminte de el când vor începe noile sfătuiri şi tu vei pleca departe cu ai tăi, ca să mă laşi singur în mijlocul junglei, răspunse Mowgli răstit.

– La drept vorbind, răspunse Bagheera, noi, frăţioare, nu vom...

– Ba chiar aşa să faceţi, ripostă băiatul făcând o mişcare cu braţul întins. Voi goniţi de capul vostru pe urma vânatului şi pe mine care sunt stăpânul junglei mă lăsaţi singur. Cum aţi făcut rândul trecut când am coborât în câmpii ca să adun trestie de zahăr din livezile oamenilor? N-a trebuit să trimit vorbă? Nu te-am trimis pe tine să-i spui lui Hathi să vină şi să smulgă cu trompa

firele de trestie de care eu aveam nevoie? Nu-ți spusesem dinainte să vă întoarceți într-o noapte anumită?

– Hathi n-a venit decât două nopți mai târziu, răspunse Bagheera plecând capul în pământ, și din iarba aceea dulce ți-a smuls mai mulți snopi decât ai fi avut nevoie ca să poți mânca în nopțile lungi cât au durat ploile; dar pentru asta eu nu port nici o vină.

– N-a venit în noaptea când eu i-am trimis vorbă că aștept. A preferat să zburde mugind și sărind în largul văii sub lumina de lună. Urma lăsată de el era largă ca cea lăsată de trei elefanți, căci nu căuta să se ascundă pe sub copaci cum făcea înainte, ci ieșise în fața caselor unde dormeau oamenii. L-am văzut foarte bine, cu toate acestea nu s-a grăbit să vină la mine, deși știa că eu sunt stăpânul junglei.

– Era vreme de noi sfătuiri și poate nici vorba pe care i-ai trimis-o nu era vorba cea dreaptă, răspunse pantera cu sfială... Ascultă ce spune grangurul junglei și te înveselește.

Lui Mowgli părea că-i trecuse supărarea, căci se întinsese pe spate și, încrucișându-și mâinile sub cap, închise ochii.

– Nu știu de ce-mi fac inimă rea din cauza asta, murmură băiatul ca prin vis. Hai, Bagheera, să ne culcăm, căci sunt mâhnit și mi-e somn. Fă-mi un căpătâi ca să mă pot odihni.

Pantera se întinse din nou și oftă, căci în depărtări se auzea zvonul de cântec al grangurelui care își încerca glasul pentru noi sfătuiri, cum spune poporul din junglă.

Anotimpurile în jungla indiană se schimbă aproape pe nesimțite. S-ar părea că nu sunt decât două anotimpuri cu adevărat, cel al secetei și cel al ploilor, dar dacă te uiți cu băgare de seamă la zăpoarele pornite din culmi, la vânturile care ridică norii de praf și-i poartă în trâmbe deasupra pădurii neumblate, precum și la frunzele prăjite și smulse de vânturile care lovesc fără încetare copacii, începi să îți dai seama că vremea își urmează cursul ei obișnuit ca și în altă parte. Dintre toate anotimpurile, primăvara este cea mai frumoasă, căci, spre deosebire de primăverile din alte părți, aici pământul nu trebuie să îmbrace haină nouă, țesută din ierburi și flori, ci vânturile aromite gonesc prin ponoare și câmpuri cârmind pe poteci sub streașini de pădure, ca să smulgă în drumul lor toată frunza pe care iarna blândă n-a veștejit-o

şi nici n-a luat-o, şi pe urmă pământul să se simtă din nou întinerit şi plin de vigoarea mustului nou care dă viaţă. Sosirea primăverii are un farmec ce nu se poate compara cu nimic ce ar putea fi pus alături de primăvara care se naşte în junglă.

Vine câte o zi când totul în jurul tău ţi se pare ostenit şi prin aer plutesc miresmele grele, dospite şi fără puteri de viaţă. Nimeni nu poate să-şi dea seama de ce se întâmplă, dar şi fără de vorbe e uşor de înţeles; pe urmă, ziua următoare, totul e înviorat în jurul tău şi proaspăt, aerul e aromat de noi miresme şi poporul din junglă se simte înfiorat de noua putere ce pluteşte în aer, iar părul începe să-i cadă şi se schimbă în câteva zile în altul mai lucios decât era cel dinainte. Din când în când vine câte o bureală de ploaie, şi toţi copacii şi tufele din hăţişuri învie deodată cu buruienile care se îndreaptă cu noi puteri, încordate de seva repezită prin rădăcini din pământ, spre ramuri şi frunze, pe urmă, zile întregi, parcă nu mai auzi decât zvonul abia simţit al vieţii celei noi care se cere în lumină. Acesta este Cântecul Primăverii pe care nu-l produce nici zumzetul albinelor, nici cascadele apelor, nici vânturile care leagănă vârfurile copacilor, ci este însăşi puterea de nouă viaţă a toată fiinţa care începe să răzbească spre lumină şi soare.

Până acum Mowgli se bucurase întotdeauna de schimbarea anotimpurilor. El era cel dintâi care descoperea ochiul primăverii ieşit în lumină dintre ierburile uscate şi rămânea cu privirile pierdute pe urma norilor călători ai primăverii care goneau în fundul zării, ca puhoiul de ape limpezite, lăsând în urma lor amintiri pe care nimeni din viaţa desfăşurată în junglă nu poate să le şteargă. Glasul lui se auzea în toate părţile prin poienile pline de rouă şi luminate de stele, îngânându-se cu glasul brotăceilor ieşiţi la maluri, sau chicotind ca ciuful care se trezeşte noaptea şi rătăceşte pe sub bolta de frunze. Ca şi tot poporul său din junglă, acesta era anotimpul când Mowgli pleca de preferinţă la drum, numai de plăcerea să audă fâşâindu-i la urechi aerul cald şi aromat al primăverii, şi de seara până în zori făcea drum de multe ori între treizeci, patruzeci sau cincizeci de mile, într-un suflet. Când se întorcea de unde plecase, îl vedeai venind râzând, vesel şi încununat de flori stranii, aduse din mari depărtări. Cei patru tovarăşi nu-l însoţeau în aceste drumuri niciodată, ci

se întorceau la haiticul Seeonee şi cântau Cântecul Nopţii cu el împreună. Vieţuitoarele junglei sunt foarte vioaie de cum simt că se apropie primăvara şi Mowgli le auzea şuierând, mârâind şi urlând fiecare pe limba lui. Glasurile lor însă sunt cu totul deosebite de glasul pe care îl au în restul anului, şi tocmai din cauza aceasta, în junglă, primăvara e numită Vreme de Noi Sfătuiri.

În primăvara aceasta însă, Mowgli, aşa cum spusese Bagheerei, simţea că ceva s-a schimbat în dânsul. Chiar din prima zi când văzu că lujerele trestiei de bambus încep să prindă pete cafenii, aştepta cu nerăbdare dimineaţa când miresmele din jurul lui se vor schimba. Dar când sosi dimineaţa cu pricina şi îl auzi pe Mor, păunul de munte cu penele pătate de bronz, de purpură şi aur, cântându-i imnul de slavă în fundul pădurii pline de ceaţă, iar el se pregătea să ducă imnul mai departe în văi, simţi că vorbele îi mor în gât şi o tristeţe inexplicabilă îl înfioară din creştet până la tălpi, chinuindu-l cu o durere atât de tăioasă, încât se plecă să vadă dacă nu cumva a călcat în vreun ghimpe care i-a rămas în talpă. Mor cânta miresmele noi aduse de vânturi şi toate zburătoarele cântau în cor după el, ducând zvonul primăverii departe, prin junglă, până la stâncile de pe marginea fluviului Waingunga, de unde se auzea mugetul răguşit al Bagheerei, un muget care semăna cu ceva între ţipătul vulturului şi nechezatul cailor. În ramuri se porni un scâncet prelung şi Bandar-log făcea să se cutremure tulpinile din creştet până în rădăcini deasupra lui Mowgli, care îşi simţea pieptul încărcat de chemarea păunului şi pentru care se căznea să dea răspunsul ce-l simţea fără cuvânt clocotind în el.

Privi în sus, dar nu văzu nimic decât poporul din Bandar-log sărind printre crăcile arborilor şi, mai sus, păunul care îşi desfăşurase coada în toată strălucirea şi trecea în sus spre creste.

– Miresmele s-au schimbat, strigă păunul. Noroc la vânat, frăţioare! Ce-ai făcut cu răspunsul la cântecul meu?

– Noroc la vânat, frăţioare! ţipă vulturul care făcea tumbe în zbor alături de femeia lui, şi se lăsă atât de aproape de el, încât o fulguire de pene îi trecu prin faţa obrazului.

Veni apoi o ploaie repede de primăvară – ploaia elefanţilor cum i se zicea în junglă – care trecu pe deasupra lor înmuind frunzele noi care rămaseră grele de apă, şi dispăru în fundul zării

înecate de fulgere, apoi tunetul se pierdu departe şi, în locul lui, pe cer, se arătă curcubeul. Freamătul junglei se potoli, dar după câteva clipe glasurile nenumărate se porniră din nou, răsunând din toate părţile, afară de glasul lui Mowgli.

– Ce o fi cu mine, se întreba Mowgli, căci n-am mâncat nimic veninos şi apa pe care am băut-o era curată. Nici gâtul nu-mi arde şi nu mă înec ca atunci când am muşcat din rădăcina cu pete roşii despre care Oo, broasca ţestoasă, îmi spusese că ar fi bună de mâncat. Cu toate acestea mi-e inima grea şi am dat răspunsuri nu tocmai potrivite Bagheerei, precum şi poporului din junglă şi prietenilor mei. Tot aşa acum, mă ia când cu răcori, când cu călduri, cu toate că nu-mi este nici cald, nici frig, şi sunt nemulţumit fără să ştiu de ce. A sosit vremea să fac un salt de primăvară. Noaptea aceasta voi da o goană până la smârcurile din partea de miazănoapte a junglei şi înapoi. Am vânat prea multă vreme fără să duc nici o grijă. Cei patru vor veni cu mine, căci de nemişcare au început să se îngraşe de se târăsc ca nişte viermi.

Dădu un chiot, dar nici unul dintre cei patru nu-i răspunse, căci erau atât de departe încât glasul lui nu putea ajunge până la ei, şi toţi patru intonau Imnul Primăverii – Cântecul Lunii şi al Sambhurului – împreună cu haiticul lupilor, căci se ştie că, de cum se face primăvară, poporul din junglă nu face nici o deosebire dacă e zi sau vreme de noapte. Dădu chiotul strident care se obişnuia pentru adunarea în junglă, dar nu-i răspunse decât un mieunat batjocoritor al pisicii sălbatice din junglă, care sărea printre ramuri în căutarea cuiburilor de păsărele care cloceau din vreme. Văzând că nimeni nu-i răspunde, se simţi apucat de furie şi era gata să tragă cuţitul. Pe urmă se îndreptă foarte mândru, cu toate că nu era nimeni pe aproape ca să-l poată vedea, şi începu să coboare coasta colinei, cu fruntea în sus şi cu sprâncenele încruntate. Nimeni însă dintre poporul din junglă nu se întoarse spre el să-l întrebe încotro se duce, căci toţi erau ocupaţi cu alte treburi.

– Da, murmură Mowgli, cu toate că ştia dinainte că nu are dreptate –, când vine dholul din Dekkan sau când Floarea Roşie începe să joace între trestiile de bambus, toată jungla vine scâncind la Mowgli, şi-i dă tot felul de nume de elefanţi. Acum însă, a fost de ajuns ca să se arate ochiul primăverii şi Mor să-şi întin-

dă labele jumulite de pene în timp ce se învârteşte în dansul primăverii, pentru ca jungla să-şi piardă mintea ca un Tabaqui. Pe taurul cu care am fost răscumpărat! Cine sunt eu? Stăpânul în junglă sau cine altul? Umblaţi liniştiţi! Ce căutaţi pe aici?

Doi lupi tineri din haitic coborau pe poteca muntelui în goană, căutând un loc mai deschis pentru a se lua la harţă. (Vă aduceţi aminte că legea junglei îi opreşte pe lupi să se încaiere între ei, atunci când haiticul îi poate vedea.) Coama li se zbârlise ca peria de sârmă şi amândoi lătrau întârâtaţi căutând să prindă momentul cel mai prielnic pentru ca să se poată repezi unul în gâtul celuilalt. Mowgli se repezi înainte şi apucă de gât cu amândouă mâinile pe cei doi lupi, cu gândul să-i trântească la pământ, aşa cum făcuse înainte de multe ori, fie în glumă, fie când ieşeau la vânat. Până acum însă, nu se amestecase niciodată în luptele care se dădeau primăvara. Cei doi se repeziră unul la altul, fără să ţină seama de el şi fără să mai spună o vorbă, se încleştară între ei, dându-l grămadă.

Mowgli nici nu atinse bine pământul şi sări din nou în picioare, cu cuţitul deasupra capului, şi în clipa aceea ar fi fost gata să-i omoare pe amândoi lupii, numai pentru motivul că se încăieraseră atunci când el voia să-i împace, cu toate că legea din junglă lasă slobozi lupii să se bată între ei când au bună plăcere. Începu să se învârtească în jurul lor, cu umerii ridicaţi şi cu cuţitul deasupra capului, gata să-i lovească, de cum va trece cel dintâi iureş al încăierării; dar în timp ce aştepta, simţi cum puterea i se scurge din trup, şi braţul îi căzu moale, pe urmă băgă cuţitul în teacă.

– Fără îndoială am luat venin, oftă Mowgli într-un târziu, căci de când am risipit adunarea soborului cu Floarea cea Roşie şi l-am omorât pe Shere Khan, nimeni în haitic nu a îndrăznit să mă înfrunte. Aceştia doi, cu toate acestea, nu sunt decât lupi de a doua mână, pui care acum ies la vânat. M-au lăsat puterile şi foarte curând va trebui să mor. O, Mowgli, de ce nu i-ai omorât pe amândoi fără să mai stai pe gânduri?

Lupta continuă până în clipa când unul dintre cei doi lupi o rupse la fugă şi el rămase singur, aşezat pe pământul răscolit cu iarba însângerată, şi uitându-se când la cuţit şi la picioarele lui, când la braţele împreunate pe genunchi, simţi că o amărăciune

necunoscută înainte îi copleşeşte tot trupul, ca apa care îneacă un buştean luat de valuri.

În seara aceea, vână din vreme şi mâncă puţin, căci voia să fie gata pentru alergarea de noapte pe care o plănuia. Mâncase numai singur, din cauză că tot poporul din junglă era plecat departe la Sărbătoarea Primăverii sau la încăierările obişnuite. Era una dintre cele mai frumoase nopţi albe din câte se cunosc în junglă. Din zori până se făcuse noapte, toate tufele împrejur păreau că au crescut cât altă dată cresc într-o lună. O ramură care abia ieri îţi scutura frunzele veştede, azi era plină de seva care începu să curgă şiroi, când Mowgli o rupse între degete. Muşchiul se înălţase şi se încolăcea în jurul gleznelor lui, cald ca o mângâiere, iarba încă nu era ţepoasă şi toată firea din junglă vibra adânc şi abia simţit, ca o coardă de harpă atinsă de razele lunii. Luna plină a noilor sfătuiri poleia granitul stâncilor şi oglinda apelor din iezer, strecurându-şi lumina printre cujbele lianelor încolăcite pe trupurile copacilor şi printre milioanele de frunze care se înfiorau prin noapte. Uitându-şi de amărăciunea lui, Mowgli începu să cânte, vrăjit de ce vedea împrejur, şi o luă la drum. Drumul pe care-l făcea semăna mai mult cu zborul unei păsări uriaşe, căci la plecare îşi alesese priporul care cobora prin inima junglei de-a dreptul spre smârcurile din miazănoapte, şi drumul acesta afânat făcea ca paşii lui să nu se audă în timpul alergării. Un om crescut printre oameni ar fi umblat cu greu, căutându-şi drumul prin lumina tremurată de lună şi s-ar fi împiedicat la fiecare pas. Mowgli însă, era obişnuit de ani de zile cu astfel de drumuri şi se ducea înainte de credeai că este un fulg purtat de vânt. Când se întâmpla să calce pe o piatră sau pe câte o rădăcină putredă care se răsucea sub picioarele lui, nu se oprea în loc şi nici nu încetinea pasul, ci mergea înainte fără nici un gând şi fără opintire. Dacă se întâmpla însă ca drumul pe jos să-i fie greu, întindea braţele ca o maimuţă după cea dintâi liană care îi ieşea în cale, şi-şi făcea vânt între ramurile care se legănau deasupra lui; continuându-şi drumul din copac în copac, până când la urmă îşi dădea drumul din nou, ca pe frânghie şi ajungea la pământ. Întâlnea scorburi de stânci din adâncul cărora respiraţia fierbinte a tăcerii din umbră mocnea pe ascuns, şi în jurul lui luceau stânci umede de rouă, în apropierea cărora respiraţia

devenea silită din cauza parfumului florilor de noapte şi a mugurilor de liane: trecea prin ganguri de umbră în fundul cărora lumina de lună dormea încremenită, aşternând forme umede unde plantele fragile i se încolăceau, ca braţe nevăzute, în jurul mijlocului său peste vârfuri de coline cu cotloane de stânci măcinate, dintre care zbugheau puii de vulpe speriaţi. Din când în când auzea guiţatul câte unui mistreţ care grohotea ascuţindu-şi colţii de rădăcinile câte unui copac şi nu mult după aceea se întâlnea faţă în faţă cu fiara cenuşie care râma la rădăcina copacului sau îl despuia de scoarţă, în timp ce din râtul enorm îi picura spumă în ţărână şi ochii îi ardeau ca două opaiţe. Câteodată făcea un înconjur, căci prin apropiere se auzea şuierând respiraţia sambhurilor şi ţăcănit de coarne, în timp ce goneau cu capetele în pământ şi trupul stropit de sângele care părea negru în lumina de lună. Altă dată auzea crocodilul Jacala mugind ca un taur sau se întâmpla să calce tocmai într-un cuibar de şerpi veninoşi, dar înainte să-l fi putut ajunge colţii lor, el era departe şi se pierdea în fundul junglei, până ce colacul mişcător se aduna la loc aşa cum fusese în clipa când călcase în el.

În timp ce alerga prin noapte, chiuia câteodată sau cânta încetişor şi se simţea mai fericit decât orice vieţuitoare din junglă în această noapte; pe urmă miresmele apropiate ale smârcurilor îi aduceau aminte că se apropie de mlaştini, dincolo de care drumul lui nu-l dusese niciodată până acum la vânat.

Chiar aici un om de toate zilele ar fi intrat la primii paşi până în gât în mocirlă, dar Mowgli parcă ar fi avut ochi la picioare şi acestea îl săltau din mărăcine în mărăcine, din muşuroi plutitor în alt muşuroi plutitor, fără să se mai uite în jos, ca să se orienteze. Se îndreptă spre mijlocul mlaştinii, stârnind raţele sălbatice în jurul lui şi se aşeză pe o buturugă care ieşea din apa acoperită de umbre. Toată mlaştina se trezise împrejurul lui, căci primăvara zburătoarele au somnul uşor şi cât e noaptea de lungă neamul înaripatelor seceră văzduhul, mergând şi venind spre culcuşuri. Nici una dintre ele însă nu îl luă în seamă pe Mowgli, care stătea aşezat între trestiile înalte şi îşi îngâna cântecul fără cuvinte, examinându-şi tălpile picioarelor ca să vadă dacă nu cumva a rămas vreun mărăcine înfipt în ele. În mijlocul mlaştinii i se păru că toată amărăciunea care îl chinuise până acum ră-

măsese departe în junglă şi tocmai începuse să cânte în gura mare, când se simţi din nou copleşit de o tristeţe mult mai cumplită decât înainte. De această dată Mowgli se înspăimântă:

– A venit după mine, murmură el îngrozit, şi m-a ajuns din urmă. Apoi se uită peste umăr, să vadă dacă nu este cineva în apropiere de el, dar cel despre care spunea că l-a ajuns din urmă nu se vedea nicăieri.

– Nu e nimeni alături de mine, zise el.

Zvonurile nopţii continuară ca şi mai înainte în largul mlaştinilor, dar nici păsări, nici fiare nu se opriră de vorbă cu el, şi cu fiecare clipă singurătatea din jurul lui creştea tot mai ameninţătoare.

– Fără îndoială am fost înveninat, îşi zise el îngrozit. Am fost înveninat fără să ştiu şi simt cum puterea fuge din mine. Am început să simt Frica, deşi nu eram eu cel care simţise Frica, când se încăieraseră cei doi lupi. Akela sau Phao i-ar fi despărţit, lui Mowgli însă i-a fost frică. Asta este un semn că am fost înveninat... Dar ce le pasă celor din junglă! Ei cântă şi zburdă şi se bat în lumina de lună, iar eu voi muri aici, măcinat de veninul care scurmă în mine. Se simţi atât de înduioşat încât era gata să plângă.

– Mă vor găsi întins în mijlocul apelor negre, continuă el, vorbind singur prin noapte, sau va fi mai bine să mă întorc în junglă şi să mor întins pe Stânca Soborului, iar Bagheera care mi-e dragă – dacă n-o fi coborât în văi –, poate va veghea asupra trupului meu mort, ca să nu fie sfâşiat de Chil, cum a fost sfâşiat Akela.

O lacrimă caldă îi scăpă dintre pleoape şi-i căzu pe genunchii goi. Se simţi mişcat văzându-se atât de copleşit de nenorocire, dacă se mai poate admite şi un astfel de sentiment în clipe de tristeţe profundă. "Chil, care l-a sfâşiat pe Akela în noaptea când eu am scăpat haiticul de atacul câinilor roşii", murmură el.

Stătu câteva clipe liniştit, gândindu-se la ultimele cuvinte pe care i le spusese Akela, de care, poate, vă mai aduceţi aminte, apoi murmură gânditor:

– Akela mi-a spus o mulţime de lucruri fără rost, dar când eşti pe moarte, se întâmplă să spui şi vorbe de acestea, căci mintea nu mai este la locul ei. Între altele spunea... Cu toate acestea eu fac parte din junglă...

În emoţia lui, ultimele cuvinte le strigă în gura mare, aducându-şi aminte de lupta pe care o dăduse pe prundurile fluviului

Waingunga, şi din mijlocul stuhului o vacă sălbatică se ridică în genunchi şi mugi:

– Muuh!

– Muuuh! răspunse bizonul (şi Mowgli îl auzi întorcându-se pe cealaltă parte în băltoacă). Acesta nu e om, e lupul cel fără blană din haiticul Seeonee. În nopţi cum e aceasta, are obiceiul să vină şi prin partea noastră.

– Muuuh! răspunse vaca şi începu din nou să pască iarba grasă din faţa ei, credeam că e om.

– Ţi-am spus că nu e. Ascultă, Mowgli, se apropie primejdie, mugi taurul.

– Ascultă Mowgli, s-apropie primejdie, repetă băiatul mugetul taurului în bătaie de joc. Asta este tot la ce se gândeşte Mysa. Dar la Mowgli, care e treaz şi aleargă toată noaptea prin junglă, care dintre voi se gândeşte?

– Cum clocoteşte mugetul lui! se miră vaca.

– Aşa mugesc cei care calcă iarba în picioare, şi o smulg, dar nu ştiu cum să o mănânce, o lămuri Mysa dispreţuitor.

– Înainte de ploile care au trecut, murmură Mowgli, pentru o vorbă mult mai puţin îndrăzneaţă decât asta, l-aş fi scos pe Mysa din baltă şi aş fi înconjurat călare pe el toată mlaştina, ducându-l de căpăstru.

Întinse braţul după o trestie care se legăna din vânt, dar braţul îi căzu moale în lungul trupului, şi oftă. Mysa nu-l auzi ce spune, ci se uită la el, rumegând tihnit, şi iarba pe care o păştea vaca alături se auzea pârâind fragedă în timp ce o tundea cu dinţii.

– Nu vreau să mor aici, zise Mowgli supărat, alături de Mysa care este de acelaşi sânge cu Jacala şi cu mistreţul care şi-ar bate joc de mine. Mă duc până dincolo de mlaştini să văd ce mai este. Nu mi s-a întâmplat să fac primăvara un astfel de drum în care să simt frig şi căldură dintr-o dată. Haide băiete! Nu se putu opri să nu se furişeze printre trestii până aproape de Mysa şi să-l ciupească uşor cu vârful cuţitului. Uriaşul bour sări din fundul băltoacei ca o bombă când explodează, în timp ce Mowgli râdea din toată inima şi se aşeză jos ca să se liniştească.

– De aici înainte vei putea spune şi tu că lupul cel fără păr din haiticul Seeonee te-a scos din cotlon, strigă el.

– Tu, un lup? mugi taurul bătând din picioare şi ridicând valuri din noroiul mlaştinei. Toată jungla ştie că tu ai fost păstor care păzea turmele, un fel de pricolici cum sunt oamenii care chiuie dincolo, în partea unde sunt semănăturile. Tu nu faci parte din junglă. Care dintre vânători ar fi făcut ce ai făcut tu chiar acum: să se târască printre trestii ca un şarpe şi să se strecoare printre lipitori, ca să-mi dea, cum dă şacalul, o lovitură pe la spate şi să mă facă de ruşine în faţa soţiei mele? Hai să ieşim la mal, ca să-ţi arăt... Mysa începu să spumege de furie căci el făcea parte dintre vietăţile cele mai iuţi la mânie din junglă.

Mowgli îl ascultă cum îşi revarsă supărarea, fără să clipească din ochi şi când crezu că s-a mai liniştit, ca să-l poată auzi, întrebă:

– Ce neam de oameni trăieşte în regiunea mlaştinilor Mysa, căci partea aceasta din junglă nu o cunosc.

– Du-te spre miazănoapte, mugi bizonul furios, căci Mowgli îl înţepase cu cuţitul destul de adânc. Te-ai purtat cum nu se poate purta decât un văcar în pielea goală. Du-te în satul de la capătul mlaştinilor şi le povesteşte ce fel de ispravă ai făcut.

– Ascultă Mysa, oamenilor nu le plac poveştile aduse din junglă, şi o zgârietură mai mult sau mai puţin pe pielea ta nu face ca să aduni lumea în jurul tău. Mă voi duce însă, ca să văd satul. Da, mă voi duce, şi acum linişteşte-te, căci stăpânul junglei nu va veni în fiecare noapte la tine să te păzească.

Ieşi pe pământul afânat din marginea smârcului, ştiind dinainte că în partea aceasta unde la fiecare pas picioarele îţi intrau în pământ, Mysa nu va veni să-l gonească din urmă, şi în timp ce fugea, îi veni să râdă, aducându-şi aminte de supărarea bizonului pe care îl întărâtase.

– Nu s-a scurs încă toată puterea din mine, îşi zise el, se vede că veninul n-a ajuns până la os. A răsărit o stea de cealaltă parte în fundul zării, şi făcând mâinile pâlnie în faţa ochilor, se uită la ea cu toată atenţia.

– Pe taurul cu care am fost răscumpărat, e Floarea Roşie... floarea alături de care am stat demult... înainte să fi intrat în haiticul Seeonee. Acum am văzut-o şi aici mă opresc astă-seară. Mlaştina se termina la marginea unui platou imens, în largul căruia sclipea o lumină. Mowgli nu se mai ocupase de multă

vreme de oameni şi de faptele lor, în noaptea aceasta însă sclipirea luminii de la Floarea Roşie parcă l-ar fi atras anume spre ea.

– Mă duc să văd, zise el, poate s-au mai schimbat oamenii de când nu i-am mai văzut.

Uitase că nu mai este în propria lui junglă, unde putea să facă tot ce-l trăgea inima. Începu să gonească înainte prin iarba groasă şi plină de rouă, până ajunse în faţa colibei în care ardea lumina. Trei sau patru câini care erau pe aproape începură să hăpăie, de cum ajunse în marginea satului.

– Eh, îşi zise Mowgli întinzându-se în iarbă, după ce dădu drumul unui urlet ca de lup şi potăile se liniştiră, ce va fi, să fie. Ce mai ai tu Mowgli de căutat între aşezările oamenilor, şi îşi trecu mâna peste gură pipăind locul unde fusese lovit cu piatra mai acum câţiva ani, când o altă aşezare de oameni îl alungaseră dintre ei.

În pragul colibei apăru o femeie şi încercă să străpungă întunericul cu privirea. Un copilaş se auzi scâncind în urma ei şi femeia întoarse capul spre el:

– Linişteşte-te, dragul meu, şi dormi. Câinii au simţit că şacalul este aproape, dormi căci în curând se vor ivi zorile.

În iarba umedă, Mowgli începu să tremure ca scuturat de friguri. Glasul femeii i se părea cunoscut, dar ca să fie mai sigur, o strigă încet pe nume, şi rămase foarte mirat cu câtă uşurinţă pronunţa vorba oamenilor.

– Messua! O, Messua!

– Cine mă strigă? întrebă femeia cu glasul tremurat.

– Ai uitat? întrebă Mowgli şi îşi simţi gâtul uscat ca o iască.

– Dacă eşti tu, atunci spune-mi ce nume ţi-am dat. Haide, repede. Femeia, cu mâinile încrucişate pe piept, se retrăsese în colibă şi lăsase uşa întredeschisă.

– *Nathoo! Howe, Nathoo!* chiui Mowgli, căci după cum vă aduceţi aminte, acesta era numele pe care i-l dăduse Messua în ziua când intrase pentru prima dată în satul lor.

– Apropie-te fiul meu, răspunse femeia şi Mowgli apăru în lumină privind cu ochii limpezi pe Messua, femeia care se purtase atât de bine cu el şi pe care el o scăpase odinioară de furia oamenilor. Femeia îmbătrânise şi părul îi era cărunt, dar avea aceiaşi ochi limpezi şi glasul nu i se schimbase. Ca orice femeie.

ea se aştepta să-l revadă pe Mowgli tot aşa, băiat, cum era în ziua când se despărţiseră, de aceea se uita mirată la el, măsurându-l cu privirea de la piept în creştetul capului care ajungea la pragul de sus al intrării.

– Fiul meu, murmură femeia şi căzu la picioarele lui. Dar acesta nu mai este fiul meu, ci un zeu al pădurilor! *Ahai!*

Cum stătea în picioare în lumina tremurată a opaiţului, voinic şi frumos, cu părul coborât pe umeri şi cu fruntea încununată de sulfină, putea fi luat foarte uşor drept o zeitate păgână din legendele junglei. Copilul care dormea în leagănul lui se trezi speriat şi începu să ţipe. Femeia se întoarse la el ca să-l liniştească, iar Mowgli rămase în picioare şi privirile îi fugiră în largul colibei unde vedea ulcioarele şi oalele, râşniţa pentru măcinat grăunţe şi toate celelalte scule ale gospodăriei oamenilor, de care îşi aducea aminte atât de limpede.

– Ce vrei să mănânci şi să bei? întrebă Messua în şoaptă. Tot ce vezi aici este al tău, căci tu ne-ai scăpat viaţa. Dar spune-mi adevărat, eşti tu, cel căruia îi ziceam Nathoo sau eşti un zeu din junglă?

– Eu sunt Nathoo, răspunse Mowgli, şi m-am depărtat foarte mult de pământurile în care trăiesc eu; dar am văzut aici o lumină şi m-am apropiat să văd ce este. Nu ştiam că te voi găsi prin partea aceasta.

– După ce am ajuns la Khanhiwara, începu femeia sfioasă, englezii ar fi vrut să ne dea cu dragă inimă ajutor contra oamenilor care aveau de gând să ne ardă de vii. Îţi mai aduci aminte?

– N-am uitat până acum!

– Când ajutoarele trimise de legiuitorii englezi au fost gata de plecare şi ne-am urnit la drum spre oamenii aceia răi, n-am mai găsit nici urmă de ei.

– Mi-aduc aminte şi de asta, răspunse Mowgli şi nările începură să-i tremure.

– De aceea, bărbatul meu, care era voinic, a intrat la lucru în regiunea plantaţiilor şi aşa am ajuns să ne cumpărăm în partea aceasta o bucată de pământ. Nu rodeşte atât de bine ca cel pe care îl aveam în sat, dar pentru noi doi e de ajuns, căci n-avem nevoie de prea mult ca să putem trăi.

– Unde este bărbatul care îşi săpase groapă în ţărână, în noaptea aceea de groază, ca să se ascundă?

– S-a împlinit anul de când a murit.

– Dar cel de colo? întrebă Mowgli arătând spre copilul din leagăn.

– E pruncul meu pe care l-am născut înainte cu două rânduri de ploi. Dacă tu eşti cu adevărat zeu al pădurii, îndreaptă asupra lui harul junglei, ca să poată trece nevătămat printre vieţuitoarele stăpânite de tine, cum am trecut şi noi în noaptea aceea de pomină.

Femeia ridică în lumină băieţaşul care uitase de spaima prin care trecuse şi întinse mâna să se joace cu cuţitul care atârna pe pieptul lui Mowgli, dar tânărul îi feri degetele subţirele cu multă blândeţe.

– Iar dacă tu eşti Nathoo, fiul meu pe care l-a răpit tigrul, continuă Messua plângând, atunci el este frăţiorul tău. De aceea, ca un frate mai mare, dă-i binecuvântarea.

– *Hai-mai!* De unde vrei să ştiu eu ce este aceea binecuvântare. Eu nu sunt nici zeu şi nici frate cu el. O, maică, măicuţă, îmi simt inima grea în piept, zise el şi, în timp ce culca băieţaşul în leagăn, începu să tremure din tot trupul.

– Nu e de mirare că tremuri, zise femeia, făcându-şi de lucru printre oalele de pe vatră. Cu asta te-ai ales din cauza plimbării în timp de noapte prin mlaştini. Fără îndoială veninul frigurilor de baltă te-a pătruns până în măduva oaselor. Lui Mowgli îi venea să râdă gândindu-se că în junglă ar putea să fie ceva care să-i facă vreun rău. Voi aţâţa focul, continuă femeia, şi-ţi voi da să bei lapte cald. Scoate-ţi cununa de sulfină, căci mirosul este prea tare şi coliba noastră e prea strâmtă.

Mowgli se aşeză pe o laviţă şi începu să murmure ceva neînţeles, în timp ce stătea cu capul în palme. Se simţea înfiorat de ceva necunoscut pe care îl simţea furnicându-i prin trup, şi îi venea un fel de ameţeală şi slăbiciune, ca atunci când veninul pe care l-ai băut începe să-şi facă efectul. Bău cu înghiţituri lungi laptele fierbinte pe care i-l dădu Messua. Femeia stătea în picioare alături de el şi din când în când îi punea mâna pe umăr, căci nu era sigură că el este Nathoo, fiul ei de odinioară, sau cine ştie ce fiinţă minunată din junglă, dar era fericită că-l simte lângă ea, în carne şi oase.

– Fiule, zise ea într-un târziu şi ochii îi străluceau de mândrie, nu ţi-a spus nimeni până acum că tu eşti cel mai frumos între bărbaţi?

– Ce să-mi spună? întrebă Mowgli care până acum nu auzise de aşa ceva.

Messua începu să râdă fericită, căci privirea pe care i-o aruncă Mowgli îi era de ajuns.

– Prin urmare eu sunt cea dintâi? E adevărat că numai rareori se întâmplă ca o mamă să spună fiului ei astfel de vorbe. Tu eşti atât de frumos, fiule, cum eu n-am văzut niciodată bărbat.

Mowgli se privi peste umăr ca să-şi vadă trupul pe care jucau muşchii ca ai unui atlet, iar Messua începu să râdă, şi fără să ştie de ce, începu să râdă şi el cu ea, iar ochii copilaşului se îndreptau râzând când spre unul, când spre celălalt.

– Tu să nu râzi de fratele tău, căci atunci când vei fi mare şi vei ajunge să fii numai pe jumătate atât de frumos cum e el, te vom însura cu fata unui crai şi vei călări numai pe elefanţi din cei mari.

Mowgli nu era capabil să prindă din ce spunea femeia decât tot al treilea cuvânt.

După goana de patruzeci de mile pe care o făcuse prin noapte, laptele cald pe care îl băuse începea să-şi facă efectul. Tocmai de aceea se făcu ghem şi, cât ai clipi, adormi adânc, în timp ce Messua îi dădea la o parte părul de pe faţă şi, întinzând o pătură peste el, simţi o căldură urcându-i-se spre inimă. După obiceiul junglei, dormi toată noaptea şi ziua următoare, căci presimţirea, care nu dormea în dânsul, îi spunea că aici nu are de ce să se teamă. Când se trezi, sări în picioare de se cutremură coliba deasupra lui, căci pătura cu care îl acoperise pe obraz îl făcuse să viseze că a căzut într-o cursă, şi când deschise ochii împăienjeniţi de somn, era cu mâna pe cuţit, gata să înfrunte orice primejdie.

Messua începu să râdă şi se apropie de el cu o strachină de mâncare. Erau numai câteva turle coapte în spuză, puţin orez şi fructe de tamarin murate, doar atât cât să-i fie de ajuns până va ieşi la vânat. Mireasma de rouă care venea dinspre mlaştini îi trezea pofta de mâncare şi-l neliniştea. Vru să plece din nou la drum, dar băieţaşul i se aşezase în poală, iar Messua ţinea să-i mângâie cu orice preţ inelele părului care, de negru ce era, bătea

în albastru. În timp ce-l pieptăna, femeia începu să-i cânte cântece de leagăn în care îl numea mereu fiul ei sau îl ruga să lase înainte de plecare şi frăţiorului său ceva din puterea pe care o avea el asupra junglei.

Cu toate că uşa colibei era închisă, Mowgli auzi de afară un zgomot pe care îl cunoştea destul de bine, şi văzu pe Messua cum cască gura să dea un ţipăt de groază, dar glasul îi muri în gât, când văzu gheara enormă a Cenuşiului făcându-şi loc pe sub uşă şi-l auzi scâncind parcă i-ar fi fost şi lui frică şi i-ar fi părut rău de ce făcuse.

– Aşteptaţi afară, căci n-aţi venit la mine atunci când v-am chemat, strigă Mowgli în limba pe care o cunoştea numai jungla, şi fără să întoarcă privirea spre uşă. Laba cu gheare ca secera pieri numaidecât de sub uşă.

– N-aduce... să n-aduci cu tine şi argaţii tăi, zise Messua, căci noi toţi am trăit până acum în cea mai bună pace cu jungla.

– E pace, răspunse Mowgli ridicându-se în picioare. Adu-ţi aminte de noaptea când vă îndreptaţi spre Khanhiwara, şi înainte şi din urmă te petreceau sute de fiare ca aceasta, dar nici una nu ţi-a făcut nici un rău. Văd însă acum, că nici chiar primăvara neamul din junglă nu uită întotdeauna. Mamă, eu plec din nou la drum.

Messua se dădu la o parte sfioasă. "Fără îndoială trebuie să fie un zeu din junglă", gândi ea, dar când îl văzu că a pus mâna pe clanţa uşii, instinctul de mamă o făcu să se repeadă la el, să-i treacă braţele în jurul gâtului, şi să-l strângă la piept.

– Întoarce-te acasă, şopti ea, fie că eşti fiul meu, fie că nu eşti, căci mie îmi eşti drag, şi uite şi micuţului îi pare rău că pleci. Băieţaşul începuse să plângă din cauză că străinul, care avea un cuţit lucitor la gât, se pregătea să plece.

– Întoarce-te iar, repetă Messua, căci uşa colibei te va aştepta zi şi noapte deschisă. Mowgli îşi simţi gâtlejul uscat şi vinele sub bărbie începură să-i tremure, iar în clipa când reuşi să vorbească, glasul lui părea că a fost smuls cu sila din fundul pieptului şi pornit spre lumină:

– Mă voi întoarce, fii asigurată!

După ce trecu pragul, dădu la o parte lupul care veni să i se gudure la picioare, şi se îndreptă întunecat spre el.

– Am să-ți spun un ponos, frate Cenușiule. De ce nu ați venit când v-am chemat pe toți patru? A trecut atâta vreme de atunci!

– Câtă vreme a trecut? Abia noaptea trecută ne-ai chemat. Eu... adică noi toți eram în junglă și cântam cântecele primăverii, căci a sosit vremea noilor sfătuiri. Tu nu-ți mai aduci aminte?

– Da, e foarte adevărat.

– Numaidecât după ce am terminat cântecele, continuă Cenușiul foarte grav, am venit pe urmele tale. M-am despărțit de ceilalți ca să pot veni mai repede. Dar tu, frățioare, cum de ai putut să te așezi la masă și să dormi în sălașurile oamenilor?

– Dacă ați fi venit atunci când v-am chemat, așa ceva nu mi se întâmpla, răspunse Mowgli și începu să gonească mai repede.

– Dar de aici înainte ce se va mai întâmpla? întrebă Cenușiul.

Mowgli era gata să răspundă, când pe cărarea ce cobora spre mijlocul satului apăru o fată îmbrăcată în alb. Cât ai clipi, Cenușiul se făcu nevăzut, iar Mowgli se topi ca o umbră în semănăturile înalte din marginea drumului. Fata trecu atât de aproape de el, încât, dacă ar fi întins brațul după ea, ar fi putut s-o atingă, înainte ca frunzele încălzite de lumină să se fi închis deasupra lui. Fata dădu un țipăt de spaimă, căci i se păru că prin fața ei a trecut o fantomă, dar oftă ușurată când își dădu seama că totul e o părere. Mowgli dădu la o parte perdeaua de trestii din fața lui și se uită după ea, până când o pierdu din vedere.

– Ce se va întâmpla de acum nu mai știu nici eu, răspunse el și oftă. De ce nu ați venit când v-am chemat?

– Noi te urmăm, te vom urma întotdeauna, îngână Cenușiul, întotdeauna vom fi cu tine, afară de vremea când încep noile sfătuiri.

– Dar în satul oamenilor mă veți urma? întrebă Mowgli în șoaptă.

– Nu te-am urmat și în noaptea când vechiul haitic te-a scos din pământurile noastre? Cine a vegheat asupra ta când tu dormeai în mijlocul semănăturilor?

– Asta a fost atunci, dar astăzi ai fi gata să mă urmezi din nou?

– Nu te-am urmat și noaptea aceasta?

– Da, dar mă veți urma mereu, și în fiecare zi, întotdeauna, frate Cenușiule?

Lupul nu răspunse, iar când căscă gura să murmure ceva, aceasta era mai mult pentru sine:

– Neagra panteră avea deplină dreptate.

– Ce spunea?

– Că omul se întoarce la oameni. Raksha, mama noastră, spunea...

– Tot așa spunea și Akela în noaptea când s-a dat lupta cu câinii cei roșii.

– La fel a spus și Kaa, pithonul, care este mult mai înțelept decât noi toți.

– Ce tot bombănești acolo, Cenușiule?

– Odinioară te-au alungat și te-au batjocorit și au aruncat după tine cu pietre de ți-au sfâșiat buza. Pe urmă l-au pus pe Buldeo pe urmele tale ca să te omoare. Aveau de gând să te arunce pradă în Floarea Roșie. Parcă tu erai acela care spuneai că sunt niște răi și niște smintiți; tot tu ești acela care ai asmuțit jungla asupra lor, nu eu, căci eu nu mă amestec decât cu ai mei. Tot tu ai făcut cântecele de batjocură contra lor, nu eu; cântecele acelea care erau mult mai umilitoare decât cele pe care le cântam pe vremuri în cinstea vrajbei cu dholli din Dekkan.

– Eu te-am întrebat numai despre ceea ce gândești tu însuți.

Vorbeau în timpul alergării. O vreme, Cenușiul alergă fără să răspundă nimic, dar mai apoi salturile pe care le făcea păreau că sunt menite anume ca să dea greutate mai mare cuvintelor pe care le spunea:

– Piciule, stăpân al junglei, fiu al lui Raksha și frate de bârlog cu mine, cu toate că eu, primăvara, îmi ies uneori din minți, potecile bătute de tine rămân și potecile mele, culcușul tău este și culcușul meu și vânatul pe care îl aduci îl împărțim pe din două, întocmai cum înfruntam și primejdia de moarte alături. Eu vorbesc și în numele celorlalți trei, dar când vei ieși în fața junglei, lor ce le vei putea spune?

– Gândul tău nu e tocmai prost. Când vezi vânatul, nu e bine să întârzii să-l lovești. Du-te înainte și dă semnal să se adune cu toții la Stânca Soborului, căci vreau să le spun ce am de gând. Dar se poate să nu vină, căci pe vreme de noi sfaturi, jungla uită de mine că mai trăiesc.

– N-ai uitat nimic din ce aveai de gând? mârâi lupul repezindu-se în goană.

Mowgli căzu pe gânduri și o luă pe urma lui.

Dacă ar fi fost altă vreme, în câteva clipe toată jungla s-ar fi adunat cu coamele zbârlite, fiarele însă erau acum ocupate cu goana după vânat, unele se hârjoneau în lumina poienilor, altele cântau cântec nou de primăvară. Cenuşiul alerga din haitic în haitic şi din cireadă în cireadă, dându-le ştire:

– Stăpânul din junglă se întoarce la oameni în văi; veniţi la Stânca Soborului.

Fiarele însă zburdau înainte şi răspundeau nepăsătoare:

– Arşiţa verii îl va aduce înapoi şi se va întoarce cu primele ploi la culcuşuri. Hai, frate Cenuşiule, şi zburdă cu noi împreună!

– Bine, dar nu înţelegi că stăpânul din junglă vrea să se întoarcă la oamenii lui?!

– *Eee... Yoawa?* Nimic în lume nu e mai de preţ decât vremea când încep noi sfătuiri, răspundeau fiarele.

De aceea când Mowgli, cu inima grea, începu să urce printre stâncile cunoscute unde fusese adus pentru prima dată în faţa Soborului, nu găsi pe nimeni afară de cei patru tovarăşi, Baloo, care era aproape orb de bătrâneţe şi pitonul Kaa cel greoi şi cu sânge de gheaţă în vine încolăcit în jurul scaunului deşert în care tronase odinioară Akela.

– Va să zică aici este capătul drumului, frăţioare? îl întrebă pitonul pe Mowgli, văzându-l că s-a întins pe pământ şi îşi acoperă faţa cu mâinile. Plânge-ţi plânsul tău şi isprăveşte, căci eşti de un sânge cu mine; tu şi cu mine, omul şi şarpele una sunt.

– De ce n-am murit în lupta cu câinii cei roşii? se zbuciuma Mowgli. Puterile m-au lăsat, şi nu din cauza veninului. Ziua şi noaptea aud paşi străini răsunând în urma mea, iar când întorc capul, mi se pare că cineva se strecoară pe ascuns în tufişuri. Intru să văd cine este, dar nu găsesc pe nimeni aproape. Când strig, nu răspunde nimeni, dar simt că cineva mă aude şi tace. Mă culc, dar mă scol neodihnit, iar dacă plec să alerg cum fac în fiecare primăvară, pornirile mele rămân neadormite. Mă bălăcesc în izvoare, dar ies la maluri fără să mă fi răcorit. Mi-e silă de omor, dar nu-mi vine să lupt când ştiu că lupta se termină fără moarte. În trupul meu e Floarea cea Roşie şi oasele mele se mlădie cum se mlădie apa, şi nu mai ştiu nici cu ce am.

– La ce atâta vorbă, zise Baloo întorcând capul în partea unde era întins băiatul. Pe marginea fluviului, Akela spunea că însuşi

Mowgli îl va goni pe Mowgli ca să se întoarcă între oameni. Tot așa ziceam și eu, dar astăzi cine mai ascultă vorba lui Baloo? Bagheera – unde e pantera neagră în noaptea aceasta – știe și ea. Aceasta este legea din junglă.

– Când ne-am întâlnit pentru prima dată, frățioare, la peșterile înghețate, eu știam că așa se va întâmpla, zise Kaa mișcându-și inelele pline de solzi, căci la urma urmei, omul tot la oameni se întoarce, chiar fără să fie alungat de neamul din junglă.

– Care va să zică acum jungla nu mă alungă.

Cei patru se uitară unul la altul, pe urmă se întoarseră spre Mowgli, care îi privea mirat, dar supus.

Cenușiul și cei trei lupi mârâiră furioși și răspunseră:

– Atâta vreme cât noi mai trăim, nimeni nu va îndrăzni... Dar Baloo îi opri numaidecât:

– Eu sunt cel care te-a învățat să cunoști legea, deci se cade ca eu să vorbesc, și cu toate că stâncile din fața mea nu le mai pot vedea, privirile mele răzbat foarte departe. Brotăcelule, întoarce-te pe cărarea pe care ai venit și fă-ți culcușul tău cu cei de un sânge cu tine, cu neamul și poporul tău. De se va întâmpla însă ca vreodată să ai nevoie de un gonac în patru picioare, de o cange de dinți sau de ochi care ard ca făcliile în noapte, stăpâne din junglă, jungla va fi atunci a ta, la prima chemare.

– Tot a ta va fi jungla mezină, fără să mai vorbesc de poporul mărunt, adăugă pitonul.

– *Hai-mai*, fraților, se văita Mowgli ridicând brațele deznădăjduit. Nu mai știu ce am. N-aș vrea să plec, dar ceva mă trage de amândouă picioarele. Cum voi putea să uit nopțile acestea!

– Haide, ridică fruntea, băiete, căci nu e nici o rușine în întâlnirea noastră de astă-seară. Când mierea s-a isprăvit, roiul pleacă din faguri.

– Când ți-ai lepădat odată pielea nu mai poți intra în dânsa, adăugă Kaa. Aceasta este legea din junglă.

– Ascultă, tu cel care ai fost drag ochilor mei mai mult decât orice, continuă Baloo, aici nu se mai găsește nici putere și nici voință ca să te poată opri. Ridică fruntea. Cine îndrăznește să-l ispitească pe stăpânul junglei? Eu te-am văzut jucându-te cu pietricelele albe pe vremea când erai numai cât un brotăcel, și tot așa te-a văzut și Bagheera, care te-a răscumpărat cu un taur proas-

păt ucis. Din cei de pe vremea aceea numai noi doi am mai rămas, căci Raksha, lupoaica din culcuşul unde ai crescut, a murit o dată cu tatăl tău care te-a primit între pui; tot aşa lupii cei bătrâni din haitic sunt morţi de mult; de Shere Khan ştii bine ce s-a ales; Akela a murit în lupta cu dholii, când fără puterea şi înţelepciunea ta ar fi pierit şi al doilea haitic al lupilor Seeonee. N-au mai rămas decât ciolanele bătrâne. Prin urmare, nu este piciul cel care îşi ia rămas bun de la haitic, ci stăpânul din junglă care pleacă pe drumuri noi. Cine ar îndrăzni să te întrebe dintre noi, în ce parte duc drumurile tale acum?

– Bine, dar Bagheera şi taurul cu care m-a răscumpărat, răspunse Mowgli. Eu nu am de gând...

Un muget pornit de la picioarele stâncilor, şi vreascurile frânte în tufiş îl întrerupseră numaidecât. În lumină se arăta Bagheera, uşoară şi mândră, iar în mişcări mai fioroasă ca întotdeauna.

– Din cauza asta, răcni pantera neagră întinzând spre ei o labă din care picura sângele, n-am putut veni mai devreme. Vânatul a fost gonit îndelung, dar acum e mort în mijlocul tufelor – un taur de doi ani – taurul care îţi reda libertatea, frăţioare. Acum toate datoriile sunt plătite, iar încolo vorbele mele în sfatul vostru nu pot fi decât cele spuse de Baloo. Apoi îşi plecă grumazul şi începu să-i lingă picioarele. Adu-ţi aminte că Bagheera te-a iubit, sfârşi pantera şi, făcând un salt uriaş, dispăru în mijlocul tufişurilor.

În poala colinei, pantera se opri şi glasul ei sonor înfioră liniştea nopţii: "Noroc la vânat, stăpâne din junglă, şi aminte-ţi adu că noi te-am iubit!"

– Cred că ai înţeles, zise Baloo. Aici s-a terminat, acum poţi să pleci, dar treci întâi pe la mine. Tu, Brotăcel înţelept, vino la mine!

– E greu să-ţi schimbi pielea, murmură Kaa văzându-l pe Mowgli plângând cu sughiţuri la pieptul lui Baloo, căruia îi petrecuse mâinile în jurul gâtului, în timp ce ursul căuta să-i lingă picioarele.

– Stelele încep să pălească, zise Cenuşiul adulmecând vânturile pornite din fundul zărilor tulburi. Unde ne vom odihni în noaptea aceasta, căci de azi înainte vom începe a umbla pe alte poteci.

Aceasta este cea din urmă poveste a lui Mowgli.

Cântec de plecare

(Acesta este cântecul pe care Mowgli, după plecarea lui, îl auzi răscolind pădurea, până în clipa când ajunse din nou în fața colibei unde era Messua.)

BALOO

În cinstea atâtor poteci, Brotăcel,
Cu Baloo împreună bătute,
Ca şi pe a junglei, pe a omului
Lege o cinsteşte.
De-i nouă sau veche
Să întrebi te fereşte,
Şi nu te abate pe alături,
Ci spusa mereu îi cinsteşte.

Pentru cei cărora drag
Tu le-ai fost mai mult decât
Orice pe lume, primeşte ocara
Şi vorba cea bună pe o formă.
Aminte-ți adu că, singur, Tabaqui
Nebunul, aleargă sub lună.

Când rău îți vor face,
Ori vorbe de ocară îți vor spune
Gândul înapoi să te poarte
Spre Shere Khan, nătângul.

Iar când în lumină cuțite lucesc,
Tu vezi-ți de drum
Și a fraților lege păzește.

Pe cei mici fereşte-i de rele:
Ca mierea de dulci și ca fierea de tari,
În scorburi păzește-i de frig.
Și în umbra cea lată de palmier ocrotește-i.

Vorba cea bună a codrilor,
Din vânturi gândul senin
Și apele junglei pe drumul cel nou!
(Limpezi asfințituri și ale zorilor neguri
Purtați-l ușor pe drumuri stinghere)
Vorba cea bună a codrilor
Și din vânturi gândul senin
Cu ale junglelor ape, de-a pururi
Cu tine să fie în drumul cel nou.

KAA

Iuțeala în mânie
Este al groazei cotlon.
De aceea ochiul senin
E mai limpede veșnic.

Venin în pahar niciodată să torni,
Nici vorbă de cobră să asculți
Cu vorba cea bună, cărare croiești
Cu gânduri curate, departe răzbești.

Nu mai departe ca umbra-ți te întinde
Și nici putregai în nevoie tovarăș nu-ți prinde.
Ți-astâmpără foamea vânatul
Gonind pe ale junglei poteci.
Cerbul și iedul din milă
Nu cade ospăț de nătâng.
Alege-ți culcușul cu grijă,
În adâncuri ascuns,
Să nu vină în somn peste tine
Setosul de sânge și rău,
Să lovească atunci când n-ai nici o vină.

Spre al nopților miez și-al zilelor dric,
Spre soare răsare și soare asfințit,
Să te întorci și cu apă
Din iezer trupu-ți stropește,
Și gura-ți clătește.

(Smârcul albastru să seci
Și drept să-ți croiască poteci
Poporul din jungla mezină.)
A codrilor vorba cea bună
Și gândul din vânturi senin
De-a pururi cu tine să fie!

(Limpezi asfințituri și ale zorilor neguri
Purtați-l ușor pe drumuri stinghere.)
Vorba cea bună a codrilor
Și din vânturi gândul senin
Cu ale junglei ape, de-a pururi
Cu tine să fie în drumul cel nou!

TOȚI TREI

Poteca acuma cobori spre sălașuri
Ce rele gânduri ne poartă la toți
Acolo unde înfloreşte a flăcării floare
Şi prin noapte lumină.

Sub cerul albastru, deasupră-ne întins
Prin somn auzi-vei când trecem
La pas, noi, prieteni cu tine.
Când zorile treaz te-or găsi
Pe urmele noastre nu vei porni,
Ci singur cu jalea ta mare
Uitat şi departe-oi tânji.

A codrilor vorba cea bună
Şi gândul din vânturi senin
De-a pururi cu tine să fie!

Cuprins

Cum s-a născut frica 5
Legea Junglei 22
Minunea lui Purun Bhagat 25
Cântecul lui Kabir 42
Jungla coboară spre văi 43
Cântecul lui Mowgli contra oamenilor 73
Groparii 75
Un cântec al undelor 100
Ankusul regelui 102
Cântecul Vânătorului 122
Quiqueren 124
Angutivaun Taina 149
Câine Roşu 151
Cântecul lui Chil 178
Goana Primăverii 180
Cântec de plecare 204